Yeni HİTİT

Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı

2

B1

ORTA

TÖMER
Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi

ÖNSÖZ

Bu kitap, Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi TÖMER tarafından hazırlanan "Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe" adlı dil öğretim setinin, birer çalışma kitabı ve öğretmen kitabının da yer aldığı II. Takımına (ORTA düzeyine) ait ders kitabıdır. Sınıf içinde uygulanmaya elverişli biçimde hazırlanan bu ders kitabının yanında, kitapta bulunan dinleme metinlerinin ses kayıtlarının yer aldığı bir yoğunçalar bulunmaktadır.

"Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı", kullanıcılarını, Avrupa Konseyi'nin Ortak Avrupa Çerçevesi (Common European Framework) adlı kılavuzu doğrultusunda TÖMER tarafından geliştirilen ve 2004 yılında Avrupa Konseyi'nce onaylanan 56.2004 model nolu "Yetişkinler İçin Avrupa Dil Portfolyosu"nda (TÖMER ADP'sinde) belirlenen B1 düzeyi becerilerine ulaştırmayı hedeflemektedir.

TÖMER ADP betimleyicilerinin (*bkz. s.192-193*) gerektirdiği konulara göre desenlenen 12 üniteden oluşan Ders Kitabı'nda her bir ünite 3 alt konuya ayrılmıştır. Üniteler düzeye ve düzlemlere uygun metin türleri ile bezenmiş; metinler DİNLEME, OKUMA, SÖZLÜ ANLATIM, KARŞILIKLI KONUŞMA ve YAZILI ANLATIM beceri düzlemlerine yönelik etkinliklerle dengeli biçimde desteklenmiş ve her bir etkinlik için anlaşılması kolay, uygulaması kısa sürede kolaylık yaratacak yönerge ve başlıklar verilmiştir. Her ünitede yer alan dilbilgisi tabloları, kullanıcıların dilin yapısını ve işleyişini basit bir sunumla görmelerine olanak sağlayan ve sınıf içi etkinliklerle kolayca hareketlenebilecek bir yapılanıştadır.

Her ünitenin sonundaki göndermelerle kullanıcılar, özel olarak tasarlanmış KARŞILIKLI KONUŞMA etkinlerine yönlendirilmekte; dil kullanımının bu en etkin düzlemine özgü hazırlanmış etkinliklerle onların, ünite boyunca öğrendikleri bilgileri ve edindikleri becerileri pekiştirmeleri beklenmektedir.

Kitabın son bölümünde yer alan "Dilbilgisi Desteği", her ünitede yer alan dilbilgisi tablolarının içerdiği yapılar hakkında kısa ama özlü bilgiler sunmaktadır. Bu bölümde kullanıcıların, Türkçenin yapısı ve işleyişi hakkındaki bazı olası sorularına da yanıt bulacakları umulmaktadır.

Elinizdeki ders kitabının bir parçası olduğu "Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe" seti, Ankara Üniversitesi TÖMER'in 20 yılı aşkın birikim ve deneyimini Avrupa Konseyi'nin çağdaş dil öğretim ölçütleri ile birleştirmesinin bir ürünüdür. Bu üründe TÖMER'in gelmiş geçmiş ve halihazırdaki tüm Türkçe okutmanlarının emeği ve katkısı bulunmaktadır. TÖMER onlara teşekkür ederken, bu kitabın kullanıcılarına da "Türkçe'de buluşmak üzere" kolaylıklar diler.

Ankara Üniversitesi
TÖMER

İçindekiler

İçindekiler

1 İş Dünyası

1. Yeni Bir İş Bulmalıyım

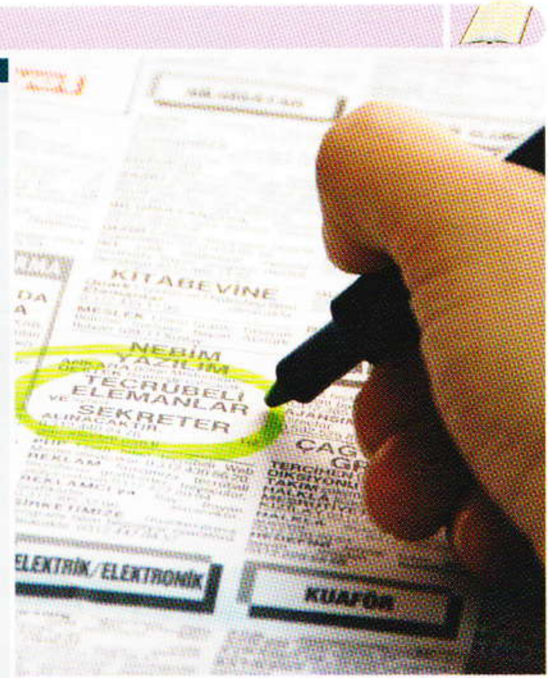
1 Eşleyelim, tamamlayalım

1. zam	[8] bir iş yerinin diğer bir şubesine geçme
2. işveren	[ ] iş karşılığı alınan para, aylık
3. mesai saatleri	[ ] çalışan
4. iş yoğunluğu	[ ] iş yerinde yükselme
5. maaş	[ ] ücret artırımı
6. eleman	[ ] patron ya da müdür
7. terfi	[ ] dinlenmek için ara verme
8. tayin	[ ] iş fazlalığı, ağırlığı
9. mola	[ ] çalışma saatleri
10. izin	[ ] bir kimseye iş yeri tarafından verilen tatil

1. Bugünkü genel kurul toplantısında maaşlara ________ konusu gündemdeymiş.
2. ________ içinde ofiste bulunmalısınız. Yani, 08:30-17:30 arasında.
3. Bir mühendislik firması yeni bir ________ almak üzere gazeteye ilan vermiş.
4. Kemal, başarılı çalışmaları sonucunda ________ ederek müdür yardımcısı olmuş.
5. İstanbul şubemizde eleman ihtiyacı var. Bu nedenle iki çalışanımızı oraya ________ etmeliyiz.
6. ________ verimli sonuçlar alabilmek için öncelikle çalışanların ihtiyaçlarına cevap vermeliler.
7. Şirketteki ________ nedeniyle bir türlü izne çıkamadım.
8. Patron bu ay ________ %10 zam yaptı.
9. Sabahın sekizinden bu saate kadar hiç ________ vermeden çalıştım, çok yorgunum.
10. Bu seneki ________ arkadaşlarımızla gemi seyahatine katılacağız.

2 Sıralayalım, işaretleyelim, eşleyelim

Gençler İŞSİZLİKTEN, Patronlar "İŞÇİSİZ"likten

İşsizlik dünyadaki en önemli sorunlardan. Üstelik iş bulmak her gün daha da zorlaşıyor. Otomasyon sistemlerinin yaygınlaşması ile birlikte **vasıfsız** elemana olan ihtiyaç azalıyor, ekonomik krizlerin artık aniden ve şiddetli yaşanması tehlikesiyle birlikte **işletme**ler eleman alımlarında cimri davranıyorlar. Sonuçta genel işsizlik oranı da gittikçe büyüyor.

Gençler kendilerine uygun iş bulamamaktan yakınıyor, "Bir fakülte diploması her kapıyı açmalı." diye düşünüyorlar. Oysa artık **ekmek aslanın ağzında**. Sadece bir diploma alıp üniversiteden mezun olmak yetmiyor. Gençler üniversitedeyken kendilerini yetiştirmeli, meslekleriyle ilgili kurslara gitmeli, konferans ve seminerleri izlemelidir.

Öte yandan, işverenler **kalifiye** eleman bulamadıklarını söylüyorlar. Beklentileri yüksek ve eleman alırken **kılı kırk yarmaya** başladılar. Üç yıllık iş **deneyimi**, 30 yaşın altında olmak, bir veya iki yabancı dil bilmek, bilgisayar konusunda yeterli olmak gibi özellikler artık neredeyse standart. Tabii ki lisansüstü eğitim, iyi görünüş, düzgün konuşma, yaratıcılık gibi özellikler adayların işi kapma şansını artırıyor.

İşsizlik sorununu çözmek yakın gelecekte hiç kolay görünmüyor. **İstihdam** alanları yaratmak, doğru yatırımlar yapmak gerekiyor. Genç nüfusun enerjisi iyi yönlendirilmeli, doğru zamanda doğru yerde kullanılmalı. Gençler en verimli çağlarında umutsuzluğa düşmemeli. Genç ve dinamik enerjiyi iş gücüne çevirerek ülke kalkınması sağlanabilir. Bu da ancak doğru devlet politikalarıyla mümkün olabilir. Bugün gelişmiş pek çok ülkenin başarısının arkasındaki sır budur.

İş bulmak her gün daha da zorlaşıyor, çünkü

1. ____________________.
2. ____________________.
3. ____________________.

Eleman alma kriterleri	Standart	Tercihen
üç yıllık iş deneyimi		
düzgün konuşma		
30 yaşın altında olmak		
yaratıcılık		
yabancı dil bilmek		
bilgisayar kullanabilmek		
lisansüstü eğitim		
iyi görünüş		

Ekmek aslanın ağzında

- ☐ Çalışma hayatında başarılı olmak önemli.
- ☐ İşçi ve işveren arasında çok sorun var.
- ☐ İş bulmak çok zor.
- ☐ Gençler en verimli çağında.

Kılı kırk yarmak

- ☐ Her şeyi kırk parçaya bölmek
- ☐ Her ayrıntıyı çok fazla dikkate almak
- ☐ İnsanlara çok soru sormak
- ☐ Kararsız kalmak

1. vasıfsız	[3] nitelikli
2. işletme	☐ iş
3. kalifiye	☐ tecrübe
4. istihdam	☐ firma
5. deneyim	☐ niteliksiz

GEREKLİLİK KİPİ						-mElI
Adıl	Eylem	–	Ek	?	Kişi Eki	Örnekler
ben	konuş	-ma	-malı/-meli	mı	-ım/-yım/-im/-yim	(Ben) bu akşam ders çalışmalıyım.
sen	üz	-me		mi	-sın/-sin	(Sen) anneni üzmemelisin.
o	kullan				–	(O) bunu hiç kimseye söylememeli.
biz	gel				-ız/-yız/-iz/-yiz	(Biz) sınavda sözlük kullanmamalı mıyız?
siz	söyle				-sınız/-siniz	(Siz) burada yüksek sesle konuşmamalısınız.
onlar	çalış				(-lar/-ler)	Onlar da gelmeli miler?

GEREKLİLİK (hikaye) KİPİ							-mElIydI (<mElI i-dI)
Adıl	Eylem	–	Gereklilik	?		Kişi Eki	Örnekler
ben	inan	-ma	-malı/-meli	mı	-ydı	-m	(Ben) bu derse daha çok çalışmalıydım.
sen	üz	-me		mi	-ydi	-n	(Sen) anneni üzmemeliydin.
o	çık					–	(O) bunu hiç kimseye söylememeliydi.
biz	gel					-k	(Biz) daha mı erken çıkmalıydık?
siz	söyle					-nız/-niz	(Siz) bunlara inanmamalıydınız.
onlar	çalış					(-lar/-ler)	Onlar da gelmeliydiler mi?

GEREKLİLİK (rivayet) KİPİ							-mElIymIş (<mElI i-mIş)
Adıl	Eylem	–	Gereklilik	?		Kişi Eki	Örnekler
ben	gel	-ma	-malı/-meli	mı	-ymış	-ım/-im	(Ben) bu derse daha çok çalışmalıymışım.
sen	çalış	-me		mi	-ymiş	-sın/-sin	Öğretmen söyledi. Sen de bizimle gelmeliymişsin.
o	kullan					–	(O) Bu işi yapmamalı mıymış?
biz	konuş					-ız/-iz	(Biz) sınavda sözlük kullanmamalı mıymışız?
siz	yap					-sınız/-siniz	(Siz) burada yüksek sesle konuşmamalıymışsınız.
onlar	oku					(-lar/-ler)	Onlar da okumalılarmış mı?

3 Tamamlayalım

1. Çocuklar televizyon ve bilgisayara çok vakit ayır*mamalı*.
2. Onu çok üzdüm, gönlünü almak için ne yap________?
3. Dedeciğim, bu kadar ilacı her gün iç________?
4. Bu formlardan ben de doldur________?
5. A: Babam nerede anne?
   B: Saat daha 17:00, işte ol________.
6. Hakan bizimle sinemaya gelemiyormuş. Doktora git________.
7. Doktor Hanım, röntgen filmi için yarın saat kaçta gel________?
8. Cem Yılmaz'ın son filmi harika. Mutlaka sen de izle________.
9. Her iş yerinin kendine özgü kuralları vardır ve çalışanlar bu kuralları mutlaka öğren________.
10. Bilgisayarıma virüs bulaşmış, bilgisayarımı mutlaka formatla________.
11. Beyefendi, üzgünüm ama hiç boş masamız yok. Gelmeden rezervasyon yaptır________.
12. Seni çok merak ettim! Sinemaya girmeden önce bana haber ver________.
13. Biletlerimizi almak için uçağın kalkışından iki saat önce havaalanında ol________.
14. Ne kadar güzel bir tablo bu! Sen bankacı değil, ressam ol________.

4 Eski sekreterden tavsiyeler

- düzenli ve disiplinli olmak
- genel yasaklara uymak
- diğer çalışanlarla uyum
- giyim ve konuşma tarzı
- şirket bilgilerinin gizliliği
- bilgisayar bilgisini artırmak
- mesai saatlerine uyma
- patronun huyları ve alışkanlıkları
- düzgün konuşma

5 Okuyalım, yeniden yazalım

Özgeçmiş Hazırlama

Bir işe kabul edilebilmeniz için öncelikle görüşmeye *çağrılmanız gereklidir* / çağrılmalısınız. Görüşmeye çağrılabilmeniz için de iyi bir *özgeçmişinizin olması şarttır* / ____________. Bu yüzden "İyi bir özgeçmiş sizi hayalinizdeki işe götürmenin ilk adımıdır." diyebiliriz.

Tüm özgeçmişlerin arasında göze çarpabilmek için, işveren açısından ilgi çekici, gerekli bilgilerin hepsini içeren bir özgeçmiş hazırlamanızda kesinlikle fayda vardır. İşverenler, eleman adaylarının seçiminde "Niçin bize başvurdu?", "Bizim için neler yapabilir?", "Bilgi ve yetenekleri iş için uygun mu?", "Kişisel özellikleri bizim için uygun mu?" gibi sorulara ayrıntılı yanıtlar ararlar. Dolayısıyla özgeçmişiniz mutlaka bu sorulara *yanıt versin* / ____________. Bunların dışında özgeçmişinizde kişisel bilgileriniz (isim, adres, e-posta, telefon...), eğitim durumunuz, kariyer hedefiniz, işle ilgili kişisel özellikleriniz, becerileriniz ve deneyimleriniz mutlaka *bulunsun* / ____________. Kişisel özelliklerinizi ve deneyimlerinizi yazarken işle ilgisiz özelliklerinizden asla *bahsetmeyin.* / ____________. Özgeçmişinizde fazla bilgi *vermeyin* / ____________, sadece gerekli bilgileri *sunun* / ____________!

6 Dolduralım

Özgeçmiş Formunda Neler Olmalı?

1. Ad-Soyad
2. Adres
3. ________
4. ________
5. ________
6. ________
7. ________
8. ________
9. ________
10. ________
11. ________
12. ________

7 Tartışalım

Hangisinde Ne Eksik?

SERKAN YILMAZ
Nergis Cad. 65/2 Levent/İSTANBUL
Tel: 0535 760 06 03 / e-posta: yilmaz@gmail.com

KİŞİSEL BİLGİLER
Doğum Tarihi ve Yeri: 12.11.1967, Ankara
Medeni Hali: Bekar
Askerlik: Tamamlandı
Hobiler: Dağcılık, motor sporları

EĞİTİM
Ankara Üniversitesi / İşletme Bölümü / 1985-1989
Ankara Lisesi / 1982-1985

İŞ DENEYİMİ
REMON İLAÇ TİCARET LTD. ŞTİ 1990-2007
Bölge Satış Müdürü / İstanbul Avrupa yakasında, "retail" ürünlerden sorumlu Bölge Satış Müdürü olarak, 9 satış temsilcisi ile tüm tanıtım ve satış faaliyetlerini yürütmek.

ALDIĞI KURSLAR
Çok boyutlu liderlik / Performans Yönetimi / Hedef Seçimi

YABANCI DİL
İngilizce / İleri, Almanca / Orta

BİLGİSAYAR BİLGİSİ
Word - Excel, Power Point

NİTELİKLER
İnsan ilişkilerinde başarılı / Ekip çalışmasına uygun

REFERANSLAR
Ahmet VARLI / ACL İnsan Kaynakları Müdürü
Tel: 0216 554 23 88 e-posta: ahmetv@hotmail.com

ECE GÖRGÜN
Bülten Sok. 45/5 Çankaya/ANKARA
Tel: 0545 457 74 23
e-posta: egorgun@yahoo.com

KİŞİSEL BİLGİLER
Doğum Tarihi ve Yeri: 20.08.1975, Eskişehir
Medeni Hali: Bekar

EĞİTİM
Anadolu Üniversitesi / İşletme Bölümü / 1994-1998

İŞ DENEYİMİ
ALARA TATİL KÖYÜ 2000-2007
İşletme Müdürü

YABANCI DİL
İngilizce / İleri
Almanca / İleri
Rusça / İleri

NİTELİKLER
İnsan ilişkilerinde başarılı
Çabuk ve doğru karar verebilme

REFERANSLAR
Nurten BAĞCI / GÜNEŞ TURİZM Satış Müdürü
Tel: 0312 888 45 43 e-posta: bagci@hotmail.com

8 Okuyalım, işaretleyelim

Pazartesi Sendromu

Yonca Tokbaş
www.hurriyet.com.tr

Pazartesilerden nefret ediyorum! Atlayıp salıya geçmem mümkün mü?

Pazardan sıkıyor beni pazartesinin gelişi. Zaten adında hata var! Pazar - ertesi... Cuma - ertesi ne kadar iyi çağrışımlı ama bu zavallım da o kadar kasvetli. Nedense bu ikisine zaten yeni birer isim koymamışlar... İkisini de kendinden önceki günün gidişiyle adlandırmışlar.

Her sinir şey pazartesi mi başlamak zorunda? Ödemeler, okul, işbaşı... Oysa benim bir sürü hayalim var pazartesilere dair. Erken uyanmamak, öylesine takılmak, boş boş oturmak, plansız programsız olmak gibi mesela...

Ama boşuna, yapamıyorum asla. Gönlümle mantığım örtüşemedi gitti hala! Mantığım diyor; "Yürü kızım işe!", gönlüm diyor; "Kalkma yat, yüreğinin sesini dinle!". Mantığım melek olmuş, yüreğim şeytan.

Mesela bu sabah...

Geldim işe, tam ofise gireceğim, şeytan meleğin **aklını çeldi**. Arabaya bindim ve kendimi bir kafeye zor attım. Sakin bir şekilde, sinirimi başkasına yansıtmadan rica ettim;

"Günün kahvesi neyse ondan lütfen, ama "İçinde ondan mı, bundan mı olsun." diye sormayın, hepsi birden olsun istiyorum ben!"

Mümkünse hayatımda hep hepsinden 'kalabalıkça' olsun, başka şey istemem!

Hayata dair olan her şeyden bende de olsun.

Aldım elime her şeyi, bol karışık hayat kahvemi, çıktım sokağa, kaldırdım kafamı, kapadım gözümü, içime çektim rüzgarı, tatlı havayı. Gözümü açtım; "İstifa etmem lazım!" dedim. "Daha fazla klimalı bir yerde hayata devam edemeyecegim korkarım!" dedim. Şirkete geri döndüm, istifa ettim. Tam "Oh!" diyecekken öğrendim ki müdür istifamı kabul etmemiş. "E ücretsiz izin verin o zaman!" dedim. "Olur mu canım!" diye dalga geçtiler. Ben de madem öyle işte böyle dedim, minik saksımla ofisimdeki camı, **çaktırmadan** kimseye, köşesinden kırdım. Kırık penceremden giren tatlı esinti içinde kendimi sakinliğe davet ettim.

Yani... Pazartesi sendromu yaşamamak için siz de, kırın bir minik pencere, açın kendinize bir hava deliği. Çekin içinize hayatın tatlı rüzgarını deli gibi. Sağlık olsun da, istifa etmeyelim hayattan.

	fikir vermek	aklını karıştırmak	aklına gelmek	fikrini değiştirmek
aklını çelmek				
	belli etmemek	anlatmamak	sormamak	bakmamak
çaktırmamak				

9 Yorumlayalım

Yazar son paragrafta demek istiyor ki ______________________

____

____

____

10 Pazartesi sendromuna karşı ne yapalım?

- O gün için en güzel elbiselerimizi giyelim.
- Öğle tatilinde bir arkadaşımızla randevulaşalım.
- Akşama bir konser ayarlayalım.
- Başka?

GEREKLİLİK							-mEk/-mE + iyelik gerek(-)/lazım
Adıl	–	Ek (+iyelik)	Gereklilik	(–)	Zaman Eki	?	Örnekler
uy al hazırlan konuş çalış bekle ol anlat kalk	-ma -me	-mak -mek -mam/-mem -man/-men -ması/-mesi -mamız/-memiz -manız/-meniz -maları/-meleri	gerek(mek) ... gerek lazım	(-ma/-maz) (-me/mez) (-mi) ...	-yor/-iyor -mekte -dı/-di/-du/-ti -acak/-yacak -ecek/-yecek -mış/-miş/-muş -ir ...	mı mi mu mü	Kışın daha fazla C vitamini almak gerek. Yarın ders yok erken kalkmam gerekmiyor. Bana göre doktorunun tavsiyelerine uyman gerek. Yarın toplantısı varmış, hazırlanması gerekmiş. Bize bunları anlatmanıza gerek yok. Zaten biliyoruz. Küçüklerin büyüklerine karşı saygılı olmaları lazım. Toplu taşıma araçlarında sürücüyle konuşmamak gerek. Gençlere karşı daha anlayışlı olmamız gerekir. Okul bittikten sonra bu kadar çok çalışmam gerekmeyecek. Ali daha çok çalışması gerek. Daha fazla beklemek gerek yok.

11 Tamamlayalım

1. On gün içinde bütün raporları bitir*mem lazım*.
2. Toplantıda aksilik çıkmaması için hepimizin çok dikkatli hazırlan________.
3. Arabayı bu kadar hızlı sür________. Daha vaktimiz çok.
4. Dünyayı daha iyi anlayabilmek için farklı kültürden insanlarla birlikte ol________.
5. Çocukların oyuncaklarla oyna________.
6. Yarın sabah erkenden yola çıkacağız. Eve gidip valizimi hazırla________.
7. İşte başarılı olmak için neler yap________?
8. İşimizin kişiliğimize uy________.
9. Sizin işiniz bitti, buraya yeniden gel________.
10. Biliyorum, seni geçen hafta ara________.
11. İyi ki kendi şehrimde bir üniversite kazandım. Yoksa ailemden ayrıl________.
12. Öğretmenimize göre, ders saatleri dışında da çalış________.
13. Hiç kimsenin bana yardım et________, tüm işlerimi kendim yaptım.
14. Sence de trafikte daha dikkatli ol________?
15. Politikacıların çevre kirliliğine karşı daha etkili önlemler al________.
16. On dakika içinde sinemada ol________. Film başlamak üzere.
17. Kitap okumaya daha çok zaman ayır________.
18. Uzmanlara göre bilgisayar karşısında çalışırken koruyucu gözlük kullan________.

12 Eşleyelim

1. Kekin iyi kabarması için
2. Öğrencilerin burs kazanabilmeleri için
3. Doğaseverler Derneği'ne üye olmak için
4. Sigarayı bırakabilmek için
5. Otelimizin indirim uygulamasından yararlanabilmeniz için
6. Saat dokuzda orada olabilmemiz için
7. Kursa ön kayıt yaptırmak için
8. Saçlarınızın daha canlı ve parlak görünmesi için
9. Sanırım beğendiğimiz evi alabilmemiz için
10. Ali'nin kendini toparlayabilmesi için

[7] bir ücret ödemek gerekmiyormuş.
[ ] erken rezervasyon yaptırmanız gerekliydi.
[ ] çok iradeli olmak gerekiyor.
[ ] not ortalamalarının en az 4.5 olması gerekiyor.
[ ] yarım saat içinde yola çıkmamız lazım.
[ ] buraya gelmeniz gerekmiyor, telefon edebilirsiniz.
[ ] malzemeleri çok iyi karıştırman lazım.
[ ] bankadan kredi çekmemiz gerekecek.
[ ] güzel bir tatil yapması gerek.
[ ] ayda bir bakım yaptırmanız gerek.

13 Okuyalım, işaretleyelim

İŞKOLİK Olabilir misiniz?

"Yarım saat öğle yemeği için çok uzun."
"Zamanım olsa hobilerimle ilgilenirdim."
"Son üç yıldır kendim için bir şey yapmadım."
"Bir daha hafta sonları çalışmayacağım."
"İş yerine en erken ben geliyorum ve en geç ben ayrılıyorum."
"Çok işim var ama çevremden asla yardım istemem."
"Bir şey üzerine çalışmadığım zaman kendimi suçlu hissediyorum."
"İşim benim her şeyim."
"Çok hastayım ama çalışmam lazım."

Bu cümleleri uzun zamandır kullanıyor musunuz? Hayatınızda işiniz yüzünden bir değişiklik yapamıyor musunuz? O zaman sadece çok çalışan biri değil; bir işkoliksiniz.

Gün geçtikçe daha uzun zaman dilimlerinde çalışıyorsanız, fazla mesai sonrasında eve geldiğinizde eve getirdiğiniz işlerle uğraşmaya devam ediyorsanız ve işiniz, gittikçe hayatınızın anlamı olmaya başladıysa siz bir işkoliksiniz.

İşkoliklik ile çok çalışmak arasındaki dengeyi yitirmek hem kendi hayatınız ve sevdikleriniz hem de iş hayatınız ve şirketiniz için tehlikeli sonuçlar doğurabilir. İşkolik olmak; sosyal ilişkilerin bozulması, günlük hayat düzeninin bozulması, evliliklerin parçalanması, kişinin kendisine zaman ayırmaması, depresyon, stres temelli sağlık sorunları, hata yapma oranınızın artması gibi olumsuz sonuçlar yaratır.

Günümüzde çevremizdeki insanları kim oldukları, ne yaptıkları ve elde ettikleri sonuçlara göre değerlendiririz. İşkolikler bu üçü arasında denge kuramadıkları için çok çalışanlardan ayrılırlar. Çok çalışan ve sağlıklı bakış açısına sahip olan insanlar bunları, dengede tutabilirken, işkolikler işlerine kim oldukları sorusunu unutacak kadar önem verirler. İşkolikler için işleri, kendi hayatlarından ve duygularından uzak durmak için bir çıkış kapısı olabileceği gibi; mükemmeliyetçiliklerinin ve imkânsızı gerçekleştirme isteklerinin bir sonucu da olabilir. Çok çalışan insanların işkoliklerden en büyük farkı nerede durmaları gerektiğini doğru tespit edebilmeleri ve iş hayatı dışında kalan zamanlarını etkili değerlendirebilmeleridir. İşkolikler, sevdiklerine ve kendilerine ayırdıkları zamanlar da dahil olmak üzere her zaman akıllarının bir kısmında işle ilgili problemleri düşünürler ve planlar yaparlar.

Kendinizin ya da bir yakınınızın işkolik olduğunu düşünüyorsanız ve işkolizmin getirebileceği olumsuzlukların **önüne geçmek** istiyorsanız yapabileceğiniz bazı şeyler var. Kabul, onay ve saygı isteği günümüz koşullarında işkolikliğin en önemli nedenleri arasındadır. İşinin, hayatının tek kabul, onay ve saygı kaynağı olduğunu düşünen işkolikler için yapabileceklerinin başında hayatın başka alanlarında da bu kazanımların elde edilebileceğini görmek geliyor. Ailenin ve arkadaşların da işkoliklikten kurtulmak için önemli çözüm yolları olsa da önemli rol, kişinin kendisine düşüyor. **Bunlar** arasında; iş-yaşam dengesi kurmanın kişinin hem duygusal hem de fiziksel sağlığı için önemli olduğunu kavramak, işkolikliğinin sebebini bulmak, kişinin kendini fark etmesi, işe verilen anlamı doğru tanımlamak, iş dışında geçirilen zamanı işi düşünmeyerek geçirmek gibi unsurlar vardır.

	Var	Yok
1. İşkolikliğin tanımı	☐	☐
2. İşkolikliğin olumsuz sonuçları	☐	☐
3. Çalışkan insanlarla işkolikler arasındaki farklar	☐	☐
4. İşkolik olmamak için yapılması gerekenler	☐	☐
5. İşkolikliğin nedenleri	☐	☐
6. İşkoliklikten kurtulmak için yapılması gerekenler	☐	☐

Bunlar

☐ çözüm yolları
☐ işkolikliğin olumsuzlukları
☐ hayatın başka alanlarındaki kazanımlar
☐ önemli roller

Önüne geçmek

☐ engellemek
☐ önlem almak
☐ çözmek
☐ reddetmek

14 Tamamlayalım, işaretleyelim

Toplantı Hazırlığı

_______________ hazırlamam gerekiyor.

_______________ almam gerek.

_______________ haber vermek lazım.

_______________ bitirmem gerek.

	Sezen	Kumru
Toplantıya katılması gerekiyor.		
Toplantıda bir projeyle ilgili sunum yapması gerekiyor.		
Toplantıyı çalışanlara haber verecek.		
Ofis dışındaki işlerini bitirmesi lazım.		
Dosyaları gönderecek.		

15 Okuyalım, öneride bulunalım

Ne Yapmam Gerek?

Benim adım Elif. İnşaat malzemeleri satan büyük bir şirkette yönetici asistanı olarak çalışıyorum. Şirketimizde genel müdürden sonraki en yetkili personel Hasan Bey. Ben de Hasan Bey'in asistanıyım.

Aslında işimi ve şirketimi çok seviyorum. Çünkü çalışma saatlerim çok düzenli, işim zevkli ve maaşım benim için yeterli. Ama tek bir sorunum var, o da Hasan Bey... Normalde çoğu işi onun yapması ve benim ona yardımcı olmam gerekiyor. Fakat genellikle tam tersi oluyor. Ben bütün dosyaları genel müdürün isteklerine uygun olarak hazırlıyorum ve Hasan Bey neredeyse sadece kontrol edip imzalıyor. Elbette bu durumdan genel müdürümüzün haberi yok. Ona göre herkes işini yapıyor ve hiç sorun çıkmıyor. Ama bu durum benim canımı çok sıkıyor. Çünkü sadece ben çalışıyorum! Genel müdürümüzle bu konuyu konuşmayı çok düşündüm ama bana inanmamasından korkup vazgeçtim. Acaba Hasan Beyle mi konuşsam? Ama ona da nasıl söyleyeceğim? Off, kafam çok karışık; ne yapmalıyım bilemiyorum.

Önerim:

____

____

____

____.

Adım Cem. 6 yıl özel bir şirkette satış temsilcisi olarak çalıştım. İşimi seviyordum ve başarılıydım. Fakat iki ay önce daha büyük bir firmanın iş ilanını gördüm. Deneyimli bir satış temsilcisi arıyorlardı. "Kariyerim için çok iyi bir fırsat." diye düşünüp hemen başvurdum. Bir hafta içinde firmanın yöneticileriyle görüşmelerim olumlu bir şekilde tamamlandı ve işe alındım. Buraya kadar her şey yolunda gibi görünüyor ama işe başladıktan sonra hiç de öyle olmadı. Yeni firmamdaki iş arkadaşlarım uzun yıllardır birlikte çalışıyor ve birbiriyle çok iyi anlaşıyor. Fakat benim onlarla yakınlaşmama bir türlü izin vermiyorlar. Yeni bir kişiyi kabul etmek istemiyorlar, sanırım. Oysa ben onlara karşı hiç olumsuz bir davranışta bulunmadım. Aksine elimden geldiği kadar sıcak ve pozitif davranmaya çalıştım. İşimle ilgili hiçbir sorun yaşamıyorum, hatta bu firmada işimi daha iyi yapıyorum bile diyebilirim ama insanlarla ilişki kuramamak beni çok üzüyor. Neredeyse iki aydır beraberiz ama hala bana soğuk davranıyorlar. Bazen kızıp "Ben de onlarla ilgilenmeyeyim." diyorum ama bu şekilde çalışmak da çok sıkıcı. Belki biraz daha zamana ihtiyacım var, bilemiyorum... Ama şunu çok iyi biliyorum; bu iş değişikliği benim huzurumu kaçırdı!

Önerim:

____

____

____

____.

16 Okuyalım, işaretleyelim

RAHMİ KOÇ'TAN KONFERANS

Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi Koç, Koç Üniversitesi Nişantaşı Kampüsü'nde 'Başarılı Olmanın Sırları' konulu bir konferans verdi.

"Herkes bir konuda söz söyleyebilir, fakat başarı ancak bu sözleri hayata geçirmekle elde edilir." diyerek konuşmasına başladı ve öğrencilere iş hayatında başarılı olmanın kurallarını anlattı.

Gerçekçi **hedef** belirlemek ve bilgi...

"Bir hedef seçmek başarının en önemli tarafıdır. Öncelikle kendinize realist bir vizyon seçmek zorundasınız. Çok yüksek hedef koyarsanız, bu vizyon değil, illüzyon olur. Hedefi doğru seçmek işin en **can alıcı** noktasıdır. Hedef, realist ve iddialı olmalıdır ki, oraya eriştikten sonra başarıyı hissedebilesiniz. İdeal hedefi şöyle tarif etmek mümkündür: Hedef somut, gerçekçi ve zaman sınırlı olmalıdır.

Başarılı olmak için bilgili olmak da gerekmektedir. Burada **marifet** doğru bilgiyi seçip almaktır. Bir konuda fikir sahibi olabilmek için mutlaka bunu bilgi ile desteklemek zorundasınız." dedi.

Dürüstlük...

Koç, iş hayatında dürüstlüğün önemini vurgularken "İş hayatında önce kendinize, sonra başkalarına dürüst olmanız gerekir. Her gece yatmadan önce o günün bilançosunu yapıp vicdanınızı kontrol etmek zorundasınız." şeklinde konuştu.

Denge...

"Başarı bir ekip işidir." diyen Koç, "Bilgiyi paylaşmalı, görüşlerinizi tartışmalı ve ortak karar almalısınız. Çok kişiden fikir alın ama son kararı siz verin. Akıl ile kalbinizin arasında da denge kurmanız gerek. Yalnız rakamlar veya yalnız hisler insanı hedefe götürmez. Ne detaya boğulup kalın, ne de sadece yüzeysel açıdan bakın, ikisini iyi dengeleyin." dedi.

	Var	Yok
1. İdeal hedefin özellikleri	☐	☐
2. Mantık ve duyguları dengelemenin önemi	☐	☐
3. Dürüst olmamanın olumsuz sonuçları	☐	☐
4. Doğru bilgiyi belirlemenin önemi	☐	☐
5. Başarının sırları	☐	☐
6. Ekip çalışmasının önemi	☐	☐
7. Bilgiyi paylaşmanın yolları	☐	☐

	yöntem	yol	amaç	strateji
hedef				
	başarı	yanlış	doğru	beceri
marifet				
	yorucu	önemli	dikkat çekici	zor
can alıcı				

17 Özetleyelim

Rahmi Koç'a göre başarılı olmak için ....

....

....

....

....

ZORUNLULUK									*-mEk zorunda/mecburiyetinde, -mEyE mecbur*
Eylem	–	Ek	Zorunluluk	–	Eylem	?	Zaman Eki	Kişi Eki	Örnekler
gel gir konuş katıl dinle	-ma -me	-mak -mek -maya -meye	zorunda mecburiyetinde mecbur	değil	i-	mı mi mu	-di/-du -ydı/-ydi -miş/-muş -ymış/-ymiş	-m/-ım/-yım/-im -n/-sın/-sin — -k/-ız/-yız/-yiz -nız/-niz/-sınız/-siniz (-lar/-ler)	*Beni dinlemek zorundasın.* *O bu sınava girmek zorunda değilmiş.* *Avukatınız olmadan konuşmak zorunda değilsiniz.* *Herkes toplantıya katılmak mecburiyetinde.* *Benimle gelmek zorundasın değil.*

ZORUNLULUK										*kal-*
Eylem	–	Ek	Gereklilik	Eylem	–	Zaman Eki	?	Kişi Eki	?	Örnekler
ol hazırla bin çıkar	-ma -me	-mak -mek	zorunda	kal-	-mı -ma -maz	-yor/-ıyor -acak/-yacak -mış -ır ... -dı	mı mi	-m/-ım/-um -n/-sın/-sun — -k/-ız/-uz -nız/-sınız/-sunuz (-lar/-ler)	... -mı	*Sık sık otobüsü kaçırıyor, taksiye binmek zorunda kalıyorum.* *Biz ödevlerimizi hiç daktiloda hazırlamak mecburiyetinde kalmadık.* *Sessiz olun, yoksa sizi dışarı çıkarmak zorunda kalacağım.* *Kendine dikkat et, yeniden ameliyat olmak zorunda kalma.* *Saatlerce seni beklemem zorunda kaldım.*

18 Tamamlayalım

1. Sağlıklı yaşamak için alkol ve sigaradan uzak dur*mak zorundayız*.
2. Aa! Elektrik faturasının son ödeme tarihi bugünmüş! Of! Gecikme faizi öde__________.
3. Bütün işleri bir günde bitir__________, daha önünde çok zaman var.
4. Yarışmacılar beş dakika içinde 20 soruya cevap ver__________.
5. Kariyer için çocuk yapmaktan vazgeç__________.
6. Gazeteciler "Bu haberi mutlaka son baskıya yetiştir__________." dediler.
7. Avukatım bana "Mahkemede bu konuda konuş__________. Karar sizin." dedi.
8. İş dünyasındaki büyük şirketler daha güçlü olmak için şirket evlilikleri yap__________.

19 Tamamlayalım

1. Babam bana para gönderemedi, bu nedenle arkadaşımdan borç iste*mek zorunda kaldım*.
2. Saat altıda toplantıda ol__________ zorunda__________. Seninle sonra görüşelim.
3. Çok ayıp! Büyüklerinle böyle konuş__________.
4. A: Nurgül'le Ersin nerede?
   B: Önemli bir işleri çıktı. Git__________ gerek__________.
5. A: Anne, yemeği güzel yapmış mıyım?
   B: Evet, çok güzel ama biraz acı. Daha az biber koy__________ lazım__________.
6. A: Gözlüğümü gördün mü?
   B: Şu çekmecede ol__________.

20 Dinleyelim, işaretleyelim

Yedi Adımda Zirve

	1. tip	2. tip	3. tip
İş ilişkileri dengeli			
Özgüveni fazla yüksek			
Daha iyiye odaklı			
Hata yapma olasılıkları fazla			
Yardıma muhtaç			
Güvensiz			
Gelişime açık değil			
Çalışma yöntemleri geliştirebilmiş			
Eleştiriye açık			
Eleştiriye kapalı			

	Doğru	Yanlış
1. Kariyer ufkunuzu genişletmeniz lazım.	☐	☐
2. İş arkadaşlarınızla rekabet etmek zorundasınız.	☐	☐
3. İş arkadaşlarınızla bir takım olmalısınız.	☐	☐
4. Yöneticilerinizle iyi geçinmek için onlara iltifat etmek zorunda kalabilirsiniz.	☐	☐
5. Planlı bir çalışma yönteminiz olmalı.	☐	☐
6. Başarıyı yakalamak için mükemmel olmanıza gerek yok.	☐	☐
7. Hatalarınız karşısında soğukkanlı olmanız gerek.	☐	☐

21 Okuyalım, yerleştirelim

okumak gerekiyordu • gerekiyor • bulunmanız gerekiyor • alabilmelisiniz • olmanız gerekiyor
göze almak lazım • olmalı • olmanız gerekiyor • olmak zorundasınız • bilmeniz lazım • olmalıydım
uzak tutmak gerekir • sahip olmanız gerekiyor

Rüya Meslekler Gerçekten Rüya mı?

Herkesin rüyalarını süsleyen meslekleri yapıyor, ışıltılı bir dünyada yaşıyorlar... Buraya nasıl ulaştılar? Rüyaları zaman zaman karabasana dönüşüyor mu? Ünlüler, mesleklerini anlattı.

Can Dündar (Gazeteci)

Birkaç satır, büyük bir düşü gerçekleştirebilir.

"Gazetecilikten önce yazıyı seçtim. Daha ilkokulda harflere, rakamlardan daha yakındım. Birkaç satır, bir insanın büyük düşünü gerçeğe çevirebilir; bir yaşanmışlıktan düş öyküleri çıkarabilir, toplumsal bir düşün gerçek olmasına yardımcı olabilir, insanları bir rüyadan uyandırabilir. Bambaşka dünyaların hayaline götürebilir. Tabii 'rüya mesleği' seçerken, küçük kabusları da ____________. Gazeteciliği seçtiğim için hiç pişman olmadım. Benim bir rüyam da para ve şöhret ikilisiyle, meslek onurundan taviz vermeden buluşabilmekti."

Abdullah Oğuz (Yönetmen)

Kolay değil.

"Klişe ama dünyaya yeniden gelsem, yine yönetmen olurdum. Hep, son nefesime kadar setlerde olmak için dua ederim. Fiziksel olarak film çekemiyorsam, yine sinemanın içinde olayım. Karşı değilim ama çok insan bu işe hevesleniyor. Yönetmenlik çok zor, yaratıcı ____________, iyi bir yönetici ____________. Sette 80 kişiyi yönetiyorsunuz. Setin hakimi sizsiniz. Dolayısıyla, kolay değil. Ama yönetmenlik kesinlikle rüya mesleklerden biri."

Cem Öğretir (CNN Türk Haber Spikeri)

Stresten hasta olabilirsiniz.

"Adrenalin bağımlısıyım. Canlı yayın, adrenalin kaynağı. Konuğuma soru sormak bile bende büyük heyecan yaratıyor. Doğru soru sormak, doğru cevap almak, konuğu zorlamak çok önemli. Herkes spiker olmak istiyor ama herkes olamaz. Çünkü eskiden, sadece haberi ____________, bu değişti; artık gazeteci de____________. Haberin kokusunu ____________. İlla ekrana çıkmak da gerekmiyor. Ekran renkli bir dünya olabilir ama ekranın arkasında da çok güzel işler var. Ekran önü çok stresli. Bu stres altında hasta olabilirsiniz."

Emre Yurdakul (Ralli Pilotu)

Heyecanı seviyorum.

"Küçüklüğümden beri otomobil ve motor sporlarını seviyorum. Mesleğimin en güzel tarafı otomobilim ile uyum içinde olmak. Bu, biriyle dans etmek gibi bir şey. Fiziksel olarak kendinizi zorluyorsunuz. Limitlerinizi ____________. Heyecanı seviyorum. Birçok genç erkek hızlı otomobil kullanmak ister. Belki kahraman olma isteği de vardır içimde."

Seran Göçer (Medikal Estetik Hekim)

Ruhları da güzelleştiriyorum.

"Çok istiyordum doktor olmayı. Mutlaka doktor ____________, hep öyle düşündüm. Ama doktorluk, gerçekten fedakarlık istiyor, hiç kolay değil. Hep güzelliğe, estetiğe, sağlığa, iyi görünmeye önem verdim. Bu nedenle medikal estetiği seçtim. Görünüşünüz, ruhunuzu da başarınızı da mutlaka etkiler. Hastalarımı sadece güzelleştirmiyorum. Hastalarım güzelleştikçe, ruh sağlıkları, evliliğindeki ilişkisi, diyalogları, çalışma hayatı değişiyor.

Sebati Karakurt (Foto Muhabiri)

Yakışıklı değilim. Bu nedenle fotoğrafçı oldum.

"Fotoğrafçılık dünyanın en beleş mesleği. 1.85 metre boyunda, yakışıklı biri olamadığım için fotoğrafçı oldum. Herkes mesleği zor diye tanıtıyor. Kesinlikle yalan. Sizi beş dakikada dünyanın en iyi fotoğrafçısı yaparım. Doktor, mühendis olmak zordur; bizimki kolay iştir, rüya gibi meslektir. Bir savaş muhabiri şunu diyor: "Ben erkeğim." Ben de savaşa, egomu pohpohlamak için gittim. Savaş muhabiri olarak kız arkadaş bulmak da kolaydır. Ama kızlardan biri, fotoğraf makinesini eline alıp fotoğraf çekmenin kolaylığını fark ederse, bütün karizman gider. Fotoğraf makinesini kızlardan ____________ ki, onlar bunu insanüstü bir meslek zannetsin."

Deniz Ketenci (Avukat)

Avukat savaşçıdır.

"Sorumluluk duygusu olan, matematik zekaya, savaşçı ruha sahip ve hırslı herkes avukat olabilir. Bu meslekte insanlar sana hakkını devrediyor. Bu, ciddi bir şey. En ufak yanlış, müvekkilin özgürlüğünü alabilir. Ama ona özgürlüğünü de verebilirsiniz. Hırsa değil, iyi bilgiye ____________. Yıpratıcı bir meslek, çok fazla özveride ____________. İsteyerek bu mesleği seçmedim ama yapmaya başladıktan sonra çok sevdim; tekrar dünyaya gelsem, yine avukat olurum."

Hüseyin Karadayı (DJ)

İnsan psikolojisini çözmek gerekiyor.

"DJ'lik ve müzik yapmak benim için bir bütün. İkisi eşit ve hayatımla paralel ____________. Ruhumu, düşüncelerimi müzikle ifade ediyorum. Bunları sahnede insanlarla paylaşıyorum. Böylece kendi dünyamın nüfusu arttı. Uykusuz gecelerim oluyor. Teknolojinin hızına yetişmek, insan psikolojisini incelemek ve çözmek ____________. Hayatında her ne olursa olsun hep pozitif olabilmek de."

22 Bulalım, eşleyelim

Mesleği İçin Kim Ne Düşünüyor?

1. Can Dündar	[3]	Bu mesleği yapabilmek için stres altında çalışmayı baştan kabul etmek gerekiyor.
2. Abdullah Oğuz	[ ]	Bu meslekte çoğu zaman başkalarının yerine siz karar vermek zorundasınız.
3. Cem Öğretir	[ ]	Mesleğim dünyamı zenginleştirdi.
4. Emre Yurdakul	[ ]	Benim mesleğimde yaratıcılık ve insan yönetebilme yeteneği bir arada bulunmalı.
5. Seran Göçer	[ ]	Benim mesleğim toplumu yönlendirmekte çok etkili.
6. Sebati Karakurt	[ ]	Bu meslekte insanların yaşamını değiştirme gücünüz vardır.
7. Deniz Ketenci	[ ]	Herkes tersini düşünür, ama bence bu işi herkes yapabilir.
8. Hüseyin Karadayı	[ ]	Bu meslekte fiziksel yeterlikleriniz önemlidir.

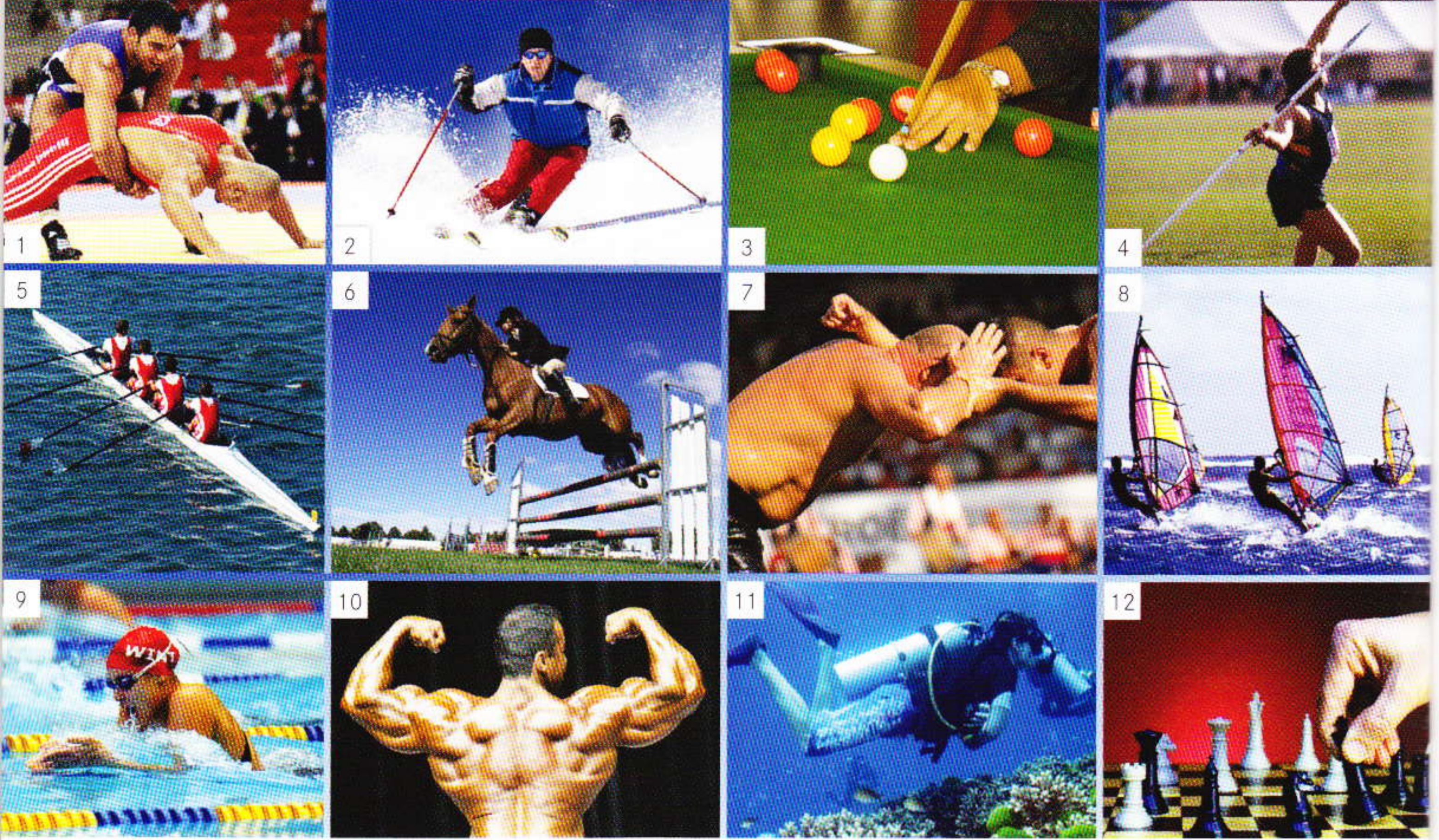
23 Rüya mesleğimizi anlatalım

- şöhret
- kişisel itibar
- insan ilişkileri
- heyecan
- para
- iş ortamı

2 Şimdi Spor Zamanı

1. Biraz Hareket!

1 Spor dalını bulalım

atmak : *futbol, basketbol*

atlamak :

vurmak :

binmek :

koşmak :

kaymak :

oturmak :

uçmak :

yüzmek :

dans etmek :

kaldırmak :

itmek :

devirmek :

sürmek :

2 Eşleyelim

1. pota	[4] voleybol
2. penaltı	[ ] koşu
3. sırık	[ ] futbol
4. file	[ ] basketbol
5. varış	[ ] dalış
6. raket	[ ] sırıkla atlama
7. kurbağalama	[ ] yüzme
8. kılıç	[ ] karate
9. kuşak	[ ] bilardo
10. palet	[ ] eskrim
11. isteka	[ ] tenis

3 Okuyalım, işaretleyelim

Günümüz insanının yaşamdan pek çok beklentisi var. İyi bir kariyer yapmak, iyi para kazanmak, gösterişli bir arabaya ve büyük bir eve sahibi olmak... Ancak hepimizin tek bir ortak beklentisi var sanırım, mutlu olmak. Peki, mutlu olabilmemiz için fiziksel ve ruhsal yönden sağlıklı olmamız gerekmez mi?

'Sağlıklı olmak' herkes için farklı bir anlam taşıyabilir. Çoğumuz için ağrısız sızısız hareket edebilmek sağlıklı olmanın bir göstergesidir. Bazılarımıza göre ise sağlıklı olmanın anlamı gece yarılarına kadar dans edebilecek güce sahip olmaktır. Aslında işin özü "Kendimi çok iyi hissediyorum." diyebilmektir.

Formda ve sağlıklı bir insanın iyi bir dış görünüşü vardır, kasları kuvvetli, vücudu esnek, kalp ve damar sistemi dayanıklıdır. Ancak daha önemlisi o insan streslerinden, günlük yorgunluklarından kurtulabilmiş, yaşamdan mutluluk duymayı öğrenmiştir.

Elbette sağlık için herkesin beslenmesine ve uyku düzenine dikkat etmesi, sigara gibi zararlı alışkanlıklardan uzak durması gereklidir, fakat bunlar yeterli değildir. Çünkü bedenimizin en önemli gereksinimlerinden biri de harekettir. Ancak bugün teknolojik araçlarla dolu hayatımızda yeterince hareket etmek neredeyse imkansız. Yürüyen merdivenler, asansörler, arabalar... Kabul etmeliyiz ki spor yapmak hepimiz için kaçınılmaz bir gereklilik artık. Hiç değilse kısa aralıklarla egzersiz yapmak yenilenmemizi ve kendimizi çok daha iyi hissetmemizi sağlayacaktır.

Yalnız, şunu da unutmamak gerekir ki ancak düzenli egzersizler sağlığımızı olumlu etkileyebilir. Bu nedenle sporu günlük hayatımızın merkezine taşımamız gerekir.

	Var	Yok
1. Sağlıklı olmak insanlar için ne anlama gelir?	☐	☐
2. Sağlıklı olmak için neler yapmalıyız?	☐	☐
3. Hangi sporlar vücudumuz için daha yararlı?	☐	☐
4. Günümüzde insanların hareketsizliğinin sebepleri nelerdir?	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. Fiziksel ve ruhsal açıdan sağlıklı olmadan tam olarak mutlu olamayız.	☐	☐
2. Kısa aralıklarla egzersiz yapmanın bize hiçbir yararı olmaz.	☐	☐
3. Bedenimizin hareket ihtiyacını karşılayabilmek için spor yapmamız gerekiyor.	☐	☐
4. Düzensiz egzersiz yapmak sağlığımızda önemli bir olumlu etki yaratmaz.	☐	☐

İSTESLİK — *birbiri*

Ad/Adıl		Ek	Örnekler
ben ve kardeşim eşin ve sen Ali ve Murat biz siz onlar	birbirimiz birbiriniz birbirleri birbiri	-e/-ne -de/-nde -den/-nden -i/-ni -le/-yle	*Onlar birbirlerinden nefret eder.* *Ben ve kardeşim birbirimize hiç benzemeyiz.* *Siz birbirinizi tanıyor musunuz?* *Biz birbirimizi uzun zamandır görmüyoruz.* *Ali ve Murat sürekli birbirlerinde hata arıyor.* *Eşin ve sen birbirinizle nasıl tanıştınız?* *Onlar birbirlerini üniversitede tanıştılar.*

4 Tamamlayalım

1. Babacığım, Mert'le ben *birbirimize* aşığız; evlenmek istiyoruz.
2. Niçin kavga ettiniz? __________ özür dileyin hemen!
3. Kardeşim ve ben __________ pek benzemeyiz.
4. Çocuklar yaz kampında çok iyi anlaştı. Tatilin sonunda __________ ayrılmak istemediler.
5. Aa! Siz __________ tanıyor musunuz?
6. Bence yarın akşamki partiye Mert'i ve Özge'yi birlikte çağırma çünkü onlar __________ nefret eder!
7. Jale ve Kemal her projede beraber çalışıyorlar. __________ çok iyi anlaşıyorlar.
8. Evde huzurlu yaşamak için __________ karşı daha anlayışlı olmalıyız.

DÖNÜŞLÜLÜK				kendi
Ad / Adıl		Ek	Ek	Örnekler
Murat ben siz onlar sen o ünlü aktör	kendi kendisi	-m -n -miz -niz -leri	-i/-ni -e/-ne -de/-nde -den/-nden	Size kendimi tanıtayım. Kendinize iyi bakın. Yeter artık. Kendini bu kadar üzme. Başarıya ulaşmak için kendine güvenmelisin. Murat'ı iyi tanırım, kendisi liseden arkadaşımdır. Öğretmen öğrencilere "Lütfen ödevlerinizi kendiniz yapın." diyor. O çok kibirlidir. Kendini dev aynasında görür. Ünlü aktör TV programında saatlerce kendinden söz etti. O kendini odasına kapandı.

PEKİŞTİRME				kendi
Ad / Adıl		Ek	Ek	Örnekler
siz çocuklar ben sen koyun bizim	kendi kendi kendi	-m -n -si -miz -niz -leri	-e/-ne -i/-ni	Yardım almadan kendi kendinize yabancı dil öğrenemezsiniz. Yardım almadan kendiniz yabancı dil öğrenemezsiniz. Çocuklar belli bir yaşa kadar kendi kendilerine konuşmaktan hoşlanır. Burası bizim kendi evimiz değil. Bence bu doğru değil. Sen (kendi) kendini kandırıyorsun. Her koyun kendi bacağından asılır. Kendi kendini iyileştiremezsin. Doktora gitmen lazım. Kendi kendin iyileştiremezsin. Doktora gitmen lazım. Bu yemeği senin için kendim yaptım. Bu yemeği senin için kendi yaptım.

5 Tamamlayalım

1. Aikidonun felsefesi *kendini* savunmadır.
2. ________ biraz zaman ayırıp dinlen, çok yorgun görünüyorsun.
3. ________ banyo yapamazsın, daha çok küçüksün.
4. Görüşürüz, ________ iyi bak.
5. Teşekkürler, ________ daha iyi hissediyorum.
6. Bu futbolcu son maçında ________ kalesine gol attı.
7. Pazar günü Ece'yle birlikte ________ güzel bir yemek yaptık.
8. Murat Bey iyi adamdır ama çok cimridir. Bayramlarda ________ torunlarına bile üç kuruş vermez.
9. Bu problemi ________ çözmeye çalışmalısın.
10. Ona kötü davrandım. ________ suçlu hissediyorum.
11. ________ utanmalısın!
12. ________ konuşuyorum ________ dinliyorum! Neden söylediklerimi yapmıyorsun?

6 Yerleştirelim

kendinden geçmek • kendine gelmek • kendini vermek
kendini kaybetmek • kendini kaptırmak • kendini zor tutmak
kendini alamamak • kendini tutamamak • kendini toplamak

1. O kadar güzel bir tablo ki bakmaktan ________.
2. Oğluma çok kızıyorum! Bilgisayar oyunlarına ________ ________ derslerini ihmal ediyor.
3. Gözünüz aydın! Hastanız ________!
4. Bugün çok yorgunum, ________ bir türlü işime ________.
5. Durakta beklerken önümdeki yaşlı adam ________ ________ yere düştü.
6. Sinirlendiğin zaman adeta ________ ve çevrendeki herkesi sözlerinle çok kırıyorsun.
7. Bu sabah müdür ayağı kayıp yere düştü. O kadar komikti ki ________ ve güldüm.
8. Film çok etkileyiciydi. İzlerken ağlamamak için ________ ________.
9. Hastanın durumu çok iyi. Birkaç hafta içinde ________ ________.

7 İşaretleyelim, dolduralım

Daha Akıllı Olmak İçin Spor

Sporun Yararları	Doğru	Yanlış
1. Beyin kapasitesini artırmak	☐	☐
2. Mükemmel görünmek	☐	☐
3. Sorunlara farklı yönlerden bakabilmek	☐	☐
4. İletişim becerilerini geliştirmek	☐	☐
5. Popülerlik kazanmak	☐	☐
5. Hızlı düşünmeyi sağlamak	☐	☐
6. Sosyal çevre edinmek	☐	☐
7. Kilo vermek	☐	☐
8. Kas yapmak	☐	☐

Yararları	Spor Türü
Hızlı düşünebilme	
Denge yeteneğini artırma	
Başkalarıyla uyumlu hareket edebilme	
Görsel algıyı artırma	
İletişim yeteneğini geliştirme	
Koordinasyon yeteneklerinde artış	

8 Özelliklerini anlatalım

Ülkenizdeki En Popüler Spor

- Takım sporu
- Bireysel spor
- Spor kıyafeti
- Spor sahası
- Spor araç ve gereçleri
- Oyunun kuralları
- Kendine özgü yönleri
- Taraftar

9 Dolduralım, işaretleyelim

Vücut Tipine Uygun Spor

Vücut tipi	Vücut özellikleri	Uygun sporlar
Atletik yapılı		
Yuvarlak hatlı		
İnce yapılı		

	Doğru	Yanlış
1. Atletik insanlar her sporu yapabilir.	☐	☐
2. Kilolu insanlar spor yapamaz.	☐	☐
3. Yuvarlak vücut tipine sahip insanların forma girmesi uzunca bir zaman alır.	☐	☐
4. Açık hava sporları kişilerin spor yapma motivasyonunu artırır.	☐	☐
5. İnce yapılı kişiler daha enerjiktir.	☐	☐
6. Uzun boylu, zayıf kişilerde kas oranı düşüktür.	☐	☐
7. Yoga kas yapıcı sporlardan biridir.	☐	☐

	çocuklar için	çok kolay	kolay değil	çocukça
çocuk oyuncağı				

10 Tartışalım

Sizce Spor mu?

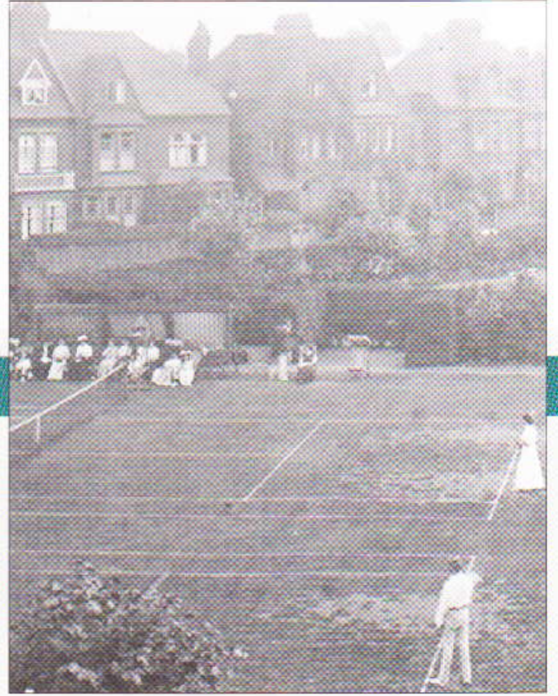
satranç	**avcılık**	**boks**
zihinsel	çevre	şiddet
bedensel	doğanın dengesi	yaralanma
zeka	öldürme	ölüm
yaratıcılık	silah	spor ve kardeşlik
öngörü	nesli tükenmek	bireysel spor

2.2 Dünden Bugüne Spor

11 Yerleştirelim, işaretleyelim

savunmak • beslenmek • korunmak • barınmak

1. Sağlıklı olmak için doğru __________ çok önemli.
2. Aikido bir saldırı değil, __________ sporudur.
3. İlk insanlar mağaralarda __________ .
4. Bu kış gripten __________ için aşı yaptıracağım.

İLK SPORLAR

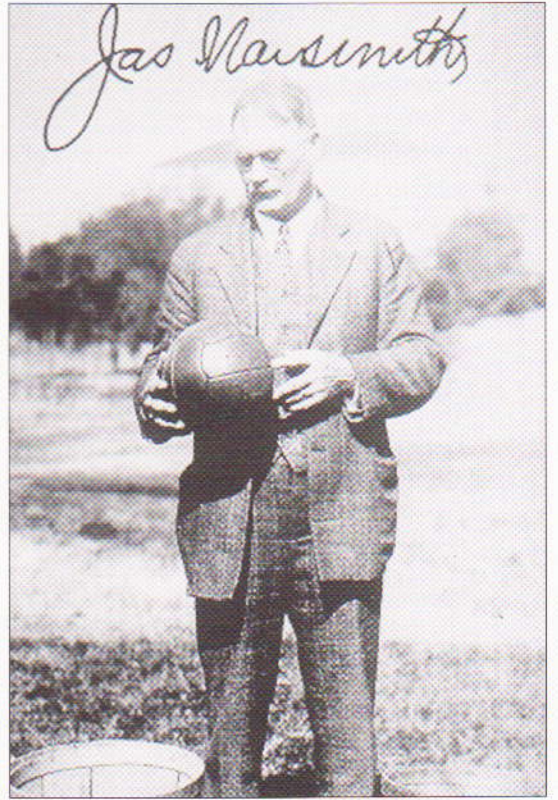
Hareket, canlılığın en önemli işaretidir ve ilk çağlardan beri beden eğitiminin bir aracı olarak kullanılmaktadır. İlk insanlar hayatta kalabilmek için beslenme, barınma ve giyinme ile birlikte doğaya karşı güçlenerek korunmaya da çalışmışlardır. Tarihte ilk sporlar da savunma ve saldırma eylemlerinden ortaya çıkmıştır.

Tarihi belgelere göre ilk sporlar binicilik ve güreştir. Sümer ve Mısırlılar M.Ö. 3000 yıllarında okçuluk ve güreş ile ilgilenmişlerdir. Yüzme, kürek, yelken gibi su sporları Akdeniz uygarlıklarında; kızak ve kayak sporları Kuzey Avrupa'da ortaya çıkmıştır. Eski Yunan'da ise spor, eğitimin başlıca amacı haline gelmiş ve spor karşılaşmaları **doğmuştur**.

Bugün tüm dünyadaki en popüler spor dallarından ikisi olan basketbol ve tenisin gelişim öyküsü ise şöyledir:

Tarihte basketbola benzer bir oyunu, ilk kez Amerika yerlileri oynamıştır. Basketbolun bugünkü durumuna gelmesindeki en büyük pay, 1891 yılında bu sporun gelişmesi için büyük çabalar gösteren Amerikalı beden eğitimi öğretmeni Dr. James Naismith'indir. Naismith basketbolu önceleri atletler, beyzbolcular ve Amerikan futbolu oynayan çocuklar için sakatlanmalar açısından risksiz ve yararlı bir kış antrenmanı olarak görmüştür. Ancak basketbol daha sonra yardımcı antrenman özelliğinden kurtulup popüler spor dallarından biri haline gelmiştir.

Tenis ilk olarak nerede ortaya çıktı, tam olarak bilmiyoruz. Ancak kaynaklar Eski Mısır, Yunan ve Perslerde tenise benzer bir oyundan söz etmektedir. Bugünkü tenisin benzeri 12. yüzyılda ortaya çıkmıştır. İngiliz ve Fransız asilzadeleri betondan dört duvar içinde ve üstü bir fileyle kapalı sahalarda, kort veya kraliyet tenisi adında bir spor yapmaya başlamışlardır. İlk zamanlarda insanlar tenisi çıplak ellerle, sonra eldivenler kullanarak oynamışlar ve sonraları da, günümüzün raketlerine benzer araçlar kullanmışlardır.

doğmak

- [ ] Güneş doğmadan yola çıkmalıyız.
- [ ] Ünlü futbolcu Ronaldinho 1980'de Brezilya'da doğmuştur.
- [ ] Son yıllarda çok farklı iş alanları doğmakta.
- [ ] Doktorun tahminine göre bebeğimiz gelecek ayın ikisinde doğacak.

	Var	Yok
1. İlk çağlarda spor türleri	☐	☐
2. Sporun eğitimdeki yeri	☐	☐
3. Tenisin tarihsel gelişimi	☐	☐
4. Çocuklara uygun sporlar	☐	☐
5. Tenisin yararları	☐	☐
6. Basketbolun mucidi	☐	☐

12 Tamamlayalım, işaretleyelim

Olimpiyat Ateşi

1894: *Coubert Olimpiyatlar'la ilgili düşüncelerini farklı ülkelerden dinleyicilere anlattı*.

1896: ______.

1912: ______.

1914: ______.

1920: ______.

Olimpiyatların başlangıç amacı

... sporun ülkeleri yakınlaştırmasını sağlamaktır. ☐

... Fransa'da dünyanın en büyük spor organizasyonunu düzenlemektir. ☐

... Fransa'ya farklı bir eğitim sistemi getirmektir. ☐

... spor aracılığıyla savaşları önlemektir. ☐

	Doğru	Yanlış
1. Bugün Olimpiyatlar'ın on binden fazla katılımcısı vardır.	☐	☐
2. Olimpiyatlar'ın fikir babası Coubert'tir.	☐	☐
3. Modern Olimpiyat kurallarına göre organizasyonu beş kıtadan her ülke düzenleyebilir.	☐	☐
4. İlk Olimpiyat oyunları 1912'de Atina'da başladı.	☐	☐
5. Olimpiyat bayrağını beş kıtadan farklı sporcular tasarladı.	☐	☐
6. Olimpiyatlar'daki renkler beş kıtayı temsil ediyor.	☐	☐

13 Yerleştirelim, eşleyelim

OLİMPİYAT Tarihinden İlginç Notlar

madalya • karşılaşma • yarış • rakip • rekor • bitiş

1. Polonyalı Stella Walsh (Stanislawa Walasiewicz), Los Angeles'taki 1932 Olimpiyatları'nda 100 metre koşusunda altın ______ kazandı. Hem de 12 saniyenin altına inen ilk kadın olarak dünya ______ kırdı. Yıllar sonra, 1980'de bir soygun sırasında can verdi ve otopsi sonucuna göre o bir erkekti.

2. 1912'de, Stockholm'deki bir Greko-Romen güreş ______ 11 saatten daha fazla sürdü. Rus Martin Klein, ______ Finlandiyalı Alfred Asikainen'i sonunda yenmeyi başardı, ama o kadar yorgun düşmüştü ki final maçına çıkamadı. Sonunda ikincilikle yetindi.

3. Amsterdam 1928'de, bayanlar 800 metre ______ finalinde, sekiz sporcunun altısı ______ çizgisini geçer geçmez yere yığıldı. Bayanlar 800 metre yarışı bu olaydan sonra 1960 yılına kadar Olimpiyatlardan çıktı.

Başlık	Paragraf
Yorgunluğuna Yenildi	
Son Yarış	
Aslında Rekor Değil	

14 Olimpiyat yapalım

- Bugüne kadar hiç Olimpiyat oyunları izlediniz mi?
- Olimpiyat oyunları sizin ülkenizde hiç düzenlendi mi? Düzenlenmesini ister misiniz? Niçin?
- Olimpiyat oyunlarına ülkenizden hangi spor dalından sporcular katılıyor?
- Sizce Olimpiyat oyunları ülkeler arası ilişkileri nasıl etkiliyor?

15 Okuyalım, işaretleyelim

Sporun Altın Çocukları

Edson Arantes do Nascimento, namı diğer Pele, profesyonel futbol hayatına 15 yaşında, Santos takımında, aylık on dolar maaş ile başladı. İki yılın sonunda ise bütün dünya Pele'yi, ilk Dünya Kupası'nda 17 yaşındaki Brezilyalı futbol yıldızı olarak tanıdı bile. Yıllar içinde Pele o kadar başarılı bir futbolcu oldu ki onun oyununu izleyebilmek için Nijerya'daki bir savaşta iki günlük ateşkes yapıldı. İran Şahı sadece 2 dakika konuşabilmek için onu üç saat havaalanında bekledi. Bir ankette Avrupa'nın en ünlü markaları listesinde Pele ikinci sırada yer aldı. Pele emekli olduktan sonra, 1994'te Brezilya'nın spor bakanı olarak görev yaptı ve hala dünyanın gözünde, futbolun kralı.

27 Kasım 1940, dövüş sanatlarının gelmiş geçmiş en büyüğü, dövüş makinası, büyük usta Bruce Lee dünyaya geldi. 20 Temmuz 1973'te aramızdan ayrıldıktan sonra ise arkasında muhteşem bir kariyer ve daha önemlisi de bir felsefe bıraktı: "Asla bir sistemin parçası olma, kendi sistemini yarat ve onun da su gibi seninle ilerlemesine izin ver". Lee sadece dövüş sanatları ustası olarak değil felsefesiyle de saygıdeğer bir insan olarak yaşadı. Onun ölümünden sonra ortaya çıkan birçok isim onun gibi olmaya çalıştı ama bu zaten en başta Bruce Lee'nin felsefesine aykırıydı, herkes kendi gibi olmalıydı. Time dergisi onu yüzyılın en önemli 100 insanından biri seçti ve Lee tarihte gelmiş geçmiş en büyük idoller arasında yerini aldı.

Maria Sharapova 1.88'lik boyu, güzelliği ve yılda 20 milyon dolara yakın geliriyle bugün dünyanın en dikkat çekici bayan sporcularından ve tenis yıldızlarından biri. Sharapova'nın tenisteki başarıları henüz altı yaşındayken başladı. Sharapova o yıl, tenisin önemli isimlerinden Martina ile Moskova'da bir gösteri maçı yaparak büyük dikkat çekti. Sharapova spor kariyerindeki en büyük başarısını ise on yedi yaşında Wimbledon kupasını kazanarak elde etti ve sonrasında önemli yayın organlarından "En iyi Oyuncu", "Dünya'yı Değiştirecek 20 Gençten biri", "Yılın Spor Kadını" gibi ödüller kazandı ve bugün de tüm dünyanın en önemli sporcularından biri

	Pele	Bruce Lee	Sharapova
1. Devlet adamlarından bile büyük saygı gördü.			
2. Erken yaşta spordan para kazanmaya başladı.			
3. İlk önemli başarısını 17 yaşında kazandı.			
4. Örnek alınmak istemedi.			

	Var	Yok
1. Pele'nin gerçek adı	☐	☐
2. Pele'nin futbola başlama yaşı	☐	☐
3. Pele'nin şu anki görevi	☐	☐
4. Lee'nin doğum ve ölüm tarihleri	☐	☐
5. Lee'nin yaşam felsefesi	☐	☐
6. Sharapova'nın yıllık kazancı	☐	☐
7. Sharapova'nın tenisteki hedefleri	☐	☐

DÖNÜŞLÜ ÇATI		-(I)n-
Adı	Ek	Örnekler
öv çek hazırla at kat	-n- -ın-/-in-/-un-/-ün- -ıl-/-il-/-ul-/-ül-	*Ben bugünkü toplantıya katılmayacağım.* *Lütfen önümden çekil, sahneyi göremiyorum.* *Arkadaşım günlerdir gelecek hafta yapacağı konuşmaya hazırlanıyor.* *İtfaiye eri bir kadını yangından kurtarmak için korkusuzca alevlerin içine atıldı.* *Üniversite sınavında birinci oldu, ne kadar övünse az.* *Kendimi bu sınava çok iyi hazırlandım.*

16 Tamamlayalım

1. Sporcuların her zaman yeterli ve dengeli besle*nmeleri* lazım.
2. Sporcular maçın bitiş düdüğü ile soy________ odasının yolunu tuttular.
3. Taraftarlar takımlarını desteklemek üzere sabah erkenden yola koy________ .
4. Ünlü futbolcu büyük yenilgiden sonra evine kapa________ .
5. Şampiyon futbol takımının koçu basın toplantısında oyuncularından öv________ bahsetti.
6. Geçen yılın satranç şampiyonu sponsor ile ilgili sorunlar nedeniyle bu yılki turnuvadan çek________ .
7. Basketbolcu maçta gösteri yapmak için potaya uzun süre tut________ ve bu hareketi yüzünden ceza aldı.

17 Eşleyelim, tamamlayalım

Banyodan çıktıktan sonra iyice	kapa________ .
Gelin nikahtan önce aynanın karşısında	koru________ .
Kızı öldükten sonra evine	giy________ .
Partiye gitmeden önce çok güzel	kurula*n*________ .
Saklambaç oynarken ağacın arkasına	süsle________ .
Aşı olarak bulaşıcı hastalıklardan	öv________ .
Yarışmayı kazandıktan sonra çok	hazırla________ .
Trafik kazasından sonra bir türlü	kaşı________ .
Geç kalmamak için hemen	sakla________ .
Sivrisinekler yüzünden sabaha kadar	toparla________ .

18 Soruları bulalım, işaretleyelim

İbrahim Kutluay

1. ☐ Biliyoruz ki iyi bir Fenerbahçelisiniz. Nasıl Fenerbahçeli oldunuz?
   ☐ Biliyoruz ki iyi bir sporcusunuz. Spora nasıl başladınız?
2. ☐ Yunanistan'da geçirdiğiniz yılları biraz anlatır mısınız?
   ☐ Size göre Türkiye'de oynamak mı, Yunanistan'da oynamak mı daha zor?
3. ☐ Neden Avrupa'ya döndünüz?
   ☐ NBA serüveniniz niçin kısa sürdü?
4. ☐ Bir basketbol okulunuz var ve çocuklara eğitim veriyorsunuz. Bize bu konuda biraz bilgi verir misiniz?
   ☐ Basketbol okulu açarken neleri hedeflediniz?
5. ☐ Basketbolu bıraktıktan sonra ne gibi planlarınız var?
   ☐ Önümüzdeki günler için planlarınız neler?

	Doğru	Yanlış
1. İbrahim Kutluay'ın babası Fenerbahçeli.	☐	☐
2. İbrahim Kutluay'ın fiziği futbol için uygun değildi.	☐	☐
3. NBA'de oynamak İbrahim Kutluay'a çok yarar sağlamadı.	☐	☐
4. İbrahim Kutluay basketbolu bıraktıktan sonra da Fenerbahçe'de kalacak.	☐	☐
5. İbrahim Kutluay'ın okulunda çocuklar pek çok sporla ilgilenebiliyor.	☐	☐

	Var	Yok
1. İbrahim Kutluay spora nasıl başladı?	☐	☐
2. İyi bir sporcu olmak için neler yaptı?	☐	☐
3. Basketbol oynamayı bıraktıktan sonra neler yapacak?	☐	☐
4. Avrupa ve Amerika'nın kariyerine etkisi nasıl oldu?	☐	☐

19 Bulalım, işaretleyelim

Futbol Terimleri				İşteş Eylemler	
☐ düdük	☐ tribün	☐ final	☐ top	☐ kucaklaşmak	☐ paslaşmak
☐ pota	☐ saha	☐ penaltı	☐ ceza alanı	☐ sataşmak	☐ bağrışmak
☐ kale	☐ taraftar	☐ aut	☐ smaç	☐ selamlaşmak	☐ itişmek
☐ file	☐ kort	☐ servis	☐ set	☐ ulaşmak	☐ uçuşmak
☐ stadyum	☐ hakem	☐ kask	☐ salon	☐ çalışmak	☐ taşmak
☐ devre	☐ sayı	☐ koç	☐ ofsayt	☐ gerginleşmek	☐ yumruklaşmak
				☐ buluşmak	☐ tokalaşmak
				☐ bakışmak	☐ yapışmak

20

Şampiyonluk Maçı

O gün 19 Mayıs Stadyumu'nda Türkiye'nin en büyük iki futbol takımı arasında şampiyonluk maçı vardı. Ben de bu heyecanı yaşamak için arkadaşlarımla buluşup stadyuma gittim. Stadyumun girişi seyircilerle dolup taşmıştı. Bir tarafta yiyecek ve bayrak satıcıları, bir tarafta gazeteciler ve televizyonların spor muhabirleri, bir tarafta ise itişe kakışa stadyuma girmeye çalışan seyirciler vardı.

Dışarıdaki kalabalığın içinde stadyuma girebilmek için **akla karayı seçtik**. Ama sonunda içeri girip yerlerimize oturduk. Bütün tribünler iki takımın taraftarlarıyla doldu. Havada konfetiler uçuşmaya başladı. İki takımın oyuncuları taraftarların tezahüratları, bağrışmaları arasında sahaya çıktılar. Birbirleriyle selamlaştılar. İki takımın kaptanı birbiriyle tokalaştı. Az sonra maç başladı. Daha ilk dakikada bizim takımın oyuncuları paslaşarak karşı takımın kalesine ulaştılar. Tam bu sırada hakem düdük çaldı. Oyunu durdurup 'faul' kararı verdi. Bizim futbolcular bu duruma **bir anlam veremeyip** şaşkın şaşkın bakıştılar. Stadyumda hava birden gerginleşti. Tribünlerden hakeme sataşmalar başladı. Hakem oyunu hemen başlatıp **ortalığı yatıştırdı**. Karşılaşmanın heyecanlı atmosferi maçın sonuna kadar sürdü ve maç bizim takımın galibiyetiyle **sona erdi**. Sahada takımımızın futbolcuları kucaklaşarak birbirlerini tebrik ederken bazı seyirciler de sahaya inerek futbolcuları kutladı. Maç çıkışında, bazı seyirciler arasında da itişmeler, sataşmalar; hatta birkaç karşıt taraftar arasında yumruklaşmalar oldu.

20 Eşleyelim

1. sona ermek	[2] Nedenini anlayamamak
2. anlam verememek	☐ Etrafındakileri sakinleştirmek
3. ortalığı yatıştırmak	☐ Çok kalabalık olmak
4. akla karayı seçmek	☐ bitmek
5. dolup taşmak	☐ Bir işi yaparken büyük zorluklar yaşamak

İSTEŞ ÇATI

-(I)ş-

Adıl	Ek	Örnekler
gör	-ş-	*Yarın nerede buluşuyoruz?*
uç	-ış-/-iş-/-uş-/-üş-	*Türk kültüründe erkeklerin öpüşmesi garip bir davranış değildir.*
bak		*Türkçe kursunda farklı ülkelerden insanlarla tanıştım.*
öp		*Onunla yıllarca görüşmedik.*
bul		*Ünlü sanatçının düğününde konfetiler, çiçekler hatta paralar havada uçuştu.*
tanı		*Aniden başlayan yağmurla birlikte insanlar sağa sola kaçışmaya başladı.*
		Çocuklar hep birlikte şarkı söyleştiler.

21 Tamamlayalım

1. Bazı akşamlar işten sonra en yakın arkadaşlarımızla bul*uşup* dert*leşiriz*.
2. Çocuklar bütün gün bahçede koş________.
3. Maçın bitiş düdüğü çaldıktan hemen sonra oyuncular birbirleriyle yumruk________ başladı.
4. Bu projeyi ikiniz de yalnız bitiremezsiniz, mutlaka yardım________.
5. Şoför buzlu yolda kontrolünü kaybetmiş. Bu yüzden otobüs bir kamyonla çarp________.
6. Emel Hanım kızıyla istasyonda kucak________ veda________.
7. İki kardeş hiçbir konuda anla________.
8. Bayramlarda tüm aile bayram________ için bir araya gelir.
9. Gelecek hafta gör________ üzere randevu________.
10. Gelinle damat salona girerken konfetiler havada uç________.
11. Bu akşam telefon________ buluşma yerine ve saatine karar veririz.
12. Apartman komşularımızla her zaman selam________.

22 Yeniden yazalım

1. Osman sevgilisine veda etti. Sevgilisi Osman'a veda etti.
   Osman'la sevgilisi vedalaştı.
2. Ben hala eski arkadaşlarıma mektup yazarım. Onlar da bana yazarlar.
   ________________.
3. Filmin sonunda aktör aktristi öptü. Akstrist de aktörü öptü.
   ________________.
4. Elif Ali'yi tanıyor. Ali Elif'i tanıyor.
   ________________.
5. Kerem Bey sabah bize selam verdi. Biz de ona selam verdik.
   ________________.

23 Yazalım, işaretleyelim, düzeltelim

Maç Öncesinde

İşteş eylemler

1. *karşılaşma*
2. ________
3. ________
4. ________
5. ________

	Var	Yok
1. Karşılaşmanın yeri ve saati	☐	☐
2. Maç yapacak takımlar	☐	☐
3. Tribünlerin görünümü	☐	☐
4. Karşılaşma öncesindeki olaylar	☐	☐
5. Karşılaşmanın hakemleri	☐	☐
6. Muhabirin maçla ilgili tahminleri	☐	☐

Spor muhabiri şampiyonluk maçına birkaç saat kala tribünlerde canlı yayında. Maç ortamı çok gergin ve bu yüzden taraftarlar arasında sık sık yumruklaşmalar oluyor. Polis bile bu olayları önleyemiyor.

Muhabir yüzüne takım logosunu çizmiş bir taraftarla röportaj yapıyor. Taraftarın elinde takımının bayrağı ve üzerinde de ilginç bir forma var. Yirmi yıllık bu formada futbolcuların resim ve imzaları bulunuyor. Taraftara göre karşılaşmada hakem yanlış kararlar verirse statta kötü olaylar meydana gelebilir.

24 Okuyalım, işaretleyelim

Kadın Fanatikler

Onlar tribünlerin kadın fanatikleri. Takımlarına o kadar bağlılar ki hiçbir maçı kaçırmıyor, bütün tezahüratlara eşlik ediyorlar.

Galatasaray'ın kadın fanatiklerinden biri Dilara Endican. Bir prodüksiyon şirketi sahibi. Maça gidiş gelişlerde ve maç sırasında tribünde birkaç kez sakatlanmış, hatta Galatasaray tutkusu rakip taraftarlardan dayak yemesine bile neden olmuş. Tribünde bir erkekten farksız. "Küfür ederim ama başkaları benim takımımdakilere küfür ettiler mi çok kızarım. Önceden çok kadın taraftar yoktu statlarda, artık daha çok. Kadın erkek diye de ayırmıyorum taraftarı." diyor.

Fenerbahçe camiasında "Fanatik kadın taraftar" deyince parmaklar tek bir kişiyi gösteriyor: Yasemin Merçil'i. O bir avukat, uzun yıllardır da tribünde. "1995 yılından beri maçlara gidiyorum. İlk deplasman maçım Van'dı. Sekiz yıldır kombine biletim var her maça gidiyorum." diyor. Yasemin Merçil'in Fenerbahçe tutkusu taraftarlıkla da sınırlı kalmamış. Önce Fenerbahçe'nin kongre üyesi olmuş, ardından da Sarı Lacivertliler Derneği'nin kurucuları arasında yer almış. Dernekte elbette erkekler çoğunlukta. Merçil bu durumu şöyle yorumluyor:" 300 kişilik dernekte 300 erkek kardeşim var gibi hissediyorum. Önceleri beni statta bir süs objesi gibi görüyorlardı, biraz küçümsüyorlardı ama şimdi her lafımı dinliyorlar." Fenerbahçe Yasemin Merçil için hayatın en önemli parçası. Alışverişlerini bile Fenerbahçeli esnaftan yapıyor.

Hatice Aydın ev hanımı ve Beşiktaş'ın fanatik taraftarlarından biri. Sadece kendisi değil, eşi ve 10 aylık kızı da sıkı Beşiktaş taraftarı. Hatice Aydın "Her maça gidiyorum. Kızımı da götürüyorum. Şimdiden çimin kokusunu alsın istedim. Kızım daha 2 aylıkken onu maçlara götürmeye başladım. Deplasmanlara bile gittik. Eskiden futbolla ilgilenmezdim. Bir kere kocamın peşine takılıp stada geldim, bir daha da bırakıp dönemedim." diyor.

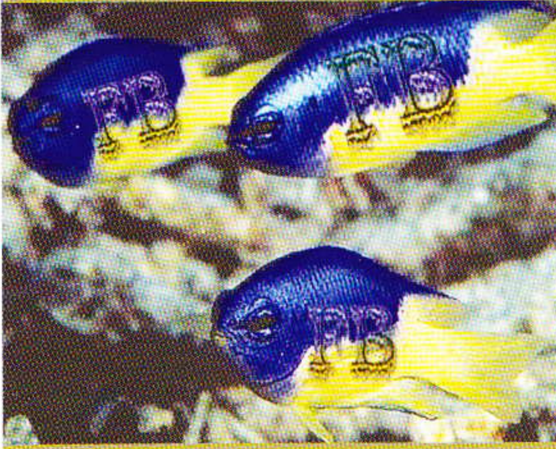
Sonat Canıdar

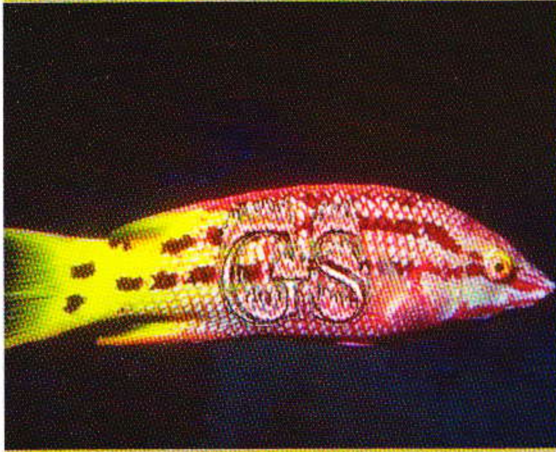
	Merçil	Endican	Aykut
Her sezon kombine bilet alıyor.			
Rakip taraftarlardan dayak yemiş.			
Maçlara kızıyla gidiyor.			
İlk kez bir maça eşiyle gitmiş.			
Takımının derneğinin kurucularından biriymiş.			
Maç sırasında üç kez sakatlanmış.			

	Doğru	Yanlış
1. Merçil Fenerbahçe'nin hiçbir maçını kaçırmıyor.	☐	☐
2. Merçil, dernekteki tek kadın üye.	☐	☐
3. Dernek üyeleri önceleri Merçil'i ciddiye almamışlar.	☐	☐
4. Endican küfürden hiç hoşlanmıyor.	☐	☐
5. Endican'a göre eskiden maçlara daha fazla sayıda kadın taraftar giderdi.	☐	☐
6. Aydın eskiden futbola hiç ilgi duymazken şimdi fanatik bir taraftar olmuş.	☐	☐
7. Hatice Hanımın tüm akrabaları kendisi gibi fanatik.	☐	☐

25 Tamamlayalım, işaretleyelim

Fanatizmin Sınırı Yok

Son yıllarda fanatik taraftarlar takımlarına olan sevgilerini sıradışı yöntemlerle ifade etmeye çalışıyor ve bu uğurda pek çok çılgınlık deniyorlar. Öyle ki iş taraftarlığın ileri bir boyutu olan fanatiklikten de çıkıp hastalık derecesine varabiliyor. Örneğin bir habere göre Fenerbahçeli bir fanatik imzasını 'Şampiyon Fener' yazarak atıyormuş. Son yıllarda en yaygın 'fanatik eylemi' ise takım renkleriyle ev, araba, yiyecek vb. boyamak.

Konya'daki bir simitçi daha çok para kazanmanın ilginç bir yolunu bulmuş ve ilk kez sarı-lacivert simitler üretmiş. Fanatik simitler kentte büyük ilgi görüyormuş. Bir pet shop sahibi ise Singapur'dan özel bir boya getirmiş ve dükkanındaki balıkların üzerine FB ve GS yazmış. Bu balıklar Türkiye'nin dört bir yanında ilgi odağı olmuş. 'Boyama sanatı'nın en ilginç örneğini ise Kütahya Tavşanlı'da görmek mümkün. Bir fanatik, aile mezarlığını sarı-laciverte boyayarak hem kendisinin hem de ailesinin Fenerbahçe tutkusunu gözler önüne sermek istemiş.

Peki uzmanlar fanatik eylemler ile ilgili nasıl yorumlar yapıyorlar? Ege Üniversitesi Sosyoloji bölümünden Yrd. Doç. Dr. Talimciler'e göre taraftarlar birbirlerine 'biz farklıyız' mesajı vermeye çalışıyor. Medyanın da bu çılgınlıkları sürekli gündemde tutması nedeniyle fanatik eylemler giderek artıyor. Psikiyatrist Ender Karaca ise "Fanatik kişilerin çoğunda iletişim kuramama, kendini ifade edememe ya da adaptasyon sorunları oluyor. Bu insanlar fanatizm gösterileri ile kendi kişilik sorunlarından kaçmaya ve hayata tutunmaya çalışıyorlar." diyor.

1. Fanatiklerin türlü çılgınlıklar denemelerinin amacı

   ______________________________.

2. Bir pet shoptaki balıkların büyük ilgi görmesinin nedeni

   ______________________________.

3. Fanatik eylemlerin günden güne artmasının sebebi

   ______________________________.

	Var	Yok
1. Uzmanların fanatizm ile ilgili görüşleri	☐	☐
2. Fanatik eylemlerinin nedenleri	☐	☐
3. Fanatik taraftarların çılgınlıklarından örnekler	☐	☐
4. Taraftarların fanatizm hakkındaki açıklamaları	☐	☐

26 Bir maçı anlatalım

- tenis ☐
- basketbol ☐
- futbol ☐
- voleybol ☐
- satranç ☐
- karate ☐
- boks ☐
- diğer ☐ ______________

- **Maçın statüsü** (kupa, şampiyonluk, dostluk, turnuva, eleme, final, yarı final maçı...)
- **Atmosfer** (seyirciler, ateşli taraftarlar, amigolar, tezahüratlar...)
- **Maç süreci** (çekişmeli, zevksiz, hakemin tutumu, maçın yıldızları...)
- **Maç sonu** (skor, elenme, şampiyon olma...)

3 Hayaller Gerçek Olsa

1. Bir Dilek Tut

1

2

3

4

5

1 Yerleştirelim, eşleyelim

Hayallerimiz

hayal aleminde • hayallerin gerçekleşmesi • hayaller kurarız • hayallere dalmak

(1) Hepimiz mutlaka gerçekleşmesi kolay ya da güç __________. Bir şeyi istemek ve onunla ilgili hayaller kurmak, dünyamızı daha anlamlı kılar, hayattaki olumsuzluklara karşı kendimizi daha güçlü hissetmemizi sağlar.

(2) Hayallerimiz bize ideal bir dünyanın kapısını açar. Zor zamanlarımızda gelecekteki mutlu günlerle ilgili hayaller kurarak ve daha önceki sevinçlerimizi tekrar içimizde hissederek sıkıntılarımızı daha rahat atlatabiliriz.

(3) Ancak bazı __________ imkansızdır. Şans eseri çok zengin olmak, bir anda çok ünlü bir kişi olarak uyanmak ya da hiçbir çaba harcamadan mesleğimizde yükselmek gibi __________ bizi belki kısa süre için mutlu eder. Ama sürekli bunları düşünmek bizi gerçek hayattan koparıp __________ yaşamaya itebilir.

(4) Bazı hayaller ise imkansız gibi görünür ama çalışarak bunları gerçekleştirmek mümkündür. Bu hayaller için önümüze hedef koymak ve o hedefe ulaşmak için çaba göstermek gerekir. Unutmamak gerekir ki insanlar büyük buluşları imkansız hayaller uğruna günlerce çalışarak gerçekleştirmişlerdir.

(5) Farkında olalım ya da olmayalım, hayaller hayatımızın sonunaa kadar bizimledir. Büyük ya da küçük, gerçekleşmesi mümkün ya da imkansız, hayallerimiz yaşamımızın bir parçası olmaya devam edecektir.

Konu	Paragraf
1. Bazı hayallerin insanlar üzerindeki olumsuz etkileri.	
2. İmkansız hayalleri gerçekleştirme çabası.	
3. Hayal kurmanın hayatımızdaki önemi.	
4. Sıkıntılı günlerde hayallerin yardımı.	1
5. Hayallerin yaşamımızdaki yeri.	

DİLEK KİPİ						-sE
Adıl	Eylem	—	Ek	Kişi Eki	?	Örnekler
ben sen o biz siz onlar	gel ol konuş gerek al üz	-ma -me	-sa -se	-m -n - -k -nız/niz (-lar/-ler)	-mı -mi	*Keşke zamanda yolculuk yapmak mümkün olsa.* *Keşke kilo vermek için diyet yapmak gerekmese.* *Acaba onunla yeniden konuşsak mı?* *Keşke sınavda en yüksek notu ben alsam.* *Keşke yarın siz de bizimle gelebilseniz.* *Keşke insanlar birbirlerini hiç üzmese.* *Keşke şimdi annem yanımda olsam.*

2 Tamamlayalım

1. Soğuktan nefret ediyorum, keşke havalar hep sıcak ol*sa*________ .
2. Keşke daha çok vaktim ol________ da hobilerime vakit ayır________ .
3. Keşke sen de bizimle tatile gel________ .
4. Çok yemek ye________ ama kilo al________ .
5. Keşke dünyada hiç savaş ol________ , insanlar barış içinde yaşa________ .
6. Keşke sabah erken kalkmak zorunda ol________ , geç saatlere kadar uyu________ .
7. Keşke maaşımıza zam gel______ de daha rahat yaşasak.
8. Acaba ben de sizinle sinemaya gel________ ________?
9. Çok işim var. Acaba annemi yardıma çağır________?
10. Patron bugün çok sinirli, zam konusunu hiç aç________?
11. Bugün hava çok kapalı, hiç evden çık________?
12. Bu tişörtü beğendim, ama çok pahalı. Al________ , al________ ?
13. Yarın Serhat'ın doğum günü. Acaba ona nasıl bir sürpriz yap________?
14. Yarın işe giderken ne giy________?
15. Kararsız kaldım, saçlarımı kestir________ ________, kestir________?

3 Tamamlayalım

Saat beşe yaklaşıyor ve ben yorucu bir iş gününü bitirmek üzereyim. Yine 'keşke' lerle dolu bir hayal dünyasına giriyorum. Keşke hiç çalışmak zorunda ol*masam* . Her gece sabaha kadar gez________ , eğlen________ . Ertesi gün geç uyan________ . Güzel bir kahvaltı yap________ . İşlerimi başka insanlar yap________ . Ben hiçbir şeye dokun________ . Arkadaşlarımla buluş________ . Hep beraber gezmeye git________ . Güzel vakit geçir________ . Hayatım hep böyle devam et________ .

4 İsteklerimizi sıralayalım

Bugünüm Şöyle Olsa!

Keşke bugün

5 Tamamlayalım, işaretleyelim

Sana Çok Özeniyorum

Burcu : Alo, Ceren. Merhaba. Bugün işe gelmedin. Seni merak ettim.

Ceren : Sorma, çok hastayım. Bütün gün yataktan kalkamadım. Evde dinlendim.

Burcu : Geçmiş olsun. Biz de bugün o kadar yoğun çalıştık ki...Yorgunluktan ölüyorum. Keşke ben de hasta ol*saydım* da birkaç gün işe git__________.

Ceren : Bence iyi olup işe gelmek daha iyi. Bütün gün hiç yataktan çıkamadım. Televizyondaki programların hepsini seyrettim. Hiç zevkli değildi.

Burcu : Benim yorgunluktan televizyon seyretmeye bile vaktim yok . Yemek yiyip hemen uyumak istiyorum. Ben de keşke senin gibi bütün gün televizyon seyredip kafamı dağıt__________.

Ceren : Sabahtan beri yalnızca iki kase çorba içebildim.

Burcu : Ben de keşke az yiyip fazla kilolarımı ver__________. Hiç şu durumunun kıymetini bilmiyorsun. Keşke ben de senin gibi işe ara verip evde vakit geçir__________. Neyse ben seni çok oyalamayayım. Sen dinlenmeye devam et. Çok geçmiş olsun canım.

1 hafta sonra iş yerinde...

Arda : Merhaba Ceren. Hoş geldin. Geçmiş olsun.

Ceren : Sağol Arda. Bir hafta boyunca evden çıkamadım. Çok özledim ofisi. Burcu yok mu?

Arda : O iki gündür hasta. İşe gelemiyor.

Ceren : Aa, öyle mi? Ben onu bir arayayım.

Ceren : Merhaba Burcu. Geçmiş olsun.

Burcu : Sağol canım. Ben de senin gibi hasta oldum..

Ceren : Neyse sen de yoğun iş temposundan uzaklaşıp dinlenme fırsatı buldun.

Burcu : Ceren bütün sözlerimi geri alıyorum. Hasta olmak çok sıkıcı. Keşke ben de şimdi sizinle ofiste ol__________. Evde çok canım sıkılıyor. Keşke iyileş__________ de işe gelsem...

	Doğru	Yanlış
1. Ceren işe gelmemekten çok memnun.	☐	☐
2. Burcu Ceren'in hasta olup evde dinlenmesine çok özeniyor.	☐	☐
3. Ceren kilo vermeyi düşünerek yalnızca çorba içiyor.	☐	☐
4. Ceren çalışmayı hasta olup evde vakit geçirmeye tercih ediyor.	☐	☐
5. Hastalığı nedeniyle evde dinlenme fırsatı bulmak Burcu'nun hiç hoşuna gitmiyor.	☐	☐

6 Diyalog üretelim

Bir Dileğim Var Ama...

A: Keşke ünlü olsam.
B: Çok hayranın olur ama sokağa bile çıkamazsın.

A: ______________________________.
B: ______________________________.

7 Anlatalım, düzeltelim

Bir Kartal Masalı

Kendinizi daha iyi tanımaya çalışın çevrenize daha dikkatli bakın, belki de hayal ettiğiniz dünyanın içinde yaşıyorsunuzdur. Bu nasıl mı olur? Şöyle:

Bir kartal, büyük bir dağın tepesinde yuva yapmış. Bir süre sonra kartalın dört adet yumurtası olmuş. Yumurtalar henüz kuluçka dönemindeyken bir deprem olmuş. Yuvadaki yumurtalardan biri, bu depremde düşüp, dağın tepesinden yuvarlana yuvarlana vadideki çiftliğe dek ulaşmış. Burası, bir tavuk çiftliğiymiş. Çiftlikteki tavuklar, bu farklı yumurtayı sahiplenmek istemişler. Yaşlı bir tavuk, bu yumurtadan çıkacak yavruyu büyütmeye karar vermiş.

Sonunda yumurtalar çatlamaya, yavrular yumurtalardan çıkmaya başlamış. Tabi kartal yavrusu da çıkmış kabuğundan.

Kartal yavrusu çevresindeki yüzlerce tavuğun arasında kendini de tavuk sanmış ve bir tavuk gibi büyümeye başlamış. Yalnızca o kendisini tavuk gibi görmüyor, diğer tavuklar da onu bir tavuk olarak görüyorlar, ona tavukmuş gibi davranıyorlarmış. Kartal yavrusu zaman zaman içinden;

– "Ben çok farklıyım acaba ben kimim?" diye soruyormuş.

Ama, bu kuşkusunu dile getiremiyormuş.

Bir gün çiftlikte öteki tavuklarla birlikte oyun oynarken, gökyüzünde kartallar görmüş. Kendini tutamamış ve "Tanrım, ne kadar güzel uçuyorlar. Keşke ben de onlar gibi uçabilsem..." diye bağırmış.

Tavuklar, onun bu sözlerine hep birlikte gülmüşler.

– "Sen bir tavuksun. Şunu asla aklından çıkarma; tavuklar kartallar gibi uçamazlar."

Küçük kartal, o günden sonra hemen her gün gökyüzüne bakıyor ve uçan kartalları arıyormuş gözleriyle.... Bir kartal görünce çiftlikteki öteki tavukları unutuyor, gökteki kartalları büyük bir hayranlıkla izliyormuş. Kartal yavrusu, ne zaman 'Keşke ben de bir kartal olsam, keşke ben de uçabilsem, dünyayı gökyüzünden görebilsem' dese, çevresindeki tavuklar aynı şeyleri söylüyormuş:" Boş hayaller kurma. Vazgeç düşlerinden... Sen tavuksun ve hep tavuk olarak kalacaksın...."

Küçük kartal, bu sözlerden o kadar etkilenmiş ki sonunda bir kartal gibi göklerde özgürce kanat çırpma düşünden vazgeçmiş ve yaşamını bir tavuk gibi sürdürmeyi kabul etmiş. Ve bir tavuk gibi sürdürdüğü yaşamının sonunda bir tavuk gibi ölmüş.

	Var	Yok
1. Kartal yumurtasının tavuk çiftliğine ulaşması	☐	☐
2. Kartal yavrusunun ailesine ulaşmak istemesi	☐	☐
3. Kartal yavrusunun bir kartal olduğunu fark etmesi	☐	☐
4. Kartal yavrusunun tavuk olmayı kabul etmesi	☐	☐

8 İşaretleyelim

Bir Gün Mutlaka

"Çok para da istemiyorum, yol masraflarımı karşılasın yeter."

- ☐ Param yol masraflarıma yetmiyor.
- ☐ Keşke yol masraflarım olmasa.
- ☐ Paraya yol masraflarım için ihtiyacım var.
- ☐ Yol masrafları için param var.

"Ben biraz hayalperest bir insanım."

- ☐ Hayallerimi gerçekleştirmek için çaba harcarım.
- ☐ Hayallerimle ilgili rüyalar görürüm.
- ☐ Hayal kurmayı severim.
- ☐ Hayallerimi mutlaka gerçekleştiririm.

"Keşke şansım dönse."

- ☐ Şansım eskisi gibi olsa
- ☐ Şansım daha iyi olsa
- ☐ Şansımı ben belirlesem

9 Listeyi uzatalım

Hayallerimize Ulaşmak İçin

- kararlı olmalı
- sabırlı olmalı
- hedef belirlemeli
- emek vermeli
- pes etmemeli
- çok çalışmalı

3.2 Ne Yazık ki İmkansız

Hayatımda 'KEŞKE' Yok

İnsanlar hayattaki bazı olumsuzluklar nedeniyle 'keşke' sözcüğünü **dillerine dolarlar**. "Keşke daha iyi bir okulda okuyabilseydim. Keşke yanlış seçimler yapmasaydım. Keşke onu hiç tanımasaydım..." Önce basit bir sözcük gibi gelir ama bir bakarsınız ki "keşke" sözcüğü hayatınızın **odak noktası** olmuş.

Benim ise birçok insanın aksine 'keşke' sözcüğü girmedi hayatıma. Çocukluğumdan beri hayattaki seçimlerimden mutlu olmaya çalıştım. Her zaman kararlarımı kendim aldım ve onların sonuçlarına **razı oldum**. Ailem, arkadaşlarım beni bazı konularda uyarmak istediler. Çoğu zaman haklıydılar aslında ama ben onların uyarılarına fazla **kulak asmadım**. Hatalarımdan ders alarak büyümek istedim. Bazen çok üzüldüm, çok kırıldım ama kararlarımdan hiç pişmanlık duymadım. Her hata, her hayal kırıklığı beni daha güçlü, hayatımı daha anlamlı yaptı. Yaşamım boyunca "Başka insanların gözünde ne durumdayım, çevrem benim için ne düşünür? gibi sorulara yer vermedim hiç. Şu anda hayatıma bakıyorum ve görüyorum ki zaman zaman hayal kırıklığına uğradım ama daha çok deneyim kazandım.

Daha önce de söyledim ve her zaman söylemeye devam edeceğim, tüm yanlışlarıma rağmen 'keşke' diye bir şey olmadı yaşamımda. Hayata yeniden başlasaydım belki de aynı hataları yapar, aynı dersleri alırdım. Hayat bence böyle güzel. Ben bütün hatalarımı seviyorum ve onlardan ders alıyorum (...)

10 Okuyalım, işaretleyelim

	Doğru	Yanlış
1. Çok fazla hata yapmaktan kaçıyor.	☐	☐
2. Çevresindeki insanların işine karışmasına sinirleniyor.	☐	☐
3. Hatalarından ders almayı seviyor.	☐	☐
4. İnsanların kendisi hakkındaki fikirlerine çok önem veriyor.	☐	☐
5. Hatalarından büyük pişmanlık duyuyor.	☐	☐

	Var	Yok
1. Keşke sözcüğünün insanların hayatındaki yeri	☐	☐
2. Hataların yazarın hayatındaki etkileri	☐	☐
3. Yazarın çevresindeki insanların pişmanlıkları	☐	☐
4. Yazarın hataları hakkındaki düşünceleri	☐	☐
5. İnsanların yazarla ilgili görüşleri	☐	☐

11 Metni sürdürelim

1. Ama onlar bana hep acı veriyor. ☐
2. Artık hayatımda "keşke" sözcüğüne yer vermek istemiyorum. ☐
3. Hayatta bir daha pişmanlık yaşamak istemiyorum. ☐
4. Hayatım boyunca da "keşke" sözcüğünü kullanmayı düşünmüyorum. ☐

12 Yerleştirelim

pişmanlık duymak • hayal kırıklığına uğramak
ders almak • deneyim kazanmak

1 Arkadaşımla dünkü tartışmamızdan dolayı ____________________.
2. Bu işte 15 senedir çalışıyorum. Tabii ki ilk günkü korkularımı yaşamıyorum bu kadar uzun sürede birçok ____________________.
3. Sana çok güvendim ama sen bana yalan söyleyerek beni ____________________.
4. Hayatta hatalardan ____________________ bilmek gerekir.

13 Eşleyelim

1. diline dolamak
2. odak noktası
3. kulak asmamak
4. razı olmak

☐ sözlerine önem vermemek
☐ sonuçları kabul etmek, kabullenmek
☐ bir konuyu sürekli tekrarlamak
☐ en önemli konu

DİLEK (hikaye) KİPİ (keşke)							-sEydİ (<sE i-di)
Adıl	Eylem	–	Ek	?	Ek	Kişi Eki	Örnekler
ben sen o biz siz onlar	başla gel ol katıl geç haber ver	-ma -me	-sa -se	-mı -mi	-ydı -ydi	-m -n – -k -nız/niz (-lar/-ler)	*O keşke doktor olmasaydı.* *Keşke dünyaya elli yıl daha geç gelseydim.* *Keşke Ali'nin doğum günü partisine onlar da katılsalardı.* *Acaba kursa bu ay başlamasa mıydık?* *Keşke biraz çok çalışsaydın da sınıfı geçseydin.* *Keşke gelmeden önce haber verseydiniz.* *Keşke dünyada hiç savaş olmadıysa.*

14 Tamamlayalım

1. (Keşke) şu anda ailem yanımda ol*saydı*______ .
2. (Keşke) en başta ona doğruyu söyle__________ .
3. (Keşke) hepimiz kuşlar gibi uçabil__________ .
4. (Keşke) bir zaman makinem ol__________ da zamanda yolculuk yapabil__________ .
5. (Keşke) şu anda elimde buz gibi bir içecekle deniz kenarında ol__________ .
6. (Keşke) maaşımız iki katı ol__________ da biz de borçlanmadan tüm ihtiyaçlarımızı alabil__________ .
7. (Keşke) annemin sözünü dinle__________ de o zengin ve yakışıklı adamla evlen__________ .
8. (Keşke) ona aşık ol__________ . Sonunda beni bırakıp gitti.
9. (Keşke) alkollü araba kullan__________ . Hem kendini hem de başkalarını tehlikeye attın.
10. (Keşke) şu anda dünyanın en zengini ben ol____ .
11. Sınavı kazanamamışsınız. (Keşke) daha çok çalış__________ .

15 Yeniden yazalım

1. Dün çikolatanın hepsini yedim. Ablama hiç kalmadı.
   Keşke *çikolatanın hepsini yemeseydim*__________ .
2. Anneme yalan söyledim. Artık bana güvenmeyecek.
   Keşke ____________________ .
4. Çok fazla dondurma yedim. Şimdi boğazım ağrıyor.
   Keşke ____________________ .
5. Kardeşime istemeden bağırdım ve kalbini kırdım. Şimdi benimle konuşmuyor.
   Keşke ____________________ .
6. En güzel oyuncağımı kırdım. Şimdi bunu anneme nasıl söyleyeceğim.
   Keşke ____________________ .
7. Kuaföre gidip saçlarımı boyattım ama hiç güzel olmadı.
   Keşke ____________________ .
8. Geçen gün ucuz diye bir gömlek aldım ama yıkayınca çekti.
   Keşke ____________________ .

16 Sürdürelim

Benim Keşkelerim

Keşke dünya tersine dönseydi. Keşke birbirimizi daha iyi anlayabilseydik. Keşke ışınlanabilseydik. Keşke parayı hiç bulmasaydık. Keşke hayaller bu kadar küçümsenmeseydi. Keşke zaman içinde yolculuk edebilseydik. Keşke her şeyi bilebilseydim. Keşke hayır diyebilseydim. Keşke uçabilseydim. Keşke hep gerçekleri söyleyebilseydik. Keşke uyku olmasaydı. Keşke sesim daha güzel olsaydı. Keşke hiç büyümeseydik. Keşke keşkeler olmasaydı...

*Keşke,*____________________

____

____

____

____

____

17 İşaretleyelim, yeniden yazalım

Sizinle Niye Geldim ki...

Cemre: Üff! Daha çok yolumuz var mı? Ben çok yoruldum.
Serdar: Az kaldı Cemre. Biraz daha dayanamaz mısın?
Cemre: Hayır, hiç gücüm kalmadı. Bu sıcak havada niye sizinle geldim sanki! Annemlerle denize gitmek daha iyi bir fikirmiş. Hiç değilse şimdi denizde yüzüyor olurdum.
Serdar: Biraz sabret. Az sonra çok güzel bir yerde mola vereceğiz.
Meral: Bu kadar yakınmak için artık çok geç Cemre. Bence çok güzel bir yer burası. Şehrin karmaşasından ve gürültüsünden uzaklaştık.
Cemre: Aman Meral, sen de nelerden mutlu oluyorsun. Ben buraya gelmekten hiç de memnun değilim! Off, dayanamayacağım. Şu ağacın altında dinleneceğim.
Serdar: Canım çok az yolumuz kaldı ama.
Cemre: Ben anlamam. Bir adım atacak halim kalmadı. Oturuyorum ben.
Meral: Cemre niye bu kadar kendini düşünüyorsun?
Cemre: Ne yapayım, ayakkabılar ayağımı acıttı. Bunları giymem hiç iyi olmadı zaten. Diğer ayakkabılarımla daha rahat ederdim.
Cemre: Serdar sen niye hiçbir şey söylemiyorsun ?
Serdar: Tamam Meralciğim, biz de oturalım biraz.

....

Meral: Düşünüyorum da, Ayşen'e de haber verebilirdik. O böyle yerleri çok sever. Memnun olurdu.
Cemre: Bakalım biz onun gelmesinden memnun olur muyduk?
Serdar: Ama Ayşen de çok iyi bir kızdır.
Cemre: Aman neyse... Bırakın Ayşen'i de yarın iş var, siz onu düşünün. Bu geziye cumartesi günü gelmek daha iyi bir fikirdi. Bugün çok yorulacağız galiba. Yarın nasıl erkenden kalkıp işe gideceğiz?
Meral: Cemre sana çok şaşırıyorum gerçekten. Nasıl her şeyin kötü tarafını görebiliyorsun?
Cemre: Hiç de her şeyin kötü tarafını görmem. Aslında ben genelde küçük şeylerden bile mutlu olurum. Sadece bugün sizinle bu yürüyüşe çıkmaktan mutlu değilim.

Bana göre Cemre	
Bencil	
Geveze	
Sabırlı	
Karamsar	
İyimser	
Sakin	

1. *Annemlerle denize gitmek daha iyi fikirmiş.*
   Keşke annemlerle denize gitseydim.
2. ______________________.
   ______________________.
3. ______________________.
   ______________________.
4. ______________________.
   ______________________.

18 Ne Zaman Ne Söylersiniz?

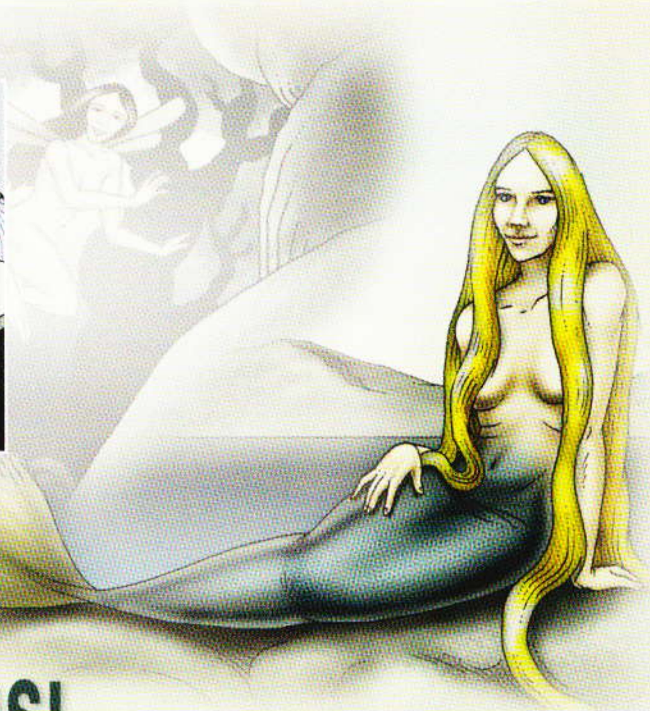
Ne Zaman Söylersiniz?

1. Keşke buradan eve ışınlanabilseydim.
2. Keşke dilimi tutsaydım.
3. Keşke uyuyakalmasaydım.
4. Keşke daha güçlü olsaydım.
5. Keşke karşı takımın taraftarı olsaydım.
6. Keşke daha hızlı koşabilseydim.
7. Keşke daha güzel/yakışıklı olsaydım.
8. Keşke daha sakin olsaydım.

Ne Söylersiniz?

1. Otobüsü kaçırdınız.
2. Mideniz ağrımaya başladı.
3. Ailenizi özlediniz.
4. Kuaförden berbat bir saç modeliyle çıktınız.
5. Konser bileti bulamadınız.
6. Arabanız yolda arızalandı.
7. Çok üşüdünüz.
8. Eşinizle tartıştınız.

Hayal Dünyası

Bir köyde hayal gücü çok geniş bir çoban yaşarmış. Köy halkının en büyük zevki onun etrafında toplanıp hikayelerini dinlemekmiş.

"Eee, anlat bakalım, köyün dışına çıkınca nelere şahit oldun bugün?" diye sorarlarmış. "Ormanın içinde bir keçi tanrı gördüm." dermiş çoban. "Elinde flütü, sırtında kanatları, yanında hurileri vardı. Çok güzel, inanılmaz bir müzik çalıyorlardı. Oradan ayrılıp gölün kenarına gittim. Oradaysa gözleri kamaştıracak kadar parlak bir deniz kızı gördüm. Masmavi gözlere sahipti. Altın sarısı saçlarının yarısı göl sularının içindeydi." diye devam edermiş. Hem köylüler hem de çoban hayatından oldukça memnunmuş.

Bir gün çoban ormandayken hakikaten bir keçi tanrı görmüş, elindeki flütü ve yanındaki melekleriyle beraber. Göl kenarına gitmiş ve bu defa da denizkızı görmüş aynen anlattığı gibi.

Bir müddet sonra çoban köye dönmüş. Köylüler her zaman olduğu gibi çevresinde toplanmışlar çobanın. Hepsi heyecanlı, hepsi meraklı... Sormuşlar "Bugün ne gördün, anlat bakalım." diye. Çoban "Hiç." demiş. "Hiçbir şey görmedim."

Oscar Wilde

19 Seçelim, savunalım

- ☐ İnsan hayal ettiği sürece yaşar.
- ☐ Hayaller gerçeklerden daha güzeldir.
- ☐ Hayallerin gerçekleşmesini herkes istemez.
- ☐ Biz gerçeklerden daha güzelini hayal edebiliriz.
- ☐ İnsanlar her zaman güzel hayaller kurmalıdır.
- ☐ Bazı hayallerin gerçekleşmemesi daha iyidir.
- ☐ Herkes hayal kurmayı beceremez.
- ☐ Fazla hayalperest olmamak gerekir.

Diğer: ....

20 Tamamlayalım, başlığını bulalım

Dee Caffari dünyayı tersten dolaşma rotasını başarıyla tamamlayarak Guinness Rekorlar Kitabı'na girdi ve yelkeniyle rüzgarlara, akıntılara karşı durmaksızın dünyayı tersten dolaşan 'ilk kadın' oldu. Daha önce aynı yolculuğu sadece 4 erkek tamamlayabilmişti.

6 yıl öncesine kadar beden eğitimi öğretmenliği yapan Dee Caffari, ciddi bir kariyer değişikliği ile profesyonel yelkenci olmaya karar vermiş. Ama bu değişikliğin sebebi sadece yelken aşkı değilmiş. Yıllar öncesinde Afrika'ya gitmek için kariyerine kısa bir süreliğine ara vermiş ve seyahat tutkusu da bu şekilde **aklını çelmiş**.

Dee Caffari dünyayı tersten dolaşarak zoru başarmış. Cesur yelkenci, yolcuğu için "Bir bakıma doğaya karşı savaşa benziyordu. Hiçbir yardımcım olmadan tek başıma yolculuğa çıkarak **kendimi ateşe attım**. Bu yolculuk sırasında pes etmemem gerekiyordu. Belki çok zordu ama bunu başardım. Fırtınalı denizde zorluklarla savaşırken yanımda sadece teknik ekibimin telsizle desteği vardı." diyor.

Caffari'ye göre hiçbir zaman zorluklardan yılmayıp hayalleri takip etmek gerek ancak başarmak için sadece hayal etmek yetmez: "Her şeyin çıkış noktası hayal, bitişinde ise başarı var. Bu ikisinin arasında ise sistem, karar, güven, cesaret, motivasyon ve azmi mutlaka yaşamanız lazım. Ben bunu yapabilen milyonlarca kişi arasından sadece bir kişiyim. Tek amacım ise insanların kendi **sınırlarını zorlamaları** için onlara cesaret verebilmek."

Dee Caffari, rekoruna bir yenisini eklemek istiyor. Bu kez doğudan batıya doğru giderek dünyayı iki yönde dolaşmayı başarabilmiş tek kadın olmayı hedefliyor. Rekortmen yelkenci bu planı için "Ben hayallerimden güç alıyorum. Bence herkes ideallerini gerçekleştirebilir. Sadece hayal etmeye cesaret etmemiz gerektiğine inanıyorum. Biraz hayal, biraz cesaret ve merak tüm yolları açacaktır." diyor.

1. Caffari beden eğitimi öğretmenliği yaparken ______________________________ .
2.. Caffari teknesiyle yolculuk ederken ______________________________ .
3. Caffari fırtınalı denizde mücadele ederken ______________________________ .

- ☐ Deniz Tutkusu
- ☐ Yelkenliyle Bir Ömür
- ☐ Uzaktaki Umutlar
- ☐ Sınırları Zorlamak

21 İşaretleyelim

Aklını çelmek
- ☐ kandırmak
- ☐ inandırmak
- ☐ akıl vermek

Kendini ateşe atmak
- ☐ tehlikeye atılmak
- ☐ cesur davranmak
- ☐ ateş yakmak

Sınırlarını zorlamak
- ☐ zorlanmak
- ☐ kendini aşmaya çalışmak
- ☐ sınırlarını bilmemek

22 Keşke Hayalim Gerçek Olmasaydı

Belki de hayallerin gerçek olması insan için büyük bir hayal kırıklığıdır. Ben de şu hayalimin gerçekleşmesini çok istemiştim. Ama hayalim gerçekleştikten sonra anladım ki...

ULAÇLAR				-(y)ken (<i-ken)
Eylem	–	Zaman Eki	Ek	Örnekler
yanıtla	-ma/-maz	-yor	-ken	Bugün kursa gelirken bir arkadaşımla karşılaştım.
çalış	-me/-mez	-ıyor/-iyor		Tam son soruyu yanıtlayacakken sınav bitti.
üniversitede	-mı	-uyor/-üyor		Toplantı İstanbul'da olacak. Gitmişken Ayasofya'yı da görelim.
izle	-mi	-r		Üniversitedeyken daha sık sinemaya gidiyordum.
gel	-mu	-ar/-er		Çalışıyorken rahatsız edilmek itemiyorum.
git	-mü	-ır/-ir		İnsanlar gençken hayatı tozpembe görüyor
genç	değil	-ur/-ür		Televizyon izlemiyorken kahve içmem.
		-acak/-ecek		Tam evden çıkacağımken telefon çaldı.
		-yacak/-yecek		
		-mış/-miş		
		-muş/-müş		

23 Tamamlayalım

1. Biz sinema_dayken_ elektrikler kesildi.
2. Kardeşim hiç kitap oku__________ ben kitapsız bir hayat düşünemiyorum.
3. Lütfen ders çalış__________ beni rahatsız etmeyin.
4. Tam evden çık__________ misafir geldi.
5. Ankara'ya gel__________ seni de görmek isterim.
6. Ben salatayı yap__________ sen de sofrayı hazırla.
7. Biz tatil__________ çok eğlendik.
8. Burası eskiden bir konak__________ şimdi lokanta oldu.
9. Ayağa kalk__________ bana da bir bardak su getir.
10. İki kardeş birbirinden çok farklı. Birinin yüzü hiç gül__________ diğeri her zaman çok neşeli.

24 Yeniden yazalım

1. Televizyon seyrediyorsunuz. O sırada ne yaparsınız?
   Televizyon seyrederken ne yaparsınız? ?
2. Arkadaşınızla konuşuyorsunuz. Telefonunuz çaldı.
   __________.
3. Hastasınız. O zaman bile dinlenmeyip çalışıyorsunuz.
   __________.
4. Alışveriş yapıyormuş. O sırada biri cüzdanını çalmış.
   __________.
5. Öğrenciydiniz. O zamanlar çok çalışkandınız.
   __________.

25 İşaretleyelim

1. Onunla ______ çok dikkat ______. Yoksa yanlış bir şey söyleyip onu kızdırabilirsin.
   - ☐ konuşarak/et
   - ☐ konuşurken/etmelisin
   - ☐ konuşup/etmeli
   - ☐ konuşmadan/edebilirsin
2. Keşke telefon edip haber ______ de öyle ______.
   - ☐ verelim/gidelim
   - ☐ vermeli/gitmeli
   - ☐ verseydik/gitseydik
   - ☐ verip/giderek
3. Doktora danış______ ilaç kullanmayın.
   - ☐ -madan
   - ☐ -mayıp
   - ☐ -saydın
   - ☐ -mazken
4. Hayatta mutluluğu yakala______ ______ olumlu düşün______.
   - ☐ -dıktan sonra/-emezsin
   - ☐ -madan önce/-mesen
   - ☐ -mak için/-me
   - ☐ -yabilmek için/-melisin
5. Dün eve gel______ yolda iki köpek üzerime saldırdı.
   - ☐ -ip
   - ☐ -erek
   - ☐ -irken
   - ☐ -mişken
6. Sorunlarını ailenle açık açık konuş______ çözebilirsin.
   - ☐ -urken
   - ☐ -arak
   - ☐ -acakken
   - ☐ -mayarak
7. İstanbul'a git______ Topkapı Sarayı'nı da mutlaka görün.
   - ☐ -erken
   - ☐ -mişken
   - ☐ -erek
   - ☐ -meden

26 Ekleyelim

1. Çorabımı yatağın altına saklarken anneme yakalanmak istemem.
2. Parkta çiçek koparırken bekçiye yakalanmak istemem.
3. Sürat yaparken polise yakalanmak istemem.
4. Ofiste internette gezerken patronuma yakalanmak istemem.
5. ______________________.
6. ______________________.
7. ______________________.
8. ______________________.
9. ______________________.
10. ______________________.

27 Yerleştirelim

- gökte ararken yerde bulmak
- yağmurdan kaçarken doluya tutulmak
- kaş yapayım derken göz çıkarmak
- boynuz isterken kulaktan olmak

1. Elimizde biraz paramız vardı. Biz biraz daha çoğalsın diye borsaya yatırdık. Ama borsada paramızın yarısını kaybettik. Yani, ______________________.
2. Esin ve Ceren kavga etti. Ceren çok üzüldü. Ben de onu teselli etmek için aradım. Esin'in onun hakkındaki kötü sözlerini ağzımdan kaçırdım ve onu daha çok üzdüm. Bu durumda ______________________.
3. Evde çok yalnızdım. "Ebru evde olsa da ona gitsem." diyordum. Tam böyle düşünürken sen geldin. Seni ______________________.
4. Marketten eve yürürken peşime bir köpek takıldı. Ben ondan kaçmak için bir evin bahçesine girdim. Bir baktım ki, üç tane köpek gözlerini dikmiş bana bakıyor. ______________________.

28 Sıralayalım, işaretleyelim

Taşınıyoruz

Keşke bu kadar hayalperest olmasaydın. ☐
Kerem gelmişken avizeleri de takar. ☐
Eşyaları taşırken sarı kutuyu mutfağın balkonuna koymuş olabiliriz. ☐
Ne zor işmiş taşınmak. Canımız çıktı. 1
Keşke merdivenimiz olsaydı. ☐
Dinlenirken yemeğimizi yeriz. ☐

	Doğru	Yanlış
1. Perdeleri kapıcı taktı.	☐	☐
2. Onların evinde merdiven yok.	☐	☐
3. Kerem Beşiktaş'ta oturuyor.	☐	☐
4. Onlar çok fazla yemek yediler.	☐	☐
5. Aslı Türk kahvesi içmek istedi.	☐	☐
6. Berrin çok fazla hayal kuruyor.	☐	☐

29 Düzeltelim

Aslı ve Berrin yeni evlerine taşınıyorlar. Aslı çok yorgun. Onlar eşyaları yerleştirmeye çalışırken yemek yemeyi unuttular. Aslı yemek yemeyip kahve içmeyi önerdi. Daha sonra Kerem gelip avizeleri taktı. Berrin bahçeleri olmasını istiyor. Aslı'ya göre Berrin çok hayalperest.

30 Eşleyelim

1. Keşke tam senden özür dileyecekken → ona bağırmasaydın.
2. Keşke evden çıkarken beni arasaydın,
3. Keşke buralara gelmişken bana da uğrasaydınız,
4. Keşke tatile çıkarken sana katılabilsem
5. Keşke eve gelirken markete uğrayıp içecek bir şeyler alsaydık,
6. Keşke her sabah işe giderken bu trafiğe yakalanmasam,

- bütün gün evdeydim.
- dolap bomboşmuş.
- ona bağırmasaydın.
- ben henüz hazırlanmadım.
- bıktım artık.
- ama hiç sanmıyorum, çok işim var.

31 Sıralayalım, işaretleyelim

Bir Başarı Öyküsü

Terzilik yaptı	☐
Evlendi.	☐
Yurtdışında moda tasarımı okudu.	☐
Liseyi bitirdi.	1
Kendi iş yerini açtı.	☐
Kendi markasını yarattı.	☐
Çalışmayıp evde oturdu.	☐

	Doğru	Yanlış
1. Demet Hanım liseden sonra hemen bir atölyede çalışmaya başladı.	☐	☐
2. Demet Hanım'ın en büyük hayali ünlü bir modacı olmaktı.	☐	☐
3. Demet Hanım ve eşi evlenip yurtdışına gittiler.	☐	☐
4. Demet Hanım'ın kızı Türkiye'de doğdu.	☐	☐
5. Demet Hanım ailesine vakit ayıramamaktan şikayetçi.	☐	☐
6. Demet Hanım artık daha sakin bir hayat yaşamak istiyor.	☐	☐

	Var	Yok
1. Demet Hanım liseden hemen sonra neden okuyamadı?	☐	☐
2. Demet Hanım kendi dükkanını ne zaman açabildi?	☐	☐
3. Demet Hanım atölyesinde kaç kişi çalıştırdı?	☐	☐
4. Demet Hanım hangi üniversitede eğitim gördü?	☐	☐
5. Demet Hanım nelerden pişman?	☐	☐
6. Demet Hanım'ın gençlere tavsiyeleri neler?	☐	☐

32 Bir Hayal Kuralım

- Kişiliğiniz
- Arkadaşlarınız
- Fiziksel özellikleriniz
- İş/okul hayatınız
- Aileniz
- Maddi durumunuz
- Eviniz
- Gelecek planlarınız

Keşke ____

____

____.

O zaman ____

____

____.

Böylece ____

____

____.

4 Bu Yıl Moda Ne?

1. Modanın Dünü, Bugünü

1 2 3 4 5 6

1 Yerleştirelim

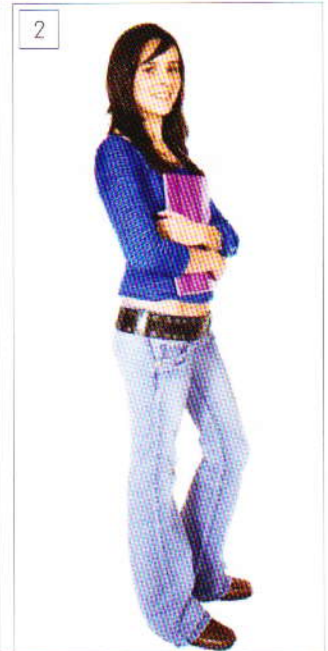
kadınsı • spor • gösterişli • klasik • abiye • erkeksi

1. Ünlü modacı Neslihan Yaman son defilesinde, özel geceler için hazırlanmış __________ kıyafetleriyle seyircileri büyüledi.
2. Son günlerde kravat takıp gömlek giyerek __________ görünmek kadınlar arasında tekrar moda oldu.
3. Her ortamda rahat edebilmek için __________ kıyafetlerden uzak durmak gerekir.
4. Günümüzde bayanlar pantolon, spor ayakkabı gibi rahat giysileri, mini etek, topuklu ayakkabı gibi __________ giysilere tercih ediyorlar.
5. Siyah pantolon, beyaz gömlek gibi __________ giysilerin modası hiçbir zaman geçmez.
6. Gençler genellikle tişört ve spor ayakkabı gibi __________ giysileri tercih ediyor.

2 Eşleyelim

☐ iddialı ☐ frapan ☐ sade ☐ dikkat çekici
☐ klasik ☐ spor ☐ gündelik ☐ gösterişli

1

2

3 Yerleştirelim, eşleyelim

Dünden Bugüne MODA

Şüphesiz birçoğumuz "Gelecekte neler moda olacak?" sorusunun yanıtını bilmek ve kendimizi buna göre hazırlamak isteriz. Peki nedir moda? Neden gazete ve dergilerin onlarca sayfasına konu olur? Neden kendimizi ona göre hazırlamak isteriz? Neden sık sık bu sözcüğü duyarız? (1) ______________________________.

Moda aslında, sosyal hayattaki 'popüler her şey'dir. 'Moda' sözcüğü genellikle akıllara popüler giyim tarzını getirir. Kavramın kökeni ile ilgili araştırmalar da konuyu bu yönüyle ele alıyor. Çoğu araştırmaya göre modanın kökeni, insanlığın ortaya çıkışına dayanıyor ve o zamanlardan beri moda, toplumların ayrılmaz bir parçası. (2) ______________________________.

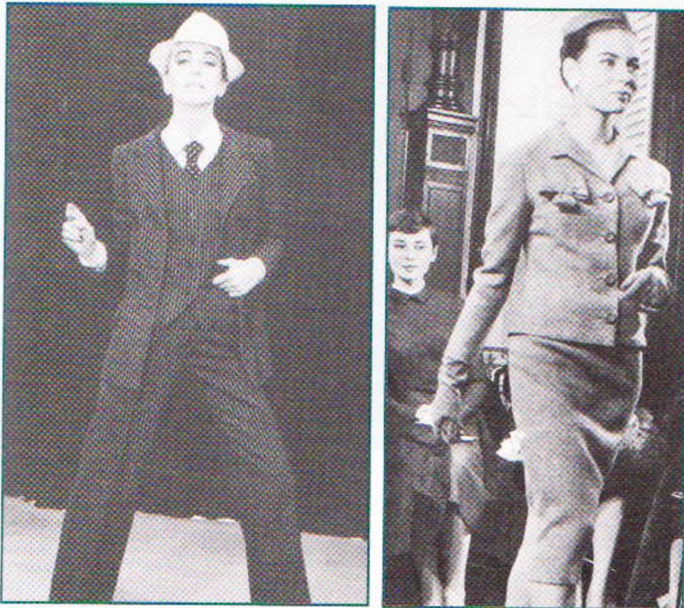
Moda akımları kendini 1900'lü yıllarda net olarak göstermeye başlamıştır. Bu akımlar o zamanlardan beri kültürlerin, ekonomik şartların, sosyal ve politik olayların etkisi altında şekillenmektedir. Örneğin; savaş yıllarında kadınlar, erkeklerle beraber çalışıp benzer işler yapmaya başlamıştır. Dolayısıyla o dönemlerde kadınlar arasında erkeksi kıyafetler kadınsı kıyafetlerden daha çok ilgi görmüştür. (3) ______________________________.

Savaşların sonrasında ise devlet mekanizmasında bürokratik işlemler çoğalmış, böylece devlet için çalışan memur sayısı artmıştır. 'Orta sınıf' olarak bilinen bu gelir grubu çok para kazanmadığı için hem işte hem de günlük hayatta benzer giysileri tercih etmeye başlamıştır. Bunun sonucunda klasik ve sade giyim tarzı yaygınlaşmıştır. (4) ______________________________.

80'lerde ise popüler müziğin ve tüketim kültürünün etkisiyle kıyafetlerde kimi değişiklikler olmuş; vatkalar, frapan elbiseler, leopar desenler, gösterişli giysi ve takılar moda haline gelmiştir. 90'lardan sonra ise yoğun iş temposu ve artan sosyal aktiviteler, kadın erkek herkesi rahatlığı ve şıklığı bir arada taşımaya yöneltmiştir. (5) ______________________________.

Öyle görünüyor ki koşullar ne kadar değişirse değişsin moda yaşantımızın bir parçası olmaya devam edecek. (6) ______________________________.

• savaş yıllarında	• klasik, sade giysiler
• savaşların sonrasında	• gösterişli giysiler
• 80'lerde	• rahat ve şık giysiler
• 90'lardan sonra	• erkeksi giysiler

☐ Yani, insanlık modayla belli bir dönemde tanışmamıştır. Moda hep olmuştur.
☐ Yani ekonomik şartlar modayı etkisi altına almıştır.
☐ Yani neden hep hayatımızdadır?
☐ Yani bu kez de modaya yaşam tarzı yön vermiştir.
☐ Yani moda insanlıkla birlikte ortaya çıktı, insanlıkla birlikte yok olacak.
☐ Yani belki de bugünün 'uniseks' giyim tarzı savaşların bir sonucudur.

İLGEÇLER			-DEn beri / -DIr
Zaman Adı	Ek	İlgeç	Örnekler
on beş yıl sabah dört ay iki saat pazartesi haziran	-dan/-den/-tan/-ten ... -dır/-dir/-dur/-dür -tır/-tir/-tur/-tür	beri	*Sabahtan beri hiçbir şey yemedim* *İki saattir seni bekliyorum burada.* *Dört aydan beri Türkçe öğreniyorum* *Geçen hazirandan beri iş arıyorum.* *Murat pazartesiden beri kursa gelmiyor.* *On beş yıldır aynı evde oturuyorum.* *Geçen hazirandır iş arıyorum.*

4 Tamamlayalım

1. Annem bize çocukluğumuz *dan beri* ____ masallar anlatır.
2. Ne zaman ____ Türkçe öğreniyorsun?
3. Tuba'yı 2002 ____ tanırım.
4. Eşim ay ____ sigara içmiyor.
5. Kuzenim yıl ____ yurt dışında yaşıyor.
6. Çocuklar epey ____ denizdeler.
7. Üç saat ____ balık tutuyorlar.
8. 2006'daki Mısır yolculuğum ____ tatile çıkmadım.
9. Kaç gün ____ işe gidemiyorum, çok hastayım.
10. Arkadaşımla tartıştım, bir hafta ____ onu aramıyorum.
11. Sabah ____ hava kapalı, yağmur yağacak sanırım.
12. Nerelerdesin? Doğum günün ____ seni göremiyoruz.
13. Yıllar ____ burada çalışıyorum.
14. 3 hafta ____ spora gidemiyorum, işlerim çok yoğun.
15. Uzun zaman ____ sinemaya gidemedik.
16. Lise ____ Özlem'le görüşmedik.
17. Geçen hafta sonu ____ spor salonuna gitmedim.
18. Geçen sene Aralık ____ sigara içmiyorum.
19. Telefon sabah ____ hiç susmadı.
20. Seninle çoktan ____ görüşemiyoruz. Nerelerdesin? Neler yapıyorsun?

5 Yeniden yazalım

1. En son üç ay önce sinemaya gittim.
   Üç aydan beri/üç aydır sinemaya gitmiyorum ____.
2. En son 2006'da yaz tatiline çıktım.
   ____.
3. Sabah başım ağrımaya başladı. Hala ağrıyor.
   ____.
4. Birkaç ay önce Korhan'la görüştüm. Bir daha onu görmedim.
   ____.
5. Dört yıl önce yurt dışına taşındı. Hala orada yaşıyor.
   ____.
6. Sabah kahvaltı ettim, bu saate kadar başka hiçbir şey yemedim.
   ____.
7. Yılbaşı gecesi, sigarayı bırakmaya karar verdim. Bugüne kadar bir daha sigara içmedim.
   ____.
8. En son çocukken elma şekeri yedim.
   ____.
9. Bilgisayarın başına saat dörtte oturdun ve hala kalmıyorsun, yeter artık!
   ____.
10. Onunla en son iki hafta önce buluştuk.
    ____.
11. Dün akşam sekizde kardeşimi aramaya başladım. Hala telefonuna cevap vermiyor.
    ____.
12. En son tatilimi geçen sene temmuzda yaptım.
    ____.

6 Okuyalım, işaretleyelim

ANADOLU'DA GİYİM

Her toplumun kendisine özgü, tarihi kadar eski giysileri var. Bu giysiler toplumların geleneklerini, kültürlerini yansıtıyor.

Anadolu halkının geleneksel giysileri, kültürlere özgü giyim tarzlarına iyi bir örnektir. **Bunlar** ayrı zevkler, iklim koşulları ve tarihi nedenlerle bölgeden bölgeye değişir. Hareketli yaşam tarzına uygun olmaları ise giysilerin ortak özelliklerinden en önemlisidir. Bu giysileri günümüzde Anadolu halkının tümünde görmemiz mümkün değildir, fakat yine de özellikle küçük yerleşim merkezlerinde insanlar onları hala kullanırlar.

Hemen hemen tüm kırsal bölgelerde hem kadınlar hem de erkekler, günlük yaşantılarında 'şalvar' adındaki bol pantolonlar giyerler. Erkeklerin şalvarı pantolona benzer biçimde biraz daha dardır ve genellikle şalvarların beline kuşak ya da silahlık sararlar. Kadınların şalvarı ise daha bol ve daha renklidir.

Anadolu'da giyimin önemli bir parçası da başlıklar ya da örtülerdir. Erkekler başlarına genellikle 'kasket' takarlar. Kasket güneşe karşı koruyucu olması nedeniyle oldukça kullanışlıdır. Kadınlar ise ince bir kumaştan, 'yemeni' adında bir başörtüsü kullanırlar. Bu örtü renk renk, desen desendir ve kadınlar **onun** çevresini el işi bir örgü türüyle, yani 'oya' ile süslerler. Günümüzde başörtüsü kullanmayan kadınlar da yemeniyi günlük hayatlarında aksesuar olarak kullanmaktadır.

Günümüzde geleneksel giysileri hem otantik halleriyle hem de modern giysilerle bir arada görmek mümkündür. Bu durum gösteriyor ki, modern yaşamımız nedeniyle dünyanın farklı ülkelerinde benzer giysileri kullanıyoruz fakat kültürel öğelerimizden de tamamen vazgeçmiyoruz.

	Doğru	Yanlış
1. Kültürel giysiler çok eski, bu nedenle hiç kimse onları kullanmıyor.	☐	☐
2. Anadolu'da her bölgenin ayrı giyim tarzı vardır.	☐	☐
3. Anadolu'da tüm bölgelerin giysileri hareketli yaşam tarzına uygundur.	☐	☐
4. Geleneksel giysileri günümüzde yalnızca aksesuar olarak kullanıyoruz.	☐	☐
5. Anadolu halkının tamamı geleneksel giysileri kullanıyor.	☐	☐

bunlar
- ☐ Anadolu halkının geleneksel giysileri
- ☐ kültürel giyim tarzları
- ☐ toplumların gelenekleri
- ☐ giyim tarzları

onun
- ☐ kasketin
- ☐ yemeninin
- ☐ oyanın
- ☐ desenin

7 Yerleştirelim, eşleyelim

İNDİRİM

Sezon sonu indirimleri ve taksit kampanyaları bize neler getiriyor? Sezon indirimlerinde alışveriş yapmak karlı mı? Mevsim başındaki yüksek fiyatlar nasıl oluyor da %70'lere kadar düşüyor? Önümüzdeki kış moda olacak kıyafetleri önceden almak mantıklı mı? İşte ipuçları...

☐ Eskiden pazarlar mağazalara göre daha ucuzdu. Ama son yıllarda kredi kartına taksitli satışlar, büyük orandaki indirimler, satış sonrası müşterilere değiştirme ve iade imkanlarının tanınması gibi etkenler mağazaları daha cazip hale getirdi. ______

☐ Bazı kişiler modanın sıkı takipçileridir ve sezon başında, yani etiketler el yakarken, genellikle bu kişiler alışveriş yapar. Böylece bir ürünü herkesten önce giyme şansını elde ederler ama bunun için o ürünün normal fiyatından çok daha fazlasını ödemek zorunda kalırlar. Çünkü bir iki ay sonra mağazalarda %30 oranlarında indirimler başlar ve sezon sonunda bu indirim oranları %50'ye hatta %70'e kadar ulaşır. ______

☐ Sezon başında kendinize çok şık bir ceket beğendiniz ama etiketini gördükten sonra almaktan vazgeçtiniz. İşte sezon sonu geldi ve indirim günleri başladı. Artık o cekete sahip olmak için hiçbir engeliniz yok ama onu seneye de kullanabilecek misiniz? Bazı ürünlerin modası çabuk geçer. Oysa bir klasik her zaman klasik olarak kalacaktır. ______

☐ İndirim sezonunda alışveriş yaparken ürünü mutlaka üzerinizde görün. Unutmayın ki ürünleri pek çok kişi giyip çıkarıyor ve ürünlerde bazen bozulmalar olabiliyor. O ürünü sezon başında denemiş olabilirsiniz ama olsun, bir kere daha deneyin. ______

☐ İndirimler çekicidir! Vitrindeki 'İNDİRİM' yazısı bir mıknatıs gibi mağazadan içeri çeker sizi. Sadece 'bir bakmak için' girersiniz ama şeytana uyup birkaç parça eşya alıverirsiniz. Evde ise sizi tam bir pişmanlık bekler. Yeni giysileriniz hiçbir pantolonunuza ya da ayakkabınıza uymamaktadır. "Evde giyerim." diye düşünüp kendinizi teselli etmeye çalışırsınız ama indirim günleri sizi çoktan zarara uğratmıştır bile! ______

Özlem Seller

1. Bu nedenle indirim sezonunda daha klasik ve kullanışlı ürünler almalısınız.
2. Bu yüzden alışverişe çıkmadan önce kendinize "Neye ihtiyacım var?" sorusunu mutlaka sormalısınız.
3. Yani artık gönül rahatlığıyla mağazalardan alışveriş yapabilirsiniz.
4. Uzun lafın kısası, ilk etiketler asla gerçek etiketler değildir!
5. Bu küçük tedbir yıpranmış ürünleri fark etmenizi ve indirimde de kaliteli bir alışveriş yapmanızı sağlar.

Konu	Paragraf
1. İndirimdeki ürünlerinde defo riski	
2. Mağazaların tüketiciler açısından avantajları	
3. İndirim günlerinde gereksiz alışverişler	
4. Sezon ürünlerindeki fahiş fiyatlar	
5. İndirimde de önce klasikler	

ULAÇLAR					-Dİk + İyelik + -İn/dEn beri
Eylem	Ek	İyelik Eki	Ek	İlgeç	Örnekler
çık evlen ayrıl başla gel ol	-dık/-dik/-duk/-dük -tık/-tik/-tuk/-tük	-ım/-im/-um/-üm -ın/-in/-un/-ün -ı/-i/-u/-ü -ımız/-imiz/-umuz/-ümüz -ınız/-iniz/-unuz/-ünüz -ları/-leri	-dan/-ndan -den/-nden	beri	Türkçe öğrenmeye başladığımdan beri İngilizce konuşmuyorum. Evlendiğimizden beri bu evde oturuyoruz. Yeni öğretmen geldiğinden beri dersleri daha iyi anlıyoruz. Evden çıktığından beri telefonla sana ulaşmaya çalışıyorum. İşinden ayrıldığından beri kimseyle görüşmüyor. Mezun olduktan beri öğretmenimi görmedim.

8 Tamamlayalım

1. Diyet yapmaya başla*dığımdan beri* beş kilo vermişim.
2. Sigarayı bırak__________ daha az öksürüyorum.
3. Spora başla__________ kendimi daha sağlıklı hissediyorum.
4. Sana aşık ol__________ dünyaya toz pembe gözlüklerle bakıyorum.
5. Köylüler güneş doğ__________ tarlada çalışıyorlar.
6. Galatasaray 2000 yılında UEFA Kupası'nı kazan__________ dünyaca tanınan bir kulüp oldu.
7. Üniversiteyi bitir__________ kendisine uygun bir iş bulamadı.
8. Bu arabayı al__________ her hafta bozulmasından bıktım.
9. İstanbul'a taşın__________ Antalya'daki arkadaşlarımı göremedim.
10. Saçlarımı kestirip boyat__________ hiç kimse beni tanımıyor.
11. Seni en son gör__________ ne kadar da büyümüşsün!
12. Bana bağır__________ onunla konuşmuyorum..
13. İzne ayrıl__________ evimde dinleniyorum.
14. Üniversiteden mezun ol__________ görüşemiyorduk, bu toplantı çok iyi oldu.
15. O kızla çıkmaya başla__________ hiçbirimizin yanına uğramıyorsun, en yakın arkadaşlarını ne çabuk unuttun!
16. Emrah takım kaptanı ol__________ oyuncular birbiriyle daha uyumlu.
17. Yeni belediye başkanı göreve gel__________ çevre kirliliği ile ilgili çalışıyormuş.

9 Tümce oluşturalım

1. ben / öyküler / beri / çocukluk / yaz- / ve / şiir / hoşlan-

____.

2. biz / ev / taşın- / yeni / beri / yürü- / git- / iş / hep

____.

3. ben / gez- / hiç / iste- / bahar / gel- / otur-/ evde / hep / dışarı / beri

____.

4. Ayşen / başla- / neredeyse / kurs / dans / ver- / beş / kilo / beri

____.

5. bin- / ve / beri / yap- / rahatsız et- / yolcu / diğer / otobüs / iki genç / gürültü

____.

10 Tamamlayalım
Online Alışveriş

Artık alışveriş dediğimiz zaman aklımıza yalnızca caddelerdeki şık mağazalar, semtlerdeki kalabalık pazarlar ya da büyük alışveriş merkezleri gelmiyor.

Alışveriş yapma ortamları da teknolojiyle birlikte çeşitlendi. Evde, bir adım bile atmadan, yorulmadan bilgisayarın başında alışveriş yapmak günümüzde artık çoğumuza yabancı değil.

İnternetteki alışveriş sitelerinde, her tür ürünün yüzlerce çeşidini bulmanız mümkün. Üstelik bu siteler bizim ikinci el ürünlere düşük fiyatlarla ulaşmamızı da sağlıyor.

Ben internetten daha çok ______ alışverişi yapıyorum, çünkü ______
______.

Bence internetten alışveriş yapmak avantajlı/dezavantajlı, çünkü ______
______.

11 İşaretleyelim, anlatalım

- ☐ Benim için alışveriş bir hastalıktır.
- ☐ Sadece ihtiyaçlarım için alışveriş yaparım.

- ☐ Alışveriş merkezlerine gitmeye bayılırım.
- ☐ Alışverişimi açık havada, caddelerdeki mağazalardan yapmayı tercih ederim.

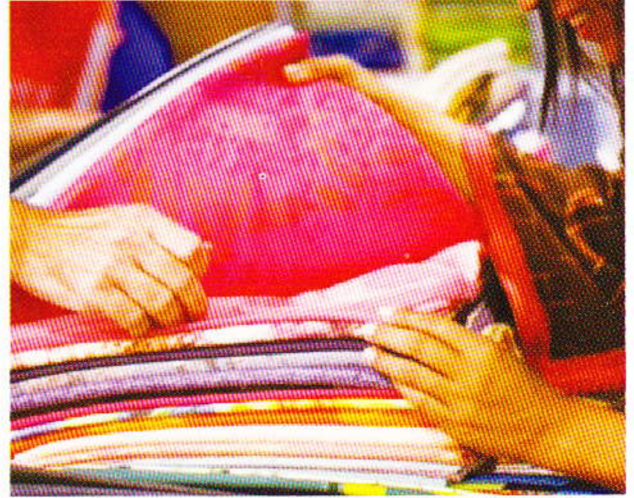
- ☐ İndirim dönemlerini bekleyip alışverişimi o dönemlerde yaparım.
- ☐ Sezon başında yeni ürünleri almak isterim.

- ☐ Modanın gerisinde kalmaktan hoşlanmam.
- ☐ Hiçbir zaman moda ürünler kullanmak istemem.

12 İşaretleyelim, eşleyelim

Trend Avcıları

Hazır giyim firmaları, "Gelecekte ne moda olacak?" sorusuna yanıt bulmak için pek çok ajansın tahminlerinden yola çıkıyor. Bu ajanslarda çalışanlara ise 'trend avcıları' deniyor. Trend avcıları toplumun eğilimlerini inceliyor ve yorumluyor. Bu eğilimler yalnızca giyim sektörünü değil, gıdadan elektroniğe, mobilyadan kozmetiğe kadar pek çok alanı etkiliyor.

	Doğru	Yanlış
1. Hakan Korhan ve ekibinin işi, geleceğin modasını tahmin etmek.	☐	☐
2. Genellikle birbirine benzer renkler art arda moda olur.	☐	☐
3. Moda olacak renge trend avcıları karar veriyor	☐	☐
4. Pek çok sektör moda olacak rengi trend avcılarından öğreniyor.	☐	☐
5. Yeni trendler hiçbir zaman bir yıldan uzun süre popüler olarak kalmıyor.	☐	☐
6. Hazır giyim sektörüne ek olarak pek çok farklı sektör trend avcılarının fikrini alıyor.	☐	☐

1. Tahmin etmek	☐ karar vermek
2. Gözlem yapmak	☐ anlaşmak
3. Belirlemek	☐ gözlemek
4. Uzlaşmak	☐ kestirmek

13 Sıralayalım, işaretleyelim

Marka Çılgınlığı

☐ Marka takıntısı en çok giyim kuşamda kendini gösteriyor. Son yıllarda özellikle büyük mağazalar markaları tercih eden insanlarla dolup taşıyor. Kimi küçük bir eşarp alıyor, kimi bir pantolon ve kemer. Bir kısmı da baştan aşağı gardırop yeniliyor. Marka düşkünlerinin ortak alışveriş yerleri genellikle lüks mağazalar oluyor ancak bazen küçük dükkanlar da dönemin ünlü isimlerinin uğrak yeri olmaları nedeniyle popüler hale gelebiliyor.

☐ Evet, sonuçta en iyiyi, en güzeli, en kaliteliyi almak ve kullanmak herkesin en doğal hakkı. Ancak herkesin kendine şu soruları da sorması gerekiyor: Marka ürünler her zaman için iyi ve kaliteli midir ve toplum içinde daha saygın bir yer edinebilmek için markalara gerçekten ihtiyaç var mıdır?

☐ Elbette ki moda sektöründeki birçok yenilik gibi marka merakı da ilk olarak ünlülerin mekanı Hollywood'dan çıktı. Valizleri, köpeklerinin tasması, çantaları, ayakkabı tokaları derken bir de baktık ki ünlülerin her şeyi marka olmuş... Bu merak medyanın da etkisiyle kısa zamanda tüm dünyaya yayıldı. Şimdi, birçok insan sadece marka ürünler satın alıyor.

☐ Dünyada şu sıralar müthiş bir marka takıntısı hüküm sürüyor. Pek çok kişinin üzerindeki kemerden ayakkabıya, çantadan tokaya kadar her şey bir başka markanın.

☐ Marka merakı sadece giyim kuşamla sınırlı değil. Bazı insanlar makyaj malzemelerinden aksesuarlara, mobilyalardan yemek takımlarına kadar her şeyin ünlü markaların ürünleri olmasına özen gösteriyorlar. Ayrıca sosyal yaşantılarında da isim yapmış gece kulüplerini, restoran ve kafeleri tercih ediyorlar.

☐ Peki, herhangi bir ürünün ya da mekanın 'marka' olması neden bu kadar önemli? Bu sorunun tek bir yanıtı yok. Kimileri için 'marka' kalite ile eş anlamlı ve kaliteye ulaşmanın en kolay yolu da markalı ürünler satın almaktan geçiyor. Kimileri ise markalı ürünleri üst düzey bir sosyal statünün göstergesi olarak algılıyor. Falanca markanın çantasına sahip olmak bu tip statü kaygısı taşıyan insanların kendilerini 'daha zengin, güçlü ve önemli' hissedebilmelerini sağlıyor.

	Doğru	Yanlış
1. Marka meraklıları her zaman lüks mağazalardan alışveriş yaparlar.	☐	☐
2. Bazıları için sadece kıyafetlerinin değil mobilyaların markalı olması da önem taşıyor.	☐	☐
3. Marka düşkünlüğünün bir nedeni de insanların ünlü kişilere özenmeleridir.	☐	☐
4. Kimilerine göre markalı ürünler kullanmak insana saygınlık kazandırır.	☐	☐

14 Marka merakımızı anlatalım

1. İnsanlardaki marka merakının nedenleri ______________________________
______________________________.

2. Bence markalı ürünler ______________________________
______________________________.

15 Yeniden yazalım, işaretleyelim

Eski Günler

1. Yeni bilgisayarımı kurdum. Galiba odamı en son o zaman temizledim.
   Yeni bilgisayarı kurduğumdan beri odamı temizlemedim.
2. Hatırlarsan en son iki ay önce sinemaya gittik. Bir daha da güzel bir film seyretmedik.
   ______________________________.
3. Ama en son üniversitede görüştük onunla. Bir daha da hiç görmedim Ayşe'yi.
   ______________________________.
4. Ayşe evlenip yurtdışına gitmiş. Hala yurtdışında yaşıyormuş.
   ______________________________.
5. Hatırlıyor musun ne kadar çok eğlenmiştik o baloda? O balodan sonra bir daha o kadar çok eğlenmedim.
   ______________________________.
6. En son 14 sene önce pantolonumun altına beyaz çorap giydim galiba.
   ______________________________.

	Ceren	Mehmet	Ayşe
Uzun zamandır temizlik yapmıyor.			
Salonu temizleyecek.			
Film seyretmek istiyor.			
Albüme bakmayı öneriyor.			
Evlendiğinden beri Türkiye'de değil.			
Kendini de eşini de komik buluyor.			
Fotoğrafta saçlarını ortadan ayırmış.			

16 Tamamlayalım, anlatalım

Benim Stilim

- Giysilerimi ________ göre düzenliyorum.
- Hiç giymem ama dolabımda yine de ________ bulunur.
- Karakterimi en iyi şu giysi anlatır: ________.
- Giyim konusunda insan olarak beni en çok ________ etkiler, çünkü ________
- Arkadaşlarımın gardırobundaki ________ -(n)ın benim olmasını isterim.
- En çok ________ almayı severim.
- Hayat boyu sadece ________ giyerek yaşayabilirim.
- "Bir zamanlar ________ nasıl giymişim?" diye çok düşünürüm.
- Giyinirken ________ dinlemeyi severim.
- Bana göre stil ________ demek.
- Yanıma ________ almadan asla sokağa çıkmam.
- Çantamda / Cebimde mutlaka ________ bulunur.
- Siyah bence ________ bir renktir.
- "Nasıl olmuşum?" sorusunu mutlaka ________ sorarım.
- İnsanların dış görünüşüyle ilgili beni en çok ________ etkiler.
- ________ başka insanlarda çok beğenirim ama ben asla kullanamam.
- En çok ________ giderken "Ne giysem?" diye düşünürüm.

ULAÇLAR (-DI...-(y)ElI

Eylem	Ek	Kişi Eki	—	Ek	Örnekler
gör	-dı/-di/-du/-dü	-m		-alı/-yalı	*Bu kursa katıldım katılalı tatile gidemedim.*
bırak	-tı/-ti/-tu/-tü	-n		-eli/-yeli	*Geç kaldınız. Ders başlayalı yarım saat oldu.*
gel		—			*Görüşmeyeli kilo almışsın.*
görüş		-k			*Onu görmeyeli yıllar oldu.*
katıl		-nız/-niz/-nuz/nüz			*Sigarayı bırakalı daha az öksürüyorum.*
		—			*Türkiye'ye geldim geleli Türkçe öğreniyorum.*
	...	...	...	...	*Arkamızdakiler film başladı başlayalı konuşuyorlar.*
			-ma	-yalı	*Onu görmedim görmeyeli üç yıl oldu.*
			-me	-yeli	

17 Yerleştirelim

görmek • doğmak • değiştirmek • izlemek • çıkmak • almak • yerleşmek • artmak • gelmek • hazırlanmak • bilmek • tanımak

1. Ayşe'yi *görmeyeli* yıllar oldu. Ne kadar büyümüş.
2. Magazin programları ______________ ünlülerin özel yaşamlarına saygı kalmadı.
3. Yeni arabanı ______________ yüzünü göremiyoruz. Nerelerdesin?
4. Tatile ______________ beş yıl oldu. Bu yıl bir ay tatil yapacağım.
5. Giyim tarzını ve saç şeklini ______________ sanki on yıl gençleşmiş görünüyor.
6. O filmi ______________ etkisinden kurtulamadım. İnanılmaz güzeldi.
7. Antalya'ya ______________ daha iki ay oldu ama yıllardır burada yaşıyor gibiyim.
8. Kızım ______________ yeni bir hayata başlamış gibiyim. Annelik çok farklı bir duygu.
9. Buraya en son on yıl önce gelmiştim. ______________ epeyce değişmiş buralar.
10. A: Haydi, hazır mısın? Çıkalım.
    B: Çoktan, ben ______________ yarım saat oldu.
11. Kendimi ______________ balığı çok severim. Haftada en az iki kez balık yerim.
12. Seni ______________ bütün hayatım değişti.

18 Yerleştirelim

bayram süresince • var olduğundan bu yana • öğrenciliğim boyunca • doğumdan itibaren • günlerce • bölümden itibaren • yarından itibaren • ömür boyu

1. ______________ tezgahtarlık, garsonluk, boyacılık gibi işlerde çalışarak okul harçlığımı kazandım.
2. Hava sıcaklığı ______________ beş ila sekiz derece azalacak.
3. Dünya ______________ insanlar çağımızdaki kadar hareketsiz ve stres dolu bir yaşam geçirmediler.
4. Size ______________ mutluluklar dilerim.
5. Gazeteciler ünlü oyuncuyla röportaj yapabilmek için ______________ evinin kapısında beklemişler.
6. Çocuklarda büyüme ve gelişmenin ______________ izlenmesi olası pek çok hastalığı önlüyor.
7. "Karşı" adlı dizideki macera dolu sahneler dördüncü ______________ daha da artacak.
8. Belediye otobüsleri ______________ ücretsiz olarak hizmet verecekmiş.

19 Dinleyelim, işaretleyelim

Türkiye'nin Alışveriş Gerçekleri

	Doğru	Yanlış
1. Çoğu insan alışverişe gitmeden önce markayı belirliyor.	☐	☐
2. Üst gelir grupları alışverişte gezerken marka belirliyor.	☐	☐
3. Hem genç hem üst gelir grubuna ait kişiler daha çok alışveriş yapıyor.	☐	☐
4. Üst gelir grubu dışındaki tüketicilerin marka seçimi konusunda daha çok kriteri var.	☐	☐
5. 36 yaşın üzerindeki tüketicilerin alışverişinde mağaza çeşitliliği daha çok.	☐	☐
6. Caddelerdeki mağazalardan ve alışveriş merkezlerinden alışveriş yapma oranı neredeyse aynı.	☐	☐
7. Üst gelir grubundaki insanlar daha çok cadde üstündeki mağazalardan alışveriş yapıyor.	☐	☐

	Var	Yok
1. Marka seçimindeki kriterler	☐	☐
2. Mağaza seçimi ile ilgili tercihler	☐	☐
3. Alışveriş yapma sıklığı ve yaş ilişkisi	☐	☐
4. Alışveriş yapma sıklığı ve cinsiyet ilişkisi	☐	☐
5. Gelir düzeyine göre alışveriş davranışları	☐	☐
6. Büyük alışveriş merkezlerinin avantajları	☐	☐
7. Marka bağımlılığı	☐	☐

20 Anlatalım

- Marka seçimindeki kriterler: ______________________
- Mağaza seçimi ile ilgili tercihler: ______________________
- Alışveriş yapma sıklığı ve yaş ilişkisi: ______________________
- Alışveriş yapma sıklığı ve cinsiyet ilişkisi: ______________________

21 Okuyalım, işaretleyelim

Stil Sahibi Olmak

- Modern misiniz, yoksa gelenekçi mi? Rahatlık mı sizin için önemli, şık olmak mı? Dış görünüşünüzle bir artı kazanarak mı, yavaş yavaş kendinizi göstererek mi insanları etkilemek istiyorsunuz? Stilinizi belirlemek için önce ön plandaki yönünüzü belirlemelisiniz.
- Hangi giysilerle, hangi renklerle, hangi aksesuarlarla kendinizi iyi hissediyorsunuz, bir düşünün ve bunların sayılarını artırmakla işe başlayın.
- Saçınızın şeklinin ve renginin kıyafetlerinizle, karakterinizle uyumunu gözden geçirin. Güvenilir dostlarınızdan bu konuda fikir alın ve gerekli değişikleri yapmaya hemen başlayın.
- Elinizdeki her aksesuarı farklı giysilerinizle deneyerek kendinize özgü tarz yaratın.
- Dış görünüşünüzde sık sık sıradışı değişiklikler yapmayın. Deneme yanılma yöntemi yerine düşünerek sonuca ulaşmayı tercih edin.
- Tüm bunları yaparken herhangi bir kişiyi taklit etmeyi aklınızdan bile geçirmeyin. Unutmayın bu sizin stiliniz!

	Doğru	Yanlış
1. Tarzınızı belirlemek için karakter özelliklerinizi dikkate almalısınız.	☐	☐
2. Giyim tarzınızı belirlerken öncelikle seçimlerinizle kendinizi mutlu hissetmeniz önemli.	☐	☐
3. Değişiklik yapmak size her zaman iyi gelir.	☐	☐
4. Saçlarınızın giysilerinizle uyumu önemlidir.	☐	☐
5. Tarzınızı belirlerken özgün olun.	☐	☐

22 Tamamlayalım, bulalım

Burcuna Göre Giyim

İnsanlar giysi tercihleriyle burçlarını ele verebilirler!
İşte size burçlara göre giyim tarzları!

KOÇ: Koçları genellikle ciddi kıyafetler içinde görürsünüz. Ancak aksesuarlara da önem verirler. Özellikle şapka ve fularlar koçların favorileridir.

BOĞA: Boğalar modayı takip etmez. Onlar için kıyafetlerde rahatlık önemlidir. Bu nedenle keten tarzı rahat kumaşları tercih ederler.

İKİZLER: Her şeyi giyerler demek yanlış olmaz. Onlar için kıyafetten çok aksesuarlar önemlidir. Bilezik, yüzük, eldiven sanki sadece ikizler için üretilir.

YENGEÇ: Dikkat edin, birisi günlerdir aynı giysiyi mi giyiyor? İşte o kişi yengeçtir. Beyaz renkten vazgeçmezler ve gümüş takılardan hoşlanırlar.

ASLAN: Lüks mağazaların en iyi müşterileriyle karşı karşıyasınız. Dolapları pahalı ve güzel giysilerle doludur. Göz alıcı takılara da bayılırlar.

BAŞAK: Her zaman temiz, titiz ve düzenli giyinmeye dikkat ederler. Günlük kıyafetleri bile ütülü ve düzgündür. Mükemmel bir uyum içindedirler.

TERAZİ: Modacıların burcudur. Kendilerine özgü bir tarzları vardır. Her zaman iyi görünmeye çok dikkat ederler.

AKREP: Siyahı en çok akrepler kullanır. Yüksek topuklar, dar pantolonlar akrep kadınının favorileridir. Gizemli görünüşleri bütün kıyafetleriyle ön plandadır.

YAY: Özgürlüğün burcudur. Bu nedenle rahat kıyafetleri severler. Taze, canlı ve sıradan bir görüntüleri vardır. Mor favori renkleridir. Deri ceketler de yayların tercihidir.

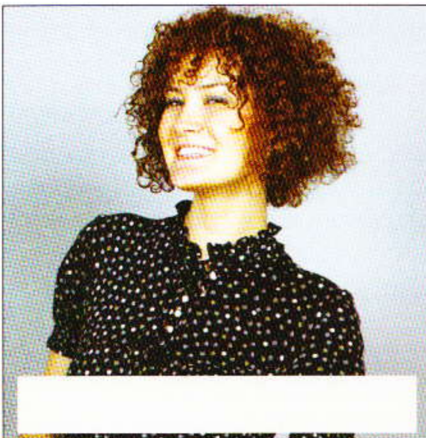
OĞLAK: Giyinmek oğlaklar için çok önemlidir. Özel terzilere en çok onlar para kazandırır. Gri, kahverengi, ten rengi onların renkleridir. Cüzdan ve çantaya çok önem verirler. Özenli ama sade giyimden hoşlanırlar.

KOVA: Her zaman her şeyi ilk önce kovalar keşfetmeli ve giymelidir. Her durumda öncü olmayı isterler. Alışverişte paraya değil giymek istediklerine sahip olmaya önem verirler. Bütün moda kurallarını yerle bir etmek en büyük zevkleridir. Onlar kuralları kendileri koyarlar!

BALIK: Ayakkabı bağlılıkları hastalık derecesindedir. Hayalperest yönleri kıyafetlerine de yansır. Yeşili her giysilerinde görmekten zevk alırlar. Altın, gümüş ve değerli taşlar onları baştan çıkarır.

Ben burcumla ilgili yoruma katılıyorum. Çünkü ______________________________
____
____.

Burcumla ilgili yorum benim giyinme alışkanlıklarıma hiç uymuyor. Çünkü ______________
____
____.

5 Eğitim Şart

1. Ders Başlıyor

1 Yerleştirelim, eşleyelim

eğitirsen • dikersen • düşünüyorsan • ekersen
öğretirsen • verirsen

EĞİTİM

Bir yıl sonrasını ______________ tohum ek,
Ağaç dik on yıl sonrası ise tasarladığın,
Ama yüz yıl sonrası ise düşündüğün, halkı eğit.
Bir kez ürün verir ______________ tohum ,
Bir kez ağaç ______________ on kez ürün verir.
Yüz kez olur bu ürün ______________ halkı.
Balık ______________ bir kez doyurursun halkı,
______________ balık tutmasını hep doyar karnı.

Kuan-Tzu (Çinli ozan) (M.Ö. 1000)

1. balık	[4] ekmek
2. ağaç	[ ] tutmak
3. halk	[ ] doyurmak
4. tohum	[ ] eğitmek
5. karın	[ ] dikmek

2 Açıklayalım

- Eğitim, özgürlüğe götürür. *(Alman atasözü)*
____
______________________________.
- Eğitimsiz insan, ruhsuz bedene benzer. *(Arap atasözü)*
____
______________________________.
- Bilgine her gün yeni bir şey eklemiyorsan, gün geçtikçe azalır. *(Çin atasözü)*
____
______________________________.
- Öğrenmenin kaynağı acıdır, ürünleri tatlıdır. *(Rus atasözü)*
____
______________________________.
- Okul için değil, yaşam için öğreniyorum. *(İsveç atasözü)*
____
______________________________.
- Ağaç yaşken eğilir. *(Türk atasözü)*
____
______________________________.

3 Okuyalım, işaretleyelim

ÖĞRENMEYİ ÖĞRENMEK

Bugünkü dünyanın en temel özelliği, değişim hızının giderek artması. Buna paralel olarak bilgi çok hızlı bir şekilde çoğalıyor ve mevcut bilgi de aynı hızla **zaman aşımına uğruyor**. Son bir asırdır dünyadaki hızlı değişme ve gelişmeler nedeniyle 'eğitimli insan' kavramı da yeniden tanımlanıyor. Örneğin bir asır önce 5-6 yıllık bir eğitimle **hayata atılmanız**, başarılı bir performans göstermeniz ve muhtemelen ömrünüzün sonuna kadar, bu eğitimle yetinmeniz mümkündü. Ancak bugün, öğrendiklerimizin büyük bir bölümünün, yaşamımızın ileriki yıllarında değişme, yetersiz kalma veya bir işe yaramama olasılığı oldukça güçlü. Bu nedenle 'yaşam boyu öğrenme' kavramı her geçen gün daha fazla önem kazanıyor.

Günümüzde insan ancak bilgiye ulaşmanın yollarını biliyorsa, bilgiyi anlamlandırarak öğrenebiliyorsa ve bilgiyi sorun çözmede kullanabiliyorsa eğitimli olarak kabul ediliyor. Artık insan beyni, bilgiler için bir depo değil, tersine etkin bir strateji merkezi olarak algılanıyor. Bu nedenle eğitimin öncelikle öğrenciye kendi fiziksel ve zihinsel yeteneklerini, sınırlamalarını keşfetmesi konularında yardımcı olması, öğrencinin de 'öğrenmeyi öğrenmesi' gerekiyor. Bu da eğitimin sadece okullarla sınırlı olmayıp yaşamın her alanına yayılması anlamına geliyor.

Yaşam boyu öğrenme anlayışında öğrencilik, kişinin tüm hayatını kapsayan bir süreç. Kişi önce, kendi gereksinimleri doğrultusunda tüm yetenek ve bilgileri kazanmak için, sonrasında ise çağın gelişimine **ayak uydurabilmek** ve yeni bilgiler üretebilmek için sürekli bir eğitim içinde bulunuyor. Bu süreçte tüm eğitimcilerin, yani hem anne babaların hem de öğretmenlerin öğrencilere kendi başına davranma yeteneği kazandırmaları büyük önem taşıyor. Yani onlara bilgiyi doğrudan sunmak yerine kaynakları göstermeleri, onları kendilerini tanımaya ve araştırmaya yönlendirmeleri gerekiyor. Böylelikle bireylerin hem öğrenci hem de kendi öğretmenleri olmaları sağlanıyor.

Günümüzde dünya koşulları hızla değişirken beklentiler de giderek yükseliyor. Uluslar gelişmiş bilgi toplumlarına ulaşma amacı taşıyor ve nitelikli bireylere daha çok gereksinim duyuyor. Bu da demek oluyor ki bu yeni düzende başarıyı yakalayabilmek için gelişimi yaşam tarzı edinmiş, yeni bakış açıları kazanmaya açık, hayatını kontrol edebilme becerisine sahip bireyler olmak gerekiyor.

	Doğru	Yanlış
1. Bugünkü bilgiler gelecekte yetersiz kalacaktır.	☐	☐
2. Öğrenci, sorunlarının çözüm yollarını kendi düşünmelidir.	☐	☐
3. Okullar eğitimin en önemli parçasıdır.	☐	☐
4. Öğrenmenin yaşı yoktur.	☐	☐
5. Eğitimcilerin görevi tüm bilgilerini öğrencilere eksiksiz biçimde öğretmektir.	☐	☐
6. Eğitmenler sadece bir kılavuzdur.	☐	☐
7. Bireyler kendilerini geliştirmezlerse eğitimli olarak kabul edilmezler.	☐	☐

	Var	Yok
1. Yeni anlayışa göre eğitimli insan modeli	☐	☐
2. 'Yaşam boyu öğrenme'nin amacı	☐	☐
3. Yaşam boyu öğrenme sürecinde eğitimcilerin rolü	☐	☐
4. Bugünün dünyasında okulların önemi	☐	☐

Zaman aşımına uğramak

- ☐ hızla akıp gitmek
- ☐ geçersiz hale gelmek
- ☐ süreyi aşmak

Hayata atılmak

- ☐ geçim sağlamak için çalışmaya başlamak
- ☐ yeni bir hayata başlamak
- ☐ özgürce yaşamak

Ayak uydurmak

- ☐ direnebilmek
- ☐ uyum sağlamak
- ☐ alışmak

KOŞUL KİPİ						zaman + -(y)sE (< i-se)
Adıl	Eylem	—	Zaman/Kip Eki	Koşul	Kişi Eki	Örnekler
ben sen o biz siz onlar	bitir gel yaşa çalış bit gerek öğren	-ma/-maz -me/-mez -mı/-mi -mu/-mü	-yor/-ıyor/-iyor/-uyor/-üyor -makta/-mekte -dı/-di/-du-dü/-tı/-ti/-tu/-tü -acak/-ecek/-yacak/-yecek -mış/-miş/-muş/-müş -r/-ar/-er/-ır/-ir/-ur/-ür -malı/-meli	-sa -se	-m -n – -k -nız/niz (-lar/-ler)	*Çalışıyorsanız ben sonra geleyim.* *Film bittiyse televizyonu kapat.* *Toplantıya siz de katılacaksanız acele edin.* *Çalışmazsanız başarılı olmazsınız.* *Ders çalışman gerekmiyorsa sinemaya gidelim.* *Bu raporu yarına kadar bitirmeliysen yardım edeyim sana.* *Türkçeyi iyi öğrenirsen Türkiye'de daha rahat yaşayabilirsin.* *Çalışıyorsanızsa ben sonra geleyim.*

4 Tamamlayalım

1. Param ol*sa* ________ bahçeli bir ev alırım.
2. Bir daha giysilerimi benden izinsiz al________ çok kötü olacak, ona göre!
3. Sürücüler trafik kurallarına uy________ her gün yüzlerce kaza olur.
4. Bugün işten geç çık________ akşam buluşup yemeğe gidelim.
5. Eğer anla________ konuyu tekrar anlatayım.
6. İyi bir iş bul ________ hemen evlenirim.
7. Yemeği beğen________ yemek zorunda değilsin.
8. Hazırlan________ çıkalım, zaten geç kaldık.
9. Ben yemeğe bir bakayım da piş________ hemen yiyelim, çok acıktık.
10. Çok yorgun görünüyorsun. İste________ sinema planımızı erteleyelim.
11. Bizimle gel________ hemen hazırlan, 5 dakika sonra çıkacağız.
12. Yarınki toplantıya biz de katıl ________ hazırlık yapalım.
13. Çalış________ ben sizi rahatsız etmeyeyim, sonra gelirim.
14. Cep telefonumdan ulaş________ iş telefonumdan da arayabilirsin.
15. Ayakkabı ayağını sık________ eve gidip değiştir.
16. Eyvah! Ayşe eve gi________ doğum günü pastasını görmüştür.

5 Tamamlayalım

1. ________ bir ev alabilirim.
2. ________ tatile çıkacağım.
3. ________ evlenebilirim.
4. ________ bugün sinemaya gidebilirim.
5. ________ bu akşam buluşalım.
6. ________ sınavdan çok iyi bir puan alabilirim.
7. ________ pikniğe gideceğiz.
8. ________ seyahate çıkalım.
9. ________ ameliyat olmanız gerekebilir.
10. ________ o arabayı asla alamam.
11. ________ sana yardım edebilirim.
12. ________ bankadan kredi çek.

6 Tamamlayalım

1. Eğer yorulduysan ________.
2. Bu şarkıyı sevdiysen ________.
3. Yağmur yağarsa ________.
4. Seni seviyorsa ________.
5. Yemek yemediysen ________.
6. Çay demlenmişse ________.
7. Maaşım bankaya yatmışsa ________.
8. Sıkıldıysanız ________.
9. Bu filmi beğenmediysen ________.
10. Yemek pişmişse ________.
11. Canın sıkıldıysa ________.
12. Konsere bilet bulamazsan ________.

7 İşaretleyelim, tamamlayalım

Öğrenci Evleri

	Doğru	Yanlış
1. Bazı öğrenciler ev arkadaşlarını okuldan bulurlar.	☐	☐
2. Yemek ve temizlik gibi işler bir evi paylaşan arkadaşlar arasında sorun olabilir.	☐	☐
3. Bir öğrenci evinde makarnadan başka bir yiyecek bulmak imkansızdır.	☐	☐
4. Bir öğrenci evinde günler oyun oynamakla geçer.	☐	☐
5. Öğrenciler sınava bir iki hafta kala birlikte ders çalışmaya başlarlar.	☐	☐

	Var	Yok
1. Öğrencilerin yurt yerine evde kalmayı tercih etmelerinin nedenleri	☐	☐
2. Bir öğrenci evindeki temel gıda maddeleri	☐	☐
3. Bir öğrenci evinin dekorasyonu	☐	☐
4. Öğrencilerin üniversiteyi uzatmalarının asıl nedeni	☐	☐
5. Öğrencilerin komşularla ilişkileri	☐	☐

1. Bir öğrenci ______________________ ilanlarla ev arkadaşı aramak zorunda kalır.
2. Eğer eve ______________________ "Kusura bakma, ev bugün biraz dağınık." derler.
3. Öğrenciler evdeki bulaşıkları ancak ______________________ yıkarlar.
4. Eğer eve ______________________ evi kırk yılda bir de olsa köşe bucak temizlerler.
5. Eğer muhabbet ______________________ ders çalışma olasılığı vardır.

8 Okuyalım, sıralayalım

Bir Okul Anısı

☐ Okul çıkışında bizleri alıp Ortaköy'deki çay bahçesine götürdü. Bir masaya oturduk. Hasan cebinden küçük bir şişe çıkarıp kapağını açtı. Önce kendi karnesinden başlayarak, içindeki sıvıyı suluboya fırçasıyla kırık notların üzerine sürdü.

☐ Hiç unutmam, babam, "Aferin oğlum. Karnende kırık notların olması o kadar önemli değil. Çalışır, düzeltirsin. Ama ne yaparsan yap, hiç bir zaman yalan söyleme ve bizden bir şey saklama!.." dedi. O günden sonra ailemden ne kırık notlarımı, ne de sorunlarımı sakladım.

☐ İlk başlarda yazılan notlar hiç de değiştirilmiş gibi gözükmüyordu. Ortada, çamaşır suyunun ekşi kokusundan başka hiç bir delil yoktu. Ama çok geçmeden yeni yazılan notların mürekkebi karnenin üzerinde dağılmaya başlayınca, foyamız ortaya çıktı.

☐ Bu sihirli suyla bütün kırık notlar bir anda silinmişti. Hepimiz neredeyse mutluluktan uçacaktık. Hasan, daha sonra hepimizin karnesindeki kırık notları sırayla sildi. Sonra da pamukla onları güzelce kuruttu. İşi garantiye almak için birkaç dakika daha bekledikten sonra, silinen notların yerine yenilerini yazmaya başladı.

[1] Yarıyıl tatili gelince, hep aklıma lise arkadaşım Erkin ve bizim 'Tembel Tenekeler' takımı gelir. Yanılmıyorsam birinci sınıftaydık. Derslerimiz pek parlak değildi. Doğrusunu söylemek gerekirse, karnelerimiz zayıflarla doluydu. Erkin hemen üzülmememizi, bu sorunu çözebileceğimizi söyledi.

☐ Şaşkına dönmüştük, suçlarımız ikilenmişti. Hem kırık karne getirmiş, hem de sahtekarlık yapıp evlerdekileri kandırmaya kalkmıştık. Sonunda, işleri daha fazla çıkmaza sokmamak için, gerçeği babalarımıza anlatmaya karar verdik. Gerçekten de her şeyi dosdoğru anlattık.

Yalvaç Ural

9 Lise hayatımızı anlatalım

- arkadaşlar
- öğretmenler
- yaramazlıklar
- dersler
- ilgi alanları
- okul etkinlikleri

10 Yerleştirelim, tamamlayalım

- Müzeyyen Çiftçi'nin ilköğretim yılları Elazığ'da bir ilkokulu 4. sınıfta terk etmesiyle bölünmüş.
- Zamanının büyük bir bölümünü halk eğitim merkezlerinin kurslarına katılarak değerlendirmiş.
- İnsanın içinde öğrenme isteği varsa yaş da zamansızlık da bahane oluyor.
- Biz de gençlere hayatı sevmek, üretken olmak, bir şeyler öğrenmek gerektiğini onun aracılığıyla anlatıyoruz.

ÖĞRENMENİN YAŞI YOK

Müzeyyen Çiftçi, İzmir Buca Halk Eğitim Merkezi'nin kurslarına katıldı, 70 yaşından sonra okuma yazma öğrendi, 15 yılda 20'ye yakın kurs bitirerek hepsinden sertifika aldı.

Kursiyerlere göre çoktan 'süper babaanne' olmuş Müzeyyen Çiftçi. Merkezin kumaş boyama, cam süsleme, resim, bilgisayar gibi 20'ye yakın kursunu başarıyla bitirmiş ve okuma yazmayı da 70 yaşından sonra yine bir kursta öğrenmiş. Bu nedenle çevresindekiler ona 'süper babaanne' diyorlar. Çiftçi, bu lakabından ve gördüğü ilgiden oldukça memnun.

80 yaşındaki Çiftçi, kurslara azimle katılıyor ve herkesin ileri görüşlü olmasını istiyor. Hayat hikayesi de onun azminin ve ileri görüşlülüğünün bir göstergesi. ____ . Uzun yıllar Elazığ'da kaldıktan sonra 1991'de ailesiyle birlikte İzmir'e yerleşmiş. İki kız çocuğuyla birlikte, zorluklarla dolu günleri olsa da hayata sımsıkı sarılmaktan vazgeçmemiş. ____ . Çiftçi, "Boş oturmayıp yeni bir şeyler öğrenmek için elimden gelen her türlü gayreti gösteririm." diyor.

Gençlerin çoğu, sosyal etkinliklere katılmak için zamanlarının olmadığını söyler. Bu durum ya tembellikten ya da vurdumduymazlıktan kaynaklanır genelde. Gençlerin bu kaçamak tutumu karşısında 80 yaşındaki Müzeyyen Çiftçi'nin azmi ise şapka çıkarılacak cinsten doğrusu. Müzeyyen Çiftçi, gençlerin aksine "Katılacak başka kurs var mı?" diye soruyor. ____ .

Buca Halk Eğitim Merkezi Müdürü Hasan Okur, "Müzeyyen Teyze pek çok kursumuzu bitirip belge aldı. Kendisine, halk eğitim merkezimize katılımı ve devamlılığı noktasında örnek bir kişi olarak bakıyoruz. Hayatı çok seviyor. ____ . Gençler öğrenmeye ne kadar istekli olurlarsa önleri o kadar açık olur, Müzeyyen Teyze bunun en iyi örneklerinden biri." diyor.

Müzeyyen Çiftçi, her yerde öğrenmenin ve eğitim görmenin önemini anlatarak herkese örnek oluyor. Çevresindekilerle devamlı sohbet ederek eğitimin önemini vurguluyor. Çiftçi, kurslardaki öğretmen ve öğrencilerin de neşe kaynağı. Öğrenme arzusuyla dolu olan Müzeyyen Çiftçi, "Ben buradaki kurslara katıldım. Herkes gelsin, katılsın. Herkes ileri görüşlü olsun. Gelip okuma-yazmayı, insanlığı, terbiyeyi, sevgiyi öğrensin." diyor.

Nurşen Görşen

1. Müzeyyen Çiftçi'nin çevresindekiler ona süper babaanne diyor çünkü ____ .
2. Müzeyyen Çiftçi, çok gayret gösteriyor, çünkü ____ .
3. Müzeyyen Çiftçi, herkes kurslara katılsın diyor, çünkü ____ .
4. Gençler sosyal etkinlikler için zamanımız yok diyorlar, çünkü ____ .

KOŞUL KİPİ (koşaç tümceleri) -(y)sE (-sı-se)

Adıl	Eylem	—	Ek	Kişi Eki	Örnekler
ben	güzel	değil	-sa	-m	Hastaysan doktora gitmelisin.
sen	yorgun		-se	-n	Bu roman güzelse senden sonra ben de okuyayım.
o	hasta			–	Hazırsanız çıkalım.
biz	ben			-k	Çok yorgun değilsen bu akşam sinemaya gidelim.
siz	hazır			-nız/niz	En iyi arkadaşın bensem neden hiç aramıyorsun.
onlar	yok			(-lar/-ler)	Hava soğuksa kalın giyin.
	soğuk				Paran yoksa borç vereyim.
					Hazırsınızsa çıkalım.

11 Tamamlayalım

1. Geç kaldık ama şanslı*ysak*______ bilet bulabiliriz.
2. Toplumdaki bireyler eğitimli değil______ o toplum asla gelişemez.
3. Bu kitap güzel______ senden sonra ben de okuyayım.
4. Eğer hedefiniz iyi bir kariyer______ daha fazla çalışmalısınız.
5. Yemek hazır______ sofraya oturalım.
6. Ali yorgun______ evde kalıp dinlensin.
7. Aç______ size hemen tost yapayım.
8. Hava güzel______ sokağa çıkabilir miyiz?
9. Bu kalem fazla______ alabilir miyim?
10. Siz şu an meşgul______ sonra yine ararım.
11. Eğer ben haksız______ söyle.
12. Babam kızgın______ bizimle hiç konuşmaz, sakinleşmeyi bekler.

12 Tamamlayalım, sürdürelim

Eğer çocuk_*san1z*____ hayat müthiş bir maceradır. Her gün yeni şeyler öğrenir, görür ve duyarsın. Günler uzundur ve dünya sana daha büyük görünür. Eğer ev kalabalık______, evde kardeşlerin, deden, babaannen var______ daha da eğlencelidir. Elbette kolay iş değildir çocuk olmak. Çevrendeki büyükler her işine karışır. Hele yaramaz______, yani çevrende böyle bir ünün var______, daha da zorlanabilirsin. ______

______

______

______

______

______

______.

13 Tamamlayalım, eşleyelim

1. Eğer genç*seniz*______
2. Eğer ünlü______
3. Eğer zengin______
4. Eğer evli______
5. Eğer yalnız______
6. Eğer parasız______
7. Eğer mutlu değil______
8. Eğer aşık______
9. Eğer aç______
10. Eğer tatil______

- [1] kendinizi daha enerjik hissedersiniz.
- [ ] evde film seyrederim.
- [ ] sorumluluklarınız ağır gelebilir.
- [ ] hayatınız daha rahat geçer.
- [ ] sürekli gülümser, kendimi mutlu hissederim.
- [ ] sürekli uyumak istersin.
- [ ] insanlara karşı anlayışsız olursunuz.
- [ ] dikkatim dağınık olur.
- [ ] gece geç yatar, sabah da erken kalkarım.
- [ ] çok sinirli olurum.

DİLEK (hikaye) KİPİ (eğer)					-sEydi (<-sE i-di)
Ad / Adıl	Eylem	—	Ek	Kişi Eki	Örnekler
ben sen o biz siz onlar yağmur	ol gel dikkat et ara gecik yağ	-ma -me	-saydı -seydi -saymış -seymiş	-m -n – -k -nız/-niz/-nuz/-nüz (-lar/-ler)	*Doktor olmasaydım öğretmen olurdum.* *Sen beni aramasan/aramasaydın ben seni arayacaktım.* *Doktora göre iki gün daha gecikseymişim, ameliyat olmam gerekecekmiş.* *Yağmur yağmasaydı geçen hafta pikniğe gidecektik.* *Kendine biraz dikkat etseydin hasta olmazdın.* *Çok param olsa /olsaydı bu arabayı alırdım.* *Beş dakika önce gelseydiniz müdür beyi görebilirdiniz.* *Yerimde olsan sen ne yapardın?* *Ben senin yerinde olsaydım böyle yapmazdım.* *Doktor olmadıysam öğretmen olurdum.*

14 Tamamlayalım

1. (Eğer) onu tanı *saydın* sen de çok sev *erdin*.
2. (Eğer) şimdi yanımda ol______ hiç sıkıl______.
3. (Eğer) siz de bizimle gel______ çok eğlen______.
4. (Eğer) geçen haftaki piyango bana çık______ hepinizi yemeğe götür______.
5. (Eğer) annem burada ol______ bana yardım et______.
6. (Eğer) bu akşam misafir gel______ evde film keyfi yap______.
7. (Eğer) bugün tatil ol______ bankadaki işlerimi hallet______.
8. (Eğer) bize erken başvur______ tedavi daha iyi sonuç ver______.
9. (Eğer) bugün kar yağ______ sabah erkenden yola çık______.
10. (Eğer) beni düşün______ bu zor günümde yanımda ol______.

15 Tamamlayalım

1. ______________________ tatile çıkabilirdik.
2. ______________________ dans kursuna gidebilirdim.
3. ______________________ sınavdan geçebilirdim.
4. ______________________ iyi bir iş bulabilirdim.
5. ______________________ akşam çıkabilirdik.
6. ______________________ evlenebilirdik.
7. ______________________ seni sevebilirdim.
8. ______________________ müzisyen olabilirdim.
9. ______________________ memleketime gidebilirdim.
10. ______________________ sigarayı bırakabilirdim.

16 Sıralayalım, işaretleyelim

Öğrenme Şevki

☐ Hukuk fakültesine geri dönmüş.
☐ Rehberlik sınavına girmiş.
☐ İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi'ni kazanmış.
☐ Hukuk Fakültesine girmiş fakat o tarihlerde yurt dışına gitmek zorundaymış.
☐ Türkiye'nin ilk büyük ofis binasını, Tophane'deki Finansbank binasını yapmış.

Cengiz Alatlı;	Doğru	Yanlış
1. Matematik bölümünde öğrenci olmuştur.	☐	☐
2. Hukuk fakültesinde öğrenci olmuştur.	☐	☐
3. Mimarlık yapmıştır.	☐	☐
4. Turist rehberliği yapmıştır.	☐	☐
5. Ticaretle uğraşmıştır.	☐	☐

17 Tamamlayalım

Cengiz Alatlı,
Mimar olursam hem matematikle hem resimle ilgilenebilirim.
Rehber olursam ______________________.
Almanca öğrenirsem ______________________.
Avukatlık yaparsam ______________________.
diye düşünmüş.

18 İşaretleyelim

	samimi olmak	ilgilenmek	tanışmak	yakın olmak
haşır neşir olmak				

19 Sıralayalım, işaretleyelim

Erzurum'dan Harvard'a

Balçiçek Pamir
www.sabah.com

Onunla aslında çok önce buluştuk. Ama onunla ilgili notlarım masanın bir köşesinde durdu kaldı. Çok geciktim size Esin Taboğlu'yu tanıtmak için.

Esin Taboğlu 1965 Erzurum doğumlu. Beş kardeşin dördüncüsü. Küçükken hep eczacı olmanın hayalini kurmuş. O günleri bakın nasıl anlatıyor: "Herhalde eczacıların kepleri hoşuma gidiyordu. Lise sona kadar Erzurum'da okudum. Sonra hayalim bilgisayar mühendisi ya da matematik profesörü olmak oldu."

Liseyi birincilikle bitirmiş. "Çok çalışkanmışsınız." diyorum, gülümsüyor, "Yok canım. küçük yerlerde okul birincisi olmak kolaydır. Sonra üniversite tercihlerimi yaptım. Bilgisayar istiyordum ama bir baktım hukuk bölümünü kazanmışım."

Esin Taboğlu İstanbul'a yerleşmiş. İlk yıl, ikinci yıl "Benim bu bölümde ne işim var?" derken 'birden' okulunu sevmeye başlamış. Önce dil öğrenmek için Columbia Üniversitesi"ne gitmiş. "O zaman yabancı dilim yoktu tabii. Lisede ne öğrendimse o. Hiç unutmam, İngilizcem öylesine yetersizdi ki başvuru formlarını doldurmakta bile zorlanmıştım. Ama yine de gittim. Yoğun bir dil programına katıldım."

Sonra Harvard Üniversitesi'ne hukuk mastırı için başvurmuş. Kabul edilmesine kendi bile şaşırmış. "Harvard'ın ismi beni korkutmadı dersem yalan söylemiş olurum. Ama kabul edilen 4 kişiden biri olduğumu öğrenince çok gururlandım. Hazırlandım ve gittim. İlk günümü hiç unutamam. Derste İngilizce değil de Almanca konuşuyor gibiydiler." Hiç ben bu işi yapamayacağım diye düşündü mü peki?" "Hayır" diyor. "Oraya gittikten sonra korkup geri dönmek gibi bir şey söz konusu bile olamazdı. Gururuma yediremezdim bir kere "Başaramadım." demeyi."

Esin Taboğlu başlamış çalışmaya. "O zamana kadar hukuk bölümüne Türkiye'den kimse başvurmamış. Beni bu daha da çok kamçıladı. Herkes bir çalışıyorsa ben on çalıştım, ne yalan söyleyeyim." Harvard'ı bütün zorluklarına rağmen başarıyla bitirir Esin Taboğlu. Birçok firmadan teklif almasına rağmen, özlem ağır basar, Türkiye'ye geri döner ve on beş gün içinde iş bulur. "Önce bir Fransız hukuk firmasında çalıştım. Orada özelleştirme hukukunu öğrendim ve uzmanlığımı bunun üzerine geliştirdim."

Esin Taboğlu bugün kendi hukuk bürosunu kurmuş başarılı bir kadın. Ya erkek dünyasında başarılı kadın olmak? "Bunca yıldan sonra bile kadınları iyi, yüksek konumlara yakıştırmıyor bazı insanlar. Ne mi yapıyorum? Onları tiye alıyorum.

- ☐ Bir Fransız firmasında çalıştı.
- ☐ Erzurum'da, liseden birincilik ile mezun oldu.
- ☐ Harvard Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptı.
- ☐ Eczacı olmak istedi.
- ☐ İngilizce öğrenmek için yurt dışına gitti.
- ☐ İstanbul'a taşındı.
- ☐ Kendi bürosunu açtı.
- ☐ Hukuk fakültesine girdi.

	Doğru	Yanlış
1. Esin Hanım için hukuk fakültesini kazanmak sürpriz olmuş.	☐	☐
2. Hukuk fakültesindeki ilk yılında bölümünü çok sevmiş.	☐	☐
3. Esin Hanım Harvard'da herkesten daha çok çalışmış.	☐	☐
5. Esin Hanım Türkiye'yi özleyip ülkesine geri dönmüş.	☐	☐

5.3 Öğrenmenin Sınırı Yok

20 Okuyalım, eşleyelim

Kendinizi Nasıl Geliştirebilirsiniz?

"Bana uygun iş yok." "Kapı gibi diplomam var ama iş bulamıyorum." "Boşuna okumuşum yıllarca." Son günlerde ne zaman bir gençle konuşsam bunları duyuyorum. Hangi gazeteyi okusam, hangi televizyon programını izlesem işsizlikten yakınıyor gençler. Diyorlar ki "Ben gerekli her şeyi yaptım. Okudum, üniversite bitirdim. Öyleyse iyi bir işim olmalı..." Haksız sayılmazlar. Ne de olsa yıllarca uğraşıyorlar diploma alabilmek için. Ancak şunu da kabul etmeliyiz ki artık dünyanın hiçbir yerinde üniversite bitirmek rahat bir yaşam elde etmeye yetmiyor, sadece diploma almak hiçbir işe yaramıyor. Daha fazlası gerekiyor. Peki, nedir bu fazlası?

Bence bir insan ister diploma sahibi olsun isterse olmasın kendine iyi bir gelecek kurabilir. Tabii o insan her zaman çalışkan ve dürüstse! Böyle biri zor koşullarla karşılaşsa da sonunda başarıyı elde eder. Gençlere ayrıca öğrenmeye açık olmalarını da öneririm. Ne öğrenmeye? Bunun hiçbir önemi yok. Yeter ki vakit boşa geçmesin... Çok gereksiz gibi görünen bilgiler bile bir gün işlerine yarayacaktır...

Hani bir bulmaca türü vardır, noktaları birleştirerek bir resim bulursunuz. Öğrenme işte bu bulmacalara benzer. Bir gün noktalar birleşir ve ortaya çok güzel bir şekil çıkar. Noktalar az olursa insan hayatı boyunca sadece basit, anlamsız bir çizgi olmaktan ileri gidemez. Çağımızda üniversite mezunu olmak sadece bir, bilemediniz iki noktadır. Her insanın kendi yetenek ve ilgi alanlarına göre hayatına yeni noktalar eklemesi gerekir. Üniversite yılları, bu noktaları ilave etmek için en uygun senelerdir ama öğrenme bir ömür boyu sürer.

Şimdi size birkaç öneride bulunmak istiyorum.

1. Yabancı bir dili çok iyi derecede öğrenin. Konuşmaları anlamanız veya kendi alanınızla ilgili yayınları okuyabilmeniz yetmez. Bir toplulukta esprileri anlayacak veya kendiniz espri yapacak kadar iyi bilmeli veya bir romanı hiç sözlüğe bakma ihtiyacı duymadan su gibi okuyabilmelisiniz.
2. Klavyede on parmak ve süratli yazı yazmayı öğrenin. Bunu öğreten bilgisayar programları var.
3. Bilgisayar kullanıcısı olmanız da yetmez, programları çok iyi derecede bilin ve WEB tasarımı yapmayı öğrenin.
4. Bir müzik enstrümanı çalın. Nota kullanarak birkaç parça çalacak kadar müzikten anlayın.
5. İyi derecede tenis öğrenin. Her spor yararlıdır ama hem sağlık hem sosyal çevre, ikili ilişkiler açısından tenisin yeri başkadır.

Murat Kınıkoğlu

	Var	Yok
1. Gençlerin işsiz kalmalarının nedenleri	☐	☐
2. Başarılı olmak için gerekli olan özellikler	☐	☐
3. Öğrenmenin tanımı	☐	☐
4. Üniversite okumanın zorunluluğu	☐	☐
5. Ömür boyu öğrenme için öneriler	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. Gençlere göre diploma bir iş bulmak için yeterli olmalı.	☐	☐
2. Yazara göre çalışkan ve dürüst bir insanın iyi bir iş sahibi olması için diploma şart değil.	☐	☐
3. Gençler kendilerine gerekli olacak bilgileri iyi seçmeli.	☐	☐

21 Kişisel gelişim planlarımızı yazalım

- Mesleki kariyer
- Hobiler
- Özel ilgi alanları
- Yabancı dil
- Spor
- Teknoloji

22 Yerleştirelim, tamamlayalım

Okulda Sorun

ne yapsam • ne söylesem • ne zaman anlatsam
nasıl olsa • çalışsam da çalışmasam da
sevmese de • ne de olsa

A : Haydi kızım, okula geç kalacaksın.

B : Of anne ya, ne okulu!

A : Ne demek ne okulu! Gitmeyecek misin bugün okula?

A : Gitmeyeceğim! Ne bugün ne yarın!

B : Aa! Ne oldu kızım! Nereden çıktı şimdi okula gitmeyeceğim, falan!

A : Öyle işte anne! ____________ bitiremeyeceğim okulu, niye gidip zaman kaybedeyim ki?

B : Sen gel, otur bakayım şuraya. Anlat, ne oldu?

A : Of! Hocanın biri kafayı taktı bana. ____________ kızıyor, ____________ yanlış anlıyor! Geçen sınavdan da bırakmış beni. Çok önemli bir sınavdı!

B : Güzel kızım, durup dururken hocan niye kafayı taksın sana? Sen iyi çalışmamışsındır, onun için de kötü not almışsındır!

A : Anne anlamıyorsun, ben ____________ geçirmez beni! Gıcık oluyor bana! Ben de ona gıcık oluyorum tabii!

B : Allah Allah! Ne biçim konuşuyorsun sen! O seni ____________ sen onu seveceksin! En azından saygı göstermek zorundasın. ____________ senin büyüğün, hocan!

A : Tamam anne, tamam! Sana ____________ bir sorunumu aynı şeyi yapıyorsun! Beni dinlemiyorsun bile!

Bence anne haklı, çünkü ____________
____________.

Bence kızı haklı, çünkü ____________
____________.

23 Canlandıralım

Genç	Anne/Baba
• Okulda sorun	• Sorumluluk
• Okulu bırakma	• Üniversite sınavı
• Okulda mutsuzluk	• İyi bir gelecek

24 Yerleştirelim

neyse • gerek gerekse • nasılsa
oysa • öyleyse • yoksa • ise

1. A: Şu dosyaları toplantıya kadar hazırlar mısın?
   B: Ama benim doktor randevum var, çıkmam gerek.
   A: ____________, ben hazırlayayım o zaman.
2. A: Yüzün bembeyaz. ____________ hasta mısın?
   B: Hayır, sadece biraz yorgunum.
3. A: Ben her zaman trafik kurallarına uyarım ama birçok insan uymuyor.
   B: ____________ siz de onları uyarın.
4. Sınavda yine kötü not aldım. ____________ dün gece çok çalışmıştım.
5. Tiyatromuzun yeni binası ____________ mimarisi ____________ konumu nedeniyle büyük beğeni topluyor.
6. Ali'nin annesi doktor, babası ____________ avukat.
7. A: Sen çok güzel Türkçe konuşuyorsun, ____________ ben hala konuşamıyorum.
   B: Benim güzel konuşmam çok normal, çünkü ev arkadaşım Türk.
8. Yine kilo almışım! ____________ bir haftadır rejim yapıyorum.
9. Şirketimiz ____________ yurtiçi ____________ yurtdışı pazarında önemli ekonomik gelişmeler elde etti.

25 Yanıtlayalım

1. Sadece 24 saatlik ömrünüz kalsa neler yaparsınız?
2. Hiç uyumadan yaşayabilme şansınız olsaydı geceleri ne yapardınız?
3. Mümkün olsaydı, hangi özelliğinizi değiştirmek isterdiniz?
4. Gerçekleşecek üç dilek tutma şansınız olsaydı ne dilerdiniz?
5. Yarın sabah başka biri olarak uyanma şansınız olsa bunu değerlendirir misiniz? Kim olmak istersiniz?
6. Eşiniz ya da sevgiliniz iyi gelirli bir iş için ülke değiştirmek zorunda kalsa siz de onunla gider misiniz?
7. Aşk ve para arasında bir seçim yapmanız gerekse hangisini seçersiniz?
8. Zamanda yolculuk edebilme şansınız olsaydı hangi zamana giderdiniz?
9. Bir şansınız olsa hangi ünlüyle tanışmak istersiniz?
10. Sadece bir kişinin düşüncelerini okuma şansınız olsaydı kimi seçerdiniz?
11. Bir şansınız olsa dünyada neyi değiştirirsiniz?

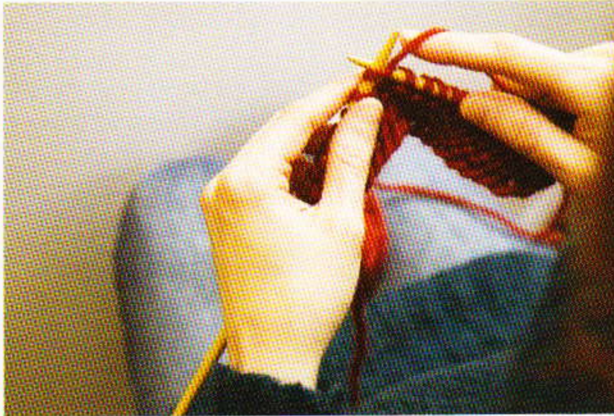
26 İşaretleyelim

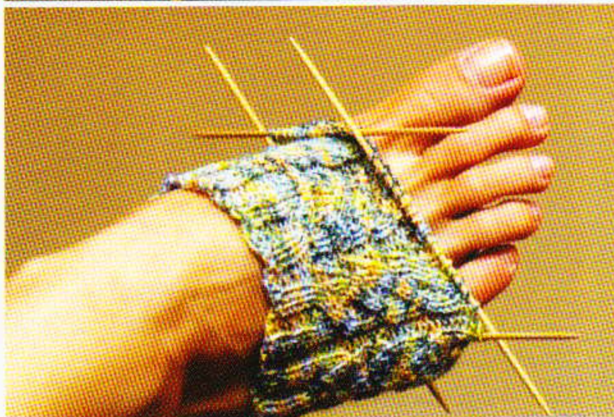
Bütün Kurslar Benim İçin

Çıldırmış gibi örgü örüyorum. Evet evet örgü, bildiğiniz örgü. Tığla olsun, şişle olsun. Kazak olsun, atkı olsun, bileklik olsun. Aklıma ne gelirse örüyorum. Her sene benim böyle zamanlarım olur. Bir ay kadar sanki seri üretime geçmiş gibi örerim, örerim. Sonrasında ya bitmemiş kazaklar ortalıkta gezinir, ya şallar yarım yamalak dolapların kenarlarına atılır. Siz benim bu işi becerebildiğimi düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Şu ana kadar 'kol kesme' denilen şeyi hiç beceremedim. Yarım yamalak örüp bıraktığım kazakları (-lar diyorum, sanırım 5-6 adetti) en son annem geldiğinde doğru düzgün giyilebilir bir hale getirmişti. Ama giymedim. Ben giyici değilim, örücüyüm. Bunu fark ettim. Bu sene ise yine örgü krizim tuttu ve bir kazak örmek için şehrin **altını üstüne getirdim**. Sonunda yün ve bilumum saçma sapan ipler, boncuklar aldım eve geldim. Ev şu anda atölye gibi... Ben ise sürekli örüyorum. Bu sanırım rahmetli anneannemin bize söylediği bir şeyden kaynaklanıyor. Anneanneciğimin hiç eli boş durmazdı. Mutlaka bir şeyle uğraşırdı. Ya dantel olurdu, ya oya, ya bize ördüğü patiklerden olurdu. Onun yanında elimiz boş oturuyorsak **başımızın etini yerdi**. "Kızım, nasıl boş oturuyorsun? Kitap oku, örgü ör, bir şey yap. Öyle oturup durma." derdi. Ben de anneanneciğimin söylediği şeyi uyguluyorum, elimi boş bırakmıyorum.

	Doğru	Yanlış
1. Yazar çok örgü örse de aslında bu işi pek iyi bilmiyor.	☐	☐
2. Yazar evine bir atölye yapmış.	☐	☐
3. Yazar birbirinden farklı hobilere meraklı.	☐	☐
4. Yazar bütün uğraşlarda ustalık kazanmış durumda.	☐	☐
5. Yazar örgü eğitimi almış.	☐	☐

Altını üstüne getirmek

- ☐ karmakarışık etmek
- ☐ her yerini aramak
- ☐ sokaklarda gezinmek
- ☐ dolaşırken kaybolmak

Başının etini yemek

- ☐ başı ağrımak
- ☐ sinirlenmek
- ☐ karşısındaki bıkana kadar aynı şeyi söylemek
- ☐ karşısındaki kişiyi sinirlendirmek

27 Geleneksel dansımızı anlatalım

Benim ülkemin geleneksel dansı: ____________________

Bu dansın genel özellikleri şöyledir:

- Müzik türü
- Enstrümanlar
- Dansçı sayısı
- Giysiler
- Figürler
- Dansın hikayesi

28 Dinleyelim, işaretleyelim

Flamenko

	Doğru	Yanlış
1. Flamenko her şeye açık bir dans.	☐	☐
2. Etnik danslar dışındaki bütün danslar güzeldir.	☐	☐
3. Flamenko ve türkülerin sözleri birbirinden çok farklıdır.	☐	☐
4. Flamenko da diğer danslar gibi moda.	☐	☐

	Var	Yok
1. Melek Yel'in flamenkoyu tercih etme nedeni	☐	☐
2. Melek Yel'in dans atölyesi kurma sürecinde yaşadığı zorluklar	☐	☐
3. Yabancı hocaların Pera'ya gelerek öğrenci yetiştirmesi	☐	☐
4. İspanya'daki Flamenko eğitiminin özellikleri	☐	☐

29 Dans kursuna kayıt yaptıralım

Kursiyersiniz:

- Kurs günleri ve saatlerini sorun.
- Öğretmenler hakkında bilgi alın.
- Diğer kurslara göre avantajlarını öğrenin.
- Ödeme seçeneklerini öğrenin.

Görevlisiniz:

- Öğretmenlerinizin niteliklerinden söz edin.
- Kurs ortamıyla ilgili (fiziksel koşullar ve kursiyerler arasındaki ilişkiler) bilgi verin.
- İndirim önerin.
- Örnek ders izlemesini önerin.

30 Seçelim, açıklayalım

a) Ben mesleğimle ilgili bir kurs tercih ederim:

- Bu tür kurslar mesleki gelişime katkıda bulunur, çünkü ____________________
- Alanımla ilgili bilgilenmemi sağlar, şöyle ki ____________________.
- Yeni insanlarla tanışmamı sağlar,bu sayede ____________________.
- Yeni iş olanakları sağlayabilir, çünkü ____________________.

b) Ben sanatla ilgili bir kurs tercih ederim.

- Bu tür kurslar hayatı zevkli hale getirir, örneğin ____________________.
- Yeni insanlarla tanışmamı sağlar, bu sayede ____________________.
- Yeteneklerimin farkına varmamı sağlar, böylece ____________________.
- Sosyal çevremde konumumu farklılaştırır, örneğin ____________________.

c) Ben sporla ilgili bir kurs tercih ederim.

- Bu tür kurslar hayatı zevkli hale getirir, şöyle ki ____________________.
- Yeni insanlarla tanışmamı sağlar, çünkü ____________________.
- Sağlığımı olumlu yönde etkiler, örneğin ____________________.
- Kendimi daha iyi hissetmemi sağlar, çünkü ____________________.

6 Estetik ve Yaratıcılık

1. Sanat Hayattır

1 Eşleyelim, ekleyelim

1. yağlı boya • tuval • tablo • ______________
2. karikatürist • çizim • mizah • ______________
3. deklanşör • flaş • açı • ______________
4. büst • yontma • heykeltraş • ______________
5. öykü • roman • şair • ______________
6. enstrüman • solist • beste • ______________
7. çekim • yönetmen • gala • ______________
8. sahne • ritim • koreografi • ______________
9. piyes • prömiyer • perde • ______________
10. çamur • fırın • vazo • ______________
11. motif • boyama • nakış • ______________
12. tasarım • çizim • bilgisayar • ______________

- [9] tiyatro
- [ ] sinema
- [ ] dans
- [ ] müzik
- [ ] edebiyat
- [ ] heykel
- [ ] grafik
- [ ] karikatür
- [ ] resim
- [ ] el sanatları
- [ ] seramik
- [ ] fotoğraf

2 Okuyalım, işaretleyelim

Sanata ve Sanatçıya Dair Bir Deneme

Sanat Nedir?

Bu soruyu birkaç yıldır, fotoğraf kursumdaki çeşitli yaş gruplarından birçok öğrencime sordum, birlikte cevaplar aradık. "Cevap bulabildiniz mi?" diye sorarsanız, net olarak "Bir şey bulabildik." diyemem ama bazı sonuçlar çıkardık elbette. Bunlara geçmeden önce Ana Brittanica'dan sizlere bir sanat tanımı aktarayım: "Sanat, bazı düşünceleri, amaçları, durumları ya da olayları, beceri ve düş gücü kullanarak ifade etmek ya da başkalarına iletmek."

Bu tanıma göre sanat, öncelikle bir düşünce aktarma yöntemidir. Sanatın ikinci önemli özelliği ise, her insanın kendi düş gücünü kullanarak diğer insanlardan farklı, yani özgün eserler üretmesi sonucu ortaya çıkmasıdır. Bu tanım hoşuma gidiyor çünkü "Sanat insanlara hoş gelmeli" demiyor. Oysa pek çok insana göre sanat mutlaka göze, kulağa hoş gelmelidir!

Ana Brittanica'nın sanat tanımının devamına da bir göz atalım: "Sanat ürünlerinin doğal nesnelerden farkı, belirli bir nesne üretmeyi amaçlamasıdır." Doğal nesneler; örneğin kristaller, arı peteği, örümcek ağı gibi oluşumlar güzeldir ancak onları sanat yapıtı olarak kabul edemeyiz; çünkü üretim değildir.

Konuyu biraz toparlayalım, sanat; sanatçının düş gücünü kullanarak düşüncelerini, özgün bir eser üreterek başkalarına aktarmasıdır.

Benim bu yazıyı yazmamdaki amaç, aslında sanata herkes için ortak bir tanım getirme çabası değil. Ben asıl, "sanatçı" kavramının üzerinde durmak istiyorum. İnsanlar bu kavramı ne yazık ki, ucuzlatmış ve herkes için kullanmıştır. Elbette ki 'sanatçı' adının gerçek sahibini belirlemek için sanat kavramını da tanımlamak gerekir. Ben de bu paragrafa kadar bunu yaptım.

Bana göre de Ana Brittanica'nın tanımı yerindedir. Sanatta en önemli nokta şudur: Sanat üretmekten geçer. Bu durumda da bir kişi, yeni ve özgün eser üretmiyorsa ona sanatçı dememememiz gerekir. Öyleyse, saz sanatçılarını, ses sanatçılarını, aktörleri sanatçı kategorisinden çıkarmamız lazım. Çünkü bunlar yeni ve özgün eserler üretmiyorlar! Onlar, başkalarının eserlerini bize iletmekten başka bir şey yapmıyorlar! Onlar sadece üretimleri bize iletmekle görevli insanlar. Ama onların da üreticilerle ortak bir yönü var, yani iki grup da sıradan insanlardan farklı bir şeye sahipler: Yetenek! Bu durum iki gruba da sanatçı dedirtiyor! Aslında bu insanların yeni ve özgün üretimleri yok. Sizce yine de bu insanlara sanatçı diyebilir miyiz? "Evet" mi diyorsunuz? O zaman şu örneği de bir düşünün;

Ana Brittanica'daki sanat tanımına göre, ben bir fotoğraf sanatçısıyım. Bir fotoğrafı çekim aşamasından sergi aşamasına kadar kendim üretirim. Yani, yeni ve özgün düşüncelerimi ifade etmek ya da başkalarına aktarmak amacıyla eser üretirim ve bu eserleri insanlara iletmek için başkalarına ihtiyacım yoktur. Ancak son zamanlarda slayt çekmeye başladım ve doğal olarak da slaytlarımı herkese ulaştırmak için onları bir fotoğraf laboratuarında yıkatmam gerekiyor. Simdi size soruyorum, Beethoven'ın 7. Senfonisi'ni dinlemek için gerekli olan, müzisyenlere sanatçı diyorsunuz, benim slaytlarımı size aktarmamda gerekli olan fotoprinter görevlisine neden demiyorsunuz?

	Var	Yok
1. Ana Brittanica'ya göre sanatçının anlamı	☐	☐
2. Yazarın Ana Brittanica'nın sanat tanımı ile ilgili görüşü	☐	☐
3. Yazarın bu metni yazma amacı	☐	☐
4. Yazara göre sanatçının anlamı	☐	☐
5. Sanatçının toplumdaki önemi	☐	☐
6. Sanat ve üretim ilişkisi	☐	☐
7. Sanatçının özellikleri	☐	☐
8. Sanatçı olmanın zorlukları	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. Sanatçının mutlaka kendine ait bir eser yaratması gerekiyor.	☐	☐
2. Sanat eseri mutlaka insanların beğenisini kazanmalıdır.	☐	☐
3. Üretimleri aktaranların yetenekli olması onlara sanatçı dememize neden oluyor.	☐	☐
4. Ana Brittanica'nın sanat tanımı uygun bir tanımdır.	☐	☐

ETTİRGEN ÇATI		(I)t-/-DIr-/-Er-/-İr-
Eylem	**Ek**	**Örnekler**
kız	-t-/-ıt-/-it-/-ut-/-üt-	*Öğretmen öğrencilere her gün kompozisyon yazdırıyor.*
kullan	-ır-/-ir-/-ur-/-ür-	*Çocuk yemeğini yemeyerek annesini kızdırdı.*
oku	-ar-/-er-	*Bu olay herkesi güldürdü.*
çık	-dır-/-dir-/-dur-/-dür-	*Öğretmenimiz sınavlarda sözlük kullandırmıyor.*
kork	-tır-/-tir-/-tur-/-tür-	*Küçükken dedem gazetelerini bana okuturdu.*
duy		*Kütüphane görevlisi gürültü yapan öğrencileri dışarı çıkardı.*
gül		*Kütüphane görevlisi gürültü yapan öğrencileri dışarı çıktırdı.*
yaz		*Bu olay herkese güldürdü.*

3 Tamamlayalım

1. Lütfen çiçekleri kop *armayınız*.
2. Güneş, yüzerken kolyesini düş________.
3. Oğlum, her akşam uyumadan önce bana masal oku________.
4. Hemşire hastalara çorba iç________.
5. Çok işim vardı bu nedenle biletleri arkadaşıma al________.
6. Müdür yeni bina için mimara proje çiz________.
7. Belediye, çöpçülere bütün sokakları temizle________.
8. Çocuklarım için bankada hesap aç________.
9. Öğretmen sınıfta İngilizce konuş________.
10. Emine düğünü için çok güzel bir gelinlik dik________.

4 Tamamlayalım

1. Ev sahibi, tamirciler*e* tüm evi onar*ttı*.
2. Patron işçi________ tüm kolileri taşı________.
3. Rasim Bey, boyacı________ evi boya________.
4. Sibel Hanım, kızı________ yeni ayakkabılarını giy________.
5. Sekreter görevli________ mektupları postala________.
6. Ben oğlum________ her akşam onda uyu________.
7. Cem, fıkra anlatarak öğrenciler________ gül________.
8. Terzi, pantolonun beli________ daral________.
9. Sen, misafirler________ toplantı salonuna çık________.
10. Öğretmen, öğrenci________ sınıftan çık________.
11. Okul törenlerinde öğretmenler hep ben________ şiir oku________.
12. Bu dilekçeyi müdür________ de imza________.
13. Alışverişten sonra paketlerimi görevli________ taşı________.
14. Trafik gürültüsü çocuk________ uyan________.

5 Tamamlayalım, yerleştirelim

sağlamak • neden olmak • izin vermek
istemek • söylemek

1. Çocuk o kadar şirin ki, hareketleriyle herkese kendini sev *dirdi*. [*sağlamak*]
2. Dün sabah köpeğimi gez________, çünkü çok hastaydım. [ ]
3. Öğretmenimiz, bazı derslerde bize çok güzel Türkçe şarkılar dinle________. [ ]
4. Bölüm başkanımız, bize her yıl sonunda bir rapor hazırla________. [ ]
5. Trafik polisi, arabamızı bankanın önüne park et________. [ ]
6. Film duygusaldı. Hepimizi ağla________. [ ]
7. Hastayken annem bana elleriyle çorba iç________. [ ]
8. Temizlik yaparken yanlışlıkla saksıyı balkondan düş________. [ ]
9. Nilgün Hanım parkta dört aylık oğlunu kollarından tutarak yürü________. [ ]
10. Genç kız, yaşlı kadının yanına gidip onu karşıdan karşıya geç________. [ ]
11. Annem bana evi temizle________. [ ]
12. Sana çikolata ye________, çünkü alerjin var. [ ]
13. Deterjan gömleğin rengini sol________. [ ]
14. O kadar çok konuştu ki, kendisinden başka kimseye ağzını aç________. [ ]
15. Dün oğluma matematik çalış________. [ ]
16. Yaman, arabasında sigara iç________. [ ]

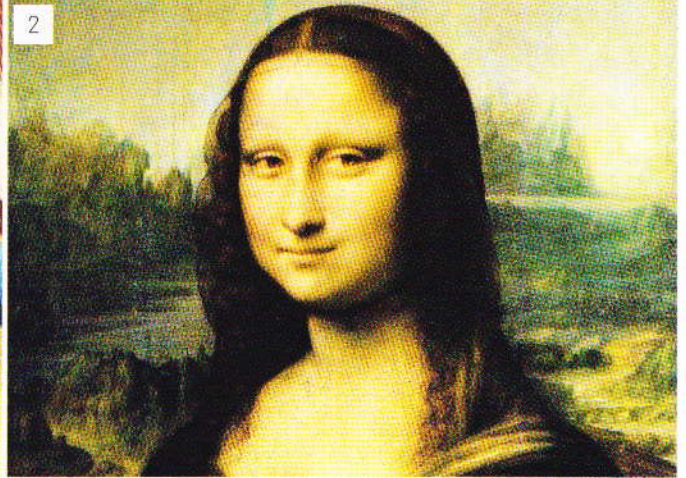

6 Tabloları anlatalım

zekice	çılgın	yaratıcı	ilginç	ve	ama	çünkü	ayrıca
anlamsız	sıkıcı	tuhaf	saçma	dahası	hem...hem	ne...ne	üstelik
çirkin	güzel	şaşırtıcı	muhteşem	bu yüzden	ancak	aynı zamanda	belki
etkileyici	sıradışı	sıradan	gerçekçi	sanıyorum	herhalde	fakat	ya...ya

1

2

3

4

7 Dinleyelim, işaretleyelim

Mona Lisa'nın Sırrı

	Doğru	Yanlış
1. Son araştırmalara göre Mona Lisa Da Vinci'nin kendisidir.	☐	☐
2. Tablonun tüm dünyada ilgi görmesinin nedeni Mona Lisa'nın yüzündeki gizemli gülüştür.	☐	☐
3. Mona Lisa iyi bir aileden geliyordu.	☐	☐
3. Tabloda Mona Lisa'nın saçları topuzdur.	☐	☐
4. Da Vinci tabloyu fırçayla değil, parmaklarıyla yapmıştır.	☐	☐
5. Pek çok kişiye göre Mona Lisa tablosunda sembolik şifreler bulunmaktadır.	☐	☐

	Var	Yok
1. Tablodaki kadının kimliği	☐	☐
2. Mona Lisa'nın saç modeli	☐	☐
3. Mona Lisa'nın gizemli gülüşünün nedeni	☐	☐
4. Tablonun yapılma sebebi	☐	☐
5. Da Vinci'nin Şifresi adlı kitaptaki, Mona Lisa ile ilgili açıklamalar	☐	☐
6. Mona Lisa tablosunun yapılış tarihi	☐	☐
7. Leonardo Da Vinci'nin hayatı	☐	☐
8. Tablonun korunma koşulları	☐	☐

8 Dolduralım, işaretleyelim

KUMDAN İSTANBUL

Kısa ömürlü sanatlardan biri kum heykel sanatı... Kum heykelciliği Eski Mısır'a kadar uzanıyor. O dönemde piramitlerin yapımından önce kumdan modellerinin yapılması bu sanatın ilk örnekleri arasındadır. Kum heykelciliğini yalnızca nehir kumu ve suyla, özel teknikler kullanarak gerçekleştiriyorlar. Bu sanat dalı giderek popülerliğini artırıyor.

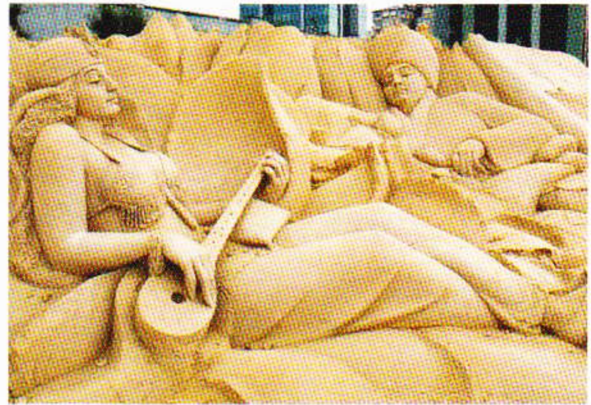
Masallar şehri İstanbul, gerçeküstü ve özel bir etkinliğe ev sahipliği yapıyor.

İstanbul Uluslararası Kumdan Heykeller Festivali, sizleri kimi zaman İstanbul'un simgeleşmiş yapılarında gezintiye çıkarıyor. Kimi zaman da mitolojik hikayelerle baş başa bırakıyor. Sergi 7 Temmuz'da Kozyatağı Carrefour mağazasında açılıyor. Ziyaretçiler sadece kumdan heykelleri görme imkanına değil, heykeltıraşlarla tanışma ve atölye çalışmalarına katılma imkanını da buluyor. Bu açıdan organizasyon bir festival niteliği taşıyor ve sizi büyülü bir dünyaya götürüyor. İstanbul Uluslararası Kumdan Heykeller Festivali, 7'den 70'e herkesin ilgi odağı oldu bile....

Kültür Sentezi İstanbul

Heykeller konularını İstanbul'dan alıyor. İstanbul'un tarih boyunca üç imparatorluğa başkentlik yapması ve çeşitli dinlere ev sahipliği yapması kumdan heykel sanatçılarına zengin bir konu yelpazesi sunuyor. Festivale Hollanda, İspanya, Ukrayna, Brezilya, Kanada, Belçika, İrlanda, İngiltere, Portekiz, Çek Cumhuriyeti, Hindistan ve Rusya'dan usta kum heykeltıraşları katılıyor. Her biri kendi ülkesinde tanınan başarılı heykeltıraşlar, kumdan dev heykellerin üzerinde son hazırlıklarını yapıyorlar...

Festival, saat 10.00 ila 24.00 arasında devam edecek. Gece ışıklandırmaları festivali daha da ilgi çekici hale getirecek.

Festivalin,	
Yeri	
Tarihi	
Konusu	
Katılımcıları	
Saatleri	
Etkinlikleri	

	Doğru	Yanlış
1. İstanbul'daki organizasyon festival niteliği taşıyor çünkü katılımcılar atölye çalışması yapabiliyor ve heykeltıraşlarla buluşabiliyor.	☐	☐
2. Festivali geceleri gezmek mümkün değil.	☐	☐
3. İstanbul'da tarih boyunca çeşitli kültürler ve dinler yaşadığı için çok sayıda heykel konusu bulunabilir.	☐	☐
4. Festivale farklı ülkelerden amatör heykeltıraşlar katılıyor.	☐	☐
5. Festival her yaştan insanın ilgisini çekiyor.	☐	☐

ÇOKLU ETTİRGEN ÇATI			-(I)t-/-DIr-/-Er-/-Ir- + -t-/-tIr-
Eylem	Ek	Ek	Örnekler
çağır kaldır pişir bit	-t-/-ıt-/-it-/-ut-/-üt- -ır-/-ir-/-ur-/-ür- -ar-/-er- -dır-/-dir-/-dur-/-dür- -tır-/-tir-/-tur-/-tür-	-t- -tır-/-tir-/-tur-/-tür-	*Ayşe Hanım bugün akşam yemeğini kızına pişirtti.* *Yönetici geç gelen memuru odasına çağırttı.* *Mine sofrayı eşine kaldırttı.* *Anne çocuğuna tabaktaki tüm yemeği bitirtti.* *Yönetici geç gelen memuru odasına çağırttırdı.*

9 Tamamlayalım

1. Terzi pantolonun paçalarını kısal*ttı*_____.
   Sema, terziye pantolonunun paçalarını kısal*ttırdı*_____.
2. Kiralık bir katil Bülent'i öl_______.
   Ömer, kiralık bir katile Bülent'i öl_______.
3. Geçen derste öğrenciler bayram anılarını anla_______.
   Öğretmen, derste öğrencilerine bayram anılarını anla_______.
4. Belediye görevlileri sokaktaki afişleri in_______.
   Belediye Başkanı, görevlilere sokaktaki afişleri in_______.
5. Aa! Erhan saçlarını kes_______!
   Babası Erhan'a saçlarını kes_______.
6. Ofistekiler yeni yıl öncesinde tüm işleri bit_______.
   Genel müdür yeni yıl öncesinde ofistekilere tüm işleri bit_______.
7. Yemek kursunun sonunda her öğrenci ayrı bir yemek piş_______.
   Yemek kursunun sonunda öğretmen her öğrenciye ayrı bir yemek piş_______.
8. Öğrenciler sınıfa kendi ülkelerine ait fotoğraflar gel_______.
   Öğretmen öğrencilere kendi ülkelerine ait fotoğraflar gel_______.
9. Bazı akciğer hastaları tedavileri için balon şiş_______.
   Doktorlar bazı akciğer hastalarının tedavisi için onlara balon şiş_______.
10. Şirketin elektrik faturasını Ali Bey yat_______.
    Bugün ofisten çıkmam mümkün değil. Şirketin elektrik faturasını Ali Beye yat_______.

10 Yanlışı çizelim

1. Yemekleri sen yapmadın değil mi, hepsini/~~hepsine~~ ~~anneni~~/annene pişirttin.
2. Doktor hemşireyi/hemşireye, hastaları/hastalara ilaç içirtti.
3. Bak beni/bana oyalayıp otobüsü/otobüse kaçırttın.
4. Ali bey köpeğini/köpeğine bu sabah eşini/eşine gezdirtti.
5. Murat bey sabah ilk iş olarak sekreterini/sekreterine mektupları/mektuplara gönderttı.
6. Öğretmen bir öğrenciyi/öğrenciye koridordaki öğrencileri/öğrencilere sınıfa çağırttı.
7. Ayşe hanım evdeki bozuk ampulleri/ampullere oğlunu/oğluna değiştirtti.
8. Murat bey çocuğunu/çocuğuna estetik ameliyat yaptırttı.

11 İşaretleyelim

1. gel-
   - ☐ geldir- ☐ getir- ☐ götür-
2. kok-
   - ☐ kokut- ☐ koktur- ☐ kokur-
3. kalk-
   - ☐ kaldır- ☐ kalktır- ☐ kalkıt-
4. ak-
   - ☐ akıt- ☐ aktır- ☐ akır-
5. git-
   - ☐ gittir- ☐ götür- ☐ gitir-
6. aç-
   - ☐ açır- ☐ açıt- ☐ açtır-
7. say-
   - ☐ sayıt- ☐ saydır- ☐ sayır-

12 Okuyalım, işaretleyelim

Sanat
Dört Duvara Sığmazsa

Mahallelerin arka sokaklarında bugünlerde bir hayalet dolaşıyor: Sokak sanatının hayaleti! Sokak sanatı, birkaç on yıldır dünyanın belli başlı metropollerinin sokaklarını açık hava galerisine dönüştürüyor.

Dünyada sokak sanatının ilk adımlarını 60'ların başında, New York'taki gençlerin isimlerini tahta kalemleriyle ve spreylerle duvara yazmaları olarak görmek mümkün. 60'lı yıllarda hippi hareketinin etkisiyle poster sanatı ortaya çıkıyor. 80'lerde hip hop kültürünün gelişmesi, 90'lı yıllarda kültürün dünya çapında iyiden iyiye endüstrileşmesi ise galerilerin ve müzelerin dışında kalmak isteyen sanatçıların sokağa ilgisini artırıyor.

Türkiye'de de sokak sanatının başlangıç noktası, tüm dünyadaki gibi grafiti. Bu sanatı Türkiye'ye tanıtan isim Tunç Dindaş, namı diğer TURBO. TURBO'nun grafiti serüveni break dansa merak sarmasıyla başlamış. Plak kapaklarındaki grafiti çizimlerini evinin karşısındaki inşaatta uygulamış bir süre. Ardından bir grup genci de özendirip yetiştirmiş.

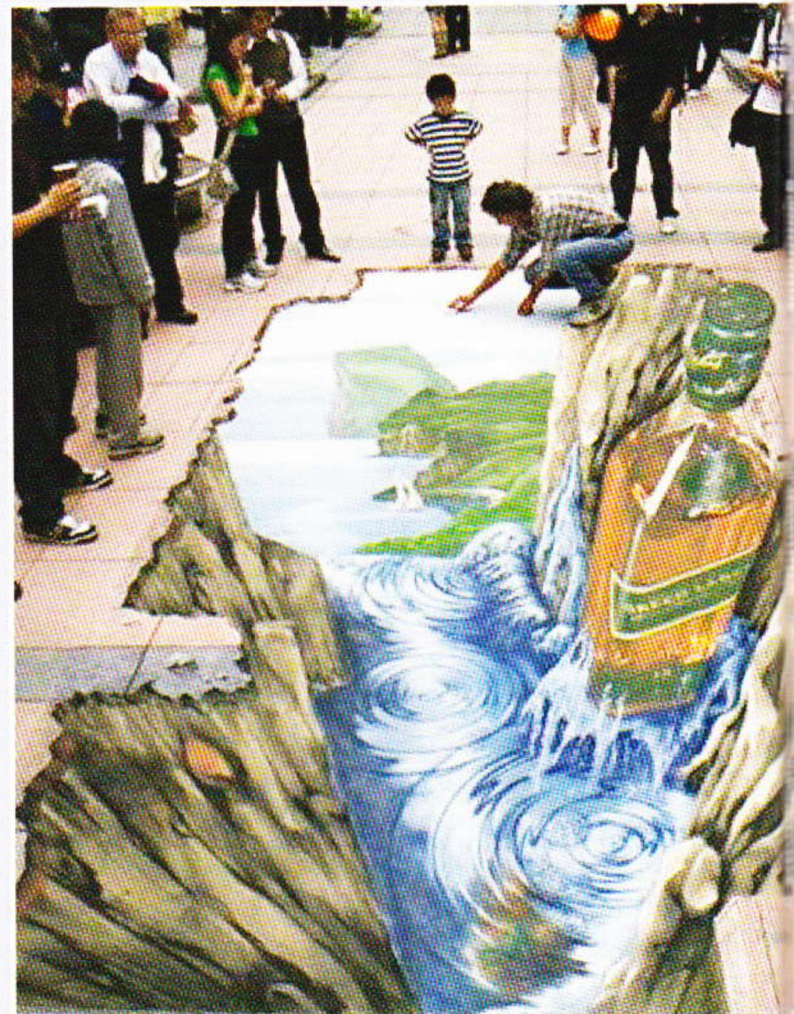
Günümüzde sokak sanatının içeriği oldukça geniş. Sanatın içine duvar baskısı yapmaktan ana caddelere heykel dikmeye kadar birçok iş giriyor. TURBO'ya göre yeni tür sokak sanatını ağırlıklı olarak akademiden gelen gençlerin yapması işin doğasına aykırı... Ancak son dönemlerdeki sanatçıların çoğu güzel sanatlar öğrencileri.

Sokak sanatçılarının en önemli ortak yanları muhalif kimlikleri. Hepsi 'sokaklar bizimdir' anlayışıyla, mekanları reklamların işgal etmesine karşı çıkıyorlar. Örneğin 'Fly Propaganda' bir reklam şirketinde tasarımcı ve sinek amblemiyle epey gizem kazanmış bir sokak sanatçısı. Reklam panoları ve ona çirkin gelen neyse hedef tahtasına giriyor. Ya yüzeyle oynuyor ya da üzerine bir sinek kondurup "Burada pislik var." mesajı veriyor.

Sokak sanatı tüm dünyada hızla yaygınlaşsa da "Bu sanat şehre karşı vahşi bir saldırganlık mı, yoksa şehri güzelleştiriyor mu?" tartışmaları hala sürüp gidiyor.

Mahmut Hamsici

	Var	Yok
1. Sokak sanatı nasıl ortaya çıkmıştır?	☐	☐
2. Sokak sanatları bir şehri çirkinleştiriyor mu yoksa güzelleştiriyor mu?	☐	☐
3. Sokak sanatçılarının özellikleri nelerdir?	☐	☐
4. Sokak sanatları nelerdir?	☐	☐
5. Sokak sanatları hangi şehirlerde daha yaygın?	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. Türkiye'de sokak sanatı ilk olarak grafiti çizimleri ile başlamıştır.	☐	☐
2. Tunç Dindaş ilk grafiti çalışmalarını bir inşaatta yapmış.	☐	☐
3. TURBOya göre sokak sanatını üniversiteli kişilerin yapması doğru değil.	☐	☐
4. Sokak sanatçılarının hepsi reklamlara karşı.	☐	☐
5. Tunç Dindaş'a "TURBO" da diyorlar.	☐	☐

13 Tartışalım
Sokak Sanatları

☐ yaygın	☐ yaratıcı	☐ çarpıcı
☐ muhalif	☐ itici	☐ çirkin
☐ etkileyici	☐ sıradan	☐ çılgın
☐ kültürel	☐ politik	☐ karşıt
☐ ilginç	☐ popüler	☐ genç

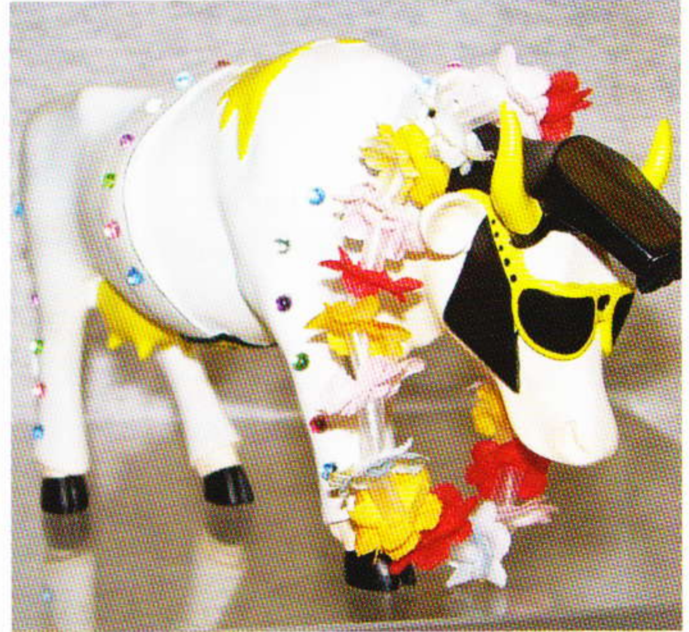
Diğer: ______________________

____

____

- Benim ülkemde sokak sanatları...
- Bence sokak sanatları...

14 İşaretleyelim, eşleyelim, tamamlayalım
190 İnek Sokaklarda

	Doğru	Yanlış
1. Festivaldeki inekler gerçek ineklerle aynı boyutta.	☐	☐
2. Festivaldeki inekleri, 1 Ağustos'tan itibaren satın alabilirsiniz.	☐	☐
3. Festivalin geliri ile bazı derneklere yardım edilecek.	☐	☐
4. Festival daha önceki duraklarında ekonomik ve kültürel etkiler bıraktı.	☐	☐

1. gelir	☐ bolluk
2. büyülü	☐ kazanç
3. bereket	☐ sihirli

Paris, New York, Moskova, Londra ve Tokyo'dan sonra İstanbul'da da sanatseverler ______ ______ ile buluşacak ve İstanbul'u ______ ______ boyunca rengarenk ______ ______ süsleyecek. Heykeller ______ ayında bir müzayedede satışa çıkacak. Müzayedede heykellerle birlikte çeşitli sanatçılara ait özel tasarımlı ______ ______ da satılacak. Satış gelirleri ______ ______ gibi çeşitli ______ bağışlanacak.

6.3 Sahnede Neler Oluyor?

15 Düşüncelerimizi anlatalım

Bence tiyatro,

- ☐ sadece bir oyundur, eğlencedir.
- ☐ hayatın aynasıdır.
- ☐ yalandır.
- ☐ bana beni anlatmamalı, bilgi vermelidir.
- ☐ günümüzde arka planda kalmış bir sanattır.
- ☐ büyükler okuludur.
- ☐ özgür olmaktır.
- ☐ barışa ve dostluğa hizmet etmelidir.
- ☐ halkı eğlendirmek ya da güldürmek içindir.
- ☐ insanların kendi hayatlarını sahnede görmesidir.

16 İşaretleyelim, eşleyelim, düzeltelim

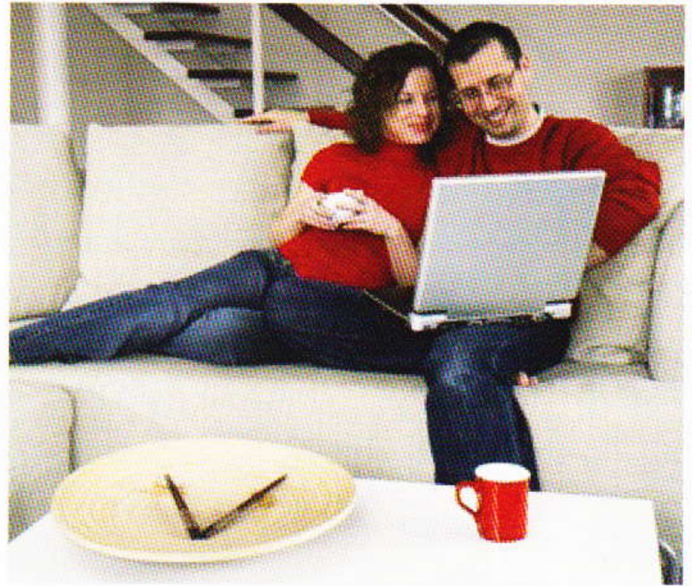

Tiyatro Festivali

"İçimiz dışımız film oldu."
- ☐ Film seyretmekten nefret ediyoruz.
- ☐ Çok fazla film seyrettik.
- ☐ Film seyretmekten hiç hoşlanmam.
- ☐ Film dışında her şey olabilir.

"Biletleri tuzluydu."
- ☐ Bilet yoktu.
- ☐ Biletler ucuzdu.
- ☐ Biletler pahalıydı.
- ☐ Biletler sınırlı sayıdaydı.

"Bana uyar."
- ☐ Benim için fark etmez.
- ☐ Bence de.
- ☐ Bence harika bir fikir.
- ☐ Benim için uygun.

	Doğru	Yanlış
1. Adam festivaldeki oyunları seyretmek için tiyatroya gitmekte ısrar ediyor.	☐	☐
2. Bu yılki tiyatro festivalinde az sayıda oyun sahneleniyor.	☐	☐
3. Festivalde Dostlar Tiyatrosu'nun oyununu izlemek mümkün.	☐	☐
4. "Oyun Sonu" bir ailenin dramatik yaşamı hakkında.	☐	☐
5. Kadın Genco Erkal'ın oyununa gitmek istiyor.	☐	☐
6. "Ufak Tefek Evlilikler" adlı oyun Yolcu Sahnesi'nde oynanıyor.	☐	☐
6. Çift bu akşam güzel bir oyun seyredecek.	☐	☐

1. oynamak	☐ bir karaktere kişilik vermek
2. sahnelemek	☐ sahneye çıkmak
3. sahne almak	☐ rol yapmak
4. canlandırmak	☐ sahneye koymak

Hamm; görme ve duyma engelli, yalnız bir adamdır. Annesi ve babasıyla aynı evi paylaşmaktadır. Ancak onlar oğulları Hamm'ı terk etmeyi düşünmektedir.

İSTEŞ ÇATI + ETTİRGEN ÇATI			-(I)ş- + -tIr-
Eylem	Ek	Ek	Örnekler
döv tanı bul gör	-ş-/-ış-/-iş-/-uş-/-üş-	-tır-/-tir-/-tur-/-tür-	*Altın Portakal Film festivali her yıl binlerce sinemaseveri Antalya'da buluşturuyor.* *Murat dün beni en yakın arkadaşıyla tanıştırdı.* *Biraz bekleyin sizi on dakika sonra müdürümüzle görüştüreceğim.* *Bence hayvanları dövüştürerek para kazanmak çok vahşi bir davranış.* *Öğretmen öğrencileri gülüştürdü.*

17 Tamamlayalım

1. Düğündeki pastayı davetlilere eşit şekilde böl*üştürelim*.
2. Ben istemedim ama Aylin beni zorla o çocukla tanı________.
3. Hastaneye halamı ziyarete gittim ama beni onunla gör________.
4. TÖMER dünyanın dört bir yanından gelen öğrencileri bul________.
5. Yıllardır görüşemiyorduk, bizi ilginç bir tesadüf karşıla________.
6. Çocuklar ellerindeki oyuncak arabaları birbirine çarp________ oyun oynuyorlar.
7. 2 yıldır birbirlerine küslerdi ama ben onları kucak________ barıştırdım.
8. Annem kalan pastayı kardeşimle bana pay________.
9. İnsanların hayvanları acımasızca döv________ karşıyım.

18 Yerleştirelim

barıştırmak • görüştürmek
tanıştırır • buluşturuyor

"Tiyatro Kare" bu hafta yeni bir oyunu seyircilerle ________. Oyunda, geleneksel bir ailenin kızı bir gün anne ve babasını erkek arkadaşıyla ________. Anne ve baba yaşam tarzlarına uygun görmedikleri bu gençle kızlarını ________ istemezler. Baskıları sonucunda istediklerine ulaşırlar ve onları ayırırlar. Fakat bu ayrılık kızlarını bunalıma sokmuştur. Aile, kızlarının bu durumuna çok üzülür ve bu sefer de gençleri ________ için ellerinden geleni yapar.

Eğlenmek ve günün stresini atmak isteyenler için ideal bir komedi. Herkese tavsiye ediyorum.

19 Oyunu anlatalım

- Oyunun adı: ________
- Oyunun türü: ________
- Oyunun konusu: ________
- Oyundaki karakterler: ________
- ________
- ________
- ________

20 Tamamlayalım, işaretleyelim

ANADOLU ATEŞİ

Anadolu Ateşi, bir dans topluluğudur. Halk danslarını bale, modern dans ve dansın diğer disiplinleri ile sentezleyerek dünyaya modern standartlarda bir gösteri, bir kültürel şölen sunmaktadır. Anadolu Ateşi gösterileri, kaynağını Anadolu'nun binlerce yıllık mitolojik ve kültürel tarihinden alır. Topluluğun hedefi de bu tarihi tüm dünyaya tanıtmaktır.

Anadolu Ateşi dans topluluğu ilk olarak 1999 yılında 'Dansın Sultanları' adıyla çalışmalarına başlamıştır. Topluluğu Mustafa Erdoğan oluşturmuştur. Çalışmalar Erdoğan'ın gazetelere "dansçı aranıyor" ilanları vermesiyle başlamıştır. İlana 750 kişi başvurmuş ve aralarından 90 genç seçilmiştir.

Genç dansçıları iki yıl boyunca günde sekiz, zaman zaman on altı saat çalıştırarak gösteriler hazırlanmıştır. Eğitmenler dansçıları dans figürlerinin yanısıra estetik, egzersiz, diyet, masaj ve yoga konularında da çalıştırmıştır. Dansçılar Anadolu ritimleri hakkında teorik dersler de almışlardır.

Anadolu Ateşi dans topluluğu gösterisinin, Türkiye'de 3 Mayıs 2001 tarihinde başlayıp 3-4 gösteri sonrasında yurt dışında sahnelenmesi planlanmıştır. Fakat aylar önce biletlerinin tükenmesi nedeniyle Türkiye'deki program uzatılmıştır. Topluluk, Türkiye'de pek çok önemli organizasyonda yer almış ve büyük beğeni kazanmıştır.

Anadolu Ateşi, 2002 yılında dünya turnesine başlayarak toplam 57 ülkede ve dünyanın birçok sahnesinde bu dans şovunu sanatseverlerle buluşturmuştur. New York, Chicago, Fransa, Çin, Moskova, Mısır bunlardan bazılarıdır.

Anadolu Ateşi bugüne kadar yurtiçinde ve yurtdışında beş yüz bin kilometre yolculuk yapmıştır ve gösterileriyle dünya basınında yaklaşık 5000 haberde yer almıştır. Ayrıca topluluk, dünyanın müzikle uyumlu en hızlı dans eden ekibi olarak Guinness Rekorlar Kitabına girmeye adaydır.

1. Topluluk 1999'da oluşmuştur.
   Mustafa Erdoğan topluluğu 1999'da ______________
   ______________________________.
2. Pek çok insan Anadolu kültürüyle bu topluluk sayesinde tanışmıştır.
   Anadolu Ateşi dans topluluğu pek çok insanı Anadolu kültürüyle ______________________

1. Anadolu Ateşi projesinin amacı şudur:
   ______________________________.
2. Anadolu Ateşi dansçıları şu eğitimlerden geçmişlerdir:
   ______________________________.
3. Anadolu Ateşi şu ülkelerde gösteriler düzenlemiştir:
   ______________________________.

	Var	Yok
1. Dansçıların çalışma temposu ile ilgili bilgi.	☐	☐
2. Dansçıların özellikleri ile ilgili bilgi.	☐	☐
3. Anadolu'nun mitolojik tarihi ile ilgili bilgi.	☐	☐
4. Topluluktaki dansçıların sayısı.	☐	☐
5. Dans topluluğuyla ilgili basındaki yorumlardan örnekler.	☐	☐
6. Topluluğun Türk izleyicisinden aldığı tepkiler.	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. Anadolu Ateşi dans topluluğu farklı ülkelere özgü dans gösterileri sunar.	☐	☐
2. Dansçılar hem uygulamalı hem teorik dersler almıştır.	☐	☐
3. Topluluk Türkiye'de 3-4 gösteri sunmuştur.	☐	☐
4. Türkiye'de gösterinin biletleri gösteriden aylar önce bitmiştir.	☐	☐
5. Dünyanın pek çok ülkesinde gazeteler, Anadolu Ateşi ile ilgili haberlere yer vermiştir.	☐	☐

21 Bulalım, işaretleyelim

Konser Planı

Diyalogdaki ettirgen eylemler

______________ ______________
______________ ______________
______________ ______________

	Doğru	Yanlış
1. Sezen Aksu konserleri her iki akşam da 21:00'de başlayacak.	☐	☐
2. Konser için çok az sayıda bilet kaldı.	☐	☐
3. Yeşil renkli koltuklar hala boş.	☐	☐
4. Salonun arka tarafındaki koltuklar da konseri izlemeye elverişli.	☐	☐
5. İnternetten bilet satışı sadece şu an için mümkün değil.	☐	☐
6. Bilet almadan önce yer ayırtma hakkı yok.	☐	☐

"Bileti yarına kadar tutsanız."

☐ Bileti ayırsanız. ☐ Bileti yarın alsanız
☐ Bileti alıkoysanız. ☐ Bileti iptal etseniz.

"Biletler yok satıyor."

☐ Biletleri biz satmıyoruz. ☐ Bilet yok.
☐ Biletler çok ucuz. ☐ Biletlere talep çok.

22 Bilet satın alalım

İzleyicisiniz:

- Gişedeki görevliden oyunların konularını öğrenin.
- Bir oyuna karar verin.
- Oyunun tarihini, saatini ve süresini sorun.
- Ön koltuklardan bir bilet isteyin.
- Ödemeyi yapın.

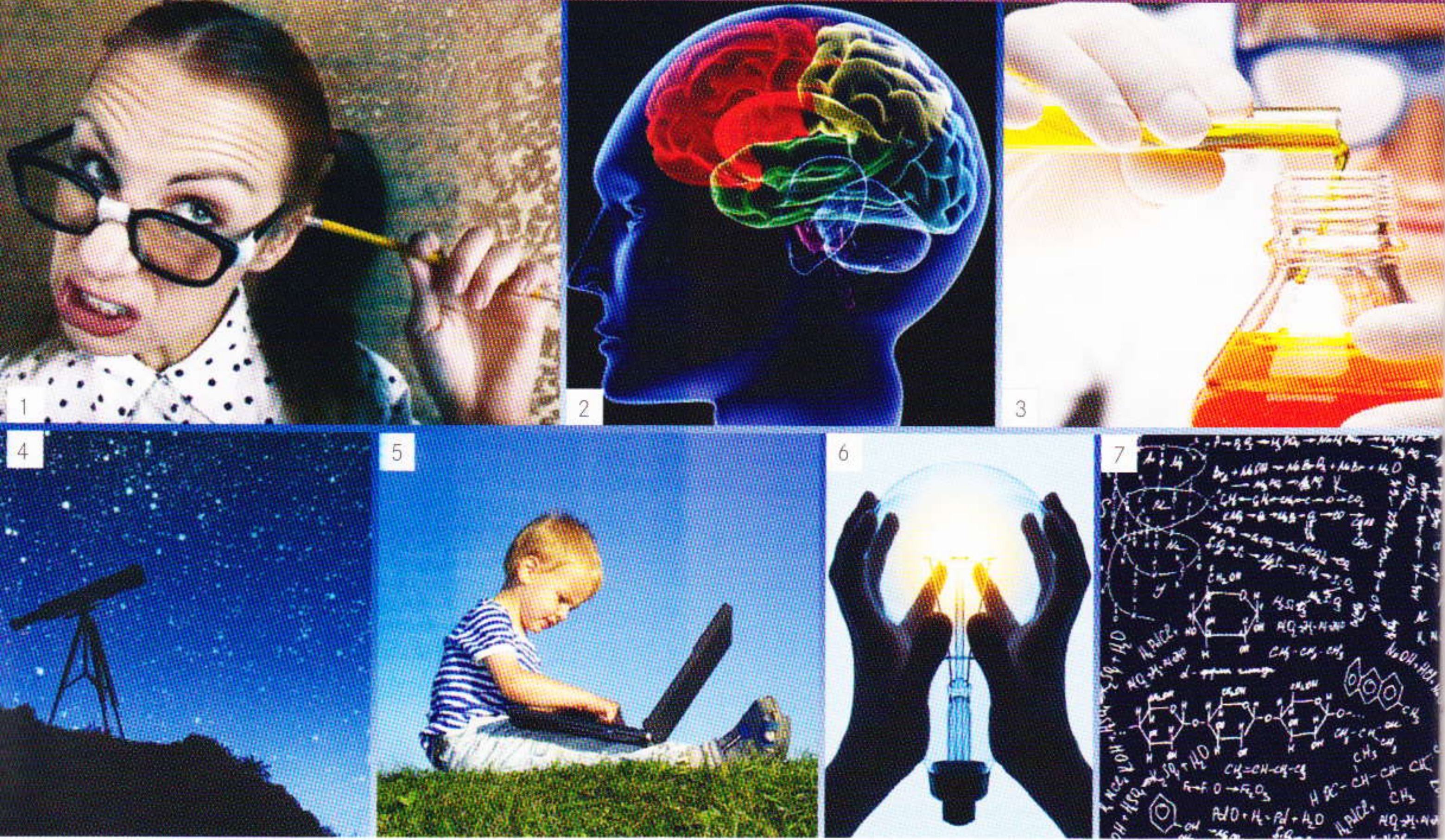
Görevlisiniz:

- Tiyatronuzdaki iki oyunun konularından söz edin.
- Oyunun başlama saati ve süresi hakkında bilgi verin.
- Ön koltuklar dolu; boş yerler ve salon düzeni hakkında seyirciyi bilgilendirin.

7 İcatlar Mucitler

1. Buldum!

1 Eşleyelim

1. Keşif	[6] Olağanüstü yeteneğe ve yaratıcılığa sahiptir.
2. İcat	[ ] Bilinmeyen bir şeyi ortaya çıkarma işidir.
3. Mucit	[ ] Yeni buluşlar yapar.
4. Bilim adamı	[ ] Bilimsel çalışmalarla ilgilenir.
5. Deha	[ ] Bilimsel araştırmalar yapmaya uygun, özel donanımlı yerdir.
6. Dahi	[ ] İnsan zekasının en üst düzeyine denir.
7. Deney	[ ] Yeni bir şey yaratma işi anlamındadır.
8. Laboratuar	[ ] Bu kişi laboratuarda deneyler yapar.
9. Laborant	[ ] Bilimsel bir gerçeği gösterme amaçlı araştırmalara bu ad verilir.
10. Patent	[ ] Bir el işini ya da mekanik işi gerçekleştirmek için özel olarak tasarlanmış nesne.
11. Proje	[ ] Buluşun sahibini gösteren resmi belgeye denir.
12. Alet	[ ] Değişik alanlarda, planlanmış bilimsel çalışmalara denir.

2 İşaretleyelim , yazalım

Tesadüfen Bulundular

FOTOĞRAF

Bu rastlantısal buluşun nedeni kırık bir termometre...

Louis Daguerre, karanlık odada, gümüş levhadaki görüntüyü sabitlemenin yollarını arıyordu. 1938 yılında bir gün, kimyasal maddelerle dolu dolabına, daha sonra kullanmak ve temizlemek üzere bozuk görüntülü bir film levhası koydu. Bunu tekrar dışarı çıkardığında görüntü belirginleşmişti. Ancak Daguerre, bu garipliğe hangi kimyasal madde neden oldu, bilmiyordu. Bunun üzerine kimyasal maddeleri birer birer dışarı çıkarttı. Dolabı boşaltmasına rağmen hala gerekli maddeyi bulamamıştı. Sonunda dolabın raflarından birindeki cıva **gözüne ilişti**. Rafta bir termometre kırılmıştı ve içinden cıva dökülmüştü. Gümüşlü levha üzerine alınan görüntü (daguerreotype), modern fotoğrafçılığın başlangıcı oldu.

PENİSİLİN

Penisilin, bilim adamı Alexander Fleming tarafından 1928 yılında tamamen bir rastlantı sonucu bulundu.

Fleming bir deney üzerinde çalışırken, laboratuarın karşısındaki bardan bir parça küf uçarak mikroskoptaki lamın üzerine konmuştu. O sırada Fleming, lam üzerinde zararlı bir bakteri türünü inceliyordu. Dikkatsiz bir bilim adamı bu küfü büyük olasılıkla **göz ardı ederdi**, ama o, küfün bakteri üzerindeki etkisini görmek istedi. Sonuç hayret vericiydi. Çünkü Fleming bir şey fark etmişti. Bir bölümde "Penicilim notatum" isimli yeşil küf vardı ve bu bölümdeki bakteriler ölmüştü. Ne var ki Fleming, küfün içindeki maddeyi keşfedememişti. Ancak yılar sonra, 1939 yılında, Oxford'dan Howard Florey ve Ernst Chain bu maddeyi ayrıştırmayı başardılar ve buna "penicilin" adını verdiler. Bu madde, ilk antibiyotik olarak tarihe geçti.

DAYANIKLI CAM

1903 yılında Fransız kimyager Edouard Benedictus, deney tüpünü laboratuarının zeminine düşürdü. Tüp kırıldı ancak dağılmadan tek parça halinde kaldı. Benedictus bu olayda bir gerçeği fark etti. Kolodyum içeren sıvı buharlaşmıştı ve tüpte ince, plastik bir tabaka kalmıştı. İşte bu tabaka camın parçalanmasını engellemişti.

Bunu not ettikten sonra bu konu üzerine fazla **kafa yormadı**. Fakat sonra daha önceki deneyiminden esinlendi ve iki cam tabakasının arasına selüloz nitrat yerleştirerek üç katlı camı oluşturdu. Buluşu 1920'lerde arabaların ön camlarında kullanılmaya başlandı.

gözüne ilişti

- ☐ Birdenbire görmek
- ☐ Kısa süre bakıvermek
- ☐ Bütün dikkatiyle bakmak
- ☐ Dalgınlıkla görmemek

göz ardı etmek

- ☐ Önemli bir olayı fark etmemek
- ☐ Bir konuyla ilgili dikkatsiz davranmak
- ☐ Gerçekleri görmek istememek
- ☐ Bir konuya gerekli önemi vermemek

kafa yormak

- ☐ Bir olaya anlam verememek
- ☐ Bir konu üzerinde çok düşünmek
- ☐ Bir konudan dolayı sıkıntıya düşmek
- ☐ Bir olay karşısında şaşırmak

	Var	Yok
1. Levhadaki görüntüye hangi madde neden olmuştur?	☐	☐
2. Yeşil küfün bakterilere etkisi ne olmuştur?	☐	☐
3. Fleming neden küfün içindeki maddeyi bulamamıştır?	☐	☐
4. Daguerre'in levhadaki görüntünün belirginleşmesine tepkisi nasıl olmuştur?	☐	☐
5. Benedictus'un düşürdüğü tüpün kırılmamasının sebebi nedir?	☐	☐
6. Benedictus'un buluşu bugün hangi sektörlerde kullanılmaktadır?	☐	☐

EDİLGEN ÇATI -il-

Eylem	Ek	Örnekler
kapat gir açıkla kur oyna yap	-n- -ın-/-in-/-un-/-ün- -ıl-/-il-/-ul-/-ül-	*Sertifika sınavı bu ayın sonunda yapılacak.* *Dünya kupası final maçı bu statta oynanacak.* *Akdeniz'de nisandan kasıma kadar denize girilebilir.* *Türkiye Cumhuriyeti 1923'te kuruldu.* *Yarın bazı yollar trafiğe kapatılacak.* *Yeni ekonomik paket maliye bakanı tarafından açıklandı.* *Bu tablo Pablo Picasso tarafından yapıldı.*

3 Tamamlayalım

1. Bu mağazada her zaman kaliteli ayakkabılar sat*ılır*______.
2. Yarın saatler bir saat ileri al__________.
3. Üniversite sınav sonuçları yarın açıkla__________.
4. Birazdan yemek molası ver__________.
5. Sınıfımı geçersem bana araba al__________.
6. Acele et kızım, daha balkonlar yıka__________.
7. Ayşe'nin projesi çok beğen__________.
8. Bu yol onarım çalışmaları bittikten sonra trafiğe aç__________.
9. Akdeniz'de Nisan'dan Ekim'e kadar denize gir__________.
10. Kayıp çocuk tüm aramalara rağmen bul__________.

4 Eşleyelim

1. Mors alfabesi Samuel Morse tarafından
2. Geçen hafta yoğun kar nedeniyle
3. Bu hafta sonu üniversite öğrencilerini
4. İlk ambulans fikri Fransız
5. Toplantı sonucuna göre işçilere

- ☐ Dominique Larrey tarafından ortaya atılmıştır.
- ☐ telgraf mesajlarında kullanılmak üzere icat edildi.
- ☐ bilgilendirmek için bir seminer düzenlenecek.
- ☐ % 15 zam verilmesi kararlaştırıldı.
- ☐ okullar iki gün tatil edildi.

5 Dinleyelim, işaretleyelim

Bizim Mucitler

	Doğru	Yanlış
1. Jüride önemli siyaset adamları da yer alacak.	☐	☐
2. Yarışma üç etaptan oluşacak.	☐	☐
3. Yarışmanın ilk turunda toplam yedi proje değerlendirilecek.	☐	☐
4. Yarışmanın her katılımcısı çeşitli ödüller kazanacak.	☐	☐
5. Başvurular Kanal D ve ODTÜ'nün internet sitelerinden yapılabilecek.	☐	☐

	Var	Yok
1. Bizim Mucitler yarışmasının amacı	☐	☐
2. Jürideki önemli isimler	☐	☐
3. Yarışmanın ödülleri	☐	☐
4. Yarışmaya başvurabilme koşulları	☐	☐
5. Yarışma ile ilgili sorular için irtibat numaraları	☐	☐

"Türkiye'nin mucitlerini gün ışığına çıkaracağız."

- ☐ Türkiye'nin mucitlerini aydınlatacağız.
- ☐ Türkiye'nin mucitlerini bulacağız.
- ☐ Türkiye'nin mucitlerini yetiştireceğiz.
- ☐ Türkiye'nin mucitlerini meşhur edeceğiz.

6 Yerleştirelim, düzeltelim

E-postanın Mucidi

• Birçok insana göre e-posta hepimizin hayatını değiştirdi. Siz buna katılıyor musunuz?
• Peki son zamanlarda nelerle ilgilisiniz? Yeni projeleriniz var mı?
• Bütün katkılarınıza rağmen isminizin bir marka olmaması sizi rahatsız ediyor mu?
• E-posta fikri nasıl ortaya çıktı? Böyle bir buluş geniş çaplı çalışmaların ürünü olmalı, değil mi?
• E-postayla ilgili beklentileriniz neydi? Bu kadar yaygın bir haberleşme aracı olacağını tahmin ediyor muydunuz?

Alexander Graham Bell'in ismi telefonun icadıyla beraber anılır. Okullarda çocuklara öğretilir. Aslında bugün e-posta gönderme sayısı telefon konuşması sayısından daha fazla ama e-postanın mucidi, yani Ray Tomlinson hala kimse tarafından tanınmıyor.

Bu röportajda e-postanın ortaya çıkış hikayesini Ray Tomlinson'un kendisinden öğreneceğiz..

Gazeteci: ____?

Tomlinson: Aslında ben sadece güzel bir deneme içindeydim ve çalışmalarım günde dört-beş saati geçmiyordu. O süreyi de bir-iki haftaya yaymıştım. Boş zamanlarımda... Elimizde bir sistem vardı, bir bilgisayara mesaj göndermemizi sağlıyordu ve ondan çok faydalanıyorduk. Peki, dedik, ya başka bir bilgisayar başında başka birisine mesaj yollamak istesek? Ülkenin diğer ucundaki birine mesela? Telefon gibi... Ama cevap vermek için telefonun başında bekleme zorunluluğu olmayacaktı.

Gazeteci: ____?

Tomlinson: Başlangıçta hayır, çünkü fazla bilgisayar yoktu. Fikir hemen beğenildi ama internet erişimine sahip insanların sayısına bağlıydı her şey. Programın yaratılış aşamasını kağıda bile dökmedim. Programı ben yapmıştım ama sonra pek çok insan, programın üzerine yeni fikirler ekledi.

Gazeteci: ____?

Tomlinson: Evet, bir etkisi vardır mutlaka ama e-posta icat edilmeseydi de insanlar şu andaki hallerinden farklı olmayacaklardı sanırım. Tabii şimdi daha fazla iletişim kuruyorlar. Belki daha önce, şimdiki ilişkilere ve arkadaşlıklara sahip olmayacaklardı.

Gazeteci: ____?

Tomlinson: Hayır, etmiyor. İnsanlardan e-postalar alıyorum. Bana "Harika bir iş yapmışsın." diye mesajlar atıyorlar. Evet, ben bir marka değilim. Elbette bana hiç şöhret ve servet getirmedi diyemem ama benim için başarım hakkında konuşulması ve çalışmalarıma ilgi gösterilmesi daha güzel.

Gazeteci: ____?

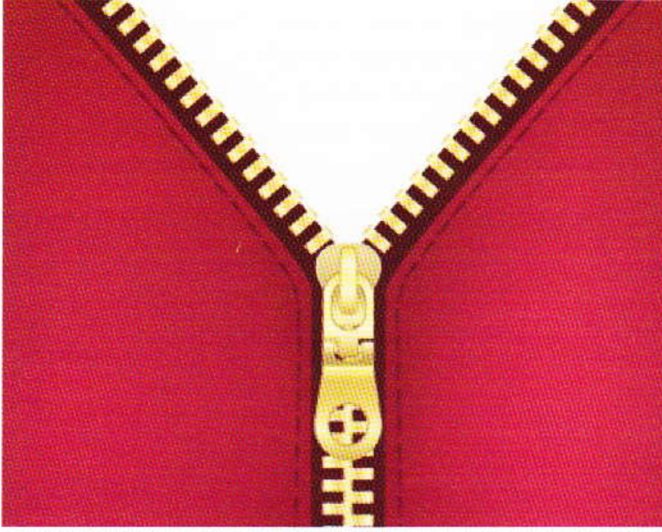
Tomlinson: Bugünlerde çok okuyorum. Biyolojiden arkeolojiye kadar her şeyi. Bunlar üzerinde direkt olarak çalışmıyorum gerçi ama bu aralar biyolojik bilgisayarlar konusu ilgimi çekiyor. Bu yüzden bu alanlar üzerine eğiliyorum.

E-posta; Ray Tomlinson'un geniş çaplı araştırmaları sonucu ortaya çıkmıştır. Ancak Tomlinson'un buluşu başlangıçta pek anlaşılamamış, değer görmemiştir. Oysa bilim adamına göre e-posta insanların hayatını etkilemiş, bu buluş sayesinde daha kolay iletişim kurulmaya başlanmıştır. Tomlinson e-posta buluşuyla marka haline gelmiştir ve ileride bu projesini geliştirmeyi hedeflemektedir.

7 Dolduralım, işaretleyelim

Fermuar Açar mı? Kapar mı?

	Tarihi
Fermuarın patenti alındı.	
Judson, ürünü fuarda sergiledi.	
'Güvenli bağlayıcı' satışa sürüldü.	
Paslanmaz bağlayıcı üretildi.	
Fermuar üretimi 17 milyona ulaştı.	

	Doğru	Yanlış
1. Judson, elektrik mühendisiydi.	☐	☐
2. Judson, tüm yaşamı boyunca otuzdan fazla patent almıştır.	☐	☐
3. Bağlayıcı aslında ayakkabıların bağlanabilmesi amacıyla üretilmişti.	☐	☐
4. Judson, bağlayıcıyı ya da şimdiki adıyla fermuarı ilk olarak Chicago'daki bir fuarda tanıtmıştır.	☐	☐
5. İlk bağlayıcı/fermuardan yirmi adet satılmıştır.	☐	☐
6. Fermuar önceleri kullanım kılavuzlarıyla satılmıştır.	☐	☐
7. 'Fermuar' adı ilk olarak bir bot türüne verilmiştir.	☐	☐

Ağzına fermuar çekmek

☐ birinin ağzını kapatmak

☐ birinin konuşmasına izin vermek

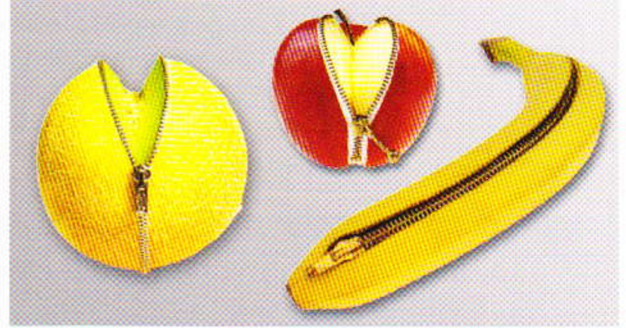
☐ susmak ya da birini susturmak

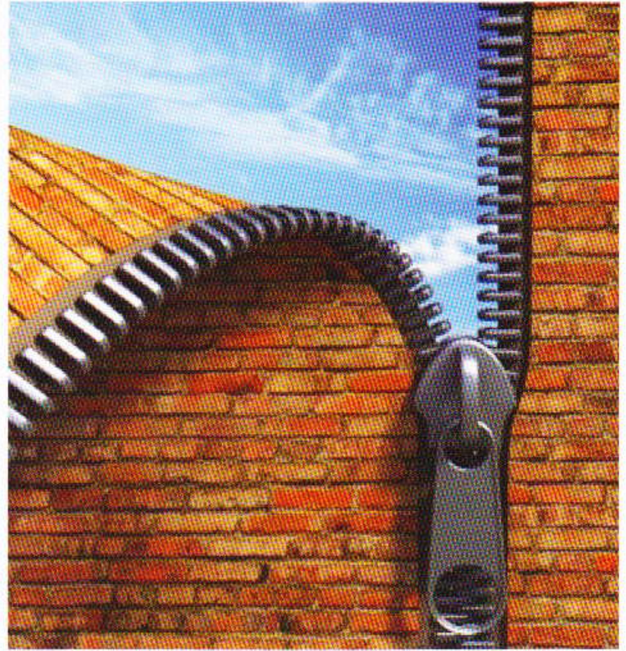
☐ birine küsmek

8 Ne işe yarar, anlatalım

Fermuar Deyip Geçmeyin

Bence fermuar şu amaçlarla, şu alanlarda da kullanılabilir:

- ______________________.
- ______________________.
- ______________________.
- ______________________.

9 Tamamlayalım

1. Kola kutusundan *kalemlik yapılabilir* ______.
2. Pet şişeler ile ______________________.
3. Kibrit kutusundan ______________________.
4. Tencere kapağı ile ______________________.
5. İnce çoraplar ile ______________________.
6. Ayakkabı kutusundan ______________________.
7. Eski tişörtlerden ______________________.
8. Plastik bardaklar ile ______________________.

tarafından/-CE ÖBEĞİ		
Eylem		Örnekler
sınıf aile yönetim kurulu öğrencilerimiz Pablo Picasso okul müdürlüğü	tarafından -ca/-ce/-nca/-nce -ça/-çe	*Bu mezuniyet töreni öğrencilerimizce düzenlendi.* *Bu rapor şirketin yönetim kurulu tarafından hazırlandı* *Bayram günlerinde ailece erken kalkılır, akrabalar ziyaret edilir.* *Burs başvurum oku müdürlüğünce reddedildi.* *Yarın sınıf tarafından pikniğe gidilecek.* *Bu tablo Pablo Picassoca yapıldı.*

10 Tamamlayalım

1. Çocuklara ilk eğitim aileleri _tarafından_ ver_ilir_______ .
2. Genç kadın kocası __________ acımasızca döv__________ .
3. Proje inşaat şirketi mühendisleri __________ dikkatlice incele__________ .
4. Beypazarı'ndaki konaklar çeşitli firmalar __________ restore et__________ .
5. Yolculardan biri bayılınca ilk müdahale bir doktor __________ yap__________ .
7. Büyükşehir Belediyesi __________ otobüs ücretlerine zam yap__________ .
8. Lise öğrencileri __________ yapılan dans gösterisi herkes __________ beğenildi.
9. Semtimizdeki bu okul ünlü bir iş adamı __________ yaptır__________ .
10. Sağlık Bakanının kuş gribi ile ilgili umursamaz konuşması dinleyiciler__________ yuhala__________ .
11. Adam, mahkeme__________ suçlu bul__________ .
12. Yıldırım Mayruk __________ Paris'te muhteşem bir defile düzenle__________ .
13. Bayram nedeniyle, okullar öğrenciler __________ bayraklarla donat__________ .
14. Boş bina belediye __________ yık__________ .
15. Sabah erkenden bütün cadde ve sokaklar çöpcüler __________ süpürülüp temizle__________ .
16. Şirketin yönetim kurulu__________ hazırlanan rapor yarın açıkla__________ .
17. Milli Eğitim Bakanlığı__________ düzenlenen bilgi yarışmasının sonuçları ilan et__________ .
18. Olimpiyatlar'da dereceye giren sporcular Cumhurbaşkanlığı__________ ödüllendir__________ .

11 Yeniden yazalım

1. Görevli, bütün binayı iki saatte temizlemiş.
   Bina görevli tarafından iki saatte temizlenmiş .
2. Duvarda asılı tabloyu, çok ünlü bir ressam yapmış.
   ____________________ .
3. Çocuklar, Anıtkabir'i çiçeklerle süslediler.
   ____________________ .
4. Fabrika müdürü, işçiler için bir hafta sonra eğlence gecesi düzenleyecek.
   ____________________ .
5. Seminer sonrasında katılımcıların anketteki soruları yanıtlamaları gerekmektedir.
   ____________________ .

12 İşaretleyelim

1. Çocuğa annesi __________ .
   ☐ yemek yedirdi ☐ yemek yedi
2. Bugünkü gazete __________ ?
   ☐ aldınız mı? ☐ alındı mı?
3. Sürücü polis tarafından __________ .
   ☐ durduruldu ☐ durdurdu
4. Çalışanların problemleri yöneticilerce __________ .
   ☐ çözüldü ☐ çözdü
5. Evdeki bütün eşyalar __________ .
   ☐ çalınmış ☐ çalmışlar

13 Okuyalım, sürdürelim

Çocuk Gözüyle

Günümüz çocukları tüm zamanlarını televizyon veya bilgisayar karşısında geçiriyor ve adeta dört duvar arasında büyüyorlar. Belki de sadece anne babaları istiyor diye en güzel yılları hep sınavlara hazırlanarak tükeniyor. Her ne kadar karmaşa içinde bir dünyada yaşasalar da, onların da bazı hayalleri var.

Galatasaray İlköğretim Okulu yetkilileri onların bu hayallerinden yola çıkarak 7-14 yaş arasındaki çocuklara "Ne icat etmek istersiniz?" diye sorup cevaplarını resimleriyle birlikte "Çocuk Gözüyle Çocukça Buluşlar" kitabında toplamışlar. Kitap çocukların eğlenceli dünyasını unutan yetişkinlerin de ilgisini çekecek kadar ilginç ve eğlenceli.

Örneğin Batuhan Hocaoğlu ölümsüzlük makinesi, para makinesi, ışınlama makinesi ve bitmeyen kontör icat edilmesini istiyor. Sağlıkla ilgili icatlarda sigara önemli bir yer tutuyor. Beşinci sınıf öğrencisi Damla Erbaş "Sigara yararlı hale getirilebilir." diyor ve ekliyor: "Belki sigaranın içine vitamin koyulabilir. Böylece sigara içince vitamin de alınmış olur."

Çocukların bu tür yaratıcı uğraşlar ile ilgilenmeleri ______________________________

____

____

____

____

____

____

14 İşaretleyelim, tamamlayalım

Çocuklar İçin Bilim

	Var	Yok
1. Programın adı ne?	☐	☐
2. Program hangi kanalda?	☐	☐
3. Program hangi gün ve saatlerde?	☐	☐
4. Programa kaç çocuk katılıyor?	☐	☐
5. Programın yaratıcısı kim?	☐	☐

1. ____________ ____________ adlı ____________ bölümlük program TRT1 ekranlarında yayınlanıyor.
2. Programda ____________ ____________ yaşlar arasındaki çocukların yeteneklerini geliştirmek üzere ____________, ____________ ve ____________ bölümleri bulunuyor.
3. Programdaki etkinlikler arasında ____________ ____________ ve ____________ ____________ var.
4. Programdaki her bir çalışma seansı ____________ ____________ sürüyor ve bu seanslarda en fazla ____________ öğrenci bulunuyor.
5. Programın yapımcısı Yalçıneli, Boğaziçi Üniversitesi ____________ ____________ bölümünü bitirmiş, ____________ ____________ ____________ Türkiye'ye dünya şampiyonluğunu kazandırmıştır.

15 Sıralayalım, tamamlayalım

Buluş Şenliğinde Buluşalım

( ) Buluşlar şenlik öncesinde ve şenlik sonrasında Bilim ve Teknik Dergisi Değerlendirme Kurulu'nca değerlendirildi. Bu değerlendirme sonucunda toplam altı buluşun sahibine ödül verilmesi kararlaştırıldı. Ödül sahipleri birer plaket ve para ile ödüllendirildi.

( ) Bir sonraki buluş şenliği için şimdiden kollar sıvandı bile. Önümüzdeki yıl da en azından bu yılki şenlik gibi coşkulu şenlik yaşamayı umuyoruz. Gelecek yılki buluş şenliğinde yeniden buluşmak üzere...

(1) Türkiye Bilimsel Araştırmalar Kurumu kısa adı TÜBİTAK 1963 yılında başlangıçta, doğa bilimlerinde temel ve uygulamalı araştırmaları düzenlemek ve kişileri bu çalışmalara özendirmek amacıyla kurulur.

( ) Bu sene de yine bu iki dergi tarafından bir şenlik düzenlendi. Şenliğe birbirinden ilginç 350'yi aşkın buluş gönderildi. Bu buluşların büyük çoğunluğu küçük katılımcılarca gönderilen buluşlardan oluşuyor. Buluşların hemen hepsi sergilendi.

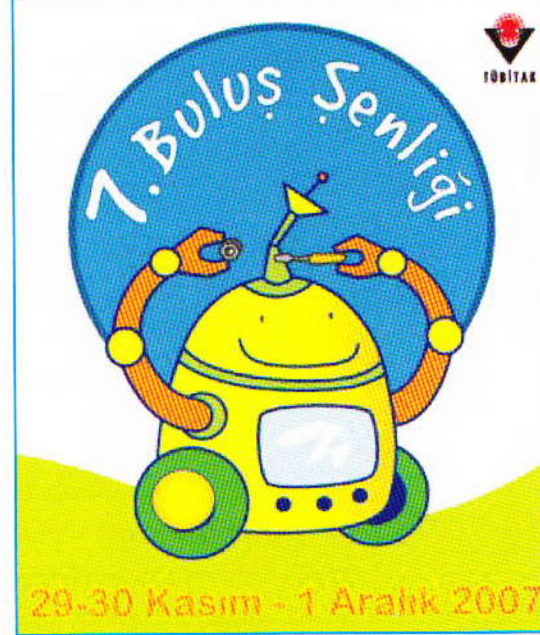
( ) TÜBİTAK'ın 'Bilim ve Teknik' ve 'Bilim Çocuk' adında iki dergisi var. Bu dergiler tarafından her yıl çocuklara yönelik bir buluş şenliği düzenlenir.

( ) Kurumun başlangıçta akademik araştırmaları desteklemek, genç araştırmacıları teşvik etmek ve özendirmek gibi iki temel görevi vardır. Daha sonra TÜBİTAK'a bilim ve teknoloji politikası belirleme görevi verilir. Dünyada Türkiye'yi bilim ve teknoloji alanında TÜBİTAK temsil eder.

( ) Şenlik alanı olarak Altın Park seçildi. Buluş şenliği çok coşkulu geçti. Şarkılar söylendi, dans edildi. Herkes doyasıya eğlendi. Hava çok güzeldi ve herkes halinden memnundu. Şenlikte konuklara ve katılımcılara seminerler verildi.

1. TÜBİTAK'ın kuruluş amacı
   ______________________________.
2. TÜBİTAK'ın zaman içinde gelişen misyonu
   ______________________________.
3. TÜBİTAK'ın yayınları
   ______________________________.
4. Buluşların değerlendirilme süreci ve sonucu
   ______________________________.
5. Buluş şenliğinin atmosferi
   ______________________________.
6. Buluş şenliğinin devamlılığı
   ______________________________.
7. Buluş şenliği organizasyonunun içeriği
   ______________________________.

16 Dolduralım, işaretleyelim, eşleyelim

Muhteşem Buluşlar

Gülse Birsel
www.sabah.com

Bizim zamanımızdaki sistemin, en inanılmaz, en akıllara durgunluk verici deney uygulamalarının başında 'birleşik kaplar teorisi' yani birleşik kaplara su dökülmesi gelir! Tehlikesiz, sakin, zahmetsiz, öğrenci açısından süper bir deneydir.

Laboratuarda muhabbet fırsatı, plastik iskeletle oynama imkanı vardır; yapay iç organların insan maketinden çıkartılıp karaciğerle, böbreklerle futbol-hentbol maçı yapılması da mümkündür! Kurbağa kesme ve dana gözü inceleme, sınıfın kızları için mide bulandırıcı olsa da, herhangi bir ders saatinden daha çok aksiyon ve eğlence içerdiği için herkesce tercih edilir. Ama en vazgeçilmez deneyimiz, büyük ihtimalle ıslak pamukta fasulyeden ağaç yetiştirilmesidir. Zaten bunları aşarsan, deney de amacını aşar ve sınıfta patlamalar yaşanabilir! Örneğin, geçen ay bir okulda ispirtonun alev alması yüzünden öğrenciler yaralandı, geçtiğimiz hafta ise başka bir okulda öğrenci ve öğretmenler tuz ruhundan çıkan gazdan zehirlendi!

En temizi 'pamuk arası fasulye' deneyidir. Bunu bilir bunu söylerim! Fazlasına gerek yoktur. Ayrıca icat merakıyla da dünya değiştirilememektedir. Çocukları "Ne yap yap, ama icat yap evladım," diye büyütürsen, vasat IQ'yu tutturmuş herkes kendi kafasına göre "**Çok parlak bir fikir buldum**!" deyip bir de utanmadan o fikrinin patentini alır!

Bakınız geçen yıllarda patenti alınmış acayip icatlar: Pilli kedi köpek kaşıyıcısı! Yüz kaslarının çalıştırılması ve kaldırılması için yüz kası ağırlıkları! Tuvalet kağıdı nemlendirme cihazı! Uyku getiren diş macunu! Kesilen sakalları vakumla çeken sakal şekillendiricisi! Hıçkırık geçirici! Üstü kapalı bisiklet! Kulak için minyatür ve güvenli vakumlu temizleme aleti! Burun deliklerine takılarak kullanılan kişisel hava temizleme cihazı! Giyilebilir yıldırım tehlikesi uyarıcısı! Hava soğutma sistemli şezlong!

Bu ürünlerin bir gün seri imalatına başlanır mı, bilmiyorum. Ben en çok hıçkırık geçirici ve uyku getiren diş macununu tuttum! Belli ki bunların yaratıcıları, fasulye deneyinin ötesine geçmişler! Belki zamanında telefonun da 'saçma sapan ve gereksiz' bulunması gerçeğinden yola çıkıp bütün yeni fikirlere saygı duymak gerekiyor.

Ettirgen	Edilgen	Birleşlik

"Çok parlak bir fikir buldum!"

- ☐ Bu sabah gökyüzü ne kadar parlak.
- ☐ Savaşı parlak bir zaferle kazandık.
- ☐ Parlak düşüncelerini kendine sakla!
- ☐ Selin lisedeyken sınıfın en parlak öğrencisiydi.

	Doğru	Yanlış
1. Yazarın okulundaki laboratuar deneyleri pek tehlikeli değildi.	☐	☐
2. Yazara göre laboratuar dersleri diğer derslerden daha eğlenceliydi.	☐	☐
3. Yazara göre 'hıçkırık geçirici' gereksiz bir buluş.	☐	☐
4. Bazı icatlar insanlar tarafından başlangıçta saçma bulunup sonradan anlaşılabilir.	☐	☐
5. Yazara göre insanlar gereksiz fikirleri için patent almak istiyor.	☐	☐

imalat →	alet
muhabbet	buluş
icat	→ üretim
cihaz	sohbet

(İŞTEŞ)+(ETTİRGEN)+(EDİLGEN) ÇATI				-(I)ş-/-tIr-/-Il-
Eylem	Ek	Ek	Ek	Örnekler
gör cezalandır hazırla topla bul piş tanı kolaylaş	-ş- -ış-/-iş-/-uş-/-üş- -n- -ın-/-in-/-un-/-ün-	-t-/-ıt-/-it-/-ut-/-üt- -ır-/-ir-/-ur-/-ür- -ar-/-er- -dır-/-dir-/-dur-/-dür- -tır-/-tir-/-tur-/-tür-	-ıl-/-il-/-ul-/-ül-	*Tanışma toplantısında öğrenciler birbirleriyle tanıştırıldı.* *Bu güzel yemekler işinde uzman bir aşçı tarafından pişiriliyor.* *Yarınki gezi için saat dokuzda okulun önünde buluşulacak.* *Hastanelerde, yoğun bakımdaki hastalar hiç kimseyle görüştürülmez.* *TÖMER dünyanın dört bir yanından gelen öğrencileri aynı çatı altında buluşturuyor.* *Yemekten sonra bizim evde toplanıldı.* *Öğretmen öğrencilere 'Sınav için gereği gibi hazırlanıldı mı?' diye sordu.* *Internet siteleri alış veriş yapmayı kolaylaştırdı.* *Bana göre suçlular mutlaka cezalandırılmalı.* *Bugünkü toplantıda ekonomik gelişmeler görülüşecek.*

17 Tamamlayalım

1. Ali ve Sevgi, Koray tarafından tanış*tırıldı*____.
2. Kaçak gecekondular belediye başkanı tarafından yık________.
3. Kendine saygı duymak, kendini beğenmiş olmakla karış________.
4. Çocuklara şiddet içerikli programlar izle________.
5. Japonya'dan gelen misafirler şehrin en güzel oteline yerleş________.
6. Sinir krizi geçiren kadın doktorlar tarafından sakinleş________.
7. Duyduğuma göre yangın itfaiye tarafından çabucak sön________.
8. Tüm kitaplar satılmak üzere kutudan çık________.
9. Sayın Ahmet Gürdal faturanızdaki yanlışlık bankamız tarafından düzel________.
10. Tüm yolcular arabadan in________ ve arandı.

18 Tamamlayalım

1. Proje için müdürle gör*üşülüp*____ onay alınırsa hemen çalışmalara başlanacak.
2. Ne demek istediğiniz tarafımızdan gayet net anla________.
3. Yardım için gönderilen paralar ihtiyaç sahipleri tarafından böl________.
4. Türkiye'de vedalaşırken mutlaka kucakla________ öp________, bu bir gelenektir.
5. Japonya'da toka________ selam________.

19 İşaretleyelim

1. Bu konuda uzlaşma sağlamak için tarafların gör_____ gerekiyor.
   - ☐ görüştürülmesi ☐ görüşülmesi
2. Bütün konuklar ev sahibi tarafından birbirleriyle _____
   - ☐ tanıştırdı ☐ tanıştırıldı
3. Bütün param bankaya_____.
   - ☐ yatırıldı ☐ yatırdım
4. İzleyiciler kapının önünde saatlerce _____.
   - ☐ bekletildi ☐ bekletti
5. Gömleklerin hepsi hizmetçiye _____.
   - ☐ ütületildi ☐ ütülendi
6. Toplantıda şirketin şimdiki ve geçen yılki ekonomik durumu _____.
   - ☐ karşılaştırdı ☐ karşılaştırıldı
7. Hastalar sadece hafta sonları aileleriyle _____.
   - ☐ görüşülüyor ☐ görüştürülüyor
8. İşçilere % 30 zam yapılması _____.
   - ☐ kararlaştırıldı ☐ kararlaştırdı
9. Çok teşekkür ederim, cüzdanım sayenizde _____.
   - ☐ bulundu ☐ buluşturuldu
10. Sözlü sınava ilk önce ben _____.
    - ☐ çağrıştırdım ☐ çağırıldım
11. Dedeleri öldükten sonra miras torunlar arasında _____.
    - ☐ paylaştırdı ☐ paylaştırıldı
12. Ayrılma kararı alan nişanlılar aileleri tarafından _____.
    - ☐ barıştırıldı ☐ barıştırdı

20 Okuyalım, işaretleyelim

ZİHNİ SİNİR 'PROCE'leri

Onu Zihni Sinir mi genç tutuyor bilinmez ama İrfan Sayar yaşını hiç göstermiyor. Zihni Sinir'i Gırgır adlı mizah dergisinde çizmeye başlayan İrfan Sayar Güzel Sanatlar Akademisi'nde sahne tasarımı eğitimi görmüş. Bu eğitim Zihni Sinir'i üç boyutlu hale getirirken çok işine yaramış.

İrfan Sayar çocukluğundan beri teknik konulara meraklı. "Manisalı bir çiftçi ailesinin çocuğuyum ve çocukluğum Manisa'da geçti. Yazları köye giderdik ama giderken şehirdeki oyuncaklarımızı yanımızda götürmezdik. Kardeşimle beraber köydeki doğal malzemelerden şehirdekilere benzer oyuncaklar yapmaya başladık. O oyuncaklar herkesin çok hoşuna giderdi." İrfan Sayar kızı Yaprak için de hatırı sayılır miktarda oyuncak üretmiş.

Sayar, Zihni Sinir karakteriyle sanat, mizah ve teknolojiyi bir araya getirmeyi hedeflemiş. Zamanla Zihni Sinir'in gerçekle hayal karışımı uçuk buluşları, üç boyutlu ürünlere dönüşmüş.

Zihni Sinir'in buluşları için 'proce' sözcüğünü kullanması ise bilinçli bir seçim. "Proce sözcüğü daha fazla şey ifade ediyor. Zihni Sinir'in 'proce'leri projeden daha özgün, benzersiz bir şey kast ediyor. Yaratıcı, sınırsız bir şey."

Zihni Sinir insanların aletle ve eşyayla ilişkilerini irdeliyor. Ürünleri neredeyse heykel ya da sanat objesi gibi. Ancak İrfan Sayar kendisini bilim adamı olmaktan çok bir sanatçı olarak tanımlıyor.

Yeşim Çobankent

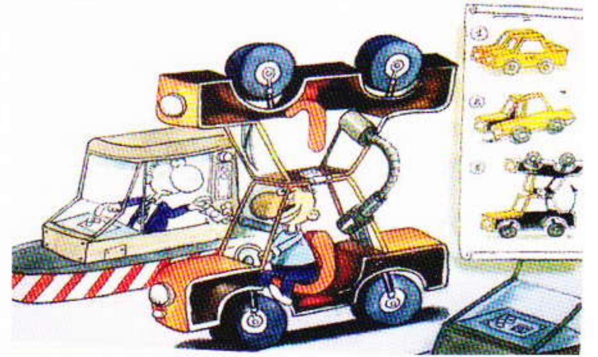
	Doğru	Yanlış
1. Zihni Sinir İrfan Sayar tarafından yaratılmıştır.	☐	☐
2. Zihni Sinir bir mizah dergisinin kahramanlarından biri olarak ortaya çıkmıştır.	☐	☐
3. Zihni Sinir çılgın buluşlar yapan bir mucit karakteridir.	☐	☐
4. İrfan Sayar, Zihni Sinir'i çocukluk yıllarında üretmiştir.	☐	☐
5. İrfan Sayar'a göre kendisi bir sanatçı ve çizerdir.	☐	☐
6. Zihni Sinir 'proje' değil, 'proce' yapar.	☐	☐

21 Tahmin edelim, yazalım

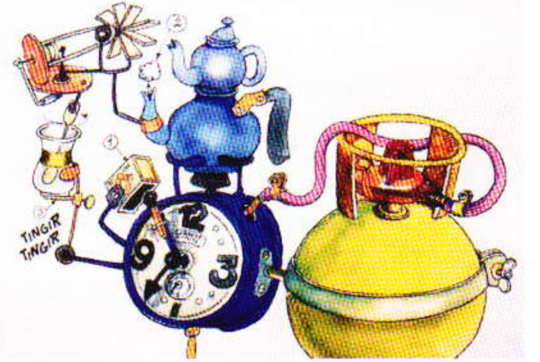
Adı : ____________________.

İşlevi : ____________________.

Adı : ____________________.

İşlevi : ____________________.

Adı : ____________________.

İşlevi : ____________________.

22 Buluşumuzu anlatalım

Herkesin içinde bir Zihni Sinir vardır. Herkes hayatının bir döneminde "Keşke şöyle bir icat olsa." diye düşünmüştür. Ben de ____________

____

____

____

23 Okuyalım, tamamlayalım

Zihni Sinir'e Şapka Çıkarttıracak Buluşlar

ABD Patent Dairesi Başkanı "Şimdiye kadar icat edilmesi gerekli her şey icat edildi." dedi, hem de 1899 yılında! Ancak son dönemlerde özellikle internet üzerinden öyle buluşlar pazarlanıyor ki, "Acaba daha neler icat edilecek?" sorusunu akla getiriyor. İnsanoğlunun rahatı ve konforu için tasarlanan bu buluşlar karikatürist İrfan Sayar'ın, ünlü çizgi karakteri Porof. Zihni Sinir'in 'proceleri'ne benziyor.

1. Sağlık alanındaki hızlı gelişmelere paralel olarak bu alanda da ilginç birçok araç ve gereç geliştiriliyor. Bunlardan birisi her eve lazım bir ilk yardım seti. Bir yaralanma olayında ne yapılması gerek, bilmiyorsanız siz de bu ilk yardım setinden edinmelisiniz, çünkü sette sesli olarak anlatılıyor.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü ______________________

____

____

2. Birçok firmanın mutfaklar için yenilik getirme çabaları da sürüyor. Bu çabalar sonucu 'istenilen ölçülerde tereyağı dilimleri kesme' aparatı gibi çok ilginç aletler üretiliyor. Pizza, pide ve börek gibi yiyecekleri kesmek içinse hem bıçak hem de çatal işlevini gören bir alet piyasalara sunuldu bile.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü ______________________

____

____

3. Evimizin sevimli dostları da unutulmuyor elbette. 'köpek kurutma cihazı' ve 'köpek taşıma çantası'nın yanı sıra köpeklerin favorisi top getirme oyunu için de özel bir alet üretildi. Otomatik top fırlatma makinesi, köpeğe eğlenceli dakikalar yaşatırken köpeğin sahibini de kolunu yorma zahmetinden kurtarıyor.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü ______________________

____

____

4. Yeni 'yıkanabilir klavye'ler bilgisayar kullanıcılarının en büyük sıkıntılarından birini, yani tozlanmayı ortadan kaldırıyor. Bu klavyenin en önemli özelliği yıkanabilmesi. Üstelik klavyelerin yeşil, pembe, turuncu ve mavi renklerden üretilmesi çalışma ortamını renklendiriyor.

Bence gerekli/gereksiz, çünkü ______________________

____

____

8 Tabiat Ana

1. Hayvanlar Alemi

1 Yerleştirelim, ekleyelim

karga • kanarya • çekirge • karınca • baykuş • fil • deve • akrep • denizatı

1. *Karga* ______ yaklaşık iki yüz elli yıl yaşar. Yeryüzünde onlardan daha uzun yaşayan bir canlı türü yok.
2. ______ üç yıl boyunca hiçbir şey yemese bile hayatta kalabilen, derin dondurucuda 24 saat canlılığını sürdüren bir böcektir.
3. ______ bir defada 250 litre su içebilen sıcak iklim hayvanlarıdır.
4. Karada yaşayan en ağır memeliler olan ______ hiçbir şeyi unutmazlar.
5. ______ mavi rengi görebilen tek kuş türüdür.
6. ______ kendi ağırlığının elli katını taşıyabilen küçük devlerdir.
7. ______ erkeği doğum yapan tek canlıdır.
8. Kanı beyaz olan böcek türlerinden biri de ______.
9. Ötüşlerinin güzelliği nedeniyle evde de beslenen ______ aslında sadece dişileri öter.

En uzun yaşayan: ______	Ağırlığının elli katını taşıyan: ______	Kanı beyaz olan: ______
Dişisi öten: ______	En ağır olan: ______	Uzun süre aç kalabilen: ______
Mavi rengi gören: ______	Erkeği doğum yapan: ______	İki yüz elli litre suyu bir defada içen: ______

ORTAÇLAR (öznesel) — *-(y)En*, *-(y)EcEk/-mEktE/-mIş olan*

Eylem	—	Ek	Ek	Örnekler
kaçır sahnele kullanıl uy otur geliş izle	-ma -me	-an/-en/-yan/-yen ... -acak/-ecek -yacak/-yecek -makta/-mekte -mış/-miş/-muş/-müş	... olan	*Gelecek ay İstanbul'da da sahnelenecek (olan) oyun Ankara'da çok beğenildi.* *Polis geçen hafta teröristlerce kaçırılan işadamını kurtardı.* *Ayşe'nin yanında oturan kadını tanıyor musun?* *Gelişmekte olan ülkelerin en büyük sorunu işsizlik.* *Kullanılmış (olan) pillerin çöpe atılmaması, özel olarak toplanması gerekiyor.* *Trafik polisleri kurallara uymayan sürücülere caza yazıyor.* *Dün izleyen film çok güzeldi.*

2 Tamamlayalım

1. Bugüne kadar hiç açıklan *mayan* ______ gerçekleri bu programda öğreneceksiniz.
2. Annesi yemeğini yemeyip çöpe dök______ çocuğa kızdı.
3. Yarın İzmir'e git______ uçakta kardeşim için yer ayırttım.
4. Yarın başla______ ve üç gün sür______ sempozyum, çocuk hastalıkları hakkında.
5. Üniversitemizde öğrenim gör______ tüm öğrenciler spor tesislerimizden ücretsiz olarak yararlanabilmektedir.
6. Annem odasını topla______ kardeşimin dışarı çıkmasına izin vermedi.
7. Polis, arabasını yanlış yere park et______ sürücüye ceza yazdı.
8. Çay içmek iste______ elini kaldırsın!
9. Her şeyi bil______ bilgili, kendini bil______ akıllıdır.
10. Teyzem yarın Ankara'dan gel______ oğlu için güzel yemekler yaptı.
11. Başvurusunu daha önce internetten yap______ adaylara öncelik tanınacaktır.
12. İşleri sebebiyle tatile çık______ Arzu rezervasyonunu iptal ettirdi.
13. Şu anda uygulan______ kanunlar değişmezse trafik kazalarının azalması çok zor.

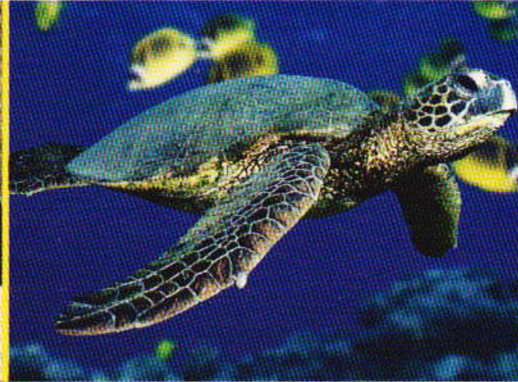
3 Yeniden yazalım

1. Şu anda müdürün odasında toplantı devam ediyor. Bu toplantı projenin detayları hakkında.
   Şu anda müdürün odasında devam etmekte olan toplantı yeni projenin detayları hakkında ______.
2. Bu krem ülkemize yeni geldi. Güneş ışınlarına karşı en etkili korumayı bu krem sağlıyor.
   ______
   ______.
3. Kuraklık sorunu dünyamızı tehdit ediyor. Dünyanın geleceği için en büyük sorunlardan biri bu.
   ______
   ______.
4. Seminere pek çok ülkeden, alanında uzman konuşmacılar gelecek. Onların konaklaması için iyi bir otel ayarlayın lütfen.
   ______
   ______.
5. Üniversite kampüsümüzde bir spor merkezi açılacak ve öğrencilerimiz bu hizmetten ücretsiz olarak yararlanabilecektir.
   ______
   ______.
6. Bu konak 1862 yılında Mehmet Paşa tarafından yaptırılmıştır. Şimdi müze olarak kullanılmaktadır.
   ______
   ______.

4 İşaretleyelim, eşleyelim

Nesilleri Birer Birer Tükeniyor

Nesli tükenmekte olan hayvanlar, sayıları günden güne azalan ve doğal ortamlarında onları tehdit eden unsurlar nedeniyle yakın gelecekte yok olacak hayvan türleri demektir. Bu hayvanlar, Dünya Doğayı Koruma Birliği'nin (IUCN) iki yılda bir yayımlanan kırmızı listesinde yer alırlar. Kırmızı listeye alınan türler, dünya üzerinde elliden az sayıda yetişkin bireyi kalan türlerdir. Sayıları 1000'den az olan türler ise nesli tükenmekte olan gruba girmese de hassas türler olarak kabul edilir.

Bir türün neslinin tükenmesi doğal yaşamın bir parçasıdır aslında. Hatta şu anda dünyada bulunan canlıların sayısının, dünyada bugüne kadar yaşamış olan tüm canlıların %5'i kadar olduğu tahmin edilmektedir. Yani dünya döndükçe bazı türlerin yok olması olağandır. Fakat olağandan hızlı yaşanan tükenme ve tükenmenin genellikle insan kaynaklı olması bize tehlikeyi işaret eder.

Dünya Doğayı Koruma Birliği'nin 2006 raporuna göre, insan kaynaklı ihmaller sonucu 784 tür dünya üzerinde tamamen tükendi ve 16.119 tür de hızla tükenmekte. Sadece 2006'da listeye 530 türün eklenmiş olması, canlı türlerinin ne büyük bir tehdit altında olduğunu açıkça göstermektedir.

Doğada bulunan canlıların yaşamlarını sürdürebilmeleri için insana ihtiyacı yoktur ama insanın yaşamını sürdürebilmesi için bu canlılara ihtiyacı var. Eğer habitat tahribatı, plansız nüfus artışı ve yapılaşma, ormanların yakılması, aşırı avlanma bugünkü hızıyla devam ederse birçok tür tükenme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Bir türün, dünya üzerinden yok olmasının sonuçları kısa vadede ortaya çıkmamaktadır. Bu nedenle insanoğlu kendisini bekleyen tehlikeleri fark edememekte ve konuya yeterince önem vermemektedir.

İnsanlar, hayvanların yaşam alanlarını kendi çıkarları için yok etmektedirler ama bunu yaparken asıl kendi yaşamlarını tehdit altına sokmaktadırlar. İnsanlar bu gerçeği fark etmezse ve bilinçli bir koruma programı yapılmazsa, doğal hayat bir gün bitecek. Hatta yakın gelecekte doğa diye bir şey kalmayacak!

	Doğru	Yanlış
1. Sayıları1000'den az olan türler nesli tükenmekte olanlardır.	☐	☐
2. Canlıların neslinin tükenmesi normal bir durumdur.	☐	☐
3. Canlıların neslinin tükenmesinin tek nedeni insanlardır.	☐	☐
4. Doğada bulunan tüm canlıların yaşamak için birbirine ihtiyacı vardır.	☐	☐
5. Hayvan neslinin tükenmesi insanların yaşamını olumsuz yönde etkilemektedir.	☐	☐

Konu	Paragraf
İnsanoğlunun hayvanların neslinin tükenmesine neden olan davranışları	
Nesli tükenmekte olan hayvan türlerinin tanımı	
Doğal yaşamın geleceği	
Bir türün neslinin tükenmesi	
Dünya Doğayı Koruma Birliği'nin konuyla ilgili verileri	

5 Dinleyelim, işaretleyelim

Van Kedisi

Van kedileri;	Doğru	Yanlış
1. Türkiye'de yaygındır.	☐	☐
2. yüzmeyi sever.	☐	☐
3. diğer hayvanların da en iyi dostudur.	☐	☐
4. sahiplerine çok bağlıdır.	☐	☐
5. kolay eğitilir.	☐	☐
6. yabanidir.	☐	☐
7. kıskançtır.	☐	☐
8. açgözlüdür.	☐	☐
9. terbiyelidir.	☐	☐
10. zekidir.	☐	☐
11. saldırgandır.	☐	☐

Van kedilerinin;	Var	Yok
1. diğer kedilerden farkı	☐	☐
2. insanlarla ilişkileri	☐	☐
3. beslenme biçimleri	☐	☐
4. eski yaşam alanları	☐	☐

"Van kedilerinin nesli de diğer pek çok hayvanınki gibi tükenmeye yüz tutmuştur."

☐ Van kedilerinin nesli tükenmiştir.
☐ Van kedilerinin nesli tükenmek üzeredir.
☐ Van kedilerinin nesli pek yakında tükenmeyecektir.
☐ Van kedilerinin nesli tükenmemelidir.

6 Fikrimizi savunalım

1

a. Hayvanlar kendi doğal ortamlarında yaşamalıdır. Onların doğal yaşam alanlarından zorla koparılıp insanların farklı amaçları doğrultusunda tutsak edilmeleri yanlıştır. ☐

b. Hayvanların doğal yaşam alanlarından uzaklaştırılmalarının nedeni o ortamda tehlike altında olmalarıdır. Hayvanat bahçeleri soyu tükenmekte olan hayvanların korunabilmesi için gereklidir. ☐

2

a. Hayvanat bahçesindeki hayvanlar küçük alanlarda, kafeslerde ya da demir parmaklıklar arkasında barındırılmaktadır. Hayvanat bahçelerinde deniz canlıları için yeterli su bulunmamakta, kuşların uçmaları kanatları kesilerek engellenmektedir. Bu uygunsuz koşullar nedeniyle hayvanlar büyük sıkıntı ve acılar yaşamaktadır. ☐

b. Günümüzde hayvanat bahçelerinin kötü koşulları iyileştirilmekte ve hayvanların yaşam alanları genişletilmektedir. Bazılarında hala olumsuz koşulların bulunması bütün hayvanat bahçelerinin kapatılmasını gerektirmez. ☐

3

a. Hayvanat bahçesi gezileri eğitimden çok eğlence amaçlı olarak yapılmaktadır ve sırf insanların iyi zaman geçirmeleri için hayvanların yaşam kalitelerinin bozulması, özgürlüklerinin ellerinden alınması çok acımasızcadır. ☐

b. Hayvanat bahçeleri hem eğitim hem de eğlence amaçlı olarak kullanılabilir. Çocukların hayvanlarla birebir iletişim kurması eğlenceli bir zaman geçirmelerini sağladığı gibi onlara doğa sevgisi ve çevre bilincinin aşılanmasında da çok yararlı. ☐

Bana göre ______________________________

7 Okuyalım, açıklayalım, işaretleyelim
Tabiatla Geçen Çocukluğumuz

Bir zamanlar köylerimizden, kasabalarımızdan kalkıp şehirlere geldik. Çocukluğumuza ait anılarımızda ağaçlar, tarlalar, leylekler, dereler ve renklerin gerçek halleri var. Geçmişin o çocuklarından biri olarak o günlerin hayali ile huzur buluyorum uyumadan önce.

Ben eskiden kuş sesleri ile uyanır, pencereden bahçemizdeki ağaçları görürdüm. Gece kavak ağacımızın yapraklarının sesi ile uykuya dalardım. Ama şimdi şehirde ne yağmurun sesi var, ne de penceremde ağaçların görüntüsü. Tabiatın gurbetteki evladı gibi hissediyorum kendimi bazı zamanlar.

Buğday tarlasında yere uzanıp başakların arasında kaybolarak saatlerce gökyüzünü seyrederdik. Kah beyaz bulutlar, kah gri bulutlar geçip giderdi ben onların altında iken. Babamla birlikte güneşin batışını seyrederdik. Ama şehrimde güneş, apartmanların ardında kayboluyor. Güneşin aydınlattığı yeni bir günde bitkilerin topraktan çıkışını görürdüm çocukken. Otlar, karıncalar, ağaçlarımız, yetiştirdiğimiz çiçekler ailemizden biriydi. Onlara bir zarar geldiğinde üzülürdük.

Kitaplarda okumuş olduğum eski kaşiflere özenip keşiflere çıkardım arkadaşlarımla. Küçük patikaları takip ederek yakındaki dağlara ulaşırdık. Çobanlar olurdu orada; **Tabiatta ne kadar yufka yürekliydik**, suya düşen böcekleri büyük bir kahramanlık duygusu ile kurtarırdık. "**Canın büyüğü küçüğü olmaz.**" demişti öğretmenim. Okuldaki öğretmenini, ağaç yetiştirirken gören bir çocuk için tabiat, duyguları da öğretebilen bir öğretmendi.

Kulaklarımda, gözlerimde, dilimde ve ellerimde olan hayat, çocukluğumdaki kadar dupduru değil şimdilerde. Tabiat denen o kusursuz, çok ince sanatlı, çok renkli ve akıllara durgunluk, yüreklere huzur veren güzellikteki tabloyu çocukken, dışından seyretmedim, bizzat içinde olduğumu bilirdim.

Tabiatla kol kola olmak yaşama saygıyı getirir. Hayat orada her anı ile gözlerinizin önünde cereyan eder ve insan yüzlerce mucizeye tanık olur. Tabiatla dost bir insan, bir çiçeği dahi koparamaz. İnsan dostuna zarar verir mi?

Berkay Camgöz

	Doğru	Yanlış
1. Yazar geçmişe özlem duyuyor.	☐	☐
2. Yazar artık doğadan uzak yaşıyor.	☐	☐
3. Yazar doğadan çok şey öğrendiğini söylüyor.	☐	☐
4. Yazar doğaya zarar verdiğini düşünüyor.	☐	☐
5. Yazara göre şehirde güneşin batışını izlemek bile çok zor oluyor.	☐	☐
6. Yazara göre doğa insana en iyi öğretmenden bile daha çok şey öğretebilir.	☐	☐

"Tabiatta ne kadar yufka yürekliydik."

- ☐ Doğayla iç içe yaşarken daha cesurduk.
- ☐ Doğaya yakınken daha merhametliydik.
- ☐ Tabiatta kendimizi daha rahat hissederdik.
- ☐ Tabiata yakınken çok daha duygusaldık.

"Canın büyüğü küçüğü olmaz."

- ☐ Canlılar için büyük ya da küçük olmak önem taşımaz.
- ☐ Küçük canlıların hayatı da büyüklerinki kadar önemlidir.
- ☐ Küçük canlılar korunmaya muhtaçtırlar.
- ☐ Küçük canlıların hayatta kalması zordur.

ORTAÇLAR (tümleçsel)						-Dİk/-(y)EcEk + iyelik -(y)EcEk/-mEktE/-miş ol + -duk + iyelik
Eylem	–	Ek	Eylem	Ek	İyelik Eki	Örnekler
konuş al yap ziyaret et gör otur	-ma -me	-acak/-yacak -ecek/-yecek -makta/-mekte -mış/-miş -muş/-müş	ol	-dık/-dik/-duk/-dük -tık/-tik/-tuk/-tük -acak/-ecek -yacak/yecek	-ım/-im/-um/-üm -ın/-in/-un/-ün -ı/-i/-u/-ü -ımız/-imiz/-umuz/-ümüz -ınız/-iniz/-unuz/-ünüz -ları/-leri	*Öğretmenimizin geçen hafta yaptığı sınav çok zordu.* *Yarın ziyaret edeceğimiz müzede birçok tarihi eser var.* *En son konuştuğumuz konuyu hatırlıyor musunuz?* *Şu anda oturmakta olduğunuz evin adresini alabilir miyim?* *Bu hayatım boyunca almış olduğum en güzel hediye.* *Burası görmüş olabileceğiniz en güzel yer.* *En son konuşan konuyu hatırlıyor musunuz?*

8 Tamamlayalım

1. Piknikte ye *yeceğimiz* yemekleri akşamdan hazırladık.
2. Biraz sonra izle__________ film 1950 yılında çekilmiş.
3. En sev__________ sanatçı Sezen Aksu'dur.
4. Senin doğ__________ şehir neresi?
5. Bizim oku__________ sınıf bu katta.
6. Yıllar önce diktir__________ elbiseleri hala giyiyorum.
7. Şu sıralar oku__________ kitabı çok beğendim.
8. Türkiye'de insanların konuş__________ resmi dil Türkçe'dir.
9. Senin bana anlat__________ fıkrayı daha önce duymadım.
10. Tarkan, konserinde söyle__________ şarkılarla herkesi coşturdu.
11. Beş yıl önce bahçemize dik__________ ağaç bu yıl meyve vermeye başladı.
12. Sınavda anla__________ soruları atlayın, cevabını bil__________ ilk önce yapın.
13. Giy__________ elbiseleri torbalara doldurup bir hayır kurumuna verdik.
14. Ye__________, iç__________ senin olsun. gör__________ anlat.
15. Yarın izle__________ film 5 dalda Oscar'a adaymış.
16. Sana anlat__________ aramızda kalsın, lütfen.
17. Kaza sırasında gör__________ bir kere daha anlatır mısınız?
18. Yazar savaş sırasında yaşa__________ bir kitapta toplamış.
19. Düğünümüze bütün tanı__________ çağırmamız mümkün değil.
20. Yarın yap__________ not defterime yazayım da unutmayayım.

9 Tamamlayalım

DOĞAYA DÖNÜŞ

Her geçen gün medeniyetin getir*diği* sorunların içine biraz daha gömül__________ insanoğlu artık doğaya dönmenin yollarını arıyor. Zaman içerisinde gerek teknolojinin sağla__________ kolaylıklar gerekse yaşam koşullarının değişmesi insanın doğadan ve doğallıktan uzaklaşmasında etkili oldu. İnsanlar doğanın dışında, bloklar arasında, her şeyin mekanik ol__________ bir yaşam kurdular kendilerine. Doğanın zorlukları yerine medeniyetin ve teknolojinin getir__________ kolaylıkları seçtiler. Beton bloklar arasında sıkış__________ hayatları onları boğarken, bazıları, dışarıda olanca güzelliği ile yemyeşil bir dünyanın kendilerini bekle__________ fark ettiler.

Kimileri, şehrin olanaklarından tümüyle vazgeçmeyip şehir merkezlerinden uzakta bulun__________ evler edindiler. Kimileri ise şehirden öyle bunalmışlardı ki, daha uzaklara kaçtılar. Sahil kasabaları, dağ köyleri, mavinin ve yeşilin buluş__________ her yer onlar için bir sığınaktı. Onları doğada huzur bekliyordu.

Doğaya dönmek ve sağlıklı yaşamak, insanlar için adres değiştirmekten öte bir anlam kazanmaya başladı. Artık sağlıklı yaşamın yolu da doğadan geçiyor ve herkes sofralarında doğal gübreyle yetiştiril__________ sebze ve meyveler, köy yumurtaları tercih ediyor.

Sağlıklı beslenmenin yanı sıra, tıp dünyasının da teşvik et__________ şifalı bitkilerle alternatif tedavi yöntemleri de yaygınlaştı artık. Güzellik salonlarında bile ruhumuzu ve bedenimizi yenile__________ doğal deniz tuzları, yosunlar, bitkisel yağlar kullanılıyor.

Aslında doğa ve doğallık insanoğlunun özünde var ve görünüş o ki insanoğlu artık özüne dönmeye çalışıyor.

10 Yerleştirelim, tamamlayalım, eşleyelim

Şehirliye Anlatmak Zor

• "Ne var ki, bisküvinin tadını alan kuşlar kuru ekmeğe bakmamaya başlar."
• "İşte o yüzden engel oldum onlara bisküvi vermene..." • " Nedir sizi bu kadar rahatsız eden?"
• "Sen yiyebilirsin." • "Şehir insanları da böyle..." • "Onlara zarar mı verir?"

Havaların sürekli kapalı gittiği günlerdeydik. Kış bitmiyor, bahar bir türlü kendini göstermiyordu ama o gün öğleden sonra güneş sıcak yüzünü gösterir gibi oldu. İşlerimi toparlayıp yakınımızdaki parka yöneldim. Boş banklardan birine oturup gazeteme göz gezdirmeye başladım.

Yaşlıca bir bey, izin isteyerek, bankın diğer ucuna oturdu. Cebinden çıkardığı ekmeği ufalayarak sağa sola atmaya başladı. Bir süre sonra ben de cebimdeki bisküvilerden birini ufalayıp kuşların ziyafetine katkıda bulunmak istedim. Adam, ellerimi tutarak engel oldu.

– Onlar şekerli bisküvi değil mi? Şekerli bisküvi verme kuşlara!

– Niçin? ______________________.

– Anlatması uzun sürer şimdi. Kuşlara iyilik yapmak istiyorsan, şekerli bisküvi verme, o kadar...

Sert, hatta biraz kaba bir üslupla söylenen bu sözler karşısında şaşırmıştım. Minicik kuşlara zararlıysa, bizler de mi yemesek bu bisküvileri acaba? diyecektim. Beni dikkatlice süzdükten sonra,

– Şehirde doğmuş büyümüş birine benziyorsun. ______________________. Sana zarar vermez!

Adamın kaçık olduğunu düşünmeye başlamıştım ki:

– Beyim dedi. Ben köyde büyüdüm. Şehirden hep uzak durdum. Ne zaman ki, torunum dünyaya geldi, onun hatırına kışları şehre gelmeye başladım. Ama şehre hiç alışamadım. Biraz güneş çıktığında hemen kendimi parka atıyorum. Şu ileride, salıncakta sallanan kırmızılı kız da benim torunum... Seneye yuvaya gidecek inşallah. O zaman, ben de kaçacağım bu şehirden...

– ______________________. Neden kaçıyorsunuz? Burada her şey var!

– Tam da bu yüzden kaçmak istiyorum ya! Şu kuşlara bir bak hele. Ekmek kırıntılarıyla karınlarını doyururlar. Onlara şekerli bisküvi verirsen, daha da severek yerler. ______________________. Sonra da aç kalırlar. Dahası, şekerli bisküvi iştahlarını açar. Doysalar bile, yemeğe devam ederler. Çatlayıncaya kadar yerler ______________________.

– Ben tam olarak anlayamadım sizi!

– İnsanlar da böyle. Şehirde her şeyden bol bol var. Şehre ve modern hayata alışan bu kuşlar gibi oluyor. Ne yese doymuyor! Şehir bozuyor insanları. Aç gözlü oluyor hepsi. Ben de bu şehir insanları gibi olmadan köye dönmek istiyorum...

Hiç sesimi çıkarmadım.

– Bilir misin, diye sürdürdü konuşmasını. Çiçeğe ihtiyacından fazla su verirsen, boğulduğunu anlamadan yaşar ama yavaş yavaş kökleri çürür ______________________.

Derin bir iç çekti. Cebinde kalan son ekmek kırıntılarını da serptikten sonra ayağa kalktı, kaygılı gözlerle salıncakta sallanan torununa baktı ve...

– Şehirliye anlatması zor! dedi. Sonra da yürüyüp gitti ve parkın köşesinde gözden kayboldu...

Mehmet Uhri

1. Yazar, yaşlı adamın deli olduğunu düşünmeye başladı, çünkü ______________________.
2. Yaşlı adam kuşlara bisküvi verilmesini istemedi, çünkü ______________________.
3. Yaşlı adam bir an önce köye dönmek istiyor, çünkü ______________________.

1. Derinlemesine incelemeden okumak.
2. Doymak bilmeyen, gerektiğinden fazlasını isteyen.
3. Belli etmeden başını çevirmeden bakmak.

☐ aç gözlü
☐ göz ucuyla bakmak
☐ göz gezdirmek

11 Yaşamak istediğimiz yeri anlatalım

Şehirde yaşayan insanların birçoğunda şu inanış vardır: Kır saftır, temizdir, samimidir; doğa insanı sarar, insan doğada kendisiyle baş başa kalabilir. Şehir ise kötüdür, kirlidir. İnsanlar ikiyüzlüdür. Yalnız kalmanız mümkün değildir. Şehirde suç ve ahlaksızlık vardır. Kır mutluluğun el salladığı bir ada gibi görünür şehrin bunalttığı insanlara.

Katılıyorum/Katılmıyorum çünkü ______________

____

____

____

12 Sürdürelim

bence	bana göre
bana sorarsanız	kanımca
hiç şüphesiz	şüphe yok ki ...
elbette	kesinlikle
tamamiyle	aynen öyle
inan-	düşün-
san-	katıl-

"Tabiatla kol kola olmak yaşama saygıyı getirir. Tabiatla dost bir insan, bir çiçeği dahi koparamaz. İnsan dostuna zarar verir mi? Bir karıncayı ezmemek için yolunu değiştiren bir insan başka bir insana, denize, toprağa, hayvanlara zarar verebilir mi?"

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

13 İşaretleyelim, düzeltelim

Piknik Zamanı

	Var	Yok
1. Piknik kelimesinin Fransızcadaki anlamı	☐	☐
2. Geleneksel piknik yiyecekleri	☐	☐
3. Eski İstanbul'daki piknik mekanları	☐	☐
4. Piknik yiyeceklerinin nasıl hazırlandığı	☐	☐

Günümüzden iki yüz yıl önce deniz kenarlarındaki mesire yerleri İstanbul'daki hayatın önemli bir parçasıydı. İstanbullular her yaz gemilerle mesirelere gidip piknik yapardı. Piknikte sıcak ya da soğuk pek çok yiyecek çeşidi yenirdi. O zaman da mangal yapmak pikniğin olmazsa olmazıydı. Mesire yerlerinde ayrıca kestane, leblebi ve çeşitli meyveler satan seyyar satıcılar da bulunurdu.

14 Okuyalım, işaretleyelim

KÜRESEL ISINMA

Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği, herkesi doğanın yaşadığı değişimin farkında olmaya ve şimdi harekete geçmeye çağırıyor.

Küresel ısınma neredeyse tüm coğrafyalarda beklenenin üstünde bir hızla gerçekleşiyor. Artık küresel ısınmanın olup olmadığı konusu tartışılmıyor. Bilim çevreleri, yöneticiler ve kamuoyu bu gerçeği kabul ettiler bile.

Küresel ısınmanın yeryüzü ve insan yaşamı üzerinde yapacağı etkiler tam olarak bilinmiyor. Kutupların erimesi sonucunda suların yükselerek bazı coğrafyaların sular altında kalacağı konuşuluyor ama hepsi bu kadar mı? İnsanoğlu ani ısınma, soğuma, yağışın olmaması ya da aşırı miktarda ve uzun süreli olması, görülmemiş güçte fırtınalar ve şu anda tahmin bile edemeyeceğimiz pek çok doğal afetle mücadele etmek zorunda kalabilir.

Ancak şimdilik küresel ısınma, medyanın verdiği haberlerle bozulan moraller dışında sokaktaki insanın hayatını etkilemeye başlamadı. Sorun ekonomiye ve günlük ihtiyaçlara tam olarak yansımadı. İklim değişikliğinin etkilerini henüz yaşamaya başlamayan kentli nüfus önümüzdeki yıllarda gıda fiyatlarındaki aşırı artış, kentlere göç, son olarak da gıda ve su sıkıntılarıyla karşılaşacak.

Ne yazık ki küresel ısınmanın kontrol edilmesi ve çözüm için formüller üretilmesi hiç basit değil. Bu kötü gidiş bütün insanlığın her gün, her an değişik oranlarda katkıda bulunduğu bir süreç ve ancak ortak davranış değişiklikleri gösterilirse engellenebilir. Bugün sorulması gereken asıl soru şudur: Küresel ısınma ve diğer çevre sorunlarının önüne geçilmesi için üzerimize düşen görevler nelerdir?

İşe, elektronik araçları ve tüketim maddelerini bilinçli ve sınırlı kullanmakla başlayabiliriz. Ulaşımı kendi aracımızla değil toplu taşımayla sağlayarak ya da motorlu araçlar yerine bisiklet gibi doğaya zarar vermeyen araçları kullanarak çevreye verdiğimiz zararı en aza indirebiliriz. Ayrıca su ve elektrik tüketimimizi sınırlayabilir, deodorant gibi zararlı gazlar içeren ürünleri mümkün olduğunca az kullanabiliriz. Bunların yanında herkes çevreyi korumak adına küçük çözümler geliştirebilir. Örneğin işyerlerinde plastik veya karton bardak yerine kendinize ait bir fincan kullanmanız bile çevre sorunlarının engellenebilmesi için önemli bir adımdır.

	Doğru	Yanlış
1. Küresel ısınmanın gelecekte hangi sorunlara neden olacağı herkes tarafından biliniyor.	☐	☐
2. Günümüzde insanlar küresel ısınmanın neden olduğu ekonomik sorunlarla karşı karşıya.	☐	☐
3. Küresel ısınma sorununun çözümü aslında çok basit.	☐	☐
4. Çevre sorunlarının engellenebilmesi için herkesin bireysel olarak da çaba göstermesi gereklidir.	☐	☐

Küresel Isınmanın Olası Etkileri

1. Su sıkıntısı	☐	4. Gıda kıtlığı	☐	7. Aşırı yağış	☐
2. Büyük fırtınalar	☐	5. Köylere göç	☐	8. Orman yangınları	☐
3. Kutuplarda erime	☐	6. Suların yükselmesi	☐	9. Su kesintileri	☐

ORTAÇLAR (sözlüksel)		-(E/Ir/-mEz/-DIk/-(y)EcEk/-mIş
Eylem	Ek	Örnekler
çık iç geç ak ye	-acak/-yacak -ecek/-yecek -r/ -ır/-ir/-ur/-ür -ar/-er -maz/-mez -mış/-miş/-muş/-müş	*Türkiye'nin en büyük akarsuyu Kızılırmak.* *Yolumuzu kaybettik, burası bir çıkmaz sokak.* *Türkçede geçmiş zaman için iki farklı ek bulunuyor.* *Savaş zamanlarında insanlar yiyecek ekmek, içecek su bulamıyorlar.* *Bütün alışverişlerimi tanıdık mağazalardan yaparım.* *Akşamki parti için giyecek elbisem yok.* *Bugün gelir vergisinin son ödeme günü.*

15 Tamamlayalım

1. Türk yemekleri içinde en çok dön *eri*______ severim.
2. Tüken__________ kalemin var mı?
3. Burası çık__________ sokakmış, dönelim.
4. Bu alışveriş merkezindeki yürü__________ merdiven çok yavaş.
5. İşlerimizi düzeltmek için çık__________ yolu bulmalıyız.
6. Gül__________ yüzlü insanları severim.
7. Film izlerken patla__________ mısır yiyelim.
8. Okun__________ gazeteleri topladım.
9. Kullanıl__________ araba almak istemiyorum.
10. Bu, daha önce hiç görül__________, duyul__________ bir olay.
11. Türkçede belirsiz geç__________ zamanı kullanmak öğrencilere zor geliyor.
12. Ol__________ öl__________ çare yok.
13. Geliş__________ ülkelerde eğitim düzeyi daha yüksektir.
14. Oku__________, yaz__________ insanlar ülke sorunlarıyla daha çok ilgilenirler.
15. Taksim'den dol__________ binelim.

16 Eşleyelim

1. Dondurulmuş gıdalar	artık	sembolize eder
2. Kardelen	insan sağlığını	çalışan insanlar tarafından tercih edilmektedir.
3. Tarihi geçmiş ürünler	günümüzde	yalnızca kitaplardaki resimlerde görebiliyoruz.
4. Soyu tükenmiş hayvanları	saflığı	sahip olmalıdır.
5. Gelişmiş ülkeler	çevre bilincine	tehdit etmektedir.

17 Sorunlara çözüm bulalım

Çevre Sorunları
- küresel ısınma
- hava kirliliği
- toprağın kirlenmesi
- suların kirlenmesi
- erozyon ve çölleşme
- ormanların azalması
- bazı hayvan türlerinin yok olması
- bazı bitki türlerinin yok olması

Nedenleri
- fabrika atıkları
- egzoz gazları
- yasadışı avlanma
- kimyasal ilaçlar
- parfüm vb. ürünlerden çıkan sera gazları
- ormanlık alanların azalması
- nüfus artışı ve aşırı tüketim

Etkileri
- ozon tabakasında delinme
- bulaşıcı hastalıklar
- susuzluk
- verimsiz topraklar
- köyden kente göç
- doğal dengenin bozulması

Çözüm Önerileri
- Su kullanımında tasarruf
- Suları temizleyen teknik önlemler
- ağaçlandırma
- geri dönüşüm

18 İşaretleyelim, tamamlayalım

Erdemli

Ne yapılır?
1. Çevre köylerde gezinti ☐
2. Ormanda yürüyüş ☐
3. Çiftlikte alabalık keyfi ☐
4. Küçük mağaralarda keşif ☐

Ne yenir?
1. Tereyağlı alabalık ☐
2. Dere balıkları ☐
3. Kestane balı ☐
4. Köy baklavası ☐

Nerede kalınır?
1. Erdemli'deki köy evlerinde ☐
2. Üniversite tesisinde ☐
3. Sapanca'nın en büyük otelinde ☐
4. Göle yakın bir evde ☐

Erdemli, Sakarya ilinin Sapanca ilçesine ________ saat uzaklıkta, küçük bir ________ . Erdemli'de küçük bir ________ , eski ________ ve çok güzel bir ________ var. Ormanın içine doğru ilerledikçe küçük ________ ve ________ görülüyor. Bu yolculuk insana ________ filmlerinin ________ kadar güzel bir dekor sunuyor. Yürüyüşün sonunda ________ saatte bir tepeye varılıyor ve aşağı inmek de neredeyse tepeye çıkmak kadar zaman alıyor. Yürüyüş sonrasında yorgunluğunuzu atmak için yemek yiyebileceğiniz birkaç ________ çiftliği var.

19 Yorumlayalım

Bir zamanlar yazılarını yazmak üzere okyanus sahiline giden bir yazar varmış. Bu yazar her sabah sahilde bir yürüyüş yaparmış. Bir gün kumsalda dans eder gibi hareketler yapan bir insan görmüş. "Güne dansla başlamak ne güzel!" diye düşünüp ona doğru ilerlemiş. Bu, genç bir adammış ve aslında dans etmiyormuş. Birkaç adım koşuyor, yerden bir şey alıp yumuşak bir hareketle okyanusa fırlatıyormuş. Genç adama biraz daha yaklaşıp seslenmiş: "Günaydın. Ne yapıyorsun böyle?" Genç adam cevap vermiş: "Deniz yıldızlarını okyanusa geri atıyorum." Yazar, "Neden?" diye sormuş. Genç adam "Çünkü onları suya geri atmazsam ölecekler." diye cevap vermiş. Bunun üzerine yazar "Ama sahilde yüzbinlerce deniz yıldızı var. Çaban onların kaderini değiştirmeyecek."

Genç adam kibarca dinlemiş, eğilerek yerden bir deniz yıldızı daha almış ve dalgalı denize doğru fırlatmış ve "Bunun kaderini değiştirdi ama." demiş.

Bence bu öyküde ____

____

20 Slogan bulalım

- *Temiz çevre, mutlu canlılar* .
- ____________ .
- ____________ .
- ____________ .
- ____________ .
- ____________ .

21 İşaretleyelim

Doğa İçin Henüz Vakit Varken!

Doğa, felaketlerle alarm veriyor. Bu alarmı 'duyup' ses verenler de ellerinden geleni yapıyor. Yeşil Atlas dergisi, ünlü isimlerin doğa ile ilgili yazılarına yer verdi. Tarkan ve Sezen Aksu da bu ünlü isimlerden ikisi...

Tarkan, Yeşil Atlas'taki yazısında, "Doğanın yaşaması için harekete geçmek, artık her bir insan için nefes alıp vermek kadar önemli." diyor. İşte o yazı...

"İnsan, var olduğu ilk günden bu yana kendisine yaşam veren her şeyi doğadan aldı. Bugün doğadan kopuk yaşadığımız şehirlerde bile hayat tümüyle doğadan besleniyor. Soluduğumuz temiz havayı, yediğimiz içtiğimiz herşeyi doğa sessizce bizim için üretiyor. Ne yazık ki çağımızda insan doğanın yaşam için önemini unuttu ve onu tarihte hiç görülmemiş bir hızla yok ediyor. Bu nedenle, binlerce canlı türü, ormanlar, bozkırlar, su kaynakları, mevsimler ve sonuç olarak insanın kendi geleceği tehlike altında. Doğanın yaşaması için harekete geçmek, artık her bir insan için nefes alıp vermek kadar önemli. Doğa iyiyse biz de iyiyiz. Doğa biziz. Bu konuyla ilgili üzerinde çalışmakta olduğum bir şarkımın sözlerini paylaşmak geldi içimden...

İki gözü iki çeşme bize sesleniyor / Ne fayda ki onu / Duyan olmuyor / Bağrı yanık garibin / İçi kan ağlıyor / Günbegün gözümüzün önünde / Tükenip yok oluyor / Ah, ne hain ihanetlere gebe / Ne acılara... / Kanadı kırık bir kuş gibi / Çırpınıyor zavallı Dünya / Böyle gelmişse böyle gider deme/ Bir daha düşünürdüm enine boyuna / Ben olsam senin yerinde / Hepimizin payı var boynunun bükülmesinde /Dört başı mamur gülümüz / Soluyor sayemizde / Evimiz, yuvamız, ocağımız gidiyor elden/ Gel hadi yetişelim imdadına iş işten geçmeden/ "BİR" olursak eğer geliriz üstesinden / Her şey mümkün eğer inanırsan gönülden / Böyle gelmişse böyle gider deme."...

Sezen Aksu ise su üzerine yazmış yazısını: "Bir topluluğu 'millet' yapacak kadar keskin izler bırakan bir yapıştırıcı, ortak kültürün, medeniyetin, daha kolay bir yaşamın kaynağı oldu su. Bir Çin atasözü der ki, "Sular yükselince balıklar karıncaları yer, çekilince de karıncalar balıkları." Kimse bugününe aldanmasın, çünkü kimin kimi yiyeceğine su karar verir. İstanbul'da Büyükçekmece Gölü de kararını verdi, bu karara adeta zorlandı ve çekilmek bir yana, kurudu. Balıklar yerini karıncalara bırakırken, biz de belki de bundan böyle 'sudan ucuz' olacak yaşamların tehlikesiyle karşı karşıya kaldık. Farkında mısınız? Gerçekten de kuruyoruz! Büyükçekmece Gölü bunun en iri kanıtı. Daha fazla artmadan bu örnekler, en başta bireysel çabalarımızla sahiplenmeliyiz bu gerçeği.."

Tarkan'a göre	Doğru	Yanlış
1. Günümüzde insanlar doğanın yaşamsal önemini göz ardı ediyor.	☐	☐
2. Doğanın geleceği suya bağlı.	☐	☐
3. Dünyanın bu duruma gelmesinde herkesin olumsuz etkisi oldu.	☐	☐
4. Çevre sorunlarının üstesinden gelebilmek için ortak hareket edilmelidir.	☐	☐

Sezen Aksu'ya göre	Var	Yok
1. Su yaşamın kaynağıdır.	☐	☐
2. Göl sularının çekilmesi kuraklık tehlikesinin en önemli göstergesi.	☐	☐
3. Çevre sorunlarının çözümü için herkes çaba göstermeli.	☐	☐
4. Artık çevre sorunlarının çözümü için şansımız kalmadı.	☐	☐

22 Yerleştirelim

sudan ucuz • iki gözü iki çeşme
imdadına yetişmek • enine boyuna düşünmek

1. Önemli bir karar vermeden önce mutlaka ____________ .
2. Yol üstünde harika bir balık çiftliği var, yemekleri hem lezzetli hem de ____________ .
3. Salıncaktan düşen çocuk ____________ annesinin yanına koştu.
4. Dağda mahsur kalan turistlerin ____________ köylüler ____________ .

9 Sinema Dünyası

1. Başlıyor!.. Başlıyor!..

1 2 3 4 5 6 7

1 İşaretleyelim, anlatalım

Romantik komedi	☐	Dram	☐	Belgesel	☐
Komedi	☐	Korku	☐	Tarihi	☐
Polisiye	☐	Macera	☐	Çizgi Film	☐
Gerilim	☐	Bilim kurgu	☐	Animasyon	☐

2 Dinleyelim, işaretleyelim

Ne İzlesek?

	Komedi	Romantik Komedi	Dram	Tarihi	Macera	Bilim kurgu
Tango ve Cash						
Bridget Jones'un Günlüğü						
Büyük İskender						
Zor Baba						
Yıldız Savaşları						
Hayat Güzeldir						

ULAÇLAR

-Dİk/-(y)EcEk + iyelik + -(n)dE
-Dİk/-(y)EcEk + iyelik zaman

Eylem	–	Ek	İyelik Eki	Ek/zaman	Örnekler
yağ	-ma	-dık/-dik	-ım/-im/-um/-üm	zaman	*İlkbahar geldiği zaman tüm doğa canlanıyor.*
gör	-me	-duk/-dük	-ın/-in/-un/-ün	-da/-nda	*Onu son gördüğümde küçücük bir çocuktu.*
çık		-tık/-tik	-ı/-i/-u/-ü	de/-nde	*Eve döndüğüm zaman önce telefon mesajlarına bakarım.*
yat		-tuk/-tük	-ımız/-imiz/-umuz/-ümüz		*Tatile çıkacağım zaman çok gergin olurum.*
canlan		-acak/-ecek	-ınız/-iniz/-unuz/-ünüz		*Derse gelemeyeceğiniz zaman mutlaka önceden haber verin.*
dön		-yacak/-yecek	-ları/-leri		*Yağmur yağacağı zaman romatizma hastalarının bacakları ağrır.*
gel					*Dün gece yattığımda saat dört olmuştu.*
					Onu son gördüğüm zamanda küçücük bir çocuktu.

3 Tamamlayalım

1. Mozart ilk bestesini yap*tığında*_____ kaç yaşındaymış.
2. Yaşlan__________ saçlarınız ağarır ve yüzünüz kırışır.
3. Sağlıklı beslen__________ hastalanma olasılığınız artar.
4. Erken yat__________ çok yorgun uyanıyorum.
5. Çocuk her ağla__________ kucağınıza almayın.
6. Önemli bir toplantıya katıl__________ daha özenli hazırlanmalısın.
7. Yağmur yağ__________ annemin dizleri sızlar.
8. Uykumu al__________ çok sinirli oluyorum.
9. Alışverişe çık__________ haber ver, birlikte gidelim.
10. Seni gör__________ annenin gençliğini hatırlıyorum.
11. Hemen üzerimi değiştireyim. Misafirimiz gel__________ beni böyle pijamalarla görmesin.
12. Tatile çık__________ valiz hazırlamak çok uzun zamanımı alıyor.
13. Dün anneme sürpriz yapıp Antalya'dan geldim. Kapıda beni gör__________ bayılacaktı.
14. Bana gel__________ önceden haber ver de sana yemek hazırlayayım.
15. Geç kal__________ bana haber ver de merak etmeyeyim.
16. İste__________ beni arayabilirsin. Ben sana her durumda zaman ayırırım.
17. Onu tanı__________ henüz 10 yaşındaydım.
18. Bahar gel__________ içimi bir neşe kaplar.
19. Gece geç yat__________ bütün gün kendime gelemiyorum.
20. Konuşurken biri sözümü kes__________ çok sinirlenirim.

4 Tamamlayalım

1. Birinden bir hediye aldığım zaman ______________________________.
2. Ailemden biriyle tartıştığım zaman ______________________________.
3. Kötü bir haber aldığım zaman ______________________________.
4. Bir konuda başarısız olduğum zaman ______________________________.
5. Aşık olduğum zaman ______________________________.
6. Güzel bir şarkı dinlediğim zaman ______________________________.
7. Alışveriş yapacağım zaman ______________________________.
8. İşe geç gittiğim zaman ______________________________.

5 Tamamlayalım

1. ____________________ sabah erkenden kalkıp özenle hazırlanırım.
2. ____________________ yalnız kalmak isterim.
3. ____________________ çok güzel/yakışıklı görünmek isterim.
4. ____________________ uzun uzun düşünürüm.
5. ____________________ içimden 10'a kadar sayıp sakinleşmeye çalışırım.
6. ____________________ sürekli gülmek isterim.
7. ____________________ sevdiğim bir tatlıyı yemek isterim.
8. ____________________ bütün hazırlıklarımı akşamdan bitiririm.
9. ____________________ evden dışarıya bir adım bile atmak istemem.
10. ____________________ hiçbir şey yemek istemem.

6 Yerleştirelim, işaretleyelim

Sinema Bir Tutkudur

____.

Çünkü, sinema öyle bir şeydir ki, bir kez onu sevmeye başladığınız zaman, ileride ona karşı duyacağınız his tam anlamıyla bir tutku haline gelecektir.

Adı bazen 'büyülü dünya', bazen 'rüya makinesi', bazen 'hayal fabrikası'dır sinemanın... Bu yakıştırmaların hepsinin ortak özelliği, sinemanın gerçek dünyadan, gerçek hayattan daha öte bir şeyler sunmasıdır. Gişeden biletinizi aldıktan sonra aralıyorsunuz bu dünyanın kapısını. Koltuğunuza oturuyorsunuz, ardından ışıklar sönüp de perdeye görüntü geldiği zaman sinema sizi iki saatliğine bu dünyadan alıp bambaşka dünyalara götürüyor. O bambaşka dünyada başka insanlar, başka canlılar, başka olaylar, başka yaşantılar vardır. ____.

Şimdi biraz gerilere gidin ve eskilerde kalmış, sinemaya ilişkin anılarınızı su yüzüne çıkarın... Şimdiki gibi, çok kanallı televizyonların, videoların, DVD-VCD oynatıcılı bilgisayarların olmadığı o eski dönemleri hatırlamaya çalışın. ____.

____. Tek seansta iki film oynardı o sinemalarda ve aynı filmler çoğu zaman bir hafta boyunca gösterilirdi. Birçok aile hafta içinde o sinemaya gider, filmleri izlerdi. Yani, haftada bir gün, sinema yoluyla, başka dünyalara yelken açarlardı eskiden insanlarımız...

____. Bazı sinemalarda 'aile günleri' olurdu ve kadınlar gündüz matinelerine giderler ve genellikle de yerli filmler izlerlerdi. Gençlerin gözdeleri yabancı filmlerdi. Tatil günleri bir araya gelip topluca sinemaya gitmek, o zamanki gençler için ayrı bir heyecan ve coşku nedeni olurdu.

Eskilerde sinemaya giden o eski vatandaş tipinden eser kalmadı günümüzde. Eşini, çocuklarını alıp da sinemaya götüren baba yok artık. Akşam evine geldiğinde, her televizyon kanalında mutlaka bir film seyretme imkanı bulan yorgun bir baba için sinemaya gitme eylemi, neredeyse bir film konusu olacak kadar hayal haline geldi.

Belki bugün daha kolay ve çok sayıda filme ulaşabiliyoruz fakat sinemaya gitmek sadece film izlemek anlamına gelmiyor. Birçok insan için sinemayı tutku haline getiren, sinema salonunun kendine özgü o kokusudur. Yüzlerce insanla birlikte aynı noktaya, yani perdeye bakıyor olmanın oluşturduğu, birlikte olma duygusudur bu tutkunun diğer bir nedeni. ____.

1. Büyük şehirlerde aynı dönemlerde kapalı sinema salonları da vardı tabii ki.
2. Bazen duygulanır, üzülür; bazen neşelenir, coşar, mutlu olur; bazen korkar, heyecanlanır; bazen de düşüncelere dalarsınız.
3. İşte sinema bu yönleriyle bir tutkudur, bir sevdadır. Sinemaya gidemiyor olsa bile, bir özlem olarak, o koku, sinema sevdalısını asla terk etmez.
4. O kadar yaşlı değilseniz bile, hayal gücünüzü çalıştırarak, böyle imkanların olmadığı zamanları gözünüzün önüne getirin.
5. Söz konusu sinema olduğunda bir çok insan için sevmek eylemi yerine tutku eylemini kullanmak daha doğru olur herhalde.
6. Hatırlar mısınız akşamları, ailece gidilen yazlık açık hava sinemaları vardı.

Yazara göre

1. Günümüzde insanların film izlemek için sinemaya gitmeleri gerekmiyor. ☐
2. Yeni filmler eskisi kadar ilgi görmüyor. ☐
3. Sinemaya gitmek insanlar için yalnızca film izlemek anlamına gelmiyor. ☐
4. Ailece sinemaya gitmek aile bağlarını güçlendiriyor. ☐

7 Tartışalım

Sinemada film izlemeyi tercih ediyorum çünkü;
En yeni filmlere orada ulaşabilirim.
Teknik donanımı iyi bir mekanda film izleyebilirim.
Orada sadece filme konsantre olabilirim.

...

Evde film izlemeyi tercih ediyorum çünkü;
Pijamalarımla film izleyebilirim.
Kaçırdığım sahnelere geri dönebilirim.
Filmi durdurup telefonuma cevap verebilirim.

8 Eşleyelim, işaretleyelim

Dünden Bugüne Sinema

1. Georges Méliès	☐ Sinema tarihinin en iyi filmlerinden biri.
2. David Wark Griffith	☐ Sinemada ilk öykü anlatımını gerçekleştirdi.
3. Caz Şarkıcısı	☐ İlk renkli film.
4. Üç Küçük Domuz	☐ Sinemaya sanat niteliği kazandırdı.
5. Yurttaş Kane	☐ Kısa belgesel film çeken ilk Türk.
6. Stanley Kubrick	☐ Farklı temalarda filmler yaptı.
7. Fuat Uzkınay	☐ İlk sesli film.

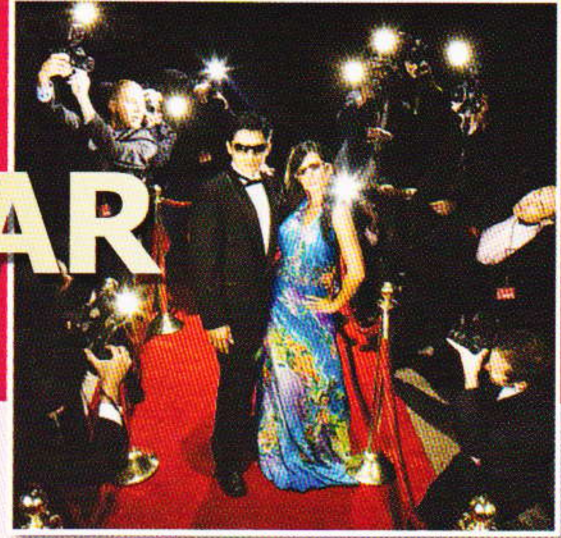
	Var	Yok
1. Sinemanın başlangıcı sayılan çalışma	☐	☐
2. Sinemanın ilk yıldızları	☐	☐
3. Sinemada ilk kez bir hikayenin anlatılması	☐	☐
4. Çekilen ilk sesli film	☐	☐
5. Çekilen ilk renkli film	☐	☐
6. Savaş yıllarında çekilen filmlerin konusu	☐	☐
7. 60'ların sonunda çekilen filmlerin konusu	☐	☐
8. Türkiye'de sinemanın doğuşu	☐	☐

9 İşaretleyelim, anlatalım

	Hiç	Bazen	Her zaman
Filmler beni çok etkiler.			
Film izlerken sürekli bir şeyler yerim.			
Vizyondaki filmleri düzenli izlerim.			
Sinemaya arkadaşlarımla giderim.			
Eleştirmenlerin düşüncelerine göre film seçerim.			
Çevremdekilerin önerilerine göre film seçerim.			

9.2 Ödüller Sahiplerini Buluyor

10 İşaretleyelim, eşleyelim

OSCAR

Ona 'Akademi Heykelciği' diyen de var, 'Altın Ödül' ya da 'Üstün Başarı Heykeli' de. Bazılarının 'Demir Adam' olarak da **nitelendirdiği** ödül aslında en çok 'Oscar' adıyla anılıyor. İlk kez 1928 yılında verilen Oscar heykelciğinde film makarasının üzerinde elinde kılıç taşıyan bir şövalye şekli bulunuyordu. Bu heykelcikte şövalyenin üzerinde durduğu makara üzerindeki parmağa benzeyen şekiller aktörleri, yazarları, yönetmenleri, yapımcıları ve teknik ekibi **temsil ediyordu**. Bu tasarım Akademi'nin kuruluş amacıyla yakından ilgiliydi. Çünkü Akademi, gerçekte sinema emekçilerine destek olmak ve sinema sanatının gelişimine **katkı sağlamak** amacıyla oluşturulmuş bir organizasyon.

Günümüzde Oscar törenleri daha çok eğlence ve magazin dünyasına hizmet ediyor gibi görünse de aslında dünyadaki film endüstrisini derinden etkilemesi nedeniyle büyük önem taşıyor. Öyle ki aktör ve aktrisler için Oscar'a aday gösterilmek bile sinema dünyasında bir saygınlık kazanmak anlamına geliyor. Film şirketleri ve yapımcılar da görsel efektler, ses ve sahne açısından zengin filmler yaratmak için birbirleriyle yarışıyorlar ve bunun için yüz milyonlarca dolar harcamaktan **kaçınmıyorlar**. Bu dev bütçeler, Oscar'ı kazanma olasılığını artırdığı gibi milyonlarca seyirciyi sinema salonlarına çekmeyi de sağlıyor. Oscar'ın kazananları sadece yapımcılar, şirketler ya da sanatçılar değil. Ödül törenini canlı yayınlayan televizyon kanalları da Oscar'dan büyük kazanç elde ediyor. Yaklaşık üç saat süren ödül töreni boyunca elliyi aşkın reklam kuşağı yayınlanıyor ve bu gecenin sonunda yüz milyon doları aşkın reklam gelirine ulaşılıyor.

	Var	Yok
1. Oscar adının nereden geldiği	☐	☐
2. Oscar'ı en çok kazananlar	☐	☐
3. İlk Oscar heykelciğinin şekli	☐	☐
4. Akademi'nin kuruluş amacı	☐	☐
5. Sinema sanatının saygınlığı	☐	☐
6. Magazin dünyasının Oscar törenine ilgisi	☐	☐
7. İlk Oscar ödülünün kime verildiği	☐	☐
8. Oscar ödüllerinin sinema sektörü için önemi	☐	☐
9. Oscar ödüllerinin sinema sektörüne yaptığı katkılar	☐	☐
10. Oscar töreninden elde edilen gelirler	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. İlk Oscar ödülleri 1928 yılında verildi.	☐	☐
2. Oscar törenlerinin ilk amacı magazin dünyasına renk getirmekti.	☐	☐
3. Dünya film endüstrisi için Oscar büyük önem taşıyor.	☐	☐
4. Yapımcılar Oscar kazanabilmek adına filmlere dev bütçeler ayırıyorlar.	☐	☐
5. Televizyon kanalları Oscar törenlerini canlı yayınlayarak büyük paralar kazanıyor.	☐	☐

1. nitelendirmek	☐ geri durmak
2. temsil etmek	☐ adlandırmak
3. katkı sağlamak	☐ yardımcı olmak
4. kaçınmak	☐ simgelemek

ULAÇLAR							-Dİk/-(y)EcEk + iyelik *sırada*, -(y)-İncE, -(E/İ)r _ -mEz
Eylem	**–**	**Ek**	**İyelik Eki**	**İlgeç**	**Eylem**	**Ek**	**Örnekler**
yap	-ma	-dık/-dik/-duk/-dük	-ım/-im/-um/-üm	sırada			*Tam evden çıkacağım sırada telefon çaldı.*
sor	-me	-tık/-tik/-tuk/-tük	-ın/-in/-un/-ün				*Bu sabah otobüsü kaçırınca işe geç kaldım.*
çık		-acak/-yacak/-ecek/-yecek	-ı/-i/-u/-ü				*Sabahları kahve içmediğim zaman kendime*
tanı			-ımız/-imiz/-				*gelemiyorum.*
başla			umuz/-ümüz				*Onu görür görmez tanıdım.*
koy			-ınız/-iniz/-unuz/-				*Uçak iki saat rötar yapınca yolcular havaalanında*
bit			ünüz				*zor durumda kaldı.*
kaçır			-ları/-leri				*Polis olay yerine geldiği sırada hırsız çoktan kaçmıştı.*
gel		...	...	...	...	...	*Konuşmacı, söze başlayacağı sırada mikrofon*
		-ınca/-yınca/-ince/-yince					*arızalandı.*
		-unca/-yunca/-ünce/-yünce					*Her gece başını yastığa koyar koymaz uyur.*
		...	...	...	...	...	*Öğretmen soru sorunca çok heyecanlanıyorum.*
		-r			yap	-maz	*Sen geldiğin sırada ben uyuyordum.*
		-ır/-ir/-ur/-ür		...	sor	-mez	*Birol'u yakından tanıyınca daha çok sevdim.*
		-ar/er			çık		*Film biter bitmez uyuyacağım.*
					tanı		*Ben gelince Ali uyuyordu.*
					başla		*Arkadaşlarımla buluştuğum sırada çok mutlu olu-*
					koy		*rum.*
					bit		*Öğretmen yavaş konuşur konuşmaz onu daha iyi*
					kaçır		*anlıyorum.*
					gel		

11 Tamamlayalım

1. Tam taksiye bin *eceğim sırada* cüzdanımı evde unuttuğumu fark ettim.
2. Evden çıkmak üzere kapıyı aç______________ karşımda arkadaşlarımı gördüm.
3. İlkbahar gel______________ ağaçlar çiçek açar ve her yer yemyeşil olur.
4. Tam uyu______________ bir patlama sesi duyduk ve hemen kalkıp balkona çıktık.
5. Konferansa katılan profesör konuşmasını bitir______________ bitir______________ dakikalarca alkışlandı.
6. Lütfen otobüsten in______________ beni ara. Seni çok merak ediyorum.
7. Başbakan konuşmaya başla______________ salondaki tüm sesler kesildi.
8. Başım ağrı______________ bir aspirin alırım ve bir süre sessiz bir yerde dinlenirim.
9. Önemli bir sınava gir______________ çok heyecanlı olurum, gece hiç uyuyamam.
10. Okuldan çık______________ çık______________ eve gel, dışarıda oyalanma.

12 Ödül konuşması yapalım

En iyi yönetmen - Peter Jackson
"Bu inanılmaz bir şey. Akademi ve üyelerinin bizi desteklemesinden, fantastik dünyamızı tanımalarından çok onur duydum."

En iyi yardımcı kadın oyuncu - Renée Zellweger, menajerine teşekkür ediyor.
"Bu yolculuğu benimle paylaşan herkese çok teşekkür ederim. Sen olmadan asla başaramazdım. Bu rüyanın gerçekleşebileceğine beni inandırdığın için teşekkür ediyorum."

En iyi erkek oyuncu - Dustin Hoffman
"Şu anda karışık duygular içerisindeyim. Akademi hakkında hep eleştirel bir yaklaşımım vardı. Biz sanatçı bir ailenin bireyleri gibiyiz. Bence sanatçı ailenin bireyleri olarak aslında hiçbirimiz kaybetmedik, bu ödülü hepinizle paylaşmaktan onur duyuyorum."

En iyi erkek / kadın oyuncu ödülünü kazandınız. Ödül konuşmanızı yapınız.

____

____

____

13 Yerleştirelim, işaretleyelim, tamamlayalım

Altın Portakal'ın Genç Yüzleri

Antalya Film Festivali sonrasında en çok konuşulan, kazandıkları ödüllerle dikkatleri üzerine toplayan genç isimler oldu. Biz de bu genç isimleri bir araya getirerek hikayelerini onların ağzından dinledik.

Vildan Atasever

İki Genç Kız
En İyi Kadın Oyuncu

"Ödülden sonra hırslandım."

En iyi kadın oyuncu ödülünü Beste Bereket ile paylaşan Vildan Atasever gazeteleri yakından takip ediyor, hatta kendileri hakkında bir haber çıkar çıkmaz arkadaşlarını da haberdar ediyor.

Gazeteci: ______________________________?

Atasever: Ödül bana bundan sonra yapacağım filmler için güç verdi, daha da hırslandım.

Gazeteci: ______________________________?

Atasever: Filmlerini izledim. Her ikisinin oyunculuklarını da çok beğendim. "Herhalde Nurgül Yeşilçay olur." diyordum içimden.

Gazeteci: ______________________________?

Atasever: Jürinin en doğru kararı vereceğini düşündüm hep. **Ödülü kim alırsa alsın ayakta alkışlardım.** Gerisi önemli değil.

Gazeteci: ______________________________?

Atasever: Behiye'yi oynayan Feride Çetin'e verirdim kesinlikle. Hem arkadaşım hem de çok başarılı bir oyunculuk sergilemişti.

Beste Bereket

Türev
En İyi Kadın Oyuncu

"Hiç beklemiyordum."

1982 doğumlu Beste Bereket, Mimar Sinan Üniversitesi Tiyatro Bölümü'nü bitirdi. 'Türev' onun profesyonel anlamda ilk işi. Mezun olduktan sonra tesadüfen tanıştığı yönetmen Ulaş İnaç, Beste'nin, aklındaki 'Burcu' olduğunu hemen anlamış ve ödüle giden yol böyle açılmış.

Gazeteci: ______________________________?

Bereket: Hiç beklemiyordum. Kadın oyuncu dedikleri zaman başka birini alkışlamak üzere hazırdım. Adımı duyunca üç-dört saniye algılayamadım.

Gazeteci: ______________________________?

Bereket: Hayır. Çünkü herkesin ilk işi olan bir film. Jürideki isimleri öğrenince, onların izleyeceği 15 filmden biri olması bile çok önemliydi. O dokuz ismi nasıl bir araya toplayıp izletebilirsiniz ki filminizi? İsimlerini ilk okuduğumda "İnanmıyorum!" olmuştum. Ödül alınca "Öl deseniz ölürüm sizin için!" oldum...

Gazeteci: ______________________________?

Bereket: Vildan'ı filmde çok beğenmiştim. Ödül töreninden bir gün önce tanıştık. Görür görmez sarıldım ve "Harikasın." dedim. Bu kadar beğendiğim birisiyle aynı konumda olmak güzel bir duygu.

Ulaş İnaç

"Hiç aşağılık kompleksimiz yoktu."

Yönetmen Ulaş İnaç'ın ilk filmi 'Türev' dört oyuncu ve bir kameramanla çekilmiş. Ekip hiçbir ücret almadan çalışmış, bazı sahneler de İnaç'ın evinde kaydedilmiş.

Gazeteci: Siz de mi ödül almayı beklemiyordunuz?

İnanç: Evet, herkes için sürpriz oldu ama işe baştan beri inanıyorduk ve bir beklentiyle gittik oraya. Neticeyi bilmiyorduk ama hiç aşağılık kompleksimiz de yoktu.

Gazeteci: Hiç şaşırmadınız mı peki?

İnanç: Altın Portakal'ın belli kıstasları var. O açıdan sürpriz oldu tabii ki. Ama festivalin ilk gününden beri bu yıl **Altın Portakal'da köklü değişiklikler olacağı telaffuz ediliyordu.** O yüzden beklentimiz olabilir diye düşünüyordum. İsmimiz açıklanınca da çok sevindik.

Gazeteci: Teşekkür konuşması hazırlamış mıydınız?

İnanç: Olumlu bir netice çıkacak olursa ekipte çalışanlara, destek verenlere teşekkür ederim diye aklımdan geçmişti.

Gazeteci: Bu ödülün sizin için anlamı ne?

İnanç: Daha önceden yapmayı düşündüğüm şeyler vardı zaten. Onlarla ilgili soru işaretleri azaldı. İkinci filmime Ocak'ta başlamak istiyorum. Şimdi bu ihtimal yükseldi. Uzun metraj çekmeyi sürdüreceğim.

Elif Berköz-Yaprak Aras

1. Jüride siz olsaydınız ödülü kime verirdiniz?
2. Bekliyor muydunuz ödül almayı?
3. Ödül, getirdiği prestijin yanı sıra ne kazandırdı size?
4. Meltem Cumbul ve Nurgül Yeşilçay'ın adı anılırken ödülü alan siz oldunuz. Bu oyuncular hakkında ne düşünüyorsunuz?
5. Ödülü başka bir oyuncu alsaydı bu kararın adil olduğunu düşünür müydünüz?
6. Ödülü paylaşmak nasıl bir duygu?
7. 'Türev'in en iyi film seçilmesini bekliyor muydunuz?

	Doğru	Yanlış
1. Vildan Atasever jüri kararlarına güveniyor.	☐	☐
2. Ödülü Vildan Atasever'in alması beklenmiyormuş.	☐	☐
3. Yönetmen, Beste Bereket ile tanışır tanışmaz onun rol için en uygun kişi olduğunu anlamış.	☐	☐
4. Festivalde onlarca film yarışmış.	☐	☐
5. 'Türev' yüksek bütçeli bir filmmiş.	☐	☐

"Ödülü kim alırsa alsın ayakta alkışlardım".

☐ Ödülü kimin alacağını bilmiyordum.
☐ Ödülü kimin aldığı benim için önemli değildi.
☐ Ödülü benden başkası da alsa sevinirdim.
☐ Ödül almayı zaten beklemiyordum.

"Festivalin ilk gününden beri bu yıl Altın Portakal'da köklü değişiklikler olacağı telaffuz ediliyordu."

☐ Altın Portakal'da önemli değişiklikler olacağı söyleniyordu.
☐ Festivalin ilk gününde Altın Portakal'daki değişiklikler açıklanmıştı.
☐ Altın Portakal'da bazı değişiklikler olduğunu festivalin başında tahmin etmiştim.
☐ Festivalin ilk gününde Altın Portakal'da büyük değişiklikler olacağı biliniyordu.

1. Atasever ödülü Feride Çetin' vermek isterdi, çünkü ______________________________
____
____

2. Bereket ödülü paylaşmaktan memnun, çünkü ______________________________
____
____

14 Dinleyelim, dolduralım

Cannes Heyecanı Başlıyor

Film	Bilgi
Yaşamın Kıyısında	Yönetmeni: Fatih Akın Konusu: Festivaldeki Şansı:
Alexandra	Yönetmeni: Alexander Sokurov Konusu: Festivaldeki Şansı:
Nefes	Yönetmeni: Kim Ki-Duk Konusu: Festivaldeki Şansı:
Aşk Şarkıları	Yönetmeni: Christophe Honore Türü: Festivaldeki Şansı:

15 Bir film eleştirisi yazalım

Filmin Türü	komedi, macera, korku, gerilim, romantik, aile, tarihi, belgesel, bilim kurgu, animasyon, müzikal vb.
Oyuncular ve yönetmen	önemli rollerdeki oyuncuların adları, sinema geçmişleri, filmdeki başarı ya da başarısızlıkları, yönetmenin önceki filmleri, varsa ödülleri vb.
Karakterler	iyi adam, kahraman, cani, kurban vb.
Konu	Kısaca filmdeki olaylar
Sahneler	Filmin başlangıç sahnesi, önemli sahneler, varsa sahne hataları, bitiş sahnesi ve tüm bunların izleyiciyi etkilemedeki başarısı
Genel izlenim	Filmin sizde bıraktığı etki, size hissettirdikleri

16 İşaretleyelim, düzeltelim

SEVDİĞİM FİLMLER

Soğuk ve yağmurlu bir havada evde film seyretmek kadar keyifli bir şey yoktur benim için. Evimde işlerimi bitirdiğimde ya da boş bir vakit bulduğumda çayımı alırım, kanepeye uzanırım ve en sevdiğim filmleri seyrederim. Film bitinceye kadar hiçbir şeyle ilgilenmem. Seyrettiğim filmlerdeki olaylar beni gerçek dünyanın monotonluğundan kurtarıp başka bir dünyaya götürür.

En çok klasik filmleri seyretmekten hoşlanırım. O filmlerdeki insanların kıyafetleri, replikleri, yaşam tarzları çok ilgimi çeker. Örneğin; Casablanca benim için çok özel bir filmdir. Film İkinci Dünya Savaşı'nın ilk zamanlarında geçer. Filmin kahramanlarından Victor Lazlow, Alman kampından kaçarak Casablanca'ya gelir. Amacı Lizbon'a, oradan da ABD'ye göç etmektir. Fakat bütün umutları, Casablanca'nın en meşhur gece kulübünün sahibi olan Rick'e bağlanmıştır. Rick, kaçış için gerekli olan pasaportlara sahip tek kişidir. Öte yandan Rick'in, Victor'un yakalanmasını istemesi için önemli bir nedeni vardır. Victor'un karısı Ilsa, Rick'i yıllar önce terk eden ve Rick'in kalbinin derinliklerine gömdüğü büyük aşkıdır...

Bu film, senaryosu ve oyuncularının başarısıyla bana göre en iyi aşk filmi. Aşk konusu ön planda olsa da filmde aynı zamanda savaş psikolojisi ve casusluk temaları da işlenmiş. Sinema eleştirmenlerinin de aşk filmi denince en iyiler arasında gösterdiği bir film Casablanca.

Seyretmekten hoşlandığım bir diğer klasik film 'Rüzgar Gibi Geçti'dir. Film 1939 yılında çekilmiş. Filmin kahramanlarından Scarlett, centilmen ve kibar Ashley Wilkes'i sever. Ashley de onu sever. Diğer yandan kendini beğenmiş, asi, fırsat düşkünü Rhett Butler da Scarlett'a aşıktır.

Ashley, kuzeni Melanie ile evlenir. Çünkü Scarlett'in tutkulu karakterine karşılık, Melanie ile ortak huzurlu karakterleri sayesinde çok daha iyi, huzurlu bir evliliğe sahip olacağını düşünür. **Bu** onun Melani'le evlenmesinin en büyük nedenidir. Bu arada Rhett Sacrlett'in gönlünü çeler. Scarlett ve Rhett sonunda evlenirler fakat güzel kadın hâlâ sevdiği Ashley'in özlemini çekmektedir.

Etkileyici sahneleri, muhteşem manzaraları ve görüntüleri kadar dramatik ve romantik müzikleri, esprili diyaloglarıyla da 'Rüzgar Gibi Geçti', bence sinema tarihindeki drama ve romantik filmler arasında akıllardan silinmeyen bir film.

Bunlar ilgiyle seyrettiğim klasik filmlerden yalnızca ikisi ama bu tür filmlerin yanı sıra yeni filmleri de zevkle seyrediyorum. Günümüzde çekilen ve klasik olmaya aday filmlerin de vizyona girmesini merakla bekliyorum.

Yazar;	Doğru	Yanlış
1. Kalabalık ortamlarda film seyretmeyi tercih ediyor.	☐	☐
2. Kendisini seyrettiği filme kaptırıyor.	☐	☐
3. Seyrettiği filmleri bir süre sonra unuttuğu için tekrar seyrediyor.	☐	☐
4. Farklı tarzdaki filmleri seyretmekten hoşlanmıyor.	☐	☐
5. Günümüz filmlerini ilgi çekici bulmuyor.	☐	☐

	Var	Yok
1. Filmlerin konuları	☐	☐
2. Filmlerin türü	☐	☐
3. Filmlerin, yazarın beğendiği yönleri	☐	☐
4. Filmlerin yazarın ilgisini çeken sahneleri	☐	☐

Bu
- ☐ Scarlett'in aşkını unutmaya çalışması.
- ☐ Melanie'yi görür görmez aşık olması.
- ☐ Melanie ile iyi bir evlilik yapacağına inancı.
- ☐ Scarlett'in Rhett ile evlenmesi.

Yazarın en büyük keyfi evinde film seyretmek. Film seyrettiğinde kendisini farklı bir dünyada hissediyor. En çok klasik filmler ilgisini çekiyor çünkü o filmlerde günümüzden farklı film teknikleri kullanılıyor.

Yazarın favori filmlerinden ilki Casablanca. Bu filmde hem bir kaçış öyküsü hem de bir aşk hikayesi var. Yazar için bu filmin başarısının tek sırrı yönetmenin doğru oyuncuları seçmesi.

Rüzgar Gibi Geçti filminde birbirlerine aşık olan fakat farklı insanlarla evlenen iki kişinin öyküsü var. Film yazara göre pek çok insanın unuttuğu bir film.

17 Dinleyelim, işaretleyelim

Hangi Film?

	Doğru	Yanlış
1. İki filmin de yönetmeni aynı.	☐	☐
2. İki film de komedi filmi.	☐	☐
3. İki film de yeni oyuncularla tekrar çekildi.	☐	☐
4. İki film de sinema klasikleri arasına girdi.	☐	☐
5. Mehmet 'Hababam Sınıfı'nı seyretmek istiyor.	☐	☐
6. Aslı filmlerin yönetmenlerini tanımıyor.	☐	☐
7. Mehmet yeni 'Hababam Sınıfı'nı daha başarılı buluyor.	☐	☐
8. Aslı 'Selvi Boylum Al Yazmalım' filminin sonunu çok beğeniyor.	☐	☐
9. Mehmet ve Aslı hangi filmi izleyecekleri konusunda anlaşıyorlar.	☐	☐

"Eve gelinceye kadar akla karayı seçtim."
- ☐ Eve gelene kadar çok yoruldum.
- ☐ Eve gelene kadar çok sıkıntı çektim.
- ☐ Eve gelmek için zor karar verdim.

"Ben bu film üstüne başka aşk filmi tanımıyorum."
- ☐ Bu filmden başka bir aşk filmi bilmiyorum.
- ☐ Bu filmden daha iyi bir aşk filmi izlemedim.
- ☐ Bu filmden başka aşk filmi seyretmedim.

18 Bir senaryo yazalım

- Filmin türü
- Filmin mekanları
- Filmin müzikleri
- Ana ve yan karakterler
- Olaylar
- Filmin sonu

ULAÇLAR			-(y)EnE/-(y)IncEyE kadar/dek
Eylem	Ek	İlgeç	Örnekler
başla al ver sön özür dile bit	-ana/-yana/-ene/-yene -ıncaya/-yıncaya -inceye/-yinceye -uncaya/-yuncaya -ünceye/-yünceye	kadar/dek	*Yeni bir ev alıncaya kadar bu evde oturacağız.* *Seni ölünceye dek unutmayacağım.* *"Sayın yolcularımız uyarı ışıkları sönünceye kadar kemerlerinizi çözmeyiniz"* *Bu ikinci el arabaya bu parayı verinceye kadar yeni bir araba al.* *Bence alışveriş için sezon sonu indirimleri başlayana kadar bekle.* *Benden özür dileyinceye kadar affetmeyeceğim onu.* *O beni arayıncaya dek ben onu aramayacağım.* *Ders bitince kadar cep telefonlarınızı açmayın.*

19 Tamamlayalım

1. Sen yemeği yap *ana kadar* ben markete gidip gelirim.
2. Evlen__________ İstanbul'da yaşayacak.
3. Sürekli başkalarını suçla__________ suçu biraz da kendinde ara!
4. O yönetmenin filmlerini seyret__________ aşk filmlerinden hiç hoşlanmazdım.
5. Araba al__________ işe otobüsle gidip geleceğim.
6. Üniversiteyi bitir__________ Ankara'da yaşadım, sonra İstanbul'a yerleştim.
7. Ben gel__________ bütün işlerini bitir de rahat rahat sohbet edelim.
8. Üstü kızar__________ böreği fırından çıkarmalısın.
9. Yolculuğumuz bit__________ aynı albümü dinledik.
10. Bilgisayarla ilgili her problemi bana sor__________ sen de öğrenmeye çalışsan olmaz mı?
11. O kadar çok işim var ki misafirler gel__________ bitirmem imkansız.
12. Ben toplantıdan çık__________ odamda beni bekleyebilir misin?
13. Ülkeme dön__________ Türkçe'yi iyice öğrenmeliyim.
14. Bu bilgisayarın çok eski olduğunu biliyorum ancak şirket yenisini gönder__________ bununla idare edin lütfen.
15. Sizinle tatile çıkmayı çok isterim ama sınav sonuçları açıklan__________ şehir dışına çıkmam mümkün değil.
16. Sınav bit__________ cep telefonlarınızı kapalı tutun.
17. Kaza yapan arabalar trafik polisi gel__________ş yolun ortasında bekledi.

20 Tamamlayalım

1. Onu ilk gör*düğümde* saçları uzun ve sarıydı.
2. Telefonda sesini duy__________ kulaklarıma inanamadım.
3. Sınav başla__________ kantinde oturalım mı?
4. Vize al__________ al__________ yanına geliyorum.
5. Ben gel__________ burada bekle.
6. Abur cubur şeyler ye__________ meyve yesen olmaz mı?
7. Ülkeme dön__________ mutlaka akrabalarımı ziyaret edeceğim.
8. Geç vakit eve git__________ tüm ev halkı uyuyordu.
9. Alper çarşıda alışveriş yap__________ eski bir arkadaşını görmüş.
10. İşe başla__________ 23 yaşındaydım.
11. Uçaktan in__________ in__________ bana haber ver.
12. Beni ara__________ toplantıdaydım, telefonu açamadım.
13. Sen hazırlan__________ ben de markete uğrayayım.
14. Sen ekmek almam için beni ara__________ ben çoktan apartmana girmiştim.
15. Hava kapalı ol__________ kendimi kötü hissediyorum.
16. Dersin bit__________ seni burada bekleyeyim.
17. Diplomalarınızı al__________ hep beraber bir kutlama yapalım.
18. Alper ara__________ eve yeni girmiştim.
19. İşini bitir__________ bana haber ver, beraber çıkalım.
20. Onu bizimle gelmeye ikna et__________ akla karayı seçtim.

21 Yerleştirelim

Haftanın Filmleri

hasılat rekoru kıracak • filme alınmış • gösterime giren
kapalı gişe aynadı • performans sergilemiş • başrolünde oynayan

Merhaba sinemaseverler ,

Bugün size yeni ______________________ filmlerden bahsetmek istiyorum. İlk filmimiz "Aşk Oyunu." ilişkileri kopma noktasına gelen iki sevgilinin kendilerini ve ilişkilerini sorguladıkları romantik bir film. Film ünlü yönetmen Ahmet Asrın tarafından ______________ ______________ . Bence tüm çiftlerin seyretmesi gerekir.

Sinemaseverlerle buluşan bir diğer film 'Zamana Karşı.' Bence macera severler için ideal bir film. Filmin ______________ ______________ sanatçılar Jane Hudson ve Kevin Jordan gerçekten çok başarılı bir ______________________ .

Filmde suçsuz olduğu halde cinayet suçuyla yargılanıp hapse atılan bir adamın hapishaneden kaçarak gerçek suçluyu bulmak için zamana karşı verdiği mücadele anlatılıyor. Bir yandan yakalanma korkusu yaşarken gerçek katile adım adım yaklaşan bir adamın macerasını, hareketli müzikler eşliğinde soluk soluğa izleyeceksiniz. Bence izlenme oranı bütün filmleri geçecek ve ______________________ bir film 'Zamana Karşı'.

Geçen yıl ilk defa, bir animasyon filminin biletleri gösterime girdiği hafta tükendi ve film sezon boyunca ______________________ . Evet, tahmin ettiğiniz gibi 'Simra' filminden bahsediyoruz. Yalnızca çocuklar tarafından değil büyükler tarafından da merakla beklenen filmin ikincisi bu hafta izleyicilerin beğenisine sunuldu. Bu bölümde kahramanımız sonsuz mutluluğun sırrına ulaşmak için uzun ve renkli bir yolculuğa çıkıyor. Bu yolculuk sırasında bir çok ilginç kişi ve olaylarla karşılaşıyor. Bence filmin ikinci bölümü de en az birincisi kadar ilgi görecek.

Sevgili sinemaseverler, bu hafta tanıtacağımız filmler bunlar. Haftaya yeni filmlerle buluşmak üzere. Şimdiden iyi seyirler!

22 Unutamadığımız bir filmden söz edelim

"Biriyle tanıştığınızda ilk önce farklılıklarınızı görürsünüz ama zaman geçtikçe benzerlikleri fark etmeye başlarsınız. Sanırım tüm dostluklar böyle başlar." Bu 'California' filminde duyduğum bir cümle.

Bazen filmlerde öyle cümleler duyarsınız ki sizin yaşayıp hissettiğiniz fakat daha önce dile getirmediğiniz duygularınızı ve düşüncelerinizi ifade eder. Aynı şey filmdeki sahneler ve film kahramanları arasında geçen replikler için de geçerlidir.

Benim için en unutulmaz söz / diyalog / sahne , ______________________ filmine aittir.

Çünkü ____

____

____

____

____

10 İster İnan İster İnanma

1. Mitoloji

1 Okuyalım, yerleştirelim

yok ettiğinden • doğduğu • olduğunu • tükeneceğini • koruduğuna • getireceğine • olduğuna • doğduğuna

Mitler

İnsanoğlu evrendeki yerini, yaşadığı toplumun köklerini ve doğa olaylarının anlamını hep sorgulamış, sorularına yanıtlar aramıştır. Bugün, evrendeki olay ve olguları sağlam esaslara dayanarak açıklamaktadır. Fakat eski çağlarda insanlar bu tür açıklamalardan yoksundu. O çağlarda yaşayan insanın akıl erdiremediği şeyler karşısındaki durumunu bir düşünün... Güneş nasıl böyle şaşmaz bir düzenle doğuyor ve aynı şekilde batıyordu? Neden değişik mevsimler vardı? İnsanlar niçin hasta oluyorlar, nasıl rüya görüyorlardı? Bunların tek bir açıklaması olabilirdi. Her şeyi yapan; kendilerini korkutan, düşündüren, saygı duymaya zorlayan ve kendilerinden çok daha kudretli varlıklardı! Böylece insanüstü varlıklar, tanrılar, tanrıçalar, devler, canavarlar, kısacası mitler oluştu ve hepsi mitolojinin (efsane bilimi) konusu oldu.

- Türk mitolojisi, Telepinu'nun bolluk ve bitki tanrısı __________ anlatır.
  Eskiden insanlar Telepinu'nun kızması durumunda tüm kaynakların __________ düşünürdü.

- Japon mitolojisi Baku'nun kabusları yiyerek __________ bahseder. İnsanlar yardım isterlerse Baku'nun kendilerine şans __________ inanırdı.

- Eski Yunanda Athena'nın en büyük tanrı olan Zeus'un kızı __________ ve şehri düşmanlardan __________ inanılırdı. Mitolojide Athena'nın yetişkin ve silahlı bir şekilde, babasının kafasından fırlayarak __________ söylenir.

- Mısır mitolojisinde ise en büyük tanrılardan biri güneş tanrısı Ra'dır. Eski Mısırlılar Ra'nın her sabah ateşlerin içinden tekrar __________ inanırdı.

DOLAYLI AKTARIM (bütün zamanlar)					-DIk/-(y)EcEk + iyelik + -(n)I söyle
Eylem	—	Ek	İyelik Eki	Ek	Örnekler
git bul al çık	-ma -me	-dık/-dik -duk/-dük -tık/-tik -tuk/-tük -acak/-ecek -yacak/-yecek	-ım/-im/-um/-üm -ın/-in/-un/-ün -ı/-i/-u/-ü -ımız/-imiz/-umuz/-ümüz -ınız/-iniz/-unuz/-ünüz -ları/-leri	-ı/-nı/-i/-ni -u/-nu/-ü/-nü	*Arkadaşıma 'Bugün hiç dışarı çıkmak istemiyorum' dedim.* *Arkadaşıma bugün hiç dışarı çıkmak istemediğimi söyledim.* *Murat 'Geçen hafta İstanbul'a gittim' dedi.* *Murat geçen hafta İstanbul'a gittiğini söyledi.* *İnsanlar yakın gelecekte başka gezegenlerde yaşam izleri bulacak diye düşünüyorum.* *Nurşen geçen hafta evlenmiş diye duydum.* *Nurşen'in geçen hafta evlendiğini duydum.* *Onlara "Bu akşam nerde yemek yiyeceksiniz." diye sorduk.* *Onlara bu akşam nerde yemek yiyeceklerini sorduk.* *İnsanların yakın gelecekte başka gezegenlerde yaşam izleri bulacağını düşünüyorum.* *İnsanlar yakın gelecekte başka gezegenlerde yaşam izleri bulacağını düşünüyorum.*

2 Yeniden yazalım

1. Lee "İki yıldır Ankara'da yaşıyorum, Türk yemeklerine iyice alıştım." dedi.
   Lee iki yıldır Ankara'da yaşadığını, Türk yemeklerine iyice alıştığını söyledi

2. Aa, siz burada mısınız? Ben de "Beklemeyip gittiler herhalde." diye düşünmüştüm.

3. Milli Eğitim Bakanlığı "Özel okul sınavları 17 Haziran'a ertelenmiştir." diye açıklama yaptı.

4. Sivri dilli gazeteci bugünkü yazısında "Bütün medya patronları sahtekarlık yapar." diye yazmış.

5. Ünlü şarkıcı "Artık müziği bırakacağım, çünkü daha sakin bir hayat istiyorum." diyerek herkesi şaşırttı.

6. Yolsuzluklarla gündeme gelen belediye başkanı "Biz halkımız için çalışıyoruz." dedi.

7. Emlakçı "Hiçbir emlakçı bu ev için benim yaptığım indirimi yapmaz." derken hiç inandırıcı görünmüyordu.

8. "Kursunuzda müzik dersi alanlara gitar da hediye ediliyor." diye duydum, öyle mi?

9. Gazetede "Yağışlı hava iki gün daha devam edecek." diye okudum.

10. Katılımcılar "Sempozyum hepimiz için çok verimli geçti." dediler.

11. Yazarın imza gününde okuyucuların çoğu "Sonraki kitabınız ne zaman çıkacak?" diye sordu.

12. Öğretmenimiz "Sınav kağıtlarınızı henüz okumadım." dedi.

13. Teknik direktör "İki futbolcuyla görüşmeler devam ediyor, bu isimleri size daha sonra açıklayacağız." dedi.

14. Ayşe Hanım, "Hastanın muayene ücreti ödendi." diye not aldınız mı?

15. Çevre ve Orman Bakanı televizyonda "Çeşme'deki orman yangını kontrol altına alınmıştır." diye duyuru yaptı.

3 Sıralayalım, işaretleyelim, tamamlayalım

EROS'UN AŞKI

1) Birlikte çok mutluydular ancak Psykhe'nin kız kardeşleri onların bu mutluluğunu kıskandılar... Psykhe'ye "Eğer o güzel bir delikanlı olsaydı senden yüzünü gizlemezdi, seni böyle ıssız bir sarayda tutmazdı." dediler. Ve ona Eros gelmeden önce yanan bir lambanın üzerine vazoyu ters çevirip koymasını söylediler. Psykhe böylece Eros uyuduktan sonra vazoyu kaldırıp aydınlıkta onun yüzünü görebilecekti.

2) Psykhe (Ruh) bir kralın üç kızının en güzeli idi. Gerçekten o kadar güzel, o kadar alımlıydı ki görenler onu Aphrodite sanıyorlardı. Ancak Aphrodite bir ölümlü ile karıştırılmaktan hiç hoşlanmamıştı. Bu yüzden bir gün oğlu Eros'u yanına çağırdı ve "O kızı dünyanın en çirkin erkeğine aşık ederek cezalandırmanı istiyorum!" dedi. Eros annesinin isteğini yerine getirmek için hemen yola koyuldu. Psykhe'yi dünyanın en çirkin, en kötü erkeğine aşık etmeye niyetliydi ancak kızı görür görmez ona aşık oldu. Psykhe'yi alıp bir ormanın ortasında kurulmuş, ıssız bir saraya kaçırdı. Ancak yüzünü kıza hiç göstermedi.

3) Eros gece karanlık çöktükten sonra gizlice saraya giriyor ve sevdiği ile buluşuyordu. Psykhe kendisini deliler gibi seven bu delikanlının yüzünü görmek istese de Eros bunu kabul etmiyordu, gece hep karanlıkta geliyor ve güneş doğmadan da gidiyordu, akşamları sarayda ateş ya da mum yakılmasını yasaklamıştı. Psykhe ne kadar yalvarsa da fayda etmedi. "Aşkımızın sırrını kalbinde taşıdığın sürece mutlu olacaksın" dedi Eros. "Beni görmeyi aklından bile geçirme, kim olduğumu ya da kimin oğlu olduğumu öğrenme, bilmeden tanımadan beni körü körüne sev... Senden gizlenen şeyleri öğrenmeye çalışarak mutlu olma fırsatını elinden kaçırma." Ve Psykhe de bunu kabul etmiş, Eros'u görmeden kim olduğunu bilmeden sevmişti.

4) O gece Eros her şeyden habersiz uykuya daldıktan sonra Psykhe lambayı eline aldı ve yatağa yaklaştı... Çirkin ve iğrenç bir erkek görmeyi beklerken genç ve çok yakışıklı bir erkekle karşılaşmıştı. Onu alnından öpmek için eğildi ve o sırada lambanın kızgın yağından bir damla Eros'un çıplak omzuna damladı. Eros duyduğu acıyla sıçrayarak uyandı. Sevgilisinin ona oyun oynadığını anlayıp uçarak oradan uzaklaştı.

5) Psykhe üzüntüden ne yapacağını bilemez olmuştu. Çok aradı ama bir türlü Eros'un izine rastlayamadı. Sonunda "Belki bana acıyıp Eros'un yerini söyler." diye düşünerek Aphrodite'in sarayına gitti. Ancak Aphrodite ona yardım etmek bir yana, onu bir köle olarak çalıştırmaya başladı. Zavallı Psykhe Eros için her türlü acıya katlanmaya razı oldu. Nihayet bir gün Eros'un yanan omzu iyileşti ve kendisine bu kadar yürekten bağlı olan sevgilisinin kaderini değiştirmek için Olympos'a gitti. Zeus'un ayaklarına kapanıp "Ne olur Psykhe'yi kurtarın ve bana eş olarak verin!" diye yalvardı. Psykhe Zeus'un emriyle tanrılar katına getirildi ve Eros'la orada evlendiler, mutlu bir hayat sürdüler.

6) Aphrodite'in oğlu Eros dünyaya güzellik ve neşe getirir, insanların gönüllerini aşk ateşi ile yakardı. Sırtında bir çift kanadı vardı. Bu kanatlarla uçarak dünyayı dolaşır, geçtiği yerlere çiçek kokuları saçardı. Eros'un elinde her zaman okları olurdu. Bu oklarla insanları kalplerinden vurur, onları birbirlerine aşık ederdi ve bir gün kendisi de bir güzele aşık oldu...

1. paragraf: ______ 2. paragraf: ______
3. paragraf: ______ 4. paragraf: ______
5. paragraf: ______ 6. paragraf: ______

	Var	Yok
1. Aphrodite'in Psykhe'yi cezalandırmak istemesinin nedeni	☐	☐
2. Eros'un Psykhe'den yüzünü saklamasının nedeni	☐	☐
3. Eros'un Olympos'a gitme nedeni	☐	☐
4. Eros'un, sevgilisini terk etme nedeni	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. İnsanlar Psykhe'yi Aphrodite'le karıştırıyordu.	☐	☐
2. Eros, aşık olduğu Psykhe'yi kendi sarayına kaçırdı.	☐	☐
3. Psykhe, Eros uykudayken onun yüzünü görmeyi başardı.	☐	☐
4. Aphrodite Eros'u bulması için Psykhe'ye yardım etmedi.	☐	☐
5. Psykhe ve Eros birbirlerine kavuşamadılar.	☐	☐

1. İnsanlar Psykhe'yi Aphrodite sanıyordu, çünkü ______________________ .
2. Eros Psykhe'yi öldürmedi, çünkü ______________________ .
3. Psykhe Aphrodite'nin sarayına gitti, çünkü ______________________ .

1. Aphrodite, oğlu Eros'a ______________________ söyledi.
2. Eros Psykhe'ye ______________________ söyledi.
3 Eros Psykhe'den ______________________ istedi.
4 Kız kardeşleri Psykhe'ye ______________________ söyledi.
5. Psykhe ______________________ düşündü.
6. Eros Zeus'tan ______________________ istedi.

4 Düzeltelim, eşleyelim

Gazetelerde Mitoloji

1 Heykeltıraş Ziya Buyuk, Ankara Kafkas Yunan mitolojisi ile ilgili sergisini açtı. Yirmi yedi kara kalem resimden oluşan sergiyi 20 Nisan'a kadar hafta içi her gün gezmek mümkün.

2 Mitolojik kahramanlar olan Leandros ve Hero'nun aşkını anlatmak üzere İngiltere'den Türkiye'ye beş amatör yüzücü geldi. Üç saatlik parkur geçişi sırasında yüzücülere balıkçı teknesi de eşlik etti.

3 Ankara'da Roma Hamamı kazılırken savaş tanrısı Hermes'in heykeli bulundu. Milattan sonra 3. yüzyıla ait, üstün bir işçilik örneği olan heykel Dünya Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenecek.

4 Yunan mitolojisindeki kötülük tanrıçasının adının verildiği göktaşı 2029'da Dünya'ya çarpabilir. 300 metre çapında olan bu göktaşının yörüngesini belirlemek üzere uzaya bir araç gönderildi.

- Mitolojik Aşka Kulaç ☐
- Dünya'yı Kötülük'ten Koruyacak ☐
- Mitolojik Mağaraya Herkül Heykeli ☐
- Mitoloji Tuvalde Hayat Buldu ☐

5 Seçelim, sürdürelim

Ben mitolojide bir kahraman olsaydım ______ olurdum. Çünkü ______________________ .

- Aphrodite (Aşk Tanrıçası)
- Apollo (Müzik Tanrısı)
- Nike (Zafer Tanrıçası)
- Eros (Aşk Tanrısı)
- Hebe (Gençlik Tanrıçası)
- Posseidon (Deniz Tanrısı)
- Hygieia (Sağlık Tanrıçası)
- Zeus (Göklerin Tanrısı)

6 Okuyalım, işaretleyelim

BİNLERCE HURAFE

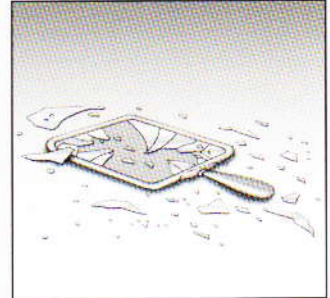
Yatağın solundan kalkmak ya da ayna kırılması uğursuzluk mudur? Merdiven altından geçtiğimizde ya da önümüze kara kedi çıktığında kötü olaylarla mı karşılaşırız? Ya evin içinde şemsiye açtığımızda bizi neler bekliyor?

İnsanoğlu ulaştığı uygarlık düzeyine rağmen geçmişinden gelen sayısız inanışla yaşıyor. Bir yandan her şeyi bilimsel bir nedene bağlamaya çalışırken bir yandan da boş inançlardan vazgeçemiyor. Kimi zaman korkudan, kimi zaman çaresizlikten, kimi zaman da rastlantı sonucu doğan bu inanışlar, 'batıl inançlar' olarak adlandırılmaktadır.

'Batıl' sözcüğü Arapça'da 'yersiz, boş, gerçek dışı' anlamına gelmektedir. Bu inançların yersiz, boş olup olmadığı tartışılsa da, dünyanın her yerinde bu tür inançlar tarih boyunca etkili olmuş ve olmaya devam etmektedir. Batıl inançlar kişiden kişiye değişebildiği gibi toplumlara özgü de olabilmektedir.

Uzmanlar çağdaşlıkla ilgisi olmayan bu inançların, insanları hem olumlu hem olumsuz yönde etkileyebileceğini söylüyor. Onlara göre, bu inançların bazıları insanları olumlu davranışlara yönlendirdiği için yararlı gibi görülebilmektedir. Ancak batıl inançlara fazlaca bağlanıp hayatı onlara göre düzenlemenin de insanları takıntılı hale getirebileceğini söylemektedirler. Yapılan araştırma sonuçlarına göre, 500 bin çeşit batıl inanç olduğu ortaya çıkmıştır. İşte size Türkiye'deki batıl inançlardan birkaç örnek...

Bir evin yakınında baykuş öterse, o evde biri ölür ya da bir acı yaşanır.

Tencerede su boşu boşuna kaynarsa düşmanlar çoğalır.

Parmakları birbirine geçirip elleri bağlamak iyi değildir, insanın şansı kapanır.

Hamile kadın kime bakarsa doğacak çocuk ona benzeyecektir.

Geç saatte yemek yenen yere melekler gelmez.

Ayna kırılması uğursuzluktur.

Dört yapraklı yonca bulmak şans getirir.

Elden ele makas alınırsa kavga çıkar. Makas bir zemine bırakılarak el değiştirmelidir.

İnsanın üzerindeki giysinin söküğü dikilmez. Giysi çıkarıldıktan sonra dikilmelidir.

Terliğin ya da ayakkabının ters bırakılması uğursuzluktur.

	Var	Yok
1. Batıl inançların ortaya çıkış nedenleri	☐	☐
2. Batıl inançların insanlara etkileri	☐	☐
3. Uzmanların batıl inançlarla ilgili görüşleri	☐	☐
4. Batıl inançlara kapılmamak için yapılması gerekenler	☐	☐
5. Batıl inançlara örnekler	☐	☐
6. Batıl inançları takıntı haline getirenlerin yapması gerekenler	☐	☐

7 Tartışalım

Batıl inançların doğuş sebebi neler olabilir?

- Herhangi bir nesneye karşı duyulan korku
- İyi alışkanlıklar kazandırmaya yöneltme
- Karşılaşılan olaylarla ilgili çaresizlik hissi
- Rastlantılar sonucu ortaya çıkan alışkanlıklar
- Doğa olaylarına mantıklı açıklamalar getirememek

DOLAYLI AKTARIM (*evet/hayır soruları*) — *-(y)Ip...-mE + -dIk/-(y)EcEk + iyelik + -(n)I sor-*

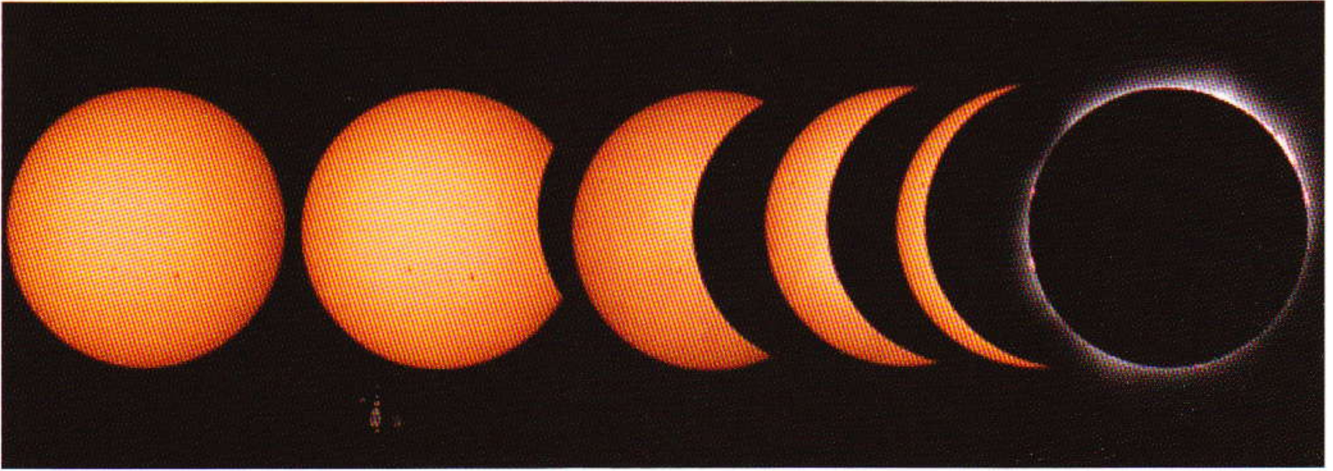
Eylem	Ek	Eylem	—	Ek	İyelik Eki	Ek	Örnekler
kullan yardım et sev	-ıp/-yıp -ip/-yip -up/-yup -üp/-yüp	kullan yardım et sev	-ma -me	-dık/-dik -yacak/-yecek	-ım/-im -ın/-in -ı/-i -ımız/-imiz -ınız/-iniz -ları/-leri	-ı/-nı/-i/-ni	*Ben sana 'Hızlı araba kullanmayı seviyor musun?' diye sordum>* *Ben sana hızlı araba kullanmayı sevip sevmediğini sordum.* *Doktor hastaya 'Sigara kullanıyor musunuz?' diye sordu>* *Doktor hastaya sigara kullanıp kullanmadığını sordu.* *Kadın görevliye 'Bana yardım eder misiniz?' diye sordu>* *Kadın görevliye kendisine yardım edip edemeyeceğini sordu.* *Kadın görevliye kendisine yardım edip edeceğini sordu.* *Kadın görevliye kendisine yardım edeceğini sordu.* *Kadın görevliye kendisine yardım edemeyeceğini sordu.*

8 Yeniden yazalım

1. Ayşe, bana "Kara kedinin uğursuz olduğuna inanıyor musun?" diye sordu.
   Ayşe bana kara kedinin uğursuz olduğuna inanıp inanmadığını sordu.
2. Ben, size "Yarınki toplantıya katılacak mısınız?" diye soruyorum.
   ______________________.
3. Doktor, hastasına "Daha önce bu ilaçtan kullandınız mı?" diye sordu.
   ______________________.
4. Annesi, çocuğa "Yemeğini bitirdin mi?" diye sordu.
   ______________________.
5. Can, Gökçe' ye "Bana yardım edecek misin?" diye sordu.
   ______________________.
6. Çocuk, babasına "Yarın arabayı verecek misin?" diye sordu.
   ______________________.
7. Annem, bana "Dışarıda hava güzel mi?" diye sordu.
   ______________________.
8. Yolda rastladığım bir adam, bana "Sigaranız var mı?" diye sordu.
   ______________________.
9. Arkadaşım, bana "Bozuk paran var mı?" diye sordu.
   ______________________.
10. Ahmet, bana "Patlayan araba lastiğini tamir edebilir misin?" diye sordu.
   ______________________.

9 Yeniden yazalım

1. Manava bir kilo elmanın ne kadar olduğunu sordum.
   Manava "Bir kilo elma ne kadar?" diye sordum.
2. Onlara nereden geldiklerini sordum.
   ______________________.
3. Ona partiye kiminle gittiğini sordum.
   ______________________.
4. Küçük Ali bakkala 1 liraya kaç tane çikolata alabileceğini sordu.
   ______________________.
5. Turistler sık sık Sultan Ahmet Camisi'nin nerede olduğunu soruyorlar.
   ______________________.
6. Sekreter bana nerede doğduğumu sordu.
   ______________________.
7. Ona partideki uzun saçlı delikanlının kim olduğunu sordum.
   ______________________.
8. Ali Ayşe'ye işten sonra nereye gideceğini sordu.
   ______________________.

10 Tartışalım

- Bence dolunay insan davranışlarını ya da sağlığını hiçbir şekilde etkilemiyor.
- Ben dolunayın insanları olumsuz yönde etkilediğine inanıyorum.
- Dolunayın insanlar üzerinde olumlu etkileri olduğunu düşünüyorum.
- Dolunayın insan psikolojisini ve sağlığını etkileyip etkilemediğinden emin değilim.

11 Yerleştirelim, işaretleyelim

Dolunay

temsil etmek • yakınmak • saptanmak
denk gelmek • takip etmek

1. Günümüzde, tıp alanındaki ilerlemeye rağmen bazı hastalıkların nedenleri halen ________________.
2. İnternet sayesinde dünyanın her yerinde, mesleğimle ilgili gelişmeleri rahatlıkla ________________.
3. Yapılan araştırmalar insanların kendini en kötü hissettiği günün genellikle pazartesiye ____________ gösteriyor.
4. Yoğun stres altında çalışanların çoğu mide hastalıklarından ________________.
5. Türk toplumunda siyah yası, Japonya'da ise mutluluğu ________________.

	Doğru	Yanlış
1. Pek çok hastane çalışanı ve polis, insanların dolunaydan olumsuz yönde etkilendiğini söylüyor.	☐	☐
2. Trafik kazalarının artmasında dolunayın mı hafta sonu aceleciliğinin mi daha çok etkili olduğu kesinleşmemiştir.	☐	☐
3. Bilim insanları, dolunayın insanlar üzerinde olumsuz etkileri olup olmadığıyla ilgilenmiyor.	☐	☐
4. Dolunayın insanları etkilediğini düşünenlerin tümü bu etkilerin olumsuz olduğuna inanır.	☐	☐

Dolunayın etkisiyle ortaya çıkabilen durumlar

intihar ☐ sara nöbeti ☐ uykusuzluk ☐
kalp krizi ☐ baş ağrısı ☐ trafik kazası ☐

Dolunay hakkında olumlu inançlara sahip ülkeler

Belçika ☐ Fransa ☐ Hindistan ☐
İzlanda ☐ Mısır ☐ Çin ☐

12 Okuyalım, yerleştirelim

Merdiven Altı Korkusu

uğursuzluk • inanışı • inanç • şans • kutsal sembolü • batıl inançlar

Duvara dayanmış bir merdiven görürseniz altından geçmeyin etrafından dolanın! Çünkü o merdivenin üstünde ya bir tamirci, ya bir boyacı ya da camları silen biri olabilir. Başınıza bir çekiç, su kovası, boya kutusu hatta bir adam düşme ihtimali yüksektir! Yani merdiven altından geçmek kötü bir olayla karşılaşmanıza neden olabilir!

Merdiven altından geçmenin ____________ getireceği inancı ____________ içinde, en azından gerçekten işe yarayan bir ____________ tır. Ancak inancın kökeni daha başkadır. Duvara dayanan bir merdiven, duvar ile arasında bir üçgen oluşturur. Bu geometrik şekil birçok dinde ve kültürde tanrıların ____________ üçgeni olarak tanımlanır. Hatta, piramitlerin kenarlarının üçgen olması da bu inanca dayanır. Kutsal üçgenin içinden geçmek de kutsal bir yere meydan okumak olarak algılanır.

Asırlar sonra bu inanç, Hristiyanlık'ta İsa'nın ölüm şekliyle ilişkilendirilmiştir. Çarmıha dayalı merdiven kötülüğün ve ölümün ____________ olmuştur. İnsanlar, merdiven altından geçmekle kötü bir olayla karşılaşacaklarına inanmışlardır. Hatta 17. yy.'da Fransa'da ve İngiltere'de ölüm cezası alan kişiler öldürülmeden önce merdiven altından geçiriliyor ve böylelikle kötü şansları onaylanmış oluyordu. Bu uygulamalar yıllar içinde değişse de, merdiven altından geçmenin insana kötü ____________ getireceği ____________ günümüzde de oldukça yaygın şekilde sürmektedir.

13 Okuyalım, anlatalım

Şansınız Bol Olsun

Pek çok kültürde şans getirdiğine ve insanları kötülüklerden koruduğuna inanılan nesneler vardır. Sizin ülkenizde de böyle inançlar var mı? Siz de bunlara inanıyor musunuz?

At Nalı

Hristiyanlıkta da önemli bir yeri olan at nalı, Türk kültüründe evlerin kapılarında ya da eski kapı tokmaklarında görülmektedir. At nalının koruyuculuğunun olabilmesi için uçlarının yukarıya bakması gerekmektedir.

Benim ülkemde ____________

Geyik Boynuzu

Çinlilerde de görülen, geyik boynuzunun şans getirdiği inancı, Anadolu'da da kapı üstlerine ya da oda duvarlarına geyik ve keçi boynuzu asma geleneğini ortaya çıkarmıştır.

Benim ülkemde ____________

Güvercin

Güvercinin insanın başına pislemesinin çoğu kültürde olduğu gibi Türklerde de uğur ve şans getireceğine inanılır. Milli Piyango İdaresi'nin simgesinin güvercin olmasının da belki bu inanışla bir ilgisi vardır.

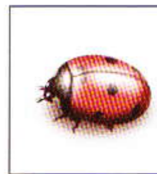
Benim ülkemde ____________

Dört Yapraklı Yonca

Normalde üç yapraklı olan yoncanın dört yapraklısını bulmak bir şans göstergesi olarak kabul edilir. Ancak, 1950'lerde bilim adamlarının dört yapraklı yonca üretmesi, yoncanın uğur getirme gücünü yok etmiş midir acaba ?

Benim ülkemde ____________

Uğur Böceği

'Uç uç böceği' ya da 'gelin böceği' olarak da bilinen bu böcek, bir kişinin eline konduğunda o kişi bir dilek tutarsa ve bundan sonra da o böcek uçarsa o kişinin dileğinin gerçekleşeceğine inanılır.

Benim ülkemde ____________

14 Okuyalım, işaretleyelim

ANADOLU'NUN SIRLARI

Anadolu binlerce yıldan bu yana pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmış, birçok gizemi de içinde saklamıştır. Anadolu'da bulunan yeraltı kentleri ve Nemrut Dağı'ndaki tarihi kalıntılar insanlar için hala bir sırdır

Derinkuyu

Yaklaşık yüz metre derinlikte, mükemmel bir havalandırma ve savunma sistemine sahip, binlerce kişinin yaşayabileceği, tamamen güvenli alanlar... Orta Anadolu'da kimler tarafından kurulduğu hala kesin olarak bilinmeyen yeraltı kentlerinden söz ediyoruz.

Bir zamanlar, Anadolu'nun insanları, yeryüzünü olduğu kadar yerin altını da mekan tutmuşlardı. Bu nedenle özellikle Orta Anadolu yöresinde yüze yakın yeraltı kenti, tüneller ve mağaralar bulunmaktadır. Özellikle Derinkuyu yeraltı şehri olağanüstü bir yapı olarak dikkat çeker. Yaklaşık yüz bin kişilik bir topluluğun barınma, yeme, içme, ibadet, savunma ihtiyacını karşılayabilecek düzeydedir. Şarap üretimi yapılabilen, içinde su kuyusu ve ahırlar bulunan yeraltı şehrinin sadece sekiz katı gezilebilmekte ve bu 'karınca yuvaları'nın sırları hala çözülmeyi beklemektedir.

Nemrut

'Tanrıların tahtı' olarak nitelenen Nemrut Dağı, iki bin metre yükseklikte kurulmuş bir kral mezarıyla dev heykellerin, kabartmaların, bir tapınağın, uzun yazıtların ve dünyanın en eski, dev boyutlu horoskopunun bulunduğu bir 'gizemler diyarı'dır. Geçmişten bugüne pek çok iddianın konusu olmuş, hatta uzaylıların gizli üssü olduğu bile söylenmiştir.

Nemrut Dağı'nın zirvesinde yer alan kral mezarı ve onun üstünde, taşların yığılmasıyla oluşturulmuş 50 metre yüksekliğindeki tepe hayli ilginçtir. Mezarın Tutankhamon'unki kadar zengin olduğu iddia edilmektedir. Romalılardan bu yana birçok kişi tünel kazarak mezar odasına girmeye çalışmış ancak şimdiye kadar hiç kimse bunu başaramamıştır. Ayrıca zirvenin dört yanındaki, çeşitli tanrıları betimleyen, dokuz metrelik, altı ton ağırlığındaki taş heykeller de insanı şaşkınlık içinde bırakmaktadır. Bu heykellerin zirveye nasıl taşındığı hala bir muammadır.

	Doğru	Yanlış
1. Yeraltı kentlerini kimlerin inşa ettiği açıklığa kavuşmamıştır.	☐	☐
2. Derinkuyu, yeraltı kentlerinin en büyüğüdür.	☐	☐
3. Derinkuyu'da sekizden fazla kat vardır.	☐	☐
4. Nemrut Dağı'ndaki mezar odası ziyarete açık değildir.		
5. Nemrut'taki heykeller tanrılar için yapılmıştır.	☐	☐

	Var	Yok
1. Yeraltı kentlerinin yaygın olarak bulunduğu bölge	☐	☐
2. Derinkuyu'da kaç kat bulunduğu	☐	☐
3. Nemrut'un hangi şehirde olduğu	☐	☐
4. Nemrut'taki mezarın hangi krala ait olduğu	☐	☐
5. Nemrut'taki heykellerin şaşırtıcı özellikleri	☐	☐

DOLAYLI AKTARIM (koşaç tümceleri)								(olup) ...ol (-ma) + -dik + iyelik + -(n)i
Ad/Sıfat	Eylem	Ulaç	Eylem	–	Ek	İyelik Eki	Ek	Örnekler
güzel zor hasta yabancı	ol	up	ol	-ma	-dık/-duk -acak/-yacak	-ım/-um/ -ın/-un -ı/-nı/-u/-nu -ımız/-umuz -ınız/-unuz -ları	-a/-na -dan/den -ı/-nı -u/-nu	Elif arkadaşlarına 'Türkçe zor bir dil değil' diyor. Elif arkadaşlarına Türkçenin zor bir dil olmadığını söylüyor. Öğrenci öğretmene 'Geçen hafta hastaydım' dedi. Öğrenci öğretmene geçen hafta hasta olduğunu söyledi. Görevli öğrenciye 'Siz yabancı mısınız?' diye sordu. Görevli öğrenciye (onun) yabancı olup olmadığını sordu. Garson müşteriye 'Yemekler güzel mi?' diye sordu. Garson müşteriye yemeklerin güzel olup olmadığını sordu. Garson müşteriye 'Yemekler güzel olup olmadığını sordu

15 Yeniden yazalım

1. Polis "Bu yol trafiğe kapalı."dedi.
   Polis bu yolun trafiğe kapalı olduğunu söyledi
2. Yeliz "Uzun zamandır hiç keyfim yok."dedi.

3. Hemşire hastaya "İki gün sonra taburcusunuz." dedi.

4. "Nasılsın?" diye merak ettim. İyileştin mi?

5. Ev sahibi "Ev gayet bakımlı." diyor.

6. Taksici "Hiç bozuğum yok." deyip benden fazla para aldı.

7. Görevli "Müzemiz tadilat dolayısıyla iki ay kapalı." dedi.

DOLAYLI AKTARIM (kipler)												-mEk/-mE + iyelik gerek-/-iste-
Eylem	–	Ek	Eylem	Eylem	Ulaç	Eylem	–	Ek	Ek	Ek	Zaman Eki	Örnekler
ziyaret et	-ma	-mak	-m	gerek	ip	gerek	-me	-dik	-i	-ni		Serap "Yılbaşında annemi ziyaret etmeliyim." diyor.
doldur	-me	-mek	-n					-tik				Serap "yılbaşında annesini ziyaret etmesi gerektiğini söylüyor.
al		-ma	-sı/-si									Memur bana "Bu formu doldurmalısınız." dedi.
git		-me	-mız/-miz									Memur bana bu formu doldurmam gerektiğini söyledi.
			-nız/-niz									
			-ları/-leri									
	...	...	...	...	...	...	...			...		Garsona "Önce bir çorba alayım." dedim.
		-mak		iste								Garsona önce bir çorba almak istediğimi söyledim.
		-mek					-me					
	...	...	...	...	...	...	...	...	...		...	
	-ma	-ma	-yı	teklif et			-me				-yor/-iyor	Emre sevgilisine "Bu akşam sinemaya gidelim mi?" diye sordu.
	-me	-me	-yi	öner			-mez				-di/-ti	Emre sevgilisine bu akşam sinemaya gitmeyi teklif etti/önerdi.
											-ecek/-yecek	Serap yılbaşında annesini ziyaret etmelidiğini söyledi.
											-ir/-er	
											-miş	
											-meli	
											-se	

16 Yeniden yazalım

1. Müdür bize "Toplantıya mutlaka katılmalısınız." dedi.
   Müdür toplantıya katılmamız gerektiğini söyledi
2. Öğretmen öğrencilerine "Daha çok çalışmalısınız." dedi.

3. Görevli bana "Size yardım edeyim mi?" diye sordu.

4. Ali "Hesabı ben ödeyeyim." dedi.

5. Ayşe'yi arayıp "Başka bir gün buluşalım." diyeceğim.

6. Gül, erkek arkadaşına "Bana böyle davranmamalısın." diyerek ağlamaya başladı.

7. "Sokak çocukları için herkes elinden geleni yapmalı." diye düşünüyorum.

8. Doktor bana "İlacı sekiz saatte bir almalısınız." dedi.

17 Tartışalım

Bence UFO'lar

- ☐ aldatmaca
- ☐ inandırıcı
- ☐ hayal ürünü
- ☐ gerçek
- ☐ iddia
- ☐ olası

18 Dinleyelim, işaretleyelim

Tanımlanamayan Uçan Nesneler

UFO'ların özellikleri

- Kendi çevresinde döner. ☐
- Işık yumağı gibidir. ☐
- Çevik hareket eder. ☐
- Çok büyüktür. ☐
- Puro biçiminde olabilir. ☐
- Yeşil renktedir. ☐

	Doğru	Yanlış
1. Atom bombasının oluşturduğu patlama uzaylıların dünyaya olan ilgisini artırmıştır.	☐	☐
2. UFO adı verilen cisimler askeri bilgiler toplamak amacıyla kullanılmaktadır.	☐	☐
3. Birçok insan UFO iddialarıyla haksız para kazanmaktadır.	☐	☐
4. UFO denen araçlar büyük ülkeler tarafından üretilmektedir.	☐	☐
5. UFO gördüğünü iddia eden kişilerin anlattıkları birbirine benzemektedir.	☐	☐
6. UFO hikayeleri ilk olarak 2. Dünya Savaşı'ndan sonra anlatılmaya başlamıştır.	☐	☐
7. UFO'ların varlığına inananlar, uzaylıların gri renkte olduğunu söylemektedir.	☐	☐

"Bu işin içinde bir iş var."

- ☐ Bu iş hiç kolay değil.
- ☐ Bu iş dışarıdan göründüğü gibi değil.
- ☐ Bu işi tek kişi başaramaz.
- ☐ Bu işi dışardan birinin anlaması mümkün değil.

19 Sürdürelim

Modern tıp artık pek çok hastalığın çaresini buluyor, son on yılda teknolojide gelinen nokta hayal sınırlarımızı zorluyor. Ancak bütün bu sevindirici gelişmelere karşın, evren ve bizim güzel gezegenimiz Dünya, bir türlü çözemediğimiz sırlarla dolu.

20 İşaretleyelim, eşleyelim

Taşların Gizemli Güçleri

	Doğru	Yanlış
1. Programda Doktor Nurdan Cihan'dan bilgi alınıyor.	☐	☐
2. Taşların etkileriyle ilgili araştırmalar bilimsel değil.	☐	☐
3. Zebercet taşı geçmişte elmas kadar değerliydi.	☐	☐
4. Taşlardan fayda görebilmek için onların olumlu etkilerine inanmak gerek.	☐	☐

1. Kuvars	☐ Cesaret verir.
2. Ametist	☐ Kemikleri korur.
3. Krizokol	☐ Heyecanı azaltır.
4. Akuamarin	☐ Yatıştırıcıdır.
5. Malakit	☐ Ağrıları giderir.
6. Zebercet	☐ Radyasyonu toplar.
7. Turkuaz	☐ Karaciğere iyi gelir.

21 Tamamlayalım, işaretleyelim

Morgan Robertson gençken denizcilik yapmış sonradan yazarlık yapmaya karar vermiş bir Amerikalıydı. 1897 yılında yeni bir deniz öyküsü yazmayı planlarken hayalinde dev bir yolcu gemisi vardı. Bir aşk temasını da içerecek olan kitabının kahramanları bu dev gemiye binip İngiltere'den ABD'ye doğru yola çıkacaklar ve aşk hikayesi dünyanın en lüks gemisinde sürecekti. Ama öykünün hayali kahramanları bir sürprizle karşılaşacaklar ve bir deniz kazası bu gemiyi okyanusun derinliklerine yollayacaktı. Robertson oturup yazmaya başladı ve öyküye iki isim verdi; "Nafile" ve "Titan Kazası"... Evet, yanlış okumadınız; Titan... Şimdi beraberce Robertson'un romanından bir bölümü; "Titan"ın batış sahnesini okuyalım.

"Gözcü haykırdı; 'buzdağı! Birinci subay, kaptana haber verdi ve derhal "makine dairesine geri git" emri verildi. Fakat dev gemi durmuyordu, hızını kesmesi için zaman lazımdı ve sisler arasında bir buzdağı yaklaşıyordu. Aşağıdan ise orkestranın sesi geliyordu. Sonra buzdağı gemiye ulaştı, bu arada gemi biraz yan dönmüştü ama yetersizdi ve kaptanla yardımcılarının çaresiz bakışları arasında buzdağı Titan'ın sancak tarafına çarptı. Darbe hafifti, kaptan o anda ucuz atlattık diye düşünüyordu. Ama birkaç dakika sonra gemi birden yan yattı, **buzdağı asıl yarayı geminin altında açmıştı**, yara öldürücüydü."

Daha sonra Robertson öyküye; geminin hızla su aldığını, alarm verildiğini, kadınların ve çocukların filikalara bindirildiğini, Avrupa'nın en ünlü ve zengin kişilerinin birbirlerine ebediyen veda ederken dev yolcu gemisi Titan'ın buzlu kutup sularına hızla gömüldüğünü anlatarak devam ediyordu.

Ve Robertson'un kitabı 1898 yılında yayınlandı. Aradan 14 yıl geçti ve başka bir zamanda, başka bir gemi, İngiltere'den denize açıldı ve yukarda okuduğunuz batış sahnesi aynen gerçekleşti. Sadece o kadar mı? Bakın Morgan Robertson Titanic'ten 14 yıl önce yazdığı romanında daha neleri bilmişti?

Titanic, Robertson'un romanındaki gemi gibi Southampton Limanı'ndan yola çıktı. İki gemi de aynı yerde okyanusa gömüldü. Ve her iki gemide de yeterince filika yoktu; Robertson romanındaki gemide 24 filika bulunduğunu yazıyordu; Titanic'te ise 22 filika vardı. Sonra... Gerçek kazanın sonucunda 1513 yolcu öldü veya kayboldu. Robertson'un romanındaki Titan'da ise 1500 kişi ölüyordu. Her iki gemi de 3000 kişilikti ve Titanic'e 2224 kişi binmişti. Aynı gemi, aynı yerden aynı yere yolculuk, aynı tarihte, aynı yerde kaza, aynı buzdağı ve aynı tür batış, aynı yolcu ve ölü sayısı...

Morgan Robertson başarılı olamadı, kitabı satmadı, daha sonra yazdıkları da ilgi görmedi. Başarısız bir yazar olarak, Mart 1915'te bir otel odasında yaşama veda etti. Asıl inanılmaz olay burada, çünkü Robertson Mart 1915'te öldü. Yani gerçek Titanic'in batışından üç yıl sonra... Ve bugüne kadar hiç kimse onun 14 yıl önce Titanic'i aynen nasıl anlatabildiğini çözemedi.

1. ______________________ tarih 1897'dir.
2. ______________________ tarih 1898'dir.
3. ______________________ tarih 1912'dir.
4. ______________________ tarih 1915'tir.

"Buzdağı asıl yarayı geminin altında açmıştı."

- ☐ Elindeki yarayı hemen temizlemezsek mikrop kapabilir.
- ☐ Kalbindeki bu yara kolayca kapanacak gibi değildi.
- ☐ Tekne kayalıklara çarparak yara almış.
- ☐ Hırsızın yüzünde büyük bir yara izi varmış.

11 Bugün Bayram

1. İyi Bayramlar

1

2

3

4

5

1 Yerleştirelim

• bayram ziyareti • bayram şekeri
• bayram havası • bayramdan bayrama
• bayram harçlığı • bayramlık

1. Akrabalarımızla her zaman görüşemiyoruz, ancak ______ buluşup hasret gideriyoruz.
2. Çocukken aile büyüklerimden topladığım ______ ile kendime yeni kitaplar alırdım.
3. Haydi ______ giy de dedenin elini öp.
4. Bakımevindeki yaşlılar ______ gelen küçük çocuğu görünce gözyaşlarını tutamadı.
5. Kızım, haydi kapıya gelen çocuklara ______ ikram et.
6. Birkaç senedir yurtdışında yaşayan kardeşimin dönüşü evimizde ______ yarattı.

• herkes sevdiğini öper, bayram bahane
• elle gelen düğün bayram
• bayram değil seyran değil eniştem beni niye öptü
• arife günü yalan söyleyenin bayram günü yüzü kara çıkar

1. ______
Uygun gördüğümüz bir şey için dilediğimiz gerekçeyi bulabiliriz.

2. ______
Bir sözün yalan olduğu çabuk anlaşılır ve söyleyen toplum içinde utanır.

3. ______
Ortak acılara ve zorluklara daha kolay katlanılır.

4. ______
Bir kişiden beklenmeyen bir yardım ya da olumlu tepki görünce şaşırılır.

ULAÇLAR					-DIk/-(y)EcEk + iyelik için, -DIk/-(y)EcEk + -(n)dEn
Eylem	–	Eylem	İyelik Eki	İlgeç / Ek	Örnekler
kal gel tıkan ol gel art gör tanı çalış	-ma -me	-dık/-dik -duk/-dük -tık/-tik -tuk/-tük -acak/-ecek -yacak/-yecek	-ım/-im/-um/-üm -ın/-in/-un/-ün -ı/-i/-u/-ü -ımız/-imiz/-umuz/-ümüz -ınız/-iniz/-unuz/-ünüz -ları/-leri	için -dan/-ndan -den/-nden	*Öğretmen sana derse geç kaldığın için kızdı.* *Bu akşam misafir geleceği için eve erken gitmeliyim.* *Gelen turist sayısı arttığı için Akdeniz bölgesinde her yıl yeni oteller açılıyor.* *Arkadaşım geçen hafta hasta olduğu için işe gidemedi.* *Trafik tıkandığından toplantıya geç kaldım.* *Onu yeniden göreceğim için çok heyecanlıyım.* *Çalışmadığından başarısız oldun.* *Buraya tekrar gelemeyeceğim için üzülüyorum.* *Onu tanıdım için çok mutluyum.*

2 Tamamlayalım

1. Kardeşim kitaplara bayılıyor ama henüz okuma yazma bil*mediği için* sadece resimlerine bakıyor.
2. Yakında sınavları başla__________ Sema bugünlerde yoğun bir çalışma temposu içinde.
3. Sana buraya gelmeden önce bu formu doldurmanı söylemiştim ama sen beni hiç dinle__________ şimdi vakit kaybediyorsun.
4. Yarın akşam tatile çık__________ elimdeki raporların tamamını bu akşama kadar bitirmem lazım.
5. Onu çok iyi tanı__________ "Bu davranışı kötü niyetle yapmadığına eminim." diyebiliyorum.
6. Bugüne kadar hiçbir problemle karşılaş__________ şimdi bu problemi çok büyütüyorsunuz.
7. Nasıl olsa bana inan__________ ona açıklama yapmam faydasız.
8. Türkçeyi çok iyi konuş__________ görevliye sorunumuzu telefonda anlatamadık.
9. Akşama misafir gel__________ dün bütün gece hazırlık yaptım.
10. Ali, Zeynep'ten pek hoşlan__________ Zeynep'i sinemaya davet etmedik.
11. Uçuştan yirmi dört saat önce bizi ara__________ biletinizle ilgili erteleme işlemini gerçekleştiremiyoruz.
12. Bizi bu konuda daha önce de uyar__________ annemin bu kez toleranslı olacağını hiç sanmıyorum.

3 İşaretleyelim, tamamlayalım, sıralayalım

Bugün 23 Nisan, Neşe Doluyor İnsan

	Doğru	Yanlış
1. TBMM 23 Nisan 1920'de açılmıştır.	☐	☐
2. Uluslararası 23 Nisan Şenliği TRT tarafından organize edilmektedir.	☐	☐
3. Şenliklere yaşları sekiz ve on sekiz arasında değişen yabancı çocuk konuklar da katılmaktadır.	☐	☐
4. Konuk çocuklar Türk ailelerin evlerinde misafir edilirler.	☐	☐
5. 23 Nisan Çocuk Şenliği haftası Anıtkabir ziyareti ile başlar.	☐	☐
6. Şenlik yürüyüşü şehrin en büyük caddesinde yapılır.	☐	☐
7. Çocuk şenliği 24 ve 25 Nisan'da yapılan piknik ve gezilerin ardından sona erer.	☐	☐

1. Mustafa Kemal bu bayramı, __________ çocuklara armağan etmiştir.
2. Türk ve dünya çocukları pikniklerde __________ daha çok kaynaşır.
3. 26 Nisan tarihinde yabancı konuklar __________ hüzünlü saatler başlar.

Şenlik programı

Piknik ve geziler	☐
Türkiye Cumhurbaşkanıyla görüşme	☐
Açık hava gösterileri	☐
Anıtkabir'i ziyaret	☐
TRT Çocuk Şenliği galası	☐

4 Okuyalım, işaretleyelim

Ah Nerede O Eski Bayramlar

Can Dündar
www.candundar.com

"Ah nerede o eski bayramlar..." diye başlayan bir yazı yazabilecek yaşa gelmeyi epey bekledim. Sanıyorum artık vaktidir. Yaşım müsait. Dedemden "rahmetli" diye söz ediyorum ne zamandır, anneannem "Allahım elden ayaktan düşürmeden al yanına" duasında...

Her bayramı bir arada "bayram gibi" kutlayan o koca aile, telefonda bayramlaşıyor kaç zamandır...

"Modernleştikçe" uzaklaştık çokları gibi biz de... Tek sobanın etrafına kümelenip sohbet etmeler bitti. Kaloriferle ısı odalara yayılınca, sohbetlerin keyfi de dağılıp gitti. Yer sofrasından masaya terfi edilince tadı kaçtı yemeklerin... Telefonda "görüş"ür olduk, "görüş" mesafesinin dışından... **Eski bayramlar, "tatil" oldu.**

***

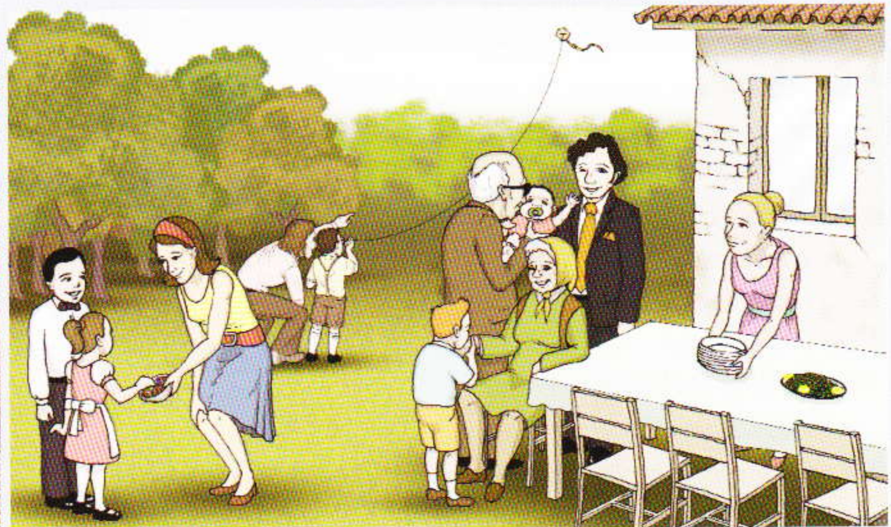
Herkesin bayram imgeleri vardır. Benimki taş zeminde sabun kokusudur uyanınca burnuma gelen... Bir de coşkulu fasıl sesi, ahşap radyodan yayılan... Bayram harçlığıdır, annemin elinden kaptığım... Kapıda ramazan davulcusudur; bakkalda Arap kızı sakızı, sokakta lak-lak ve çatapat... Badem şekeridir bayram; kolalı beyaz mendil ve yandan ayrılmış saçta bir avuç kolonya kokusu... Kevser anneannemin bahçesinde silkelenen duttur... Abduş dayımla uçurtma uçurmaktır, Mustafa dayımdan para aşırmak... Gülsüm teyzemle eğlenip, Perihan teyzemle dertleşmektir. Öğleyin önce yoğrulan, sonra oklavayla açılan hamurun, çiğ böreklere dönüşmesini merakla izlemek ve içine gizlice konan bakır 5 kuruşa ulaşma umuduyla özenle çiğnemektir. Rahmetli Nuri dedemin kucağında "Mebus olursun inşallah" duasıdır, mebusun ne olduğunu bilmeden dinlediğim... Sonra baba tarafında, Adil Bey'le Saniye Hanım'ın evinde, "ikinci devre..." Bu kez halaların, amcaların kucağında bayram keyfi... Handan haladan şiirler, Sevim haladan ninniler, Fethiye haladan türküler... Kamil amcadan, Aydın amcadan hediyeler... Melih'le, Ateş'le, Atilla'yla, şair Necati Cumalı'nın deyişiyle "pembe yüzlü çocuklar"dık bayramlarda, "öyle pembe ki burun delikleri yavru tavşanlar gibi..."

***

Bu sabah, o eski bayramların kokusu burnuma geliyor, burnumda tütüyor...Yaşlanıyorum galiba...

Şimdi mendiller kolalanmasa da olur, saçlar kolonyalanmasa da... Lakin sevgiler ertelenirse olmaz... Sevmenin değer vermek, kıymet bilmek, hatır sormak, yardıma koşmak, kapı çalmak, dua almak olduğunu anladım. En çok ondan özlüyorum geniş aile sofralarını. Ölen eski bayramlar değil aslında; eski duyarlılıklar... Onları yaşatabilsek, bayramlar da yaşar. Bu sabah, elinden tutup oğlumu, yukarıdaki listedeki herkesi gezdirmek istiyorum. Bir kısmı için çok geç kaldım. Geç kalmadıklarımla bari doyasıya bayramlaşayım. Siz de öyle yapın: sevdayı, vefayı başka bayrama ertelemeyin.

	Doğru	Yanlış
1. Yazarın dedesi hayatta değil.	☐	☐
2. Yazarın büyük bir ailesi var.	☐	☐
3. Eski bayramlarda bir sobanın çevresine oturulup sohbet edilirdi.	☐	☐
4. Artık bayramlaşmalar telefonla yapılıyor.	☐	☐
5. İnsanlar eskisi kadar duyarlı değil.	☐	☐
6. Bayramdan önce taş merdivenler sabunla iyice yıkanır, temizlenirdi.	☐	☐
7. Bayramda anneannesi yazara harçlık vermek istemezdi.	☐	☐
8. Yazar bayram sabahı saçlarını yana tarayıp kolonya sürerdi.	☐	☐
9. Yazar annesinin cebine kolaladığı beyaz mendillerden birini koyardı.	☐	☐
10. Yazara göre, masada yemek yemek yer sofrasında yemek yemekten daha zevklidir.	☐	☐
11. Ramazan davulcuları bayramda kapı kapı dolaşıp bayram harçlığı toplardı.	☐	☐
12. Bayramda misafirlere badem şekeri ikram edilirdi.	☐	☐
13. Yazar bayramda hem anne hem de baba tarafındaki akrabalarını ziyarete giderdi.	☐	☐

"Eski bayramlar, tatil oldu."

☐ Eskiden bayram tatilleri daha güzel olurdu.

☐ Artık bayramlar tatil yapmak için bir fırsat olarak görülüyor.

☐ Artık bayramlarda tatil yapılmıyor.

☐ Eskiden her bayramda tatil yapılırdı.

"Bugün o eski bayramların kokusu burnuma geliyor, burnumda tütüyor..."

☐ Eski bayramları hatırlıyor ve düşünüyorum.

☐ Eski bayramları anımsıyor ve özlüyorum.

☐ Eski bayramları hayal ediyorum.

☐ Eski bayramları düşünüyorum.

5 Düzeltelim, işaretleyelim

Amerika'da Cadılar Bayramı Telaşı

Bugünlerde New York sokaklarında farklı bir telaş var. Sokaklarda satılan iskeletler, örümcekler ve her tarafta sıklıkla görülen hayalet figürleri; yaklaşan Cadılar Bayramı'nın habercisi. 31 Kasım günü kutlanacak bayrama hazırlanan insanlar hiçbir harcamadan kaçınmıyor ve Cadılar Bayramı sayesinde piyasa beş milyon dolarlık bir canlılık kazanıyor.

Cadılar Bayramı hakkında çok sayıda inanış var. Bir inanışa göre, Cadılar Bayramı gününde ölüler canlanıp insanları korkutmak amacıyla dünyaya geliyor. İnsanlar da buna engel olmak için, ateş yakıyor ve mümkün olduğunca gürültü yapmaya çalışıyorlar.

	Var	Yok
1. Wayne Gangi'nin sıra dışı görüntüsü	☐	☐
2. Wayne Gangi'nin evini süslemek için yaptığı harcama miktarı	☐	☐
3. Wayne Gangi'nin evine gelen ziyaretçilerin sayısı	☐	☐
4. Wayne Gangi'nin ev süslemelerinde kullandığı korku malzemeleri	☐	☐

6 Bayramlarımızı anlatalım

- Bayram hazırlıkları
- Bayram kıyafetleri
- Bayram sabahı
- Bayram ikramları
- Bayram etkinlikleri
- Bayram kutlamaları

7 Sıralayalım, eşleyelim, işaretleyelim

1 Soğuk kışın, bulutlu, yağmurlu havaların ardından gelen bahar mevsimi, dünyanın neresinde olursa olsun doğaya ve insanlara canlılık katar. Baharın gelişi, enerji ve bereket artışının simgesi olarak görüldüğünden dolayı dünyanın pek çok ülkesinde çeşitli şenliklerle, bayramlarla kutlanır.

☐ Hristiyanlarca baharın ve doğanın uyanışının ilk günü bayram olarak kabul edilir. Bu bayramı Ortodokslar Aya Yorgi, Katolikler St. Georges Günü adı altında kutlamaktadırlar. Japonya'da kelime anlamı "mevsim değişimi" olan "Setsubun", şubat ayının 3 veya 4'ünde kutlanan, ilkbaharın ilk günü olarak kabul edilen bir festivaldir. Japonlar bu festivalde evlerinin ve tapınakların etrafına kızarmış fasulye dağıtırlar. Daha sonra herkes mutluluk ve şans getireceğine inandığından dolayı yaşına eşit sayıda fasulyeyi yer. Bahar bayramı Çinliler için de oldukça önemlidir. Bu bayram Çin takvimine göre, 23 Aralık'ta başlar ve 15 Ocak'a kadar sürer. Çin'de bahar bayramı çok çeşitli eğlencelerle, panayırlarla, konserlerle rengarenk kutlanır.

☐ Türk kültüründe bahar bayramı "Hıdırellez"dir. Hıdırellez'in kökeni hakkında çok çeşitli fikirler ortaya atılmıştır. En yaygın inanış, 6 Mayıs tarihinde, Hızır ve İlyas peygamberlerin yeryüzünde buluştuğu ve o sırada kurak toprakların yeşillendiğidir. Bu nedenle 6 Mayıs baharın gelişini temsil eder ve bahar bayramı olarak kutlanır. İnanışlara göre Hızır peygamber, ölümsüzlüğe ulaşmış, özellikle bahar aylarında insanlar arasında dolaşarak onlara yardım eden, bereket dağıtan, hastalara şifa veren bir tanrı elçisidir. Kalbi temiz, iyiliksever insanlara şanslarının açılması için yardım eder, uğur ve kısmet sembolüdür. Bayram adını da Hızır ve İlyas adlarının birleşimden almıştır. "Hızırilyas", halk arasında zamanla "Hıdırellez" haline gelmiştir.

☐ Sözün kısası, farklı zamanlarda, farklı isimler altında olsa da, baharın gelişi pek çok toplumda neşeyle karşılanan, kutlanması gereken bir olay olarak görülmektedir.

☐ Günümüzde Türkiye'de, bu bayram büyük şehirlerde olmasa da kasaba ve köylerde etkin biçimde kutlanır. Kutlamalar genellikle yeşillik, ağaçlık alanlarda ve su kenarlarında yapılır. Buralarda dualar okunur, pikniklerle baharın gelişi kutlanır ve adaklar adanır. Hıdırellez gecesi Hızır peygamberin yeryüzüne geleceği ve uğradığı yerlere bereket vereceği inancıyla çeşitli uygulamalar yapılır. Örneğin; yiyecek kaplarının ve para keselerinin ağızları açık bırakılır. Böylece Hızır peygamberin gelip yiyecek ve paranın bereketini artıracağına inanılır. Ev, araba gibi istekleri olanlar, Hızır peygamberin bu istekleri de karşılayacağına inandıklarından dolayı Hıdırellez gecesi evlerinin bahçelerine bu isteklerinin küçük bir resmini yaparlar.

	Paragraf
Hıdırellez'in kutlanma sebebi nedir?	
Bahar bayramlarının dünyadaki örnekleri hangileridir?	
Hıdırellez nasıl kutlanır?	
Toplumlar niçin baharın gelişini kutlar?	1

canlılık	aktif
köken	şans
bereket	sağlık
şifa	hareketlilik
uğur	bolluk
etkin	kaynak

	Var	Yok
1. Baharın insanlar ve doğa üzerindeki etkisi	☐	☐
2. Hristiyanlarca yapılan bahar bayramı etkinlikleri	☐	☐
3. Farklı kültürlerin baharın gelişini kutlama biçimleri	☐	☐
4. Türk kültüründe bahar bayramının kökeni	☐	☐
5. Hıdırellez'in ilk olarak ne zaman kutlandığı	☐	☐
6. Hıdırellez adının kökeni	☐	☐
7. Hıdırellez kutlamalarının içeriği	☐	☐

8 Başlık koyalım

☐ Hıdırellez Kutlamaları ☐ Bahar Bayramları

☐ Özel Günler ☐ Kültürel Bayramlar

9 Yerleştirelim, tamamlayalım

festival • karnaval • şenlik • bayram

1. Bir bölgenin en önemli ürünü için yapılan gösteri, şenlik. Ya da dönemi, yapıldığı çevre, katılanların sayısı programla belirtilen ve özel önemi olan sanat gösterisi. ______________.
2. Hıristiyanların paskalya öncesindeki renkli eğlence dönemi. ______________.
3. Belli günlerde yapılan eğlendirici gösterilerin tümü. ______________.
4. Milli veya dini bakımdan önemi olan ve kutlanan gün veya günler. ______________.

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıldönümü, 29 Ekim, milli ____________ olarak kutlanır.
2. Mayıs ayında genellikle üniversitelerde bahar ____________ düzenlenir. Öğrenciler konserlerle ve gösterilerle eğlenceli günler geçirir.
3. Türkiye'de sinemayla ilgili en büyük organizasyon Antalya Altın Portakal Film ____________ dir.
4. ____________ denince akla ilk gelen ülkelerden birisi Brezilyadır.
5. Tekirdağ'da her yıl kiraz ____________ düzenlenir ve kilolarca kiraz dağıtılır.

10 Sıralayalım

Benim ülkemdeki

bayramlar : ______________________________

festivaller : ______________________________

şenlikler : ______________________________

karnavallar: ______________________________

NEDENLEŞTİRME *dolayı/nedeniyle/yüzünden, diye*

Ad/Eylem	–	Zaman	Kişi Eki	Ek	İlgeç
fırtına				-dan/-ndan	dolayı
sigara				-den/-nden	nedeniyle
dikkatsizlik					yüzünden
...	...	...	...	...	...
gör	-ma	-yor/-ıyor/-iyor/-uyor/-üyor	-m/-ım/-im/-um/-üm		diye
ol	-me	-dı/-di/-du/-dü/-tı/-ti/-tu/-tü	-n/-sın/-sin/-sun/-sün		
al	-maz	-ın/-yın/-in/-yin/-un/-yun/-ün/-yün	_ /-sın/-sin/-sun/-sün		
oku	-mez	-acak/-yacak/-ecek/-yecek/	-k/-ız/-yız/-iz/-yiz/-uz/-üz/-alım/-elim		
	-mı	-mış/-miş/-muş/-müş	-nız/-niz/-nuz/-nüz//sınız/siniz/-sunuz/-sünüz		
	-mi	-r/-ır/-ir/-ur/-ür	-ın/-yın/-in/-yin/-un/-yun/-ün/-yün		
	-mu		-lar/-ler/-sınlar/-sinler/-sunlar/-sünler		
	-mü				

Örnekler

Onu bir daha göremeyeceğim diye çok korkuyorum.
Anne babalar çocukları iyi bir meslek sahibi olsunlar diye hiçbir fedakarlıktan kaçınmıyor.
Bütün bunlar dikkatsizliğinden dolayı başına geliyor.
Bütün bunlar dikkatsizliğin yüzünden başına geliyor.
Tatilde okurum diye yanıma birçok kitap aldım.

Fırtınadan dolayı gemiler limanda mahsur kaldı.
Fırtına nedeniyle gemiler limanda mahsur kaldı.
Gamze sınavdan kötü not alacağım diye çok korkuyor.
Sigaranın zararlı etkileri yüzünden her yıl binlerce insan ölüyor.
Sigaranın zararlı etkilerinden dolayı her yıl binlerce insan ölüyor.
Tatilde okurum için yanıma birçok kitap aldım.

11 Tümce yazalım

1. Başbakan rahatsızlık*ğından dolayı* toplantıya katılamadı.
2. Gece buzlanma__________ birçok araba kaza yaptı.
3. Akşam seni ye__________ yemek yapıp buzdolabına koydum.
4. Annesi çocuk üşü__________ üzerine battaniye örttü.
5. Söylediğin yalanlar__________ kimse artık sana güvenmiyor.
6. Canan kilo al__________ en sevdiği tatlıdan bir lokma bile yemedi.
7. Dünkü davranışlarınız__________ özür dilemelisiniz.
8. Müdür seminerde yaptığım konuşma__________ beni tebrik etti.
9. İş başvurusu yaptığım şirketin sorumlusu belki beni ara__________ çok bekledim, ama kimse aramadı.
10. Dünyadaki su kaynaklarının yetersizlik__________ birçok ülke su sıkıntısı çekiyor.
11. İnsan kaynakları birimi incele__________ bütün öz geçmişleri odaya bıraktım.
12. Bu sabah sınava gir__________ dün bütün gün çalıştık, ama sınav cuma gününe ertelendi.
13. Ünlü yıldız kendisine yöneltilen sorular__________ sıkıntılı anlar yaşadı.
14. Üniversiteyi birincilikle bitir__________ babası Miray'a bir araba aldı.

12 Eşleyelim

1. Sabah yağan yağmurdan dolayı
2. Jeneratörümüzdeki arızadan dolayı
3. Sen buradan gittin
4. Belki bir gün beni anlar
5. Dünkü tartışmamızdan dolayı
6. Akşam arkadaşlarım gelir
7. Sempozyum sırasındaki aksaklıktan dolayı

[5] onunla aramız açıldı.
[ ] zor anlar yaşadık.
[ ] diye umut ettim.
[ ] diye hala yas tutuyorum.
[ ] diye yemek hazırladım.
[ ] uçak 2 saat rötar yaptı.
[ ] birkaç saat elektrik kesik olacak.

13 Yerleştirelim, işaretleyelim

gelenek • eğlence • protesto • festival • geleneksel

İspanya'da her yıl ____________ olarak düzenlenen domates festivali bu yıl da çılgınca görüntülere sahne oldu. Valencia kenti yakınlarındaki Bunol kasabasında yapılan festivale 36 bin kişi katıldı. Bu yılın domates savaşları için 100 bin olgun domates kullanıldı. Kasaba kırmızıya boyandı. 100 bin nüfuslu Bunol kasabası ise festivale katılmasa da izlemeyi tercih eden 25 bin turisti ülkeye çekti. 1944 yılında ilki yine Bunol kasabasında yapılan ____________ o günden bu yana her yıl Ağustos ayının son çarşambası İspanyollar için bir ____________ kaynağı oluyor. Bunol kasabası gençlerinin aralarında domatesin de bulunduğu kullanılamayacak durumdaki sebzeleri meydanda birbirlerine fırlatarak oynaması ile başladı. Her geçen gün giderek büyüdü ve bir ____________ haline geldi. 1951 yılında kasaba yönetimi tarafından yasaklandı. Yasaklara uymayanlar hapse atıldı. Fakat halk bu yasadan hiç hoşlanmadı ve yasaları ____________ etti. Bu nedenle festival 1959'da zaman limiti konmak şartı ile yeniden düzenlenmeye başlandı.

	Doğru	Yanlış
1. Festival için kasabadaki her yeri kırmızı renge boyadılar.	☐	☐
2. Bunol kasabasına festival için 25 bin turist geldi.	☐	☐
3. Festival 1944'ten beri düzenleniyor.	☐	☐
4. Halk, festivalin yasaklanmasına karşı çıktı.	☐	☐

	Var	Yok
1. Domates festivalinin nasıl ortaya çıktığı	☐	☐
2. Bu yılki festivalin katılımcı sayısı	☐	☐
3. Domates festivalinin düzenlenme zamanı	☐	☐
4. Domates festivalinin yasaklanma nedeni	☐	☐

14 Dinleyelim, işaretleyelim

Karnaval Zamanı

	Rio	Almanya	Venedik
Karnaval geçidi			
Samba okulları			
Maske			
Kırmızı pazartesi			
Kukla			
Kral Momo			
Düello			
Sokak grupları			
Karnaval prensi			

	Doğru	Yanlış
1. Rio karnavalını ülkenin kralı başlatıyor.	☐	☐
2. Samba okullarının gösterileri 1 yıl boyunca sürüyor.	☐	☐
3. Rio karnavalında sadece dans okulu öğrencileri dans ediyor.	☐	☐
4. Almanya'da karnaval düzenlenen şehir sayısı birden fazla.	☐	☐
5. Venedik karnavalının katılımcıları maske ile yüzlerini gizliyor.	☐	☐
6. Venedik karnavalında katılımcılar maskeler sayesinde özgürce eğleniyor.	☐	☐
7. Almanya karnavalı kışın zorluklarını ve kötülükleri uzaklaştırmak için düzenleniyor.	☐	☐
8. Almanlar eğlenmeyi çok seviyor, bunun için Almanya'da çok sayıda karnaval var.	☐	☐

15 Bulalım, işaretleyelim, eşleyelim, yerleştirelim

Yılın En Şahane Günü

"Yaşamın kaynağı, hayatın anlamı, fedakar, cefakar ve de dünyanın en güzel varlığı kimdir?" desek aklınıza kim gelir? Herhalde anneniz. Biliyoruz ki, bizi eleştirdiğinde, hayatımıza müdahale ettiğinde, bazen nedense hiç susmadığında veya duygu sömürüsü yaptığında küsmeyeceğimiz tek insandır annemiz. Annelerin tüm dünya ülkelerinde kabul edilmiş bir günü olması da elbette çok doğaldır.

Bu mutlu gün ta Sümerliler zamanından beri kutlanır. Tabii ki Sümerli evlatların, bizim şimdi yaptığımız gibi belirli bir günde annelerine çiçekler ve hediyeler alarak, onlara kahvaltı hazırlayarak ve babalarıyla elbirliği içinde çeşitli sürprizler hazırlayarak kutladığını sanmıyoruz bu günü. Ama yine de anneler için özel bir kutlama mantığı varmış kafalarında. Zira anaerkil; yani anne egemen bir toplum düzeni hakimmiş. Kadınlar yaşamı devam ettirebilme güçleri olması sebebiyle daha bilge kabul edilirlermiş. Bahar zamanı da doğanın canlandığı dönem olduğu için, doğurganlıkla, dolayısıyla annelikle bağdaştırılırmış. Böylece anneleri sevindirmek için en uygun günler, bahar ayları olarak görülmüş.

Çağlar ilerledikçe ataerkil; yani erkek egemen bir düzene geçilse de gelenek bozulmamış ve anneler için yapılan kutlamalar devam etmiş. Sonraları işin dinsel boyutu daha öne çıkmış ve Hristiyanlar Meryem Ana'ya kutsal bir gün atfetmek istemiş. Aradan zaman geçmiş ve İngilizler sadece **onun** değil, yaşayan biyolojik annelerinin de bir kutlamayı hak ettiğini düşünmüşler. Ama **onlar** bu günü hafta arası kutlamayı akıl ettikleri için izinli sayılırlarmış ve günlerini annelerinin dizi dibinde geçirirlermiş. Ne mutlu onlara...

Gelelim Anneler Günü'nün resmi olarak kutlanmaya başlamasına... 1908 yılında Amerikalı Ana Jarvis, annesinin ölüm yıldönümünü Anneler Günü olarak kutlama kampanyası başlatmış ve başarılı da olmuş.

Sözün özü, "annelik" kavramının ne kadar özel, Anneler Günü'nün pek güzel bir şey olduğunu bilen herkes, bu özel günde annesini rahat ettirmeyi, **onunla** birlikte zaman geçirmeyi, gezmeyi dolaşmayı, dedikodu yapmayı, bir kafeye gidip oturmayı dört gözle bekler. Anneler Günü'nü annesiyle mutlu mutlu geçirir...

Onun → ______________________

Onlar → ______________________

Onunla → ______________________

Sümerliler zamanında,

1. İnsanlar anneler gününü kutlamazlardı. ☐
2. Toplumda kadınların sözü geçerdi. ☐
3. Belirli günlerde annelere hediyeler alınırdı. ☐
4. Babalar da çocukların sürprizlerine katılırdı. ☐

Zaman geçtikçe,

1. Anneler gününe verilen önem azaldı. ☐
2. Anneler günü kutlamaları dinsel bir törene dönüştü. ☐
3. Toplumda erkeklerin sözü daha çok geçmeye başladı. ☐
4. Anneler için yapılan kutlama geçerliliğini yitirdi. ☐

	Var	Yok
1. Annelerin aldıkları hediyeler karşısında duyguları.	☐	☐
2. "Anneler günü" kavramının ilk olarak ortaya çıkışı.	☐	☐
3. Farklı kültürlerde anneler gününün kutlanması.	☐	☐
4. Anneler Günü'nün olumsuz tarafları.	☐	☐

1. elbirliği yapmak	☐ karışmak, araya girmek
2. affetmek	☐ bir eylemi ya da düşünceyi bir kimseye yüklemek
3. duygu sömürüsü yapmak	☐ karşısındaki kişiye kendisini acındırmak
4. akıl etmek	☐ bir iş yapmak için birleşmek
5. müdahale etmek	☐ herhangi bir şeyi zamanından önce düşünebilmek

fedakar • varlık • egemen • boyut • bilge

1. Benim için hayattaki en önemli ____________ sensin.
2. O her şeyi bilen, insanlara bu yönüyle fayda sağlayan ____________ bir kişidir.
3. Seher çocuklarının isteklerini kendilerininkinin önünde tutan, çocukları için her şeyi yapmaya hazır ____________ bir annedir.
4. Herkese sözünü geçirmek, bütün olaylara karışmak isteyen; kısaca yaşadığı topluma ____________ olmak isteyen bir kişiliği var.
5. Ahmet'in bu ofiste yaptığı yenilikler şirketin hizmet politikasına farklı bir ____________ kazandırdı.

16 Açıklayalım

Özel Günler

'Anneler Günü', 'Babalar Günü', 'Sevgililer Günü', 'Dünya Kadınlar Günü'... Özel günler dünyanın hemen hemen her yerinde kutlanır. Fakat bu günleri kutlama şekli bazen toplumlara göre, bazen de insanlara göre değişir.

- Sizin ülkenizde nasıl kutlanır?
- Siz bu özel günün kutlanması gerekip gerekmediği hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Özel günlerde genellikle ne tür hediyeler vermekten, ne tür kutlamalar düzenlemekten hoşlanırsınız?
- Özel bir günde insanların sizin için ne yapması hoşunuza gider?

ADLAŞTIRMA (genel)				-mE/-DİK/-(y)EcEk + iyelik + -(n)E/-(n)DE/-(n)DEn/-(n)I	
Eylem	—	Ek	İyelik Eki	Ek	Örnekler
oku tanış ziyaret et başla gör yaz	-ma -me	-dık/-dik -duk/-dük -tık/-tik -tuk/-tük -acak/-ecek -yacak/-yecek -ma/-me	-m/-ım/-im/-um/-üm -n/-ın/-in/-un/-ün -ı/-sı-i/-si-u/-su/-ü/-sü -mız/-ımız/-miz/-imiz/-muz/-umuz/-müz/-ümüz -nız/-ınız/-niz/-iniz/-nuz/-unuz/-ünüz -ları/-leri	-a/-na -e/-ne	*Teyzem onu ziyaret etmeme çok sevindi.* *Öğretmenleri tanıyınca bu kursa daha önce başlamadığına pişman oldum.* *Bu kompozisyonu yardım almadan yazdığını biliyorum.* *Seni yeniden gördüğüme çok sevindim.* *Sizinle tanıştığıma memnun oldum.* *Hayal ettiği üniversitede okuyacağına çok seviniyor.* *Seni yeniden görmeye çok sevindim.*

17 Tamamlayalım

1. Film o kadar kötüydü ki bu yağmurlu havada evden çıkıp sinemaya gel*diğimize* pişman olduk.
2. Senin bu kadar düşüncesizce hareket et__________ beni çok şaşırtıyor.
3. Bu zor günlerimde bana en çok senin yardımcı ol__________ eminim.
4. Elimden gelen her şeyi yaptım, sınavı kazan__________ hiç şüphem yok.
5. Hastanedeyken onu ziyaret et__________ çok bozulmuş. Oysa benim hastalığından haberim bile yoktu.
6. Ona sürpriz doğum günü partisi hazırla__________ o kadar sevindi ki ağlamamak için kendini zor tuttu.
7. Herkesin içinde benimle öyle saygısızca konuş__________ çok sinirlendim.
8. Sadece kendini düşünüyor, başkalarının zor duruma düş__________ hiç aldırış etmiyorsun.
9. Bu anlattıklarımı kimseye söyle__________ emin olmak istiyorum.
10. Tanıdığım kadarıyla Bora çok sakin bir insandır. Bu olaya bu kadar sinirlen__________ çok şaşırdım.
11. Tatildeyken beni ofisten öyle sık aradılar ki git__________ git__________ pişman oldum.
12. On dakikadır telefonda bağırıp çağırıyorsun. Beni ara__________ ara__________ pişman ettin!

18 Tamamlayalım

1. __________ çok şaşırdım.
2. __________ çok memnun oldum.
3. __________ inanamadı.
4. __________ sinirlendik.
5. __________ çok kızdı.
6. __________ çok şaşırdım.
7. __________ pişman oldum.
8. __________ gücenmiş.
9. __________ kırıldın, değil mi?
10. __________ üzülme.
11. __________ söz vermişsiniz.
12. __________ bir neden yok.
13. __________ bozuluyor.
14. __________ ikna edemiyorum.
15. __________ güvenmiyorum.
16. __________ anlam veremiyorum.
17. __________ hayret ediyorum.
18. __________ özeniyorum.

19 Sıralayalım, tamamlayalım, işaretleyelim

Doğum Günü

Partiye gelecek arkadaşları seçin. ☐

Yaşça büyük ev sahiplerini evden uzaklaştırın. ☐

Arkadaşlarınıza hangi pastayı sevdiğinizi söyleyin. ☐

Arkadaşlarınızla oyunlar oynayın . ☐

1 İnsanlar evlerinde rahat ettiğinden dolayı ______________ .
2. Doğum günü sizin olduğundan ______________ .
3. Doğum günleri samimi insanların beraber olması gereken zamanlar olduğu için ______________ .
4. Tabu, monopoli gibi oyunlar kalabalık grupları dünyanın en komik ekibi haline getireceği için ______________ .

	Var	Yok
1. Bazı insanlar için arkadaşlarının sevgisi en güzel hediyedir.	☐	☐
2. Doğum günü sahibinden başka bir kişi pastayı almalıdır.	☐	☐
3. Büyük insanları evden uzaklaştırmanın farklı teknikleri vardır.	☐	☐
4. Doğum günlerinden ne beklediğimizi sıralamamız doğru bir eylemdir.	☐	☐

"Bu tür günlerde yapmanız gereken şey arkadaşınızı mutlu edecek aktivitelere girişmektir."

☐ İşçiler sabah erkenden kaldırım taşlarını döşemeye giriştiler.

☐ Öfke saçan adam etrafındakilere tekme tokat girişti.

☐ Üşenmedim, evdeki bütün perdeleri yıkamaya giriştim.

☐ Arkadaşlarla fakir öğrenciler için para toplamaya giriştik.

20 Tamamlayalım

Hayalimdeki Doğum Günü

Genellikle arkadaşlarım her sene yaş günümde sabahtan bir şey bilmiyor gibi davranır. Doğum günümü unutmuş gibi yapar ama akşam olunca evimde toplanıp bana sürpriz bir parti yaparlar. Bu gelenek hiç bozulmaz. Bu beni çok mutlu eder ama yine de bu sene onlardan farklı bir doğum günü kutlaması istiyorum. Örneğin bana iki kişilik bir yurt dışı turu ayarlayabilirler ya da beni çok sevdiğim bir sanatçının programına götürüp çılgınca eğlenmemi sağlayabilirler.

Bana kalsa benim için düzenlenebilecek en güzel doğum günü kutlaması ______________

____

____

____

____

____

____

____

21 Yerleştirelim

Kambersiz düğün olmaz • Bayram eder
Şamata koparmaz • Gününü gün eder
Bir yaşıma daha girdim

1. Ahmet'in bu parasızlıkta yıldönümü hediyesi olarak eşine son model araba aldığını duyunca ______________ .
2. Arkadaşlarınızla doğum gününüzü kutlamanıza bir şey demiyorum ama insan apartmanda başkalarını da düşünüp bu kadar ______________ .
3. Her özel günümüzde olduğu gibi bugün de Eren bizimleydi. Ne de olsa ______________ .
4. Kemal dert tasa nedir bilmez. Her gün gezip tozar, ______________ .
5. Oyuncak hediye edilen çocuklar sevinçten ______________ .

12 İnsana Dair...

1. Farklılıklara Rağmen

1 2 3 4 5 6 7

1 Okuyalım, yerleştirelim

doğru • yok • üstün • verimli • tedirginlik

İnsanlar arası ilişkileri zorlaştıran nedenlerden biri farklılıklardır. İnsanlar çoğunlukla kendileri gibi düşünen ve davrananları beğenirler. Çoğu insan kendi özelliklerini başkalarından ____________ görür, kendi düşünce ve davranışlarını da daha ____________ bulur. Bu nedenle, benzer özelliklere sahip insanlarla daha iyi ilişkiler kuracağına inanır. Farklı olduğunu düşündükleri insanlarla olan ilişkilerinde ise ____________ duyar, sorunlar yaşar.

Ancak, yakın çevresinde yalnızca kendisine benzeyen insanlar bulunan kişiler kısa bir süre sonra, bu insanlarla iyi anlaştıkları halde ilişkilerden sıkıldıklarını, hiçbir yeni duygu yaşamadıklarını, herhangi yeni bir şey öğrenemediklerini fark edeceklerdir. Bu ilişkilerin kendilerine yetmediğini göreceklerdir.

İnsana yeni duygular yaşatan, sürekli öğrenme fırsatları ve kişisel gelişim olanakları sağlayan ilişkiler farklı insanlarla kurduğu ilişkilerdir. Bu insanlar sürekli olarak birbiriyle düşünce, bilgi ve duygu alışverişinde olurlar. Bu da o ilişkiyi anlamlı, ____________ hale getirir.

Birbirinden farklı olan insanların aralarındaki ilişkilerde çatışmaların olma olasılığı yüksektir. Bir farklılığın ilişkiyi iyi ya da kötü etkilemesi o tarafların iyi ya da kötü niyetlerine bağlıdır. Kritik nokta farklılıkların ilişkileri engelleyici değil, geliştirici özellikler olarak görülebilmesidir.

Farklı kişilerle ilişkinin sağlıklı olmasının ilk koşulu hoşgörüdür, anlayıştır. Önyargılardan arınmış ilişkiler çok daha sağlıklı olacaktır. Farklılıkları ____________ saymak, görmezden gelmek yerine onları oldukları gibi kabul etmek, anlamak ve saygı duymak ilişkileri geliştirici bir davranış olacaktır.

ULAÇLAR					-Dİk/-(y)EcEk + İyelik halde
Eylem	–	Ek	İyelik Eki	İlgeç	Örnekler
çalış ol yap iste yağ bitir	-ma -me	-dık/-dik -duk/-dük -tık/-tik -tuk/-tük -acak/-ecek -yacak/-yecek	-ım/-im/-um/-üm -ın/-in/-un/-ün -ı/-i/-u/-ü -ımız/-imiz/-umuz/-ümüz -ınız/-iniz/-unuz/-ünüz -ları/-leri	halde	*Aylardır diyet yaptığım halde kilo veremiyorum.* *Sabahtan beri çalıştığım halde kendimi hiç yorgun hissetmiyorum.* *Hiç istemediğim halde üzülmene neden oldum. Özür dilerim.* *Yarın çok önemli bir konuşma yapacağım halde hiçbir hazırlık yapmadım.* *İnternette haberleşmek çok kolay olduğu halde bazı insanlar hala mektuplaşmayı tercih ediyor.* *Kar yağdığı halde hava sıcak.* *Bitiremeyeceğin halde neden bu kadar işi kabul ettin.* *Yarın çok önemli bir konuşma yaptığım halde hiçbir hazırlık yapmadım.*

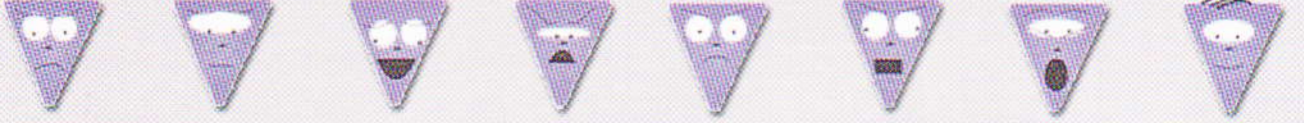
2 Tamamlayalım

1. Bileti ol*madığı halde* otobüse binmeye çalışıyor.
2. Yarın erken kalkması gerek_____ _____ erken yatmak istemiyor.
3. Neden Türkçe bil_____ _____ konuşmuyorsun?
4. Çok yemek ye_____ _____ kilo alıyorum.
5. Çok iyi uyu_____ kendisini yorgun hissediyormuş.
6. Akşama misafir gel_____ ne evi temizledin, ne yemek hazırladın!
7. Derslerime çok iyi çalış_____ sınavı kazanamadım.
8. Alışverişe çık_____ hala hazırlanmamışsın.
9. İste_____ neden Özgür'ü de çağırdın?
10. Bir ay sonra mezun ol_____ neden hiç iş aramıyorsun?
11. Seni üzeceğini bil_____ gerçekleri sana anlatmalıyım.
12. Sınava gir_____ yanına kalem ve silgi almamış.
13. Beni çok kır_____ özür dilememekte ısrar ediyor.
14. Yeni iş teklifini kabul et_____ firmadan düşünmek için zaman istedim.
15. Seni daha önce uyar_____ aynı hataları yapmaya devam ediyorsun.
16. Evin altını üstüne getir_____ yüzüğümü bulamadım.

3 Yeniden yazalım

1. İki tane ağrı kesici aldım ama başımın ağrısı geçmedi.
   İki tane ağrı kesici aldığım halde başımın ağrısı geçmedi.
2. Geç kalacaksa haber vermesini söyledim ama beni aramadı.
   _____
   _____.
3. Sizi bu konuda daha önce de uyardım ama hala işe geç geliyorsunuz.
   _____
   _____.
4. Şu anda tatildeyim ama hala bana işle ilgili konular için telefon ediyorsunuz.
   _____
   _____.
5. Ağustos ayındayız ama yağmur yağıyor.
   _____
   _____.
6. Bana kızacak biliyorum ama ona yalan söylemek zorundayım.
   _____
   _____.
7. Bir ay sonra evleneceğiz ama hazırlıklarımızı tamamlayamadık.
   _____
   _____.
8. İki gün sonra yola çıkacaksınız ama uçak biletlerinizi almadınız.
   _____
   _____.
9. Bugün sınav yapacağımı biliyordunuz ama zamanında sınıfa gelmediniz.
   _____
   _____.

4 İşaretleyelim, eşleyelim, yerleştirelim

Ben Böyleyim

1 Hayat dostlarla güzel. Kimseye bir şey vermiyor, kimseden bir şey almıyorsanız neden yaşıyorsunuz. Mutluluklarınızı çoğaltır acılarınızı azaltır dostlarınız. Her 'merhaba' yeni bir yaşam başlatır. En güzel anlarınız dostlarınızla geçirdiklerinizdir.

2 Dünyanın merkezinde ben varım. Dünya benim için benim etrafımda dönüyor. Herkes benim için var. Her şey benimle güzel. Çok şanslı dostu olduğum insanlar. Ben olmasam ne yaparlardı onlar. Bensiz bir dünya düşünemiyorum.

3 Mutsuzluk mu? O da ne! Yaşıyor olmak bile tek başına bir mutluluk kaynağı. Çiçeklere bakın, ağaçlarla konuşun, rüzgarı dinleyin, eğer mutsuzsanız. Etrafınız güzelliklerle dolu. Yeter ki siz onları görmek ve mutlu olmak isteyin. Kapatın gözlerinizi bütün kötülüklere. Bakmayın onlara. Siz güzellikleri görmeye çalışın.

4 Mutluluk başarıdır. Her şeyinizi ortaya koyun başarmak için. Asla vazgeçmeyin, pes etmeyin hayat karşısında. Yılmayın ve hep daha fazlasını isteyin. İstemeden hiçbir şey başaramazsınız. Siz sadece isteyin. Bir gün istediğiniz her şey sizin olacaktır.

5 Her şeye boşverin. Bugün varız yarın yok. Bu hırs, bu çaba niye. Dünyaya bir daha gelmeyeceğiz. Üzülmeyin olur olmaz şeylere. Gününüzü gün etmeye bakın. Kimse size üzüntüyle sıkıntıyla geçirdiğiniz zamanı geri vermeyecek. Bugün ağladığınıza yarın güleceksiniz.

6 Ben yaşamışım yaşamamışım kimin umurunda. Var mıyım yok muyum bu dünyada belli değil. Kimse beni görmüyor, farketmiyor. Bazen kalabalığın içinde haykırmak istiyorum 'Ben buradayım, neden beni görmüyorsunuz. Belki de aradığınız dost benim.' diye.

7 Dostlarınızı sevin. Ama kendinizi onlara teslim etmeyin. Her an hayat karşısında tek başınıza savaşmak zorunda kalabileceğinizi unutmayın. En zor anınızda yanınızda hiç kimseyi bulamayabilirsiniz. Bir gün herkes sizi terkedebilir. Bu ana hazırlıklı olun.

8 Kendi hayatınızla ilgilenin. Etliye sütlüye karışmayın. Uzak durun. Kahramanlıklar eskide kaldı. Dünyayı siz mi kurtaracaksınız? Size ne başkalarının derdinden tasasından. Başkaları sizinle ne kadar ilgileniyor. Siz kendinizi kurtarın yeter.

Gamsız [5]
İyimser ☐
Kendini beğenmiş ☐
Güvensiz ☐
Hırslı ☐
Yalnız ☐
Bencil ☐
Paylaşımcı ☐

Hangisi söyler?

Bir dost bir post yeter bana. [1]
Eskiden biraz kibirliydim ama şimdi mükemmelim. ☐
Her koyun kendi bacağından asılır. ☐
Hayat hoş gerisi boş. ☐
Takmayın kafanıza. ☐
Bana dokunmayan yılan bin yaşasın. ☐
Azla yetinen çoğu bulamaz. ☐
Sesimi duyan yokmu? ☐
Mutluluk içinizde. ☐
Dost kara gün içindir. ☐
İstemek başarmanın yarısıdır. ☐
Dünya fani. ☐
En büyük servetiniz dostluklarınızdır. ☐
Ben kendi işime bakarım. ☐
Bıktım böyle yaşamaktan. ☐

Siz kendinizi nasıl tanımlarsınız?

- dost canlısı
- alçak gönüllü
- adam sendeci
- vurdumduymaz
- duyarsız
- sevecen
- kibirli
- çekingen
- alıngan
- duyarlı
- kötümser
- kıskanç
- girişken
- sakin
- evhamlı

____
____
____
____
____

5 Yerleştirelim, işaretleyelim
Sokak Röportajı

taviz vermek • istismar etmek • tahammül etmek

a) dayanmak, katlanmak, kaldırmak: ______________
b) birinin iyi niyetini kötüye kullanmak: ______________
c) uzlaşmaya varabilmek için istek ya da haklarından karşı taraf yararına vazgeçmek: ______________

1. Hoşgörülü olmak adına kendinden çok fazla ______________ insanlar beden ve ruh sağlığına zarar verir.
2. Aynı kişiye sürekli aynı hoşgörüyü gösterince, o kişi ne de olsa problem olmaz diyerek daha dikkatsiz davranıp bu durumu ______________.
3. Birilerinin kötü davranışlarına ______________ neyi değiştirebiliriz kendimizi üzmekten başka?

1. Hataları sürekli hoş görülenler, hatalarını düzeltmemeyi alışkanlık haline getirebilir.	1. Konuşmacı
2. Hoşgörülü insanlar her zaman üzülür.	2. Konuşmacı
3. Hoşgörülü olabilmek için olumsuzlukları içinize atmak bizi mutsuz ve sinirli yapar.	3. Konuşmacı
4. Hoşgörülü insanların çevresinde daha fazla insan vardır.	4. Konuşmacı

6 Sürdürelim, eşleyelim, işaretleyelim

Hayatlarımız ve Standartlar

Çevrenizde hep benzer insanlar gördüğünüzü, benzer filmler izlediğinizi, benzer kitaplar okuyup hep benzer konularda konuştuğunuzu fark ettiniz mi?

Konuya şöyle bir örnekle girelim: Düşünün ki vitrinde bir kazak **görüyorsunuz**. Tam aradığınız kazak! Onu giydiğinizde herkesten daha güzel, daha şık olacaksınız; insanlar gözlerini sizden alamayacak! Evet, etiketteki yüksek rakama rağmen kazağı alıyorsunuz. Ne kadar da mutlusunuz! Yüzünüzde kocaman bir gülümsemeyle mağazadan çıkıyorsunuz... Ama o da ne? Bu mutlu anın tadına varamadan bir de bakıyorsunuz ki mutluluğunuzu başkaları giymiş! Bu, kafamızdaki mutluluk şablonunun birbirine çok benzediğinin göstergesi olabilir.

Gittikçe birbirinin kopyası insanlara dönüşmeye başladık. Farklı olmak adına yaptıklarımız bile çeşit çeşit ambalajlar içindeki benzer şeyler. Biraz kolay olanı seçiyor ya da farklı olmanın sorumluluklarını taşımak istemiyoruz. Çevremizdekilerin kabul ettiği, beğenilen ve sevilen bir insan olmak için bizi biz yapan detaylardan vazgeçtiğimizi fark edemiyoruz bile. Böylelikle benzer beğeniler, benzer beğenilere hitap eden benzer içerikli filmler, benzer konulu çok satan kitaplar, benzerliklerden beslenip gelişmeyen ama genişleyen düşünceler etrafımızı sarıyor.

Kimimiz kalabalıktan ayrı kalmamak için, kimimiz "mahalle baskısı"yla aslında tam olarak kendi beğenimizi yansıtmayan oluşumlar içinde buluyoruz kendimizi. Pek de anlam veremediğimiz halde, girdiğimiz ortamdaki dile yabancı kalmamak için cümlelerimize kattığımız kelimeler; bize yakışmamasına rağmen, sırf yılın modası diye giydiğimiz giysiler, kuşandığımız renkler... Peki çevremizdekiler tarafından kabul görmenin **yolu** onlar gibi olmak mı sadece?

____

____

____

____

____.

çevre	zevk
detay	sadece
sırf	ayrıntı
beğeni	etraf

"Çevremizdekiler tarafından kabul görmenin yolu onlar gibi olmak mı sadece?"

- ☐ Hayatta epeyce yol almış bir insandı.
- ☐ Bu yolda varını yoğunu harcadı.
- ☐ Başarılı olmanın birçok yolu vardır.
- ☐ Çocuklara yolda top oynamayın!

"Düşünün ki vitrinde bir kazak görüyorsunuz."

- ☐ Beni aileden biri olarak görüyor.
- ☐ Bu noktaya gelene kadar çok zor günler gördük.
- ☐ Gözlüğümü gördün mü? Buraya koymuştum.
- ☐ O da sonunda bu işin iyiye gitmeyeceğini gördü.

"Farklı olmak adına yaptıklarımız bile çeşit çeşit ambalajlar içindeki benzer şeyler."

- ☐ Farklı olmak için değişik şeyler yapmamız yetmez.
- ☐ Farklı olmak için yaptıklarımız da aslında birbirine çok benziyor.
- ☐ Benzer şeyler yaparak farklı olmak mümkün değildir.
- ☐ Benzer şeyler yapmak farklı olmamızı engeller.

ULAÇLAR						-mEsInE rağmen/karşın
Eylem	–	Ek	İyelik Eki	Ek	İlgeç	Örnekler
büyü	-ma	-ma	-m	-a/-na	rağmen	*Sabahtan beri aç olmama rağmen canım hiçbir şey istemiyor.*
çalış	-me	-me	-n	-e/-ne	karşın	*Küresel ısınma problemi günden güne büyümesine rağmen yetkililer gereken önlemleri yeterli düzeyde almıyor.*
ol			-sı/-si			*Çok çalışmama rağmen sınavlarda istediğim puanları alamıyorum.*
öksür			-mız/-miz			*İlaçlarımı düzenli kullanmama rağmen iyileşemedim.*
kullan			-nız/-niz			*Öksürmene rağmen sürekli sigara içiyorsun.*
			-ları/-leri			*Sigara içmeme rağmen öksürüyorsun.*

7 Tamamlayalım

1. Her şey kötüye git*mesine* *rağmen* ben umudumu yitirmedim.
2. Ondan özür dile__________ hala benimle konuşmuyor.
3. Ailesinin karşı çık__________ __________ kimseyi dinlemeyip onunla evlendi.
4. Düzenli olarak spor ve diyet yap__________ __________ kilo veremiyorsanız bir diyetisyene gidin.
5. İnsanlar, zararlarını bil__________ __________ sigara içmeyi bırakamıyorlar.
6. Dün akşamki maç o kadar heyecanlıydı ki futboldan pek hoşlan__________ __________ televizyonun başından ayrılamadım.
7. Bademli'deki Kiraz Festivali yağmur__________ __________ coşku içinde geçti.

8 Yerleştirelim

farkına varmak • fark etmek • fark gözetmek
farkında olmak • fark atmak

1. Kimse arasında bir __________ herkesin düşüncesine saygı gösteririm.
2. Final maçında Fenerbahçe basketbol takımı on iki sayı __________ __________ şampiyonluğa ulaştı.
3. Eski kıyafetlerimi denediğimde çok kilo aldığımı __________.
4. Sakin kafayla düşünürsen sen de yaptığının yanlış olduğunun __________.
5. Hiç __________ __________ yaptığınız ters bir hareket boynunuzun tutulmasına sebep olmuş olabilir.

9 Dinleyelim, dolduralım

5 Kişiye Sorduk

	Kaçıncı
1. Kendine güveni yüksek bir insan.	
2. Yaptığı işlerle farkını ortaya koyabildiğini düşünüyor.	
3. Yadırganmak istemiyor.	
4. Çevresindeki insanların, özellikle arkadaşlarının tepkilerine önem veriyor.	
5. Sıradan biri olmadığına inanıyor.	
6. Diğer insanlarla uyumlu olmaya çalışıyor.	

	Kaçıncı
7. Başkaları karşısında açıksözlü olabiliyor.	
8. İnsanların kendisi hakkında ne düşündüğünü önemsemiyor.	
9. Ona göre fark yaratan kişiler dışlanıyor.	
10. Ona göre farklı olmak için özel bir çaba harcamak gereksiz.	
11. Arkadaşlarının özentilerini tuhaf buluyor.	
12. "Ben zaten farklıyım." diyor.	

10 Atasözünü açıklayalım

"Sürüden ayrılanı kurt kapar."

____

____

____.

11 Eşleyelim, işaretleyelim

Marjinal Olmak İçin Yaşamadım

Hayata dair bir şeyler sızıyor bakışından, söylediği her sözden. Marjinal desek de aslında sadece kendine özgü yaşayan biri o. Yola, "Kendime dair bir şeyler yaşamak istiyorum." diyerek çıkan bir adam. Kulaklarını boş sözlere tıkayıp, sadece müziğini hisseden ve onu duyan bir isim... Hayko Cepkin.

Hayko Cepkin, şöhret saydığımız kavram kargaşasının içine düşer düşmez akılları kurcalamaya başladı. Kimileri "Bu kim?" dedi, kimileri ise "İşte bu!". Bir anda gelgitli fikirlerin başkahramanı olan Hayko Cepkin, çoktan çemberin dışındaki yaşamı keşfetti. Onu anlatmak gerçekten çok zor. İnsan görüntüye takılırken, kendi kafasında anlamlar oluşturmaya çalışırken, onun hayata ve insana ait tüm gerçeğini atlayabiliyor.

Fırtınalı yaşamların, para hırsının, marjinal olmak adına yapılan tüm **gariplikleri**n çok uzağında duruyor Hayko Cepkin. İlk bakışta şaşırsa da insan, biraz sabredip tanımak ve dinlemek gerekiyor onu. O aslında hiçbir şeye gülüp geçmeyen, her sorunu ciddiye alıp çözmeye çalışan ve doğru bildiklerinin peşinden giden biri.

Bir gün çok sevdiğim biri bana demişti ki; "Hayat düz çizgide yaşanmaz. Arada bir çizgileri değiştirmeli, yoldan çıkmalı. Yoksa hayatın keşfi olmaz." Hayko Cepkin bunu yapanlardan biri işte. Herkes onun marjinal biri olduğunu düşünüyor ancak o, bunu kabul etmiyor. Ve şöyle diyor; "Marjinal olmak için yaşamadım. Benim hayatımda marjinal ve de imaj kelimeleri yok. Ben hayatımda gündelik yaşama karşı duyduğum sıkıntıları dışa vuruyorum sadece."

Ve hayattaki her adımını hazmederek, sağlam bir biçimde attığını söylüyor. Bugünkü başarısına ulaşmadaki sırrını ise şu sözleriyle özetliyor: "Hazmederek ilerledik. Şan, şöhret, para peşine düşmeden, büyümenin en yavaş ve en olgun adımlarla olduğunun bilinciyle ayakta durduk ve başardık. Yolumuz hala uzun ve sistemimiz hala aynı."

Senem Tekinkoca

1. kulaklarını tıkamak	☐ Herkesçe kabul edilen kuralların dışına çıkarak kendince bir hayat sürmek.
2. aklını kurcalamak	☐ Dinlemek istememek.
3. yoldan çıkmak	☐ Aklına takılan bir şeyi anlamaya, kavramaya çalışmak.

"Marjinal olmak adına yapılan tüm garipliklerin çok uzağında duruyor."

☐ Bugün sende bir gariplik var. Kimseyle konuşmuyorsun.

☐ Garipliklerí çok sever, dikkati çekmek için elinden geleni yapar.

☐ Ondaki bu gariplik kimsesizliğinden, tutunacak tek bir dalı bile olmadığındandı.

☐ Terk edilmiş bir kasabada yaşandığı söylenen gariplikler bir filme de konu olmuş.

	Doğru	Yanlış
1. Yazar Hayko Cepkin'in anlatılması güç bir insan olduğunu düşünüyor.	☐	☐
2. Hayko Cepkin'e göre hayatı keşfetmek için yoldan çıkmak gerekiyor.	☐	☐
3. Hayko Cepkin'in üne kavuştuğu ilk günlerde onu herkes tuhaf buldu, yadırgadı.	☐	☐
4. Hayko Cepkin dış görünüşünün hayatıyla ilgili sıkıntılarını ifade ettiğini söylüyor.	☐	☐
5. Hayko Cepkin marjinal olduğunu kabul etse de bunun için bir çaba harcamadığını savunuyor.	☐	☐

12 Atasözlerini açıklayalım

- Akıllı düşünene kadar, deli oğlunu evermiş, torunu olmuş.
- Akıllı köprü arayıncaya dek deli suyu geçer.
- Deli deliyi görünce çomağını saklar.
- Deliden al uslu haberi.
- Deli ile çıkma yola, başına getirir bela.
- Deliye taş atma, başını yarar.
- Deli dostun olacağına akıllı düşmanın olsun.

13 Okuyalım, işaretleyelim

Kim Akıllı, Kim Deli

Tuba Akyol
www.milliyet.com.tr

Farklı farklı şekillerde belki ama neticede hep birlikte deliriyoruz...

Bizim evdeyiz. Misafirler var. Biri de arkadaşımın arkadaşı. Arkadaşım "O böyledir" dedi. "Tam olarak nasıldır yani?" Bu esnada tişörtünü çıkardı misafir. "Böyledir işte." dedi arkadaşım. "Bir sakıncası yok değil mi?" diye sordu misafirim. "Çoraplarını da çıkar **bari**" dedim.

Birkaç hafta sonra yine aynı ekip bize gelecekti. "Gelenlerden biri soyunabilir, aldırma" dedim sevgilime.

Çocuk sevgilimden bant istedi. Kaşlarını kaldırıp bantladı. Sonra burnunun ucunu kaldırıp bantladı. Böyle botokslu ve burun estetikli biri olarak oturdu bütün gece.

Bir başka akşam, bu kez ortak arkadaşımızın evinde, omuzlarında siyah bir tül, ortalıkta bir sürü mum falan, öne arkaya mır mır mır tülleri savurarak sallanıp duruyor... Ne oluyor? Yıllar evvel denizde kaybolan bir arkadaşının yasını tutuyor. Bu talihsiz olayın yıldönümüymüş!

Yaptığı her şeye rağmen çok akıllı bir çocuktan bahsediyorum aslında... Zeki. Eğlenceli. Yetenekli. Deli mi? Kim değil ki?

Hepimiz deliyiz

Yönetmen Reis Çelik "Deliler" diye bir belgesel hazırlıyormuş. Anadolu'nun çeşitli yerlerindeki akıl hastalarıyla konuşup görüntülüyormuş. Bu 'deli'lerden birine "Benden akıllısın. Niçin deli numarası yapıyorsun?" diye sormuş. "Bizim memleket sınıra yakın." demiş adam, "Yürüdüm sınırı geçtim. Artık kimse bana dokunmuyor. Her sınırı geçiyorum."

Bizim 'deli'ninki de bu hesap. Bir kere "deliyim" diye belletti kendini, şimdi her sınırı geçiyor. Deli ya, "Dur kardeşim, niye soyunuyorsun?" demiyoruz mesela ona. Hatta, olur ya bir gün bize gelip soyunmazsa, ben herhalde yadırgayacağım soyunmamasını.

Ya da ne bileyim, o akşam alnındaki bantlar biraz gevşemişti, tam bizden çıkarlarken yeniden bantladım ben. Başka hiçbir arızamız yoksa bile 'deliyle deli olma' kategorisinden deliyiz hepimiz.

Cins cins delilik

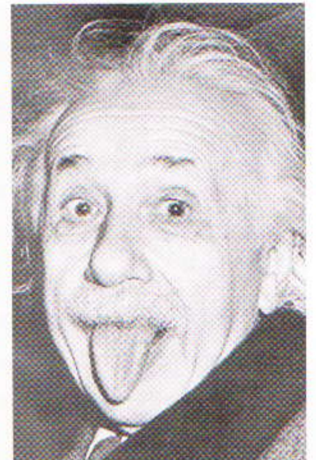
Zaten son günlerde kimden bahsedersek edelim, laf dönüp dolaşıyor, sohbet illa ki "Aaa, yazık, o da delirmiş" diye bitiyor. Doktorlar, mühendisler, bekçiler, marketteki kasiyer, benimkiler de dahil tüm arkadaşlarımın annesi ve babası, aslında tüm arkadaşlarım, ben... Farklı farklı şekillerde belki ama neticede hep birlikte deliriyoruz. Bazısı paraya takıyor, bazısı sürekli takip edildiğini sanıyor, bazısı da kafayı alışverişle bozuyor. Delilik de cins cins. Kimi işi çılgınlığa vuruyor, egosunu yiyip yutup hayata egosuz, dertsiz, tasasız devam ediyor, komik oluyor. Kimi kendini "dünyayı kurtaran adam" sanıyor; bir türlü kıymetinin anlaşılmamasından, kimsenin onu anlamamasından yakınıp duruyor, gülünç oluyor.

Bir programdan diğerine saniye saniye deliren ciddi adamlar, bir röportajdan ötekine adım adım deliren ünlüler, bir yazıdan diğer yazıya cümle cümle deliren köşe yazarları... İnsan korkuyor!

	Doğru	Yanlış
1. Yazar, evine gelen misafirin, yaptığı tüm garipliklere rağmen, zeki ve yetenekli biri olduğunu düşünüyor.	☐	☐
2. Hazırlanan bir belgeselde Türkiye'nin çeşitli bölgelerindeki akıl hastalarıyla röportajlar yapılıyor.	☐	☐
3. Yazara göre kendisine "deli" denen insanlar ne yaparlarsa yapsınlar yadırganmıyorlar.	☐	☐
4. Yazar herkesin farklı takıntıları olduğunu ve yavaş yavaş kafayı üşüttüğünü düşünüyor.	☐	☐

"Çoraplarını da çıkar bari."

- ☐ İşe geç geleceğini bana haber verseydin bari.
- ☐ Elin değmişken ütüle bari.
- ☐ E hadi git bari ama saat sekizden önce evde ol!
- ☐ İndirim yapmadınız, bari taksit sayısını artırın.

14 Yerleştirelim, işaretleyelim

Büyük Ada'da Bir Yalnız Adam: ERGÜDER YOLDAŞ

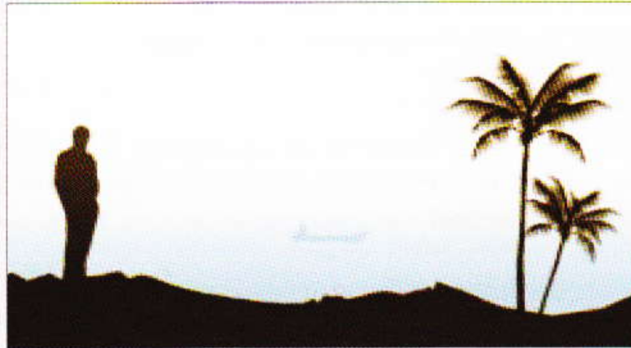
İstanbul'da Büyükada'da bir kulübede yaşıyor. Şehirde olmamayı, şehirden olmamayı tercih etmiş. "Burada tavşanlar ve kaplumbağalar var. Yukarıda da inekler. Ben onlarla konuşurum. Sözümü dinlerler." diyen Yoldaş'ın eskiye dair en büyük özleminin ne olduğuna gelince: "Kurufasulye, kıymalı karnıbahar ve börülce."

Sosyal çevresinden koparak Büyükada'da bir kulübede hemen hemen 15 yıldır inzivada yaşıyor besteci/müzisyen Ergüder Yoldaş.

Kendisini "toplumdan soyutlanmış bir Robinson Crusoe" sayanlara da şöyle cevap veriyor Yoldaş; "Oradakiler (kentliler) öyle düşünürler. Ama ben ne yaptığımı biliyorum. Toplumun sağlığı bozuk. İletişim yok. Toplum içinde yaşayanlar da birer Robinson Crusoe."

Ergüder Yoldaş, kendinden soyutluyor "oradakiler" diye adlandırdığı insan yığınlarını. Sanki başkalarıymış gibi oldu. Yanlış anlaşılmasın "oradakiler" derken kastedilen insan yığınları biziz. Biz sabah sekiz, akşam beş işçileri yani.

Yoldaş, 1939'da İzmir'de dünyaya gelir. Ankara Devlet Konservatuvarı'ndan mezun olduktan sonra 1963 yılında eğitimli bir müzisyen olarak profesyonel müzik yaşamına kendi kurduğu "Halikarnas Altılısı Grubu"yla başlar. İki defa evlenmiştir ve iki çocuk sahibidir. Ergüder Yoldaş çocuklarının ara sıra Büyükada'da kendisini ziyarete geldiklerini söylüyor. Adada vaktinin çoğunu onların ders notlarıyla ilgilenerek geçirdiğini de ekliyor buna. Hani insanın içinde öğrenme aşkı olmaya görsün. Orada veya burada olmak engel değil.

"Neden bu hayata küskünlük, bu kaçış?" sorusuna da "Küskünlük ya da hayattan bir kaçış değil bu. Bu bir tercih. Yaşarken burada olmak tercihi." diyerek cevap veren ve modern hayatın yapaylığını eleştiren Yoldaş, Büyükada'da bu ormanda sağlık durumunuz nasıl sorusuna da "Sağlıklı insanların sağlık sorunu yoktur." diye cevap veriyor.

Pek tabiidir bu cevaplar. Farklı yaşamların farklı dilleri olacaktır. Zaten bu dil farklılığı yüzünden değil mi bu farklı tercih. Hangi dilin doğru olduğuna gelince... İçinde yaşadığımız zamanlarda biz şehirliler ne kadar doğruysak ve ne kadar doğruyu konuşuyorsak, o da bizden o kadar daha doğru ve o kadar daha doğruyu konuşuyor.

Bestelerinde doğu-batı sentezini oluşturma yolunda ciddi çabalar ortaya koyar Ergüder Yoldaş. Bunu başarması bestelerini farklı kılmıştır. Bu kadar tutunabilmişken bu renkli hayata, 1982'de müziğe dair yaptıklarına son noktayı koymuş ve sonrasında terk etmiştir yaşadığı hayatı Ergüder Yoldaş. Bu bir "batsın bu dünya" tavrı değil, tersine dünyada daha doğru yaşama çabasıdır ona göre. Hal böyle olunca sormak lazım, biz insanlar, kaçımız feda edebiliriz içinde bulunduğumuz ortamı ideallerimiz uğruna.

Şimdi o hala Büyükada'da yalnız bir adam ve biz kayıp bir bestecinin bıraktıklarıyla yani eserleriyle tanıyoruz onu. Biz şehirlilere düşen bu aykırı duruşa acımak değildir dostlar -ki esas acınacak olan kimdir bilinmez- bu farklı duruşu saygıyla karşılamak ve bu aykırı adamın deyimiyle bu tavrı algılamaya çalışmak, onun gerçeğini yakalayabilmektir.

Murat Ak

uyuşmak • kopmak • kastetmek
soyutlamak • saymak

1. ayrılmak, uzaklaşmak: ____________
2. demek istemek: ____________
3. bir kimseyi, durumu , düşünceyi içinde bulunduğu durum ve düşünceden ayrı tutmak: ____________
4. Herhangi bir şey yerine koymak, herhangi bir şey gözüyle bakmak: ____________
5. bir şey üzerinde anlaşmaya varmak: ____________

	Doğru	Yanlış
1. Büyükada'da yalnız bir yaşam sürüyor.	☐	☐
2. Yalnız yaşamaktan çok sıkılıyor.	☐	☐
3. Yalnız yaşamak kendi seçimi.	☐	☐
4. Ailesinden kaçmak için Büyükada'yı seçmiş.	☐	☐
5. Modern hayatı doğal bulmuyor.	☐	☐
6. Kendisini " Robinson Crusoe" olarak görüyor.	☐	☐
7. Ormanda yaşadığı için sağlık sorunları var.	☐	☐
8. İdealleri için yaşam şeklini tamamen değiştirmiş.	☐	☐
9. Müzik hayatında başarılı olamadığı için müziği bırakmıştır.	☐	☐

Ergüder Yoldaş'a göre;

☐ 1. Toplum içinde iletişim sorunu var.

☐ 2. Toplum içinde yaşayan insanlar da yalnız.

☐ 3. Yalnız yaşamayı seçmek daha iyi yaşama amacıyla yapılan bir davranıştır.

Yazara göre;

☐ 1. Ergüder Yoldaş'ın yaşama bakışı doğru değil.

☐ 2. Ergüder Yoldaş alışılmışın dışında, farklı bir insan.

☐ 3. Ergüder Yoldaş'ı anlamaya çalışmalıyız.

15 Dinleyelim, işaretleyelim

Cennet Köşesinde Yaşam

Varol çiftinin;	Var	Yok
1. koya taşınmalarının nedeni	☐	☐
2. neyle geçindikleri	☐	☐
3. gündelik işleri	☐	☐
4. kaç çocuğu olduğu	☐	☐
5. evlerinin özellikleri	☐	☐

	Doğru	Yanlış
1. Varol çifti 35 yıldır çocuklarıyla beraber ıssız bir koyda yaşamakta.	☐	☐
2. Salih Varol ve eşinin evinde teknolojik hiçbir alet bulunmuyor.	☐	☐
3. Varol çiftinin koya yerleşmelerinin nedeni ekonomik sıkıntılardı.	☐	☐
4. Varol çiftinin yaşadığı yere ancak deniz ya da hava yoluyla gidilebiliyor.	☐	☐
5. Issız bir yerde yaşamak başlarda Varol çiftini oldukça korkutmuştu.	☐	☐

Varol ailesinin yaşadığı yerde	Var	Yok
1. Otomobil		
2. Pilli radyo		
3. Bahçe		
4. Kaynak suyu		
5. Eşek		
6. Elektrik		
7. İnek ve koyunlar		
8. Tekne		

KARŞITLIK — *-(y)E rağmen/karşın, -sE dE / bile*

Ad/Eylem	—	Bağlaç/İlgeç	Örnekler
olumsuzluk	-a/-ya/-na/-ne	rağmen	*Yaşadığı bütün zorluklara rağmen üniversiteyi bitirdi.*
zorluk	-e/-ye	karşın	*Pilot olumsuz hava koşullarına rağmen uçağı piste indirmeyi denemeye karar verdi.*
sakatlık			*İstemesek de akşamki partiye katılmak zorundayız.*
koşullar			*Onu özür dilese de affetmeyeceğim.*
...	...	...	*O beni aramasa da ben onu aramaya devam edeceğim.*
dile	-sa	da	*O beni aramasa bile ben onu aramaya devam edeceğim.*
ara	-se	de	*Yanlış bile olsa ödevlerinizi kendiniz yapın.*
iste		bile	*Yıldız futbolcu sakatlığına rağmen final maçında takımını yalnız bırakmadı.*
katıl			*Şirketimiz bütün olumsuzluklara rağmen projeyi vaadettiği tarihte bitirdi.*
			Şirketimiz bütün olumsuzluklarda rağmen projeyi vaadettiği tarihte bitirdi.
			Onu özür dilerse de affetmeyeceğim.

16 Tamamlayalım

1. Yağmur*a rağmen* futbol oynadık.
2. Yasak________ kendilerini tehlikeye atıp nehre girdiler.
3. Kalabalık trafik________ toplantıya yetişti.
4. Sıcak________ dışarı çıktı.
5. Konser salonundaki kalabalık________ oturacak yer bulduk.
6. Yarın saat sekizden sonra ara ________ beni evde bulamaz.
7. Ödevlerini yap________ öğretmen bu saatten sonra kabul etmez.
8. Yediklerine dikkat et________ spor yapmadan kilo veremezsin.
9. Hemen hazırlanıp çık________ artık konsere yetişemeyiz.
10. Gece gündüz çalış________ o sınavı geçemezsin, çünkü çok zor.
11. Tüm araştırma________ AİDS ve kansere çare bulunamadı.
12. Her şey yolunda git________ işlerimi Cumartesiye kadar bitiremem.
13. Su iç________ kilo alıyorum.
14. Artık iste________ geri dönemem.
15. Derslerde her şeyi anla________ sınavda başarılı olamıyorum.
16. Arabanızın yeni ol________ periyodik bakımlarını aksatmamalısınız.

17 Tümce kuralım

1. erken / sabah / uyanıyorum / yatsam / akşam / bile

   ________________.
2. uyarılarıma / hataları / rağmen / aynı / tüm / etti / yapmaya / devam

   ________________.
3. gelmeyi / rağmen / tüm / etmedi / ısrarlarımıza / partiye / kabul

   ________________.
4. ilaç / hastalığına / kullanmıyor / rağmen

   ________________.
5. özür dilesen de / fark etmez / bundan / sonra

   ________________.
6. ayaklarına / onunla / barışmayacağım / yalvarsa da / kapanıp

   ________________.
7. camı / uyuyamıyorum / geceleri / açsam da/ sıcaktan

   ________________.
8. rağmen / düzenli / iyileşemiyorum / bir türlü / ilaçlarımı / kullanmama

   ________________.
9. bile / sözlerini / müzik / Türkçe / anlamasanız / dinleyin

   ________________.
10. gideceğim / günkü / Pazar / bile / konsere / olsam / hasta

    ________________.
11. vazgeçmeyeceğim / benden / senden / bile / sen / vazgeçsen

    ________________.
12. artık / etti / koşsan / hareket / otobüs / bile / yetişemezsin

    ________________.

18 Okuyalım, dolduralım, işaretleyelim

Sadece Şort ve Doğanın Dostluğunu Giyinen Adam

Cumhuriyet öncesinde Ahmet Bedevi adıyla bilinen, Manisa'da yaptığı yeşillendirme, ağaç dikme çalışmaları, çevreciliği ve yaz kış sadece bir şort ile Manisa sokaklarında dolaşması nedeniyle Manisa Tarzanı olarak adlandırılan kişidir.

Ahmet Bedevi 1899 yılında Bağdat'a 100-125 km kadar kuzeyde olan Samarra şehrinde dünyaya gelmiş Kerkük kökenli bir Türkmendir. Kurtuluş Savaşı'nda savaştığı için kırmızı şeritli İstiklal Madalyası sahibidir. Hayatını Manisa'yı tüm Türkiye'ye örnek olacak şekilde ağaçlandırmaya adamış ve yaşadığı süre boyunca binlerce ağaç dikmiştir. Spil Dağı'nda yaşayan ve Manisa sokaklarında üzerinde sadece şort ile dolaşan Ahmet Bedevi'ye halk "Manisa Tarzanı" adını takmıştır. 1963 yılında hayatını kaybedince Manisa halkınca bir efsaneye dönüştürülmüş, heykeli **dikilmiştir**. Her yıl ölüm yıldönümü olan 31 Mayıs'ta Manisa'da Ahmet Bedevi için törenler düzenlenir.

Manisa Tarzanı diyor ki:

Ben Tarzan...

"Yaşayışım gayet basittir. Yaz, kış , Topkale' deki kulübemde ve mağaramda yaşarım. Evim meyve ağaçlarıyla, çiçeklerle çevrilmiş cennet gibidir. Yazın yaş, kışın kuru meyveler yerim. Günde üç kez, buz gibi suyla yıkanırım. Vücudumu korumak için, kendi yaptığım bitkisel yağı sürünürüm. Eski ve yeni yazıyı bilirim. Türk müziğine hayranım. Sinemanın tutkunuyum. Zaten dertle, gamı bunlarla unutuyorum. Gazete ve dergi elimden düşmez, hepsini alıp okurum."

"Üzüntü, dağın üzerine gelip duran buluta benzer. Çok durunca yağmur olur, kar olur, yerleşir kalır. Başında üzüntüyü çok durdurmaya gelmez. Bulutu daha bulut halindeyken kovmak lazım."

"Ahmet Bedevi bir çıplak, **garip** adamdır. Ama ölünce, ağaç sevgisi sembolü olacak, hangi idareci, ağaç kestirirse rüyasına girecek, boğazına sarılacağım. Bu memleketin yeşile, yeşilliğe, ağaca, çiçeğe ihtiyacı var. Bu sevgiyi yaşatın ne olur."

	Doğru	Yanlış
1. Kurtuluş Savaşı'ndaki başarılarından dolayı İstiklal Madalyası almıştır.	☐	☐
2. Hayatı boyunca çok sayıda ağaç dikmiştir.	☐	☐
3. Yaz kış kuru meyve yiyerek vücudunun direncini arttırmıştır.	☐	☐
4. Hayattaki bütün zevklerden kendisini çekmiştir.	☐	☐
5. Öldükten sonra doğadaki tüm canlılara olan sevgisi sembolü olmuştur.	☐	☐

	Var	Yok
1. Manisa Tarzanı olarak bilinmesinin sebebi.	☐	☐
2. Yalnızca şort giymesinin nedeni.	☐	☐
3. Vücudunu koruma şekli.	☐	☐
4. Yaşam tarzına Manisa halkının tepkisi.	☐	☐
5. Öldükten sonra halk tarafından nasıl anıldığı.	☐	☐

dikilmek

- ☐ Bir saattir burada dikiliyoruz, ama ne gelen var ne giden.
- ☐ Evin bütün perdeleri bir günde dikildi.
- ☐ Karanlıkta uzun boylu adam önüme dikildi.
- ☐ Bu parka geçen hafta yeni bir anıt dikildi.

garip

- ☐ Çok garip bir insansın, ne zaman ne yapacağın belli olmuyor.
- ☐ Ahmet'in son günlerde çok garip davranışları var.
- ☐ Kimsesiz, garip bir çocuktu eskiden, şimdi çok değişti.
- ☐ İçimde garip bir yalnızlık duygusu var.

Karşılıklı Konuşma

İÇİNDEKİLER

1. Ünite A

Seçelim, soralım, tahmin edelim
Arkadaşıma En Uygun Meslek Hangisi?

- eğitim durumu
- hobileri
- yabancı dil bilgisi
- istediği çalışma yoğunluğu
- karakter özellikleri
- idealindeki sosyal hayat

ADA OTEL

Otelimize
Mini klüp animatörü alınacaktır!

Adayların;
- 25 yaşın altında olması
- İngilizceyi ve Almancayı çok iyi konuşuyor olması
- Dans konusunda yetenekli olması
- Çeşitli dans şovlarda yer almış olması

gerekmektedir.

Animatörlerimiz 3 aylık yaz sezonunda otelimizde ücretsiz olarak konaklayacaktır.

HAYAT Spor Merkezi

Merkezimize
Spor eğitmenleri alınacaktır!

Adayların;
- Spor akademisi mezunu ya da spor eğitmenliği sertifikasına sahip
- Ekip çalışmasına yatkın
- Dinamik ve sorumluluk sahibi
- Yeniliklere ilgili
- Pozitif enerjisi yüksek
- 30 yaşın altında

olması gerekmektedir.

DOĞUKAN İnşaat

İnşaat Firmamıza
Genel Müdür Yardımcısı alınacaktır!

Adaylar;
- Yoğun iş temposuna alışkın
- Planlama ve organizasyon yeteneğine sahip
- Hızlı problem çözme becerisi gelişmiş

olmalıdır.

Adayların sigara kullanmaması tercih nedenidir.

Papatya Giyim

Konfeksiyon mağazamıza
müdür alınacaktır!

Adayların;
- Üniversite mezunu olması
- Personel idaresi, ürün yönetimi ve mağazanın görsel düzeni konularında bilgili olması
- Yöneticilik özelliklerine sahip olması gerekmektedir.
- Ayrıca, adayların mağazacılık sektöründe deneyimli

olması tercih nedenidir.

Farmante İlaç

Firmamıza;
Organik makyaj ürünlerimizin tanıtımını ve satışını yapacak satış elemanları alınacaktır!

Adaylar;
- Üniversite mezunu
- İnsan ilişkilerinde başarılı
- İkna yeteneği yüksek
- Askerliğini yapmış (erkek adaylar)
- Sürücü belgesine sahip

olmalıdır.

1. Ünite B

Seçelim, soralım, tahmin edelim

Arkadaşıma En Uygun Meslek Hangisi?

- eğitim durumu
- hobileri
- yabancı dil bilgisi
- istediği çalışma yoğunluğu
- karakter özellikleri
- idealindeki sosyal hayat

ADA OTEL

Otelimize
Mini klüp animatörü alınacaktır!

Adayların;
- 25 yaşın altında olması
- İngilizceyi ve Almancayı çok iyi konuşuyor olması
- Dans konusunda yetenekli olması
- Çeşitli dans şovlarda yer almış olması

gerekmektedir.

Animatörlerimiz 3 aylık yaz sezonunda otelimizde ücretsiz olarak konaklayacaktır.

HAYAT Spor Merkezi

Merkezimize
Spor eğitmenleri alınacaktır!

Adayların;
- Spor akademisi mezunu ya da spor eğitmenliği sertifikasına sahip
- Ekip çalışmasına yatkın
- Dinamik ve sorumluluk sahibi
- Yeniliklere ilgili
- Pozitif enerjisi yüksek
- 30 yaşın altında

olması gerekmektedir.

DOĞUKAN İnşaat

İnşaat Firmamıza
Genel Müdür Yardımcısı alınacaktır!

Adaylar;
- Yoğun iş temposuna alışkın
- Planlama ve organizasyon yeteneğine sahip
- Hızlı problem çözme becerisi gelişmiş

olmalıdır.

Adayların sigara kullanmaması tercih nedenidir.

Papatya Giyim

Konfeksiyon mağazamıza
müdür alınacaktır!

Adayların;
- Üniversite mezunu olması
- Personel idaresi, ürün yönetimi ve mağazanın görsel düzeni konularında bilgili olması
- Yöneticilik özelliklerine sahip olması gerekmektedir.
- Ayrıca, adayların mağazacılık sektöründe deneyimli

olması tercih nedenidir.

Farmante İlaç

Firmamıza;
Organik makyaj ürünlerimizin tanıtımını ve satışını yapacak satış elemanları alınacaktır!

Adaylar;
- Üniversite mezunu
- İnsan ilişkilerinde başarılı
- İkna yeteneği yüksek
- Askerliğini yapmış (erkek adaylar)
- Sürücü belgesine sahip

olmalıdır.

Yarışalım

Kim Daha Bilgili?

NASIL OYNAYACAKSINIZ!

1. Başlama noktasına kendiniz ya da grubunuz için bir işaret koyun.
2. Sırayla zar atarak başlama çizgisinden ilerleyin.
3. Yeşil karelerdeki sorulara, 1 dakika boyunca susmadan yanıt vermeye çalışın. Bir dakika sürmüyorsa 1 kare geriye gidin.
4. Kırmızı karelerdeki soruların yanıtları bu ünitede var. Hatırlamıyorsanız 1 kare geri gidin.
5. "Soruyu yanıtla" karelerinde diğer oyuncunun ya da grubun sorusuna yanıt verin. Yanıtı veremezseniz 1 kare geri gidin.
6. Bitiş karesine ilk ulaşan oyunu kazanır.

BAŞLANGIÇ

Atletik yapılı insanlara uygun sporlar nelerdir?

Sizce dünyanın en eğlenceli sporu hangisi? Niçin?

Soruyu yanıtla

İnsanlara kendilerine uygun spor dalını seçerken nelere dikkat etmeliler?

Soruyu yanıtla

Bu ünitedeki ünlü sporculardan 3 tanesinin adını sayınız.

Soruyu yanıtla

İbrahim Kutluay'ın ilgilendiği ilk spor dalı hangisidir?

Boks sizce spor mudur? Niçin?

Futbolla ilgili 10 sözcük sayınız.

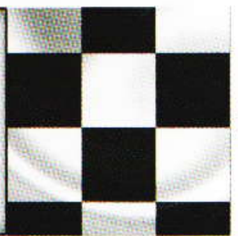
Atletik yapılı insanlara uygun sporlar nelerdir?

Soruyu yanıtla

Tarihi belgelere göre ilk sporlar nelerdir?

Fanatizm hakkında neler düşünüyorsunuz?

Soruyu yanıtla

BİTİŞ

! Oyuna başlamadan önce soruyu yanıtla karelerinde kullanmak için sorular hazırlayın. Sorular hem ünitedeki konulardan hem de sporla ilgili genel sorular olabilir.

Örnek: Bugüne kadar hangi sporlarla uğraştın?
Spor karşılaşmaları ilk olarak nerede doğmuştur?

Karşılıklı Konuşma

2. Ünite B

Yarışalım

Kim Daha Bilgili?

NASIL OYNAYACAKSINIZ!

1. Başlama noktasına kendiniz ya da grubunuz için bir işaret koyun.
2. Sırayla zar atarak başlama çizgisinden ilerleyin.
3. Yeşil karelerdeki sorulara, 1 dakika boyunca susmadan yanıt vermeye çalışın. Bir dakika sürmüyorsa 1 kare geriye gidin.
4. Kırmızı karelerdeki soruların yanıtları bu ünitede var. Hatırlamıyorsanız 1 kare geri gidin.
5. "Soruyu yanıtla" karelerinde diğer oyuncunun ya da grubun sorusuna yanıt verin. Yanıtı veremezseniz 1 kare geri gidin.
6. Bitiş karesine ilk ulaşan oyunu kazanır.

BAŞLANGIÇ

Sporun faydalarından 4 tanesini sayın.

Sizce fanatizmin ne gibi zararları vardır?

Soruyu yanıtla

Sizce size en uygun spor dalı hangisidir? Niçin?

Soruyu yanıtla

Hangi vücut tipine hangi spor uygundur? Bir örnek verin.

Soruyu yanıtla

Tarihte basketbola benzer ilk oyunu kimler oynamıştır.

Sizce en tehlikeli spor hangisidir? Niçin?

Dünyanın en ünlü kadın tenisçilerinden biri kimdir?

Hangi ülkede, hangi spor dalı daha çok ilgi görüyor?

Soruyu yanıtla

Ünitedeki 3 kadın fanatik hangi takımları tutuyor?

Sizce iyi bir sporcu hayatında nelere dikkat etmelidir?

Soruyu yanıtla

BİTİŞ

! Oyuna başlamadan önce soruyu yanıtla karelerinde kullanmak için sorular hazırlayın. Sorular hem ünitedeki konulardan hem de sporla ilgili genel sorular olabilir.

Örnek: Bugüne kadar hangi sporlarla uğraştın?
Spor karşılaşmaları ilk olarak nerede doğmuştur?

Karşılıklı Konuşma

3. Ünite A

Anlatalım, tahmin edelim

Hangi Meslek?

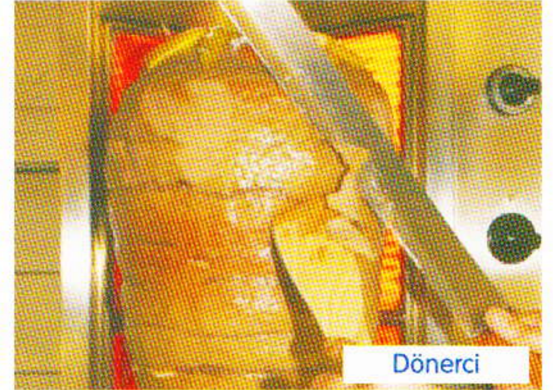
maliyeci • öğretmen • psikolog • bankacı • sekreter • tasarımcı • müfettiş • doktor • avukat

1. Keşke masa başında bir işim olsa.
2. Keşke erken emekli olabilsem.
3. Keşke her gün bu üniformayı giymek zorunda olmasam.
4. ______________________.
5. ______________________.

Postacı

1. Keşke daha geniş bir yerde çalışsam.
2. Keşke işimi bu kadar kalabalığın içinde yapmasam.
3. Keşke eldiven takmak zorunda olmasam.
4. ______________________.
5. ______________________.

Dönerci

1. Keşke bu kadar ayakta durmak zorunda kalmasam.
2. Keşke insanlar her şeyi bana sorup benden yardım istemese.
3. Keşke çalıştığım yerdeki beğendiğim ürünleri parasız alabilsem.
4. ______________________.
5. ______________________.

Satış Temsilcisi

1. Keşke bu kadar büyük bir iş yerinde küçücük alanda çalışmak zorunda kalmasam.
2. Keşke biraz daha hareket edeceğim bir işte çalışsam.
3. Keşke her gün aynı işleri tekrarlamak zorunda kalmasam.
4. ______________________.
5. ______________________.

Kasiyer

3. Ünite B

Anlatalım, tahmin edelim

Hangi Meslek?

trafik polisi • cerrah • dönerci • suflör • tezgahtar • kasiyer • emlakçı • postacı

1. Keşke aileme daha çok zaman ayırabilsem.
2. Keşke evimde rahatça otururken telefonum çalmasa ve ben işe gitmek zorunda kalmasam.
3. Keşke çalışma saatleri dışında insanların sorunlarına çözüm üretmek zorunda kalmasam.
4. ______________________________.
5. ______________________________.

Doktor

1. Keşke bu kadar işin içinde benden güler yüzlü olmam beklenmese.
2. Keşke hiç mesaiye kalmak zorunda olmasam.
3. Keşke terfi etmem bu kadar çok sınava bağlı olmasa.
4. ______________________________.
5. ______________________________.

Bankacı

1. Keşke her gün konuşmak zorunda olmasam.
2. Keşke karşımdaki insanlardan bu kadar sorumlu olmasam.
3. Keşke her akşam ertesi gün için hazırlık yapmasam.
4. ______________________________.
5. ______________________________.

Öğretmen

1. Keşke gün boyu masa başında çalışmasam.
2. Keşke insanlarla sözlü iletişim kuracağım bir işe sahip olsam.
3. Keşke bir şeyler üretmek için bu kadar beynimi yormasam.
4. ______________________________.
5. ______________________________.

Tasarımcı

4. Ünite A

Anlatalım, bulalım

Moda Tarihi

1

Ortaya çıkışı M.Ö.13. bin yılına dayanır. O günden günümüze kadar soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

M.Ö. 13 bin yılından beri soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

Çizme

2

Tarihçesi binlerce yıl önce yaşamış Mısırlı kadınlara kadar uzanıyor. O günden beri kadınların cazibesini arttırmıştır. Onlar daha güzel görünmek için kına, mor civa içeren bitkisel boyaları kullanmışlardır. Her zaman toplum içinde kabul görmemiş, bugünkü aşamasına gelinceye kadar birçok badireler atlatmıştır.

3

20 Mayıs 1873 yılında işçi kıyafeti olarak başlayıp, günümüzde özellikle gençler arasında en popüler giysi olmuştur.

4

Günümüzde kadınların vazgeçilmezi olan ve kıyafetlerinin altına giydikleri bu aksesuar ilk defa 1935 yılında kullanılmaya başlanmıştır.

5

1660 yılında Fransa'yı ziyaret eden bir Hırvat birliği beraberinde getirmiştir. O günden beri kullanılan bu aksesuar erkeklerin daha şık görünmesini sağlamaktadır.

6

1946'daki ilk çıkışındaki skandal yaratan izlenimini artık kaybetmiş olsa da kadın giyiminin vazgeçilmez parçası haline gelmiştir . Uzun yıllardır çekiciliğini ve cazibesini korumaktadır.

7

İlk bulan Çinliler olmasına rağmen,1960'lı yıllarda reklam kampanyalarında Hollywood yıldızlarının kullanması popülerliğini arttırmıştır. O günden beri hem koruyucu hem de kıyafeti tamamlayıcı bir aksesuar olarak kullanılmaktadır.

Karşılıklı Konuşma

4. Ünite B

Anlatalım, bulalım

Moda Tarihi

1

Ortaya çıkışı M.Ö.13. bin yılına dayanır. O günden günümüze kadar soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

M.Ö. 13 bin yılından beri soğuktan korunmak için giyilir. Kadınları daha estetik göstermek için daha sıkı ve yüksek modelleri vardır.

Çizme

2

İlk imal tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Askeri kurallar gereği Amerikan Deniz Kuvvetlerinde bahriyelilerin 1913 yılında iç çamaşırı olarak giymesinin zorunlu tutulması bu sanayinin başlangıcı kabul edilmektedir. O günden günümüze kadar popüler bir kıyafet olmuştur.

3

M.Ö. 3200 yılında kullanılmaya başlanmıştır. M.Ö. 3000 yıllarında Girit Adası'nda yaşayan Mikosluların kullandıkları uzun ve sivriyken, Asurlularınkiler ise yuvarlaktı.

4

İlk defa İngiliz kralı 7. Edward tarafından giyilmiştir. O günden beri erkeklerin resmi davetlerde tercihidir.

5

1830'lardan itibaren mikrop korkusunun yaygınlaşmasıyla ortaya çıkmıştır. Victoria çağının yarattığı hava ve yeni kumaş çeşitlerinin üretiminden etkilenmiştir. Kadın ve erkekler kıyafetlerinin içine giymektedir.

6

Bu giysinin ortaya çıkış tarihi Rönesans dönemi Avrupa'sına kadar uzanıyor. 14-16. yüzyıllar arasında Avrupalı erkeklerin özellikle de asilzadelerin vazgeçilmez giysileri arasında yer almıştır. Günümüzde ise bayanlar bu dar giysiyi tercih etmektedir.

7

İlk olarak 3. yüzyıl başlarında Roma'da bir kumaş parçasının ortasına kafanın geçebileceği kadar bir delik açılarak dikilmiş ve düğmesiz oldukları için kemerle birlikte kullanılmış. Günümüzde kadın-erkek herkesin severek kullandığı bir giysi haline gelmiş.

5. Ünite A

Soralım, anlatalım, karar verelim

Ev Arkadaşı

A : Nasıl? Evi beğendin mi?

B : Evet, gerçekten güzel bir ev ama biraz küçük değil mi?

A : Biz daha önce bu evde üç kişi yaşıyorduk, ev bize yetiyordu. Çünkü ev biraz küçük olsa da oldukça kullanışlı. Mutfağı büyük mesela ve fazla eşyalarımız için de bir kileri var.

B : Hmm.. Peki eve bir akrabamız ya da arkadaşımız gelirse nerede kalacak?

A : Salondaki koltuk açılıp yatak olabiliyor. Zaten benim pek fazla misafirim gelmez. Senin gelir mi?

B : Eğer eve taşınırsam annem bazı zamanlar burada bizimle kalmak isteyebilir. Bu sorun olur mu senin için?

A : Yo, olmaz. Bazen benim annem de kalmaya geliyor.

B : Hmm... Peki evin kirası ne kadar?

A : 500 lira. Aidat da var tabii, o da 100 lira.

B : Hmm... Yani buraya taşınırsam ayda 300 lira eve vermek zorunda kalacağım. Bana biraz fazla geldi.

A : Ama burası çok merkezi bir yer, her yere yakın. Burada oturursan yol masrafın olmaz.

B : Evet, doğru.

A : Ayrıca apartmanımız da çok iyi. Bugüne kadar komşularla hiç sorun yaşamadık.

B : Aa, evet bu da çok önemli tabii... Her şey çok iyi görünüyor. Ben ailemle tekrar konuşup seni yarın arayayım.

A : Peki, sen nasıl istersen...

B : Hoşça kal. Görüşürüz.

A : Güle güle.

Üniversitede 2. sınıf öğrencisisiniz ve yurtta kalıyorsunuz. Ancak yurtta bazı sorunlarla karşılaştınız (kötü yemekler, kalabalık odalar, gürültü, giriş-çıkış saatleri vb.) ve bu nedenle eve çıkmaya karar verdiniz.

Okuldaki bir ilanı gördünüz ve hem tanışmak hem de şartları konuşmak üzere ilanı veren öğrenciyle okulun bahçesinde buluştunuz.

Kararınızı verin, eve taşınacak mısınız?

Arkadaşınız

okul durumu: ____________________

ailesi: ____________________

sosyal hayatı: ____________________

yurttan ayrılmak istemesinin nedeni: ____________________

diğer: ____________________

____

____

____

Evin Özellikleri

- yeri
- kirası
- ulaşımı
- komşular
- büyüklüğü
- aidat ücreti
- okula uzaklığı
- ev sahibi

Sizin Durumunuz ve Şartlarınız

- Düzenli ve titiz bir insansınız.
- Erkek/kız arkadaşınız var.
- Bitirme tezi yazıyor ve notlarınızı yükseltmeye çalışıyorsunuz.
- Sigara kullanıyorsunuz.
- Diğer: ____________________

____

____

____

Karşılıklı Konuşma

5. Ünite B

Soralım, anlatalım, karar verelim

Ev Arkadaşı

A : Nasıl? Evi beğendin mi?

B : Evet, gerçekten güzel bir ev ama biraz küçük değil mi?

A : Biz daha önce bu evde üç kişi yaşıyorduk, ev bize yetiyordu. Çünkü ev biraz küçük olsa da oldukça kullanışlı. Mutfağı büyük mesela ve fazla eşyalarımız için de bir kileri var.

B : Hmm.. Peki eve bir akrabamız ya da arkadaşımız gelirse nerede kalacak?

A : Salondaki koltuk açılıp yatak olabiliyor. Zaten benim pek fazla misafirim gelmez. Senin gelir mi?

B : Eğer eve taşınırsam annem bazı zamanlar burada bizimle kalmak isteyebilir. Bu sorun olur mu senin için?

A : Yo, olmaz. Bazen benim annem de kalmaya geliyor.

B : Hmm... Peki evin kirası ne kadar?

A : 500 lira. Aidat da var tabii, o da 100 lira.

B : Hmm... Yani buraya taşınırsam ayda 300 lira eve vermek zorunda kalacağım. Bana biraz fazla geldi.

A : Ama burası çok merkezi bir yer, her yere yakın. Burada oturursan yol masrafın olmaz.

B : Evet, doğru.

A : Ayrıca apartmanımız da çok iyi. Bugüne kadar komşularla hiç sorun yaşamadık.

B : Aa, evet bu da çok önemli tabii... Her şey çok iyi görünüyor. Ben ailemle tekrar konuşup seni yarın arayayım.

A : Peki, sen nasıl istersen...

B : Hoşça kal. Görüşürüz.

A : Güle güle.

Üniversitede 4. yılınız ve ev arkadaşlarınızdan biri okulunu bitirip evden ayrıldı. Diğeriyle ise çeşitli sorunlar yaşadınız (ev işleri, misafirler) ve o da evden taşındı.

Yeni bir ev arkadaşı bulmak üzere okulda bir ilan verdiniz. Şu anda bu ilanla ilgili size başvuran bir öğrenciyle okulun bahçesinde konuşmaktasınız.

Kararınızı verin, ev mısınız?

Arkadaşınız

okul durumu: ____________________

ailesi: ____________________

sosyal hayatı: ____________________

yurttan ayrılmak istemesinin nedeni: ____________________

diğer: ____________________

____

____

____

Evin Özellikleri

- yeri
- kirası
- ulaşımı
- komşular
- büyüklüğü
- aidat ücreti
- okula uzaklığı
- ev sahibi

Sizin Durumunuz ve Şartlarınız

- Düzenli ve titiz bir insansınız.
- Erkek/kız arkadaşınız var.
- Bitirme tezi yazıyor ve notlarınızı yükseltmeye çalışıyorsunuz.
- Sigara kullanıyorsunuz.
- Diğer: ____________________

____

____

____

6. Ünite A

Tartışalım, karar verelim

Yeni Evimiz

Yıllar sonra güzel, bahçeli bir ev sahibi oldunuz ve evinizin dekorasyonunu yaptıracaksınız. Sizin tercihiniz renkli ve rahat bir ev. Evinizde tablolar, biblolar olsun istiyorsunuz.

Eşinizle birlikte bu konu hakkında görüş alışverişinde bulunuyorsunuz.

A : Hayatım, bak bu dergideki salon da harika görünüyor! Duvarın biri bordo, diğeri yeşil...

B : Yine mi dergilere bakıyorsun? Altı aydır karar veremedin duvarların rengine.

A : Ne yapayım, sonunda ev hayalimiz gerçekleşti, ben de en iyisi olsun istiyorum. Hadi sen de fikrini söyle, bu salon nasıl?

B : Hmm... Güzel ama bence çok karanlık görünüyor. Biz salonu açık renk boyatalım. Fil dişi olabilir mesela.

A : Çok demode! Bence duvarlar farklı renklerde olsun. Bir tarafı koyu yeşil boyatalım ve güzel tablolar yaptırıp oraya asalım.

B : Tablo mu yaptıralım? Sen bir tabloyu kaça yapıyorlar, biliyor musun? Ondan daha önemli ihtiyaçlar var. Salona parke döşetilecek, perdeler diktirilecek, koltuklar tamir ettirilecek...

A : Şaka yapıyorsun herhalde... Beni bu eski koltuklarda oturtacaksın yani, öyle mi?

B : Ne varmış koltuklarda? Güzel bir kılıf kaplatırız, yepyeni olurlar!

A : Mümkün değil! Salon için mutlaka bir takım yaptırmalıyız. Ama merak etme, yeni bir yemek masası almak zorunda değiliz çünkü büyükannemin antika masasını getirteceğim..

B : Peki, öyle olsun. O zaman halı ve avizelere koltukları yaptırdıktan sonra karar verelim...

A : Olur... A, peki mutfakla banyo nasıl olacak?

B : Ben mutfağa karışmam, nasıl istiyorsan öyle yaptıralım ama lütfen banyoyu bana bırak. Banyonun fayanslarını sipariş ettim bile, çok beğeneceksin.

A : Ne? Benden habersiz mi? Umarım güzel bir renk seçmişsindir. Eğer beğenmezsem değiştirtirim, haberin olsun.

B : Tamam, tamam... Haydi artık yemek yiyelim, ben çok acıktım.

Anahtar Sözcükler

boyat-	diktir-
ışıklandır-	yaptır-
getirt-	çiçeklendir-
döşet-	bitir-
ağaçlandır-	

Salon

duvarlar	koltuklar
halılar	tablolar
perdeler	ışıklar
diğer: ______	

Banyo-Mutfak

duvarlar	fayanslar
dolaplar	lavabo
yerler	
diğer: ______	

Yatak Odası

duvarlar	yatak
halılar	gardrop
perdeler	ışıklar
diğer: ______	

Bahçe

ağaçlar	çiçekler
oyun alanı	süs havuzu
çardak	masa
diğer: ______	

Sizin Tercihleriniz				
Salon	Mutfak	Banyo	Yatak Odası	Bahçe

6. Ünite B

Tartışalım, karar verelim
Yeni Evimiz

A : Hayatım, bak bu dergideki salon da harika görünüyor! Duvarın biri bordo, diğeri yeşil...

B : Yine mi dergilere bakıyorsun? Altı aydır karar veremedin duvarların rengine.

A : Ne yapayım, sonunda ev hayalimiz gerçekleşti, ben de en iyisi olsun istiyorum. Hadi sen de fikrini söyle, bu salon nasıl?

B : Hmm... Güzel ama bence çok karanlık görünüyor. Biz salonu açık renk boyatalım. Fil dişi olabilir mesela.

A : Çok demode! Bence duvarlar farklı renklerde olsun. Bir tarafı koyu yeşil boyatalım ve güzel tablolar yaptırıp oraya asalım.

B : Tablo mu yaptıralım? Sen bir tabloyu kaça yapıyorlar, biliyor musun? Ondan daha önemli ihtiyaçlar var. Salona parke döşetilecek, perdeler diktirilecek, koltuklar tamir ettirilecek...

A : Şaka yapıyorsun herhalde... Beni bu eski koltuklarda oturtacaksın yani, öyle mi?

B : Ne varmış koltuklarda? Güzel bir kılıf kaplatırız, yepyeni olurlar!

A : Mümkün değil! Salon için mutlaka bir takım yaptırmalıyız. Ama merak etme, yeni bir yemek masası almak zorunda değiliz çünkü büyükannemin antika masasını getirteceğim..

B : Peki, öyle olsun. O zaman halı ve avizelere koltukları yaptırdıktan sonra karar verelim...

A : Olur... A, peki mutfakla banyo nasıl olacak?

B : Ben mutfağa karışmam, nasıl istiyorsan öyle yaptıralım ama lütfen banyoyu bana bırak. Banyonun fayanslarını sipariş ettim bile, çok beğeneceksin.

A : Ne? Benden habersiz mi? Umarım güzel bir renk seçmişsindir. Eğer beğenmezsem değiştirtirim, haberin olsun.

B : Tamam, tamam... Haydi artık yemek yiyelim, ben çok acıktım.

Yıllar sonra güzel, bahçeli bir ev sahibi oldunuz ve evinizin dekorasyonunu yaptıracaksınız. Sizin tercihiniz açık renklerde modern bir ev. Evinizde fazla eşya istemiyorsunuz, sadelikten yanasınız.

Eşinizle birlikte bu konu hakkında görüş alışverişinde bulunuyorsunuz.

Anahtar Sözcükler

boyat-	diktir-
ışıklandır-	yaptır-
getirt-	çiçeklendir-
döşet-	bitir-
ağaçlandır-	

Salon

duvarlar	koltuklar
halılar	tablolar
perdeler	ışıklar
diğer: ______	

Banyo-Mutfak

duvarlar	fayanslar
dolaplar	lavabo
yerler	
diğer: ______	

Yatak Odası

duvarlar	yatak
halılar	gardrop
perdeler	ışıklar
diğer: ______	

Bahçe

ağaçlar	çiçekler
oyun alanı	süs havuzu
çardak	masa
diğer: ______	

Sizin Tercihleriniz

Salon	Mutfak	Banyo	Yatak Odası	Bahçe

Anlatalım

Bununla Ne Yapılır?

7. Ünite B

Anlatalım

Bununla Ne Yapılır?

8. Ünite A

Ropörtaj yapalım

Yeni Robinson Bulundu!

İki yıl önce Akdeniz açıklarında batan tekneden kurtulmayı başarmış tek kazazede bir balıkçı teknesi tarafından bulundu. Mavi Yol adlı tekne Akdeniz açıklarında batmış, yapılan arama-kurtarma çalışmalarında kazazedelerin izine rastlanamamıştı. Ancak iki gün önce bir balıkçı teknesi Roda Adası yakınlarında demir attığı sırada adadan dumanların yükseldiğini gördü. Dumanla işaret veren, iki yıl önceki kazadan kurtulmayı başarmış tek kişi olan Mehmet Suna'ydı.

A : Sayın seyirciler, iki yıl önceki deniz kazasından kurtulan ve bugüne dek yaşamını ıssız bir adada sürdürmüş olan Mehmet Suna şu anda yanımızda. Merhaba Mehmet Bey, öncelikle size "Geçmiş olsun" diyoruz. Şu anda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?

B : Sağolun. Şu anda çok mutluyum, evime ve aileme kavuştum. Ama biraz şaşkınlık da yaşıyorum tabii.

A : Anlıyorum. Aslında konuşacak çok şey var ama isterseniz önce tekne yolculuğunuzdan başlayalım. Nereye gitmekteydiniz, teknede kimler bulunuyordu?

B : Teknede dört kişiydik. İki arkadaşımla birlikte serbest dalış yapmak için Kızıldeniz'e gidiyorduk, teknede bir de kaptanımız Haluk Bey vardı. Yolda teknemizin motoru arızalandı ve olumsuz hava koşullarıyla mücadele edemedik. Çıkan bir fırtınada tekne alabora oldu.

A : Peki siz kurtulmayı nasıl başardınız? Kaza anında yaşadıklarınızdan da bahseder misiniz?

B : Aslında tekne battıktan sonra neler olduğunu pek hatırlayamıyorum. Sadece fırtınanın çok şiddetli olduğunu ve denize düşünce el yordamıyla bir can simidine tutunduğumu hatırlıyorum. Sonra da kendimi bir adanın sahilinde buldum.

A : Evet, gelelim adadaki yaşamınıza. İki yıl boyunca tek başınıza, bir adada hayatınızı nasıl sürdürdünüz?

B : İlk günler çok zor geçti tabii, özellikle içme suyu bulana kadar. Daha sonra adayı keşfetmeye başladım, küçük mağaraları barınak olarak kullandım...

A : Mehmet Bey, anlattıklarınız gerçekten çok ilginç. Sizi dinlemeye devam edeceğiz ancak şimdi bir reklam arası veriyoruz.

Bir televizyon kanalında muhabir olarak çalışmaktasınız ve Mehmet Suna ile ana haber bültenindesiniz. Kazazede ile bir röportaj yapınız.

KİŞİSEL BİLGİLER
- Yaş
- Meslek
- Medeni durum

TEKNE
- Teknenin rotası
- Teknedeki kişilerin sayısı ve kimlikleri

KAZA
- Kaza anı
- Kazanın nedeni
- Kazadan sonra yaşananlar

ISSIZ ADA
- Adanın özellikleri (orman, hayvanlar, bitkiler vb.)
- Barınma
- Yiyecek-içecek
- Karşılaşılan tehlikeler
- Adadaki hayvanlar, bitkiler vb.

EVE DÖNÜŞ
- Balıkçı teknesiyle karşılaşma
- Ailenin tepkisi

8. Ünite B

Roportaj yapalım
Yeni Robinson Bulundu!

İki yıl önce Akdeniz açıklarında batan tekneden kurtulmayı başarmış tek kazazede bir balıkçı teknesi tarafından bulundu. Mavi Yol adlı tekne Akdeniz açıklarında batmış, yapılan arama-kurtarma çalışmalarında kazazedelerin izine rastlanamamıştı. Ancak iki gün önce bir balıkçı teknesi Roda Adası yakınlarında demir attığı sırada adadan dumanların yükseldiğini gördü. Dumanla işaret veren, iki yıl önceki kazadan kurtulmayı başarmış tek kişi olan Mehmet Suna'ydı.

A : Sayın seyirciler, iki yıl önceki deniz kazasından kurtulan ve bugüne dek yaşamını ıssız bir adada sürdürmüş olan Mehmet Suna şu anda yanımızda. Merhaba Mehmet Bey, öncelikle size "Geçmiş olsun" diyoruz. Şu anda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?

B : Sağolun. Şu anda çok mutluyum, evime ve aileme kavuştum. Ama biraz şaşkınlık da yaşıyorum tabii.

A : Anlıyorum. Aslında konuşacak çok şey var ama isterseniz önce tekne yolculuğunuzdan başlayalım. Nereye gitmekteydiniz, teknede kimler bulunuyordu?

B : Teknede dört kişiydik. İki arkadaşımla birlikte serbest dalış yapmak için Kızıldeniz'e gidiyorduk, teknede bir de kaptanımız Haluk Bey vardı.
Yolda teknemizin motoru arızalandı ve olumsuz hava koşullarıyla mücadele edemedik. Çıkan bir fırtınada tekne alabora oldu.

A : Peki siz kurtulmayı nasıl başardınız? Kaza anında yaşadıklarınızdan da bahseder misiniz?

B : Aslında tekne battıktan sonra neler olduğunu pek hatırlayamıyorum. Sadece fırtınanın çok şiddetli olduğunu ve denize düşünce el yordamıyla bir can simidine tutunduğumu hatırlıyorum. Sonra da kendimi bir adanın sahilinde buldum.

A : Evet, gelelim adadaki yaşamınıza. İki yıl boyunca tek başınıza, bir adada hayatınızı nasıl sürdürdünüz?

B : İlk günler çok zor geçti tabii, özellikle içme suyu bulana kadar. Daha sonra adayı keşfetmeye başladım, küçük mağaraları barınak olarak kullandım...

A : Mehmet Bey, anlattıklarınız gerçekten çok ilginç. Sizi dinlemeye devam edeceğiz ancak şimdi bir reklam arası veriyoruz.

Tekne kazasından kurtulmayı başarmış tek kişi olarak bir ana haber bültenine davet edildiniz.

Muhabirin soruları doğrultusunda aşağıdaki konulara değinerek açıklamalarda bulununuz.

KİŞİSEL BİLGİLER
- Yaş
- Meslek
- Medeni durum

TEKNE
- Teknenin rotası
- Teknedeki kişilerin sayısı ve kimlikleri

KAZA
- Kaza anı
- Kazanın nedeni
- Kazadan sonra yaşananlar

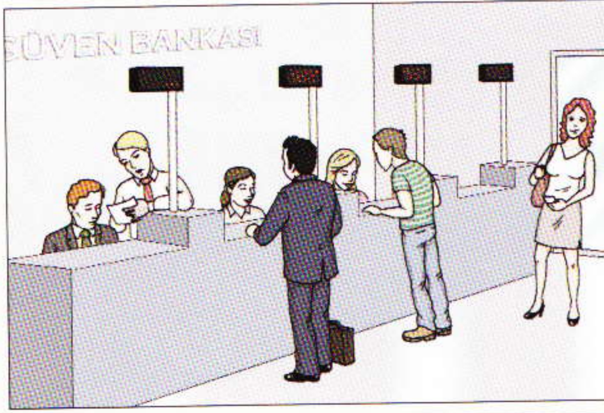
ISSIZ ADA
- Adanın özellikleri (orman, hayvanlar, bitkiler vb.)
- Barınma
- Yiyecek-içecek
- Karşılaşılan tehlikeler
- Adadaki hayvanlar, bitkiler vb.

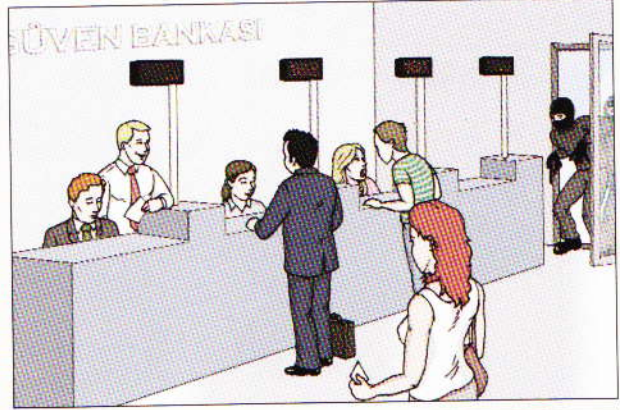
EVE DÖNÜŞ
- Balıkçı teknesiyle karşılaşma
- Ailenin tepkisi

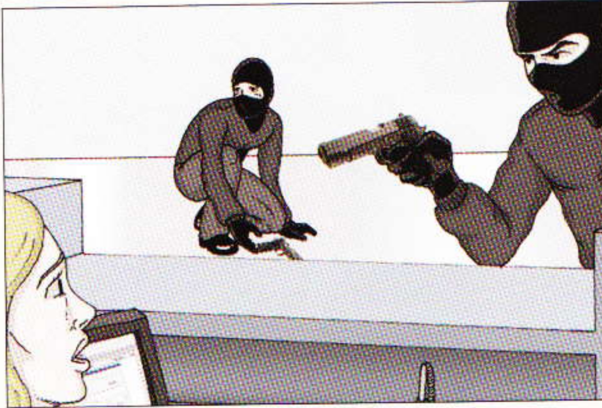
9. Ünite A

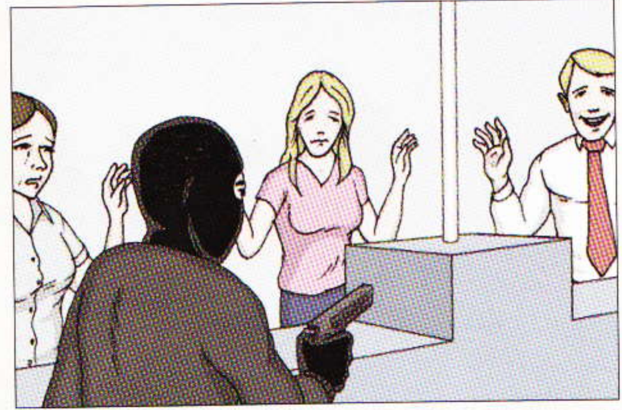
Seçelim, anlatalım, tahmin edelim

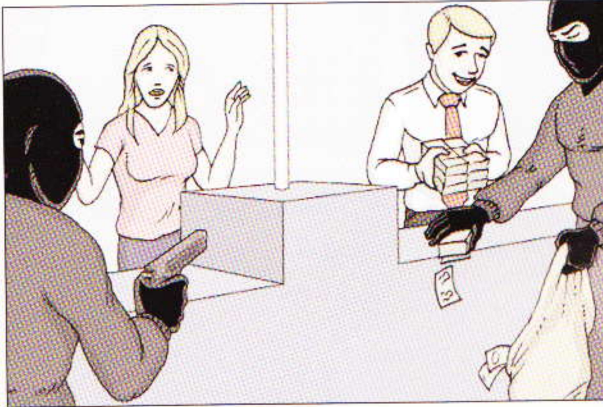
Banka Soygunu

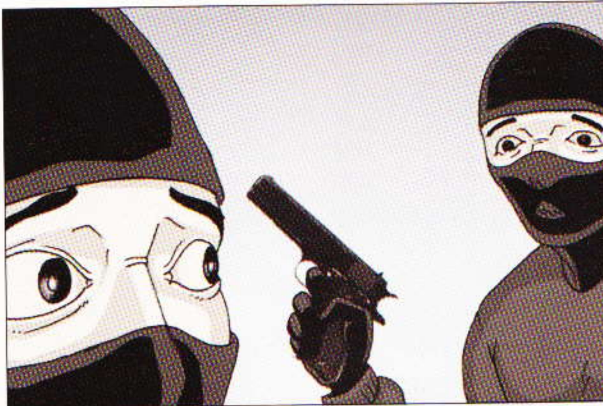

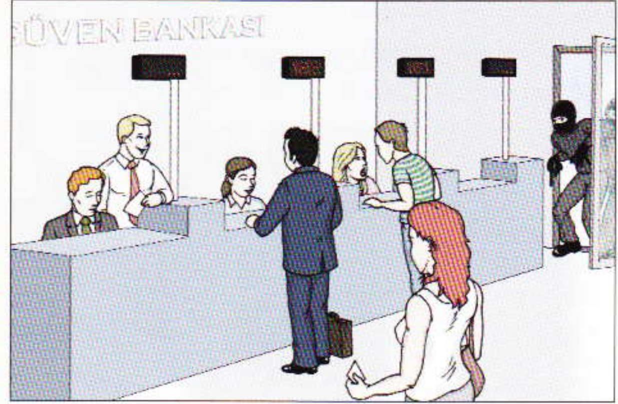

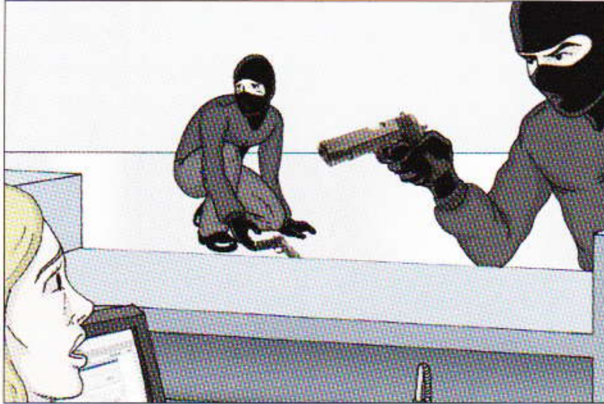
9. Ünite B

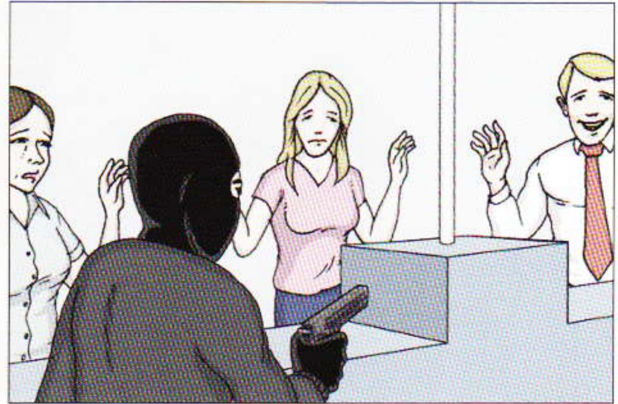
Seçelim, anlatalım, tahmin edelim

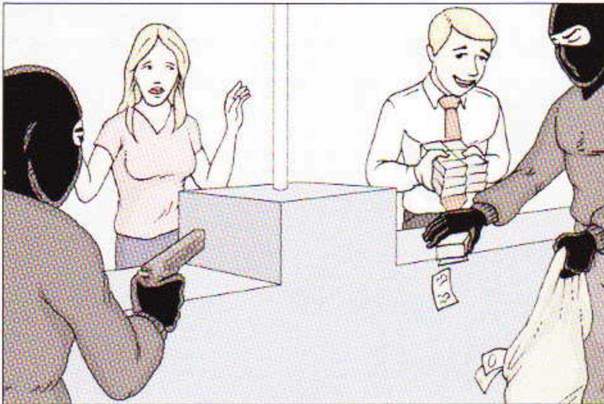
Banka Soygunu

10. Ünite A

Seçelim, dinleyelim, anlatalım

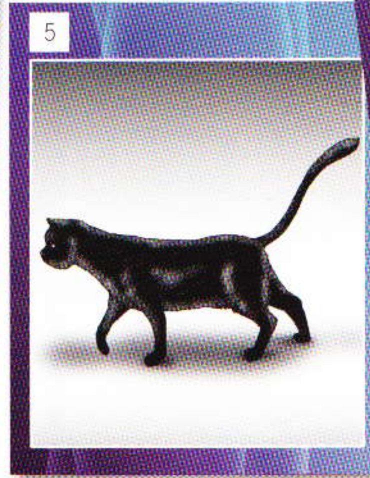
Kartlar Yalan Söylemez

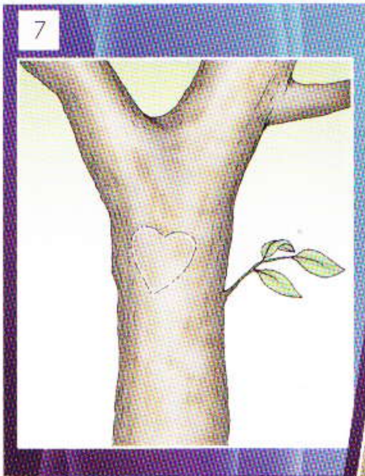

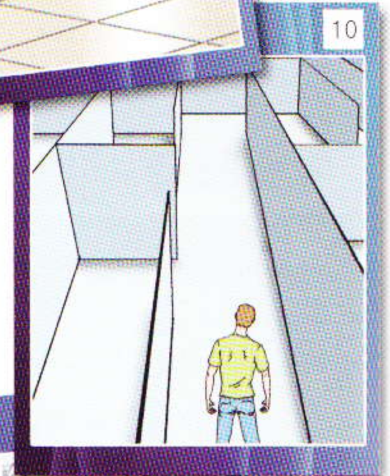

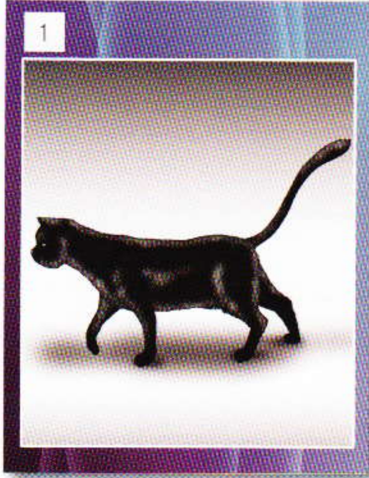

Karşılıklı Konuşma

10. Ünite B

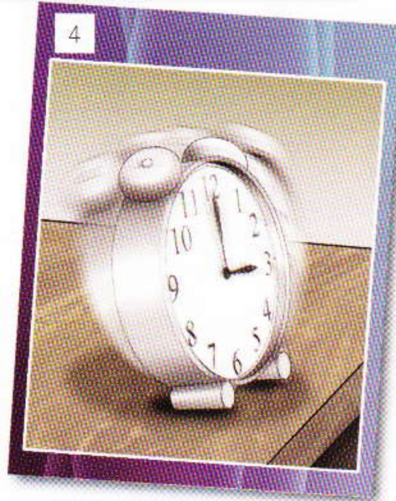
Seçelim, dinleyelim, anlatalım

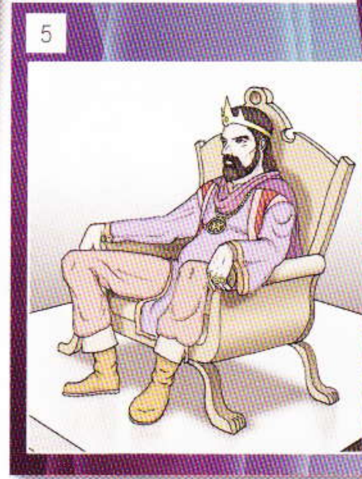
Kartlar Yalan Söylemez

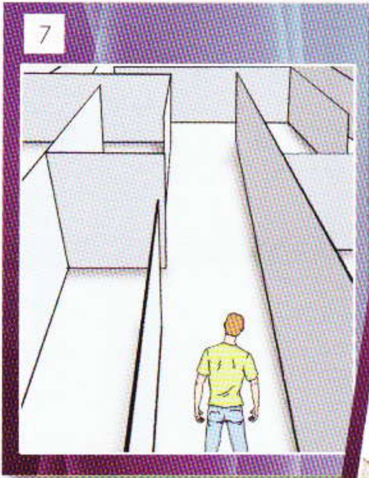

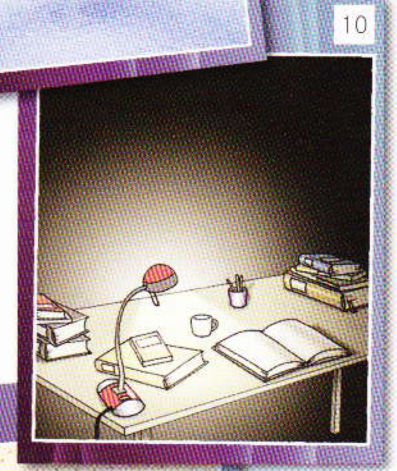

11. Ünite A

Diyalog oluşturalım

Telefon Diyalogları

A : Salsa Organizasyon, iyi günler.

B : Merhaba. Ben Yunus Ağaoğlu, ETL Turizm'den arıyorum. Sema Yurttaş hanımefendiyi bağlar mısınız lütfen?

A : Yunus Bey, maalesef Sema Hanım şu an ofiste değil.

B : Öyle mi? Kaçta döneceğini biliyor musunuz?

A : Öğleden sonra saat ikide ofiste olacağını söylemişti. Kendisine bir mesajınız var mı?

B : Evet. Sema Hanımın en son katıldığı yurtdışı turunun ödeme planında bir sorun olmuş. Kendisine beni aramasını söyleyebilir misiniz?

A : Tabii, telefon numaranızı alabilir miyim lütfen?

B : 287 89 89'dan 118.

A : Tamam, notunuzu aldım.

B : Teşekkürler, iyi çalışmalar.

A : Teşekkür ederim, iyi günler.

1. Diyalog

Yakında tatile çıkacaksınız. Tenha, sakin bir yerde dinlenmek istiyorsunuz. Bir arkadaşınız size Çeşme Şelale Otel'i tavsiye etti. Rezervasyon yaptırmadan önce oteli arayıp bazı bilgiler almak istiyorsunuz:

- otelin şehirden uzaklığı
- yakındaki eğlence yerleri
- aktiviteler
- aktivitelerin ücretleri
- evcil hayvan kabulü

2. Diyalog

Yakın bir arkadaşınız nişanlandı ve ona güzel bir çiçek göndermek istiyorsunuz. Arkadaşınız kırmızı gülleri çok sever.

Çiçeklerin yarın saat 18'den sonra onun evinde olmasını istiyorsunuz.

Çiçekçiye telefon edip bir buket hazırlamalarını isteyin.

Çiçekteki kartta ne yazacağınızı düşünün.

3. Diyalog

Gitar kursunda yeni biriyle tanıştınız ve ondan çok hoşlandınız. Kendisini daha yakından tanımak için cumartesi günü bir kafede kahve içmeye davet etmek istiyorsunuz.

Yeni arkadaşınıza telefon edip onu bu randevuya ikna etmeye çalışın.

4. Diyalog

Sabah müthiş bir diş ağrısıyla uyandınız. Ne aksilik ki çok önemli bir toplantıda sunum yapmanız gerekiyor. Sunumunuz için çok çalıştınız ama bu diş ağrısıyla işe gitmeniz mümkün değil.

Müdürünüzü arayıp durumunuzu açıklayın ve izin almaya çalışın.

11. Ünite B

Diyalog oluşturalım

Telefon Diyalogları

A : Salsa Organizasyon, iyi günler.

B : Merhaba. Ben Yunus Ağaoğlu, ETL Turizm'den arıyorum. Sema Yurttaş hanımefendiyi bağlar mısınız lütfen?

A : Yunus Bey, maalesef Sema Hanım şu an ofiste değil.

B : Öyle mi? Kaçta döneceğini biliyor musunuz?

A : Öğleden sonra saat ikide ofiste olacağını söylemişti. Kendisine bir mesajınız var mı?

B : Evet. Sema Hanımın en son katıldığı yurtdışı turunun ödeme planında bir sorun olmuş. Kendisine beni aramasını söyleyebilir misiniz?

A : Tabii, telefon numaranızı alabilir miyim lütfen?

B : 287 89 89'dan 118.

A : Tamam, notunuzu aldım.

B : Teşekkürler, iyi çalışmalar.

A : Teşekkür ederim, iyi günler.

1. Diyalog

Çeşme Şelale Otel'de resepsiyonistsiniz. Misafirlerinize şu bilgileri veriyorsunuz:

- otel ve şehir arası 3 km.
- otel deniz kenarında, özel plaja sahip
- barlar sokağından 4 km. uzak
- ücretsiz aktiviteler: spor salonu, masa tenisi, disko
- ücretli aktiviteler: tenis dersi (saati 60 YTL), futbol (saati 20 YTL),
- peşin ödemede % 15 indirim

2. Diyalog

Orkide Çiçek Evi'nde çalışıyorsunuz ve telefon siparişleri ile ilgileniyorsunuz.

Telefona cevap verin ve sipariş alın.

Telefonda şunları da sorun:

- adres
- çiçek türü ve sayısı
- buket ambalajının rengi
- mesaj kartı

3. Diyalog

Gitar kursunda biriyle tanıştınız ama ondan pek hoşlanmadınız. Bu nedenle onunla kurs dışında görüşmek istemiyorsunuz.

Şimdi telefonunuz çalıyor. Arayan kurstaki o arkadaşınız. Haydi telefonunuzu açın.

4. Diyalog

Bir şirkette yöneticisiniz ve bugün hem şirketiniz hem de kendi kariyeriniz için çok önemli bir toplantıya katılacaksınız. Ne yazık ki hiç beklemediğiniz bir anda en güvendiğiniz elemanınız sizi arayıp bugün işe gelemeyeceğini söylüyor.

Ona izin verecek misiniz?

12. Ünite A

Anlatalım, tahmin edelim

Nasıl Bir Ev?

Olumlu Yönleri:
1. ____
2. ____
3. ____

Olumsuz Yönleri
1. ____
2. ____
3. ____

Arkadaşımın Tahmini: ____

Olumlu Yönleri:
1. ____
2. ____
3. ____

Olumsuz Yönleri
1. ____
2. ____
3. ____

Arkadaşımın Tahmini: ____

Olumlu Yönleri:
1. ____
2. ____
3. ____

Olumsuz Yönleri
1. ____
2. ____
3. ____

Arkadaşımın Tahmini: ____

Olumlu Yönleri:
1. ____
2. ____
3. ____

Olumsuz Yönleri
1. ____
2. ____
3. ____

Arkadaşımın Tahmini: ____

12. Ünite B

Anlatalım, tahmin edelim

Nasıl Bir Ev?

Olumlu Yönleri:
1. ______
2. ______
3. ______

Olumsuz Yönleri
1. ______
2. ______
3. ______

Arkadaşımın Tahmini: ______

Olumlu Yönleri:
1. ______
2. ______
3. ______

Olumsuz Yönleri
1. ______
2. ______
3. ______

Arkadaşımın Tahmini: ______

Olumlu Yönleri:
1. ______
2. ______
3. ______

Olumsuz Yönleri
1. ______
2. ______
3. ______

Arkadaşımın Tahmini: ______

Olumlu Yönleri:
1. ______
2. ______
3. ______

Olumsuz Yönleri
1. ______
2. ______
3. ______

Arkadaşımın Tahmini: ______

İÇİNDEKİLER

Dilbilgisi Desteği

GİRİŞ

1 Türkçe, köken olarak, Özbekçe, Tatarca, Kazakça, Kırgızca, Türkmence, Uygurca gibi diğer Türk dilleri ile birlikte Ural-Altay dil ailesinin Altay dalı içinde yer alır. Türkçenin Gagavuzca, Azerice ve Türkmence ile birlikte oluşturduğu "Güney-Batı Türk Dilleri" Moldova, Azerbeycan, İran, Irak, Türkmenistan, Kıbrıs ve Türkiye'de konuşulmaktadır.

2 Türkçe, daha özelleşmiş adıyla "Türkiye Türkçesi", Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dilidir. Türkçenin Türkiye içinde yöreden yöreye değişen çok sayıda ağzı bulunmaktadır. Bu ağızlar bazı sözlüksel ve dilbilgisel öğelerle birlikte birbirinden özellikle eylem çekimleri açısından farklılaşmaktadır. Türkçenin standart biçimi, İstanbul ağzına dayanır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin resmi dili de, Türkçenin bir ağzı olan, Kıbrıs Türkçesidir.

3 Türk alfabesinde her biri ayrı bir harfle karşılanan 29 ses bulunur. Bu seslerin 8'i ünlü, 21'i ünsüzdür.

ünlüler
a, e, ı, i, o, ö, u, ü
ünsüzler
b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, v, y, z

4 Ünlüler kalın/ince, düz/yuvarlak ve geniş/dar olma ölçütlerine göre şöyle sınıflandırılır:

	düz		yuvarlak	
	geniş	dar	geniş	dar
kalın	a	ı	o	u
ince	e	i	ö	ü

5 Ünsüzlerle ilgili en genel ayrım, titremli olanlarla titremsiz olanlar arasında, titremsiz olanların da akıcı ve kapanmalı olanları arasında yapılır:

titremli	titremsiz	
	akıcı	kapanmalı
b, c, d, g, ğ, h, j, l, m, n, p, r, , v, y, z	f, h, s, ş	ç, k, p, t,

6 Türkçe, yapı olarak, eklemeli dillerdendir. Ekleme, ses yapısı hemen hemen hiç değişmeyen tabanlara yalnızca soneklerin getirilmesi ile gerçekleşir:

geçiş, kalıt, göçmen
güldü, gelecek, geliyor
evim, evimiz, evleri
eve, evden, evin

7 Türkçede ekleme sürecini etkileyen birkaç ses olayı bulunmaktadır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

7.1 **Ünlü uyumları**

i. büyük ünlü uyumu: Eğer bir sözcüğün son hecesindeki ünlü kalınsa, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de kalın olması, eğer sözcüğün son hecesinde ünlü ince ise, ekin ünlüsünün de ince olması gerekir.

ii. küçük ünlü uyumu: Eğer bir sözcüğün son hecesindeki ünlü dar ise, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de dar olması, eğer sözcüğün son hecesinde ünlü geniş ise, bu sözcüğe eklenecek ekin ünlüsünün de ya geniş ya da dar-yuvarlak olması gerekir:

a, ı > a / ı
baca, kapı, ışık, sıcak
e, i > e / i
meme, keçi, çizik, gizem
o, u > a / u
kova, soru, kucak, buçuk
ö, ü > e / ü
köpek, kömür, üzüm, güzel

Türkçe *anne, hangi, elma, yağmur* gibi birkaç sözcük ile *katil, kitap, kalem, meşhur, kokteyl* gibi birçok yabancı sözcük ünlü uyumlarına uymaz.

Türkçeye yabancı dillerden geçmiş sözcüklerden son ünsüzü, son hecenin ünlüsü kalın iken, alfabede gösterilmeyen bir farklılık olarak, ince olan sözcüklere eklenen eklerin ünlüsü de ünlü uyumlarına aykırı olarak ince olur:

alkol	alkolü	alkolu
festival	festivali	festivalı
kabul	kabulü	kabulu
harf	harfi	harfı

7.2 **Ünsüz uyumları:** Soneklerin ilk sesleri /c~ç/, /g~k/ ve /d~t/ titremlilik çiftlerini sergiliyorsa ve bu eklerin ekleneceği sözcüklerin son sesinde titremsiz /f, s, t, k, ç, ş, h, p/ seslerinden biri varsa, ek, çiftin titremsiz üyesi (/t/, /k/ veya /ç/) ile, başka bir ses varsa çiftin titremli üyesi (/d/, /g/ veya /c/) ile başlar:

kitapçı	kitapcı	öğrenci	öğrençi
çalışkan	çalışgan	sıkılgan	sıkılkan
sınıfta	sınıfda	okulta	okulda

7.3 **Ünsüz yumuşaması:** Bir sözcüğün son sesinde sert titremsiz (/t, k, ç, p/) seslerden biri varsa ve bu sözcüğe eklenecek ekin ilk sesi ünlü ise, sözcüğün son sesi titremli sese (/d, g, c, b/) dönüşerek yumuşar:

borç	(onun)	borcu	borçu
ayak	(benim)	ayağım	ayakım
tat	(yemeğin)	tadı	tatı
kap	(ayak)	kabı	kapı

Ünsüz yumuşaması kuralına tek heceli *aç, ak, dik, ek, geç, gık* gibi Türkçe sözcükler ile *ahlak, erzak, merak, mikroskop* gibi bazı yabancı sözcükler uymaz.

7.4 **Ünsüz düşmesi:** Bazı iki heceli organ adları ile Arapçadan gelen bazı iki heceli sözcükler, ünlü ile başlayan ek aldığında ikinci hecelerinin ünlüsü düşer:

Türkçe

göğüs > (tavuk) göğsü
karın > karnım (ağrıyor)
omuz > (onun) omzu
alın > alnınız (neresi?)
ağız > ağzımız (kurudu)
burun > burnun (akıyor)

Arapça

fikir > (benim) fikrim
resim > (okulun) resmi
şehir > (Türkiye'nin) başşehri
isim > (senin) ismin

7.5 **Ünsüz türemesi:** Eklemede ya Türkçenin sesdizimsel yapısı gereği, ya da tarihsel bir kalıt olarak bazı seslerin türediği olur.

i. adıl *n*'si: O(nlar) kişisi iyelik eklerinden ve gösterme adıllarından sonra durum ekleri gelecekse arada /n/ sesi türer:

iyelik ekleri + durum ekleri

arabasını	arabalarını
arabasına	arabalarına
arabasında	arabalarında
arabasından	arabalarından
arabasının	arabalarının

gösterme adılları + durum ekleri

onu	bunu	şunu
ona	buna	şuna
onda	bunda	şunda
ondan	bundan	şundan
onun	bunun	şunun

Gösterme adılları çoğullanacak olsa bile adıl *n*'si devrededir:

onlar bunlar şunlar

adıl *n*'si *kimse* adılından sonra yalnızca tamlayan durumu eki gelirse türer:

kimsenin	kimseyin
kimseni	kimseyi
kimsene	kimseye
kimsende	kimsede
kimsenden	kimseden
kimsenler	kimseler

ii. koruyucu ünsüz: İlk sesi ünlü olan durum ekleri, çekim ekleri ve adlaştırma eki *-Iş* ile sonu ünlüyle biten tabanlar arasında /y/ sesi türer:

arabayı	arabaı
yürüyecek	süryecek
yürüyüş	süryüş

iii. /s/ sesi: O kişisi iyelik ekinin ünlü ile biten tabanlara eklenmesinde ortaya /s/ sesi çıkar:

evin kapısı/kapıı
evin penceresi/pencerei

iv. /ş/ sesi: Ünlü ile biten sayı adları ile üleştirme eki arasında /ş/ sesi türer:

ikişer, altışar, yedişer
krş. birer, üçer, dörder, beşer, sekizer, dokuzar, onar

7.6 **Ünlü türemesi:** Ünsüz ile biten tabanlara ünsüz ile başlayan ekler eklenirken, arada bir ünlü türer:

iyelik ekleri

evim	krş. ovam
evin	krş. ovan
evimiz	krş. ovamız
eviniz	krş. ovanız

türetim ekleri

kışın	krş. öğlen
birinci	krş. altıncı
güneç	krş. anaç
azal-	krş. eksil-
azımsa-	krş. kötümse-
uzunumsu	krş. masamsı
yeşilimtırak	krş. ekşimtırak
üçüz	krş. ikiz,
alış-	krş. ağlaş-

8 Türkçenin ekleme sistemine egemen olan ünlü ve ünsüz uyumları, eklerin birden fazla altbiçim sergilemesi ile sonuçlanır. Bazı eklerde altbiçim sayısı 8'e çıkarken, bazı ekler ise hiçbir uyum kuralından etkilenmez ve tek biçim sergiler:

kitapçı, bekçi, topçu, sütçü, kapıcı, sucu, gözcü
geliyor, arıyor, ötüyor, buluyor
alırken, görürken, oturuyorken
akşamki, onunki, sütünki
ekşimtırak, morumtırak
sabahleyin, ikindileyin

9 Türkçede 8 sözcük türü bulunmaktadır:

ad (isim)	**ilgeç** (edat)
eylem (fiil)	**adıl** (zamir)
sıfat	**ünlem**
belirteç (zarf)	**bağlaç**

10 Türkçede çok az sayıda bazı sözcük hem ad hem eylem veya hem sıfat hem eylemdir. Sözcük türü kayması Türkçede sözlüksel olarak nadiren görülür. Bu tür kaymayı ad ile eylem türü ve sıfat ile eylem türü arasında sergileyen bazı sözcükler şunlardır:

boya , boya- ; yama, yama-; barış, barış-
savaş, savaş-; göç, göç-
dik, dik-; düz, düz-

Ad ile sıfat arasında sözlüksel olarak sistematik kayma gösteren sözcükler, sayı ve malzeme adı olan sözcüklerdir:

iki (sayısı) krş. iki (kişi)

demir (madeni) krş. demir (kapı)

Sıfatlar, niteledikleri adlar atılarak bir ad gibi veya bazen doğrudan eylemleri niteleyerek belirteç gibi kullanılabilir.

güzel (kız) krş. Güzele bak!

krş. güzel konuş-

11 Vurgu Türkçede son hecelere yerleşerek sözcük sınırını belirleyen ve sözcük ek aldıkça hep son heceye kayan dinamik bir öğedir:

geliYOR > geliyorSUN > geliyorsuNUZ

gözLÜK > gözlükÇÜ > gözlükçüLÜK

Vurgu yer adlarında ve bazı yabancı sözcüklerde, sondan bir önceki heceye, bu hece güçlü değilse (yani ünsüz ile bitmiyor ya da ünlüsü uzun değilse), sondan iki önceki heceye gelir:

İZmir

İsTANbul

ANkara

HakKAri

Böylece vurgu, biri yer adı olan eşsesli sözcüklerde anlam ayırt edici görev üstlenir:

BEbek (İstanbul'da bir semt) krş. beBEK (insan yavrusu)

Ordu (Doğu Karadeniz'de bir il) krş. orDU (askeri birlik)

Olumsuzluk eki *-mE*, vurgu almayan bir hece olduğu için sözcük vurgusu, kendisinden hemen önceki hecede kalır:

GElme, GElmeyin, GElmeyiniz

Vurgu, olumsuzluk eki ile adlaştırma eki *-mE* arasında da anlam ayırt edicidir:

KAZma (Kazma işini yapma!)

krş. kazMA (kazma işini yapan alet)

12 Türkçenin en yaygın sözcük türetme yolu eklemedir. Ekler dört ayrı doğrultuda sözcük türeten ekler olarak sınıflandırılır.

addan eylem:

başla-, birik-, yanaş-

eylemden ad:

okul, yangın, yazıcı

addan ad:

Türkçe, başlık, çaycı

eylemden eylem:

görüş-, kaçır-, yutkun-

Türkçede bileşme de yaygın bir sözcük türetme yoludur ve yalnızca, sözcüklerden biri veya hepsi anlamca kaymış bileşikler bitişik yazılır.

yangın merdiveni, gece lambası, silgili kalem

krş. kalemtraş, karatahta, ilkokul

13 Türkçede olumsuzluk, zaman, kip, kişi-sayı kategorileri, yüklemcil eylemler üzerine eklenen eklerle sağlanır. Bileşik zaman ve kip çekimlerinde, ikincil çekim eklerini *i-* (*imek*) yardımcı eylemi taşır.

olumsuzluk:

gelme, konuşma

zaman:

gitti, gelecek, biliyor, bitmiş, görür

kip:

anlamalı, kalsa, olmaya

kişi-sayı:

gelmesin, biliyorsunuz, kalsam

bileşik:

geliyor idi, almalı i-mişiz

14 Hem tümcelerde özne ile yüklemcil eylem arasında, hem de tamlama yapılarında tamlayan ile tamlanan arasında uyum vardır. Öznenin ve tamlayanın yansıttığı kişi ve sayı değerini belirten kişi-sayı ekleri, yüklemcil eylem ve tamlanan üzerine gelir:

Ben geldim

Sen geldin

O geldi*

Biz geldik

Siz geldiniz

Onlar geldiler

benim arabam

senin araban

onun arabası

bizim arabamız

sizin arabanız

onların arabası

(*Türkçede emir kipi hariç diğer bütün eylem çekimlerinde **o** kişisi için kişi-sayı eki kullanılmaz.)

15 Türkçede *evet/hayır* soruları, önceki sözcükle kaynaşıp ona ünlü uyumları açısından uyan (ama yine de ayrı yazılan) *mI* sözcüğü kullanılarak; *ne-* soruları ise, soru sözcükleri kullanılarak yapılır. Her iki tür soruda tümceler, diğer tümcelerin aksine soru öğesinde doruğa çıkan bir ezgi ile söylenir.

Siz Türkçe biliyor **musunuz**?

Sen öğrenci **misin**?

Kim Türkçe öğrenmek istiyor?

Türkiye **hangi kıtada** yer alıyor.

16 Türkçede bazı görev sözcükleri, kendisinden hemen önceki sözcükle zorunlu veya seçimlik olarak kaynaşabilir. Bu tür sözcükler çoğunlukla bir ek gibi genel ses uyumlarına uyar; bazıları kaynaştığı sözcüğe bitişik, bazıları kaynaştığı sözcükten ayrı yazılır:

araba **ile** ~ araba**yla**

öğrenci **idim** ~ öğrenci**ydim**

Ben **de** öğrenciyim o **da**.

Gittin **mi** gidiyor **musun**?

17 Türkçenin öbek yapısı, sola doğru genişleyerek kurulur, yani öbeğin karakterini belirleyen baş öğe, her zaman en sağdadır:

ad öbeği

sınıf

Türkçe **sınıfı**

yeni Türkçe **sınıfı**

şubenin yeni Türkçe **sınıfı**

sıfat öbeği

kısa (adam)

daha **kısa** (adam)

benden daha **kısa** (adam)

eylem öbeği

ver-

kitabı **ver-**

Ayşe'ye kitabı **ver-**

18 Türkçede temel sözcük dizilişi, Özne(-Nesne)-Eylem sırasındadır:

Para mutluluk getirir (Mutluluk getiren, para.)

Mutluluk para getirir (Para getiren, mutluluk.)

19 Tümcede seçimlik olan (dolaylı) tümleçler tümcenin tamamını niteliyorsa en başta, yalnızca eylem öbeğini niteliyorsa özneden sonra yer alır.

Para **her zaman** mutluluk getirir.

(Paranın her zaman yaptığı, mutluluk getirmektir.)

Her zaman para mutluluk getirir.

(Her zaman olan, paranın mutluluk getirmesidir.)

20 Yalnızca, yüklemcil eylemin hemen önündeki kurucu (aşağıdaki örneklerde büyük yazılan), tümcenin en vurgulu doğal öğesidir.

Para her zaman MUTLULUK getirir.

(Paranın her zaman getirdiği, mutluluktur.)

Para HER ZAMAN mutluluk getirir.

Tümce vurgusu, biraz daha şiddetli verilerek, doğal vurgulu öğe de dahil, tümcenin herhangi bir öğesi (aşağıdaki örneklerde büyük ve kalın yazılan) karşıtsal vurgulu öğe haline getirilebilir:

Para her zaman **MUTLULUK** getirir.

(Paranın her zaman getirdiği, mutluluktur; başka şey değil.)

Para **HER ZAMAN** mutluluk getirir.

(Paranın mutluluk getirmediği bir zaman yoktur.)

PARA her zaman mutluluk getirir.

(Her zaman mutluluk getiren, paradır; başka şey değil.)

21 Türkçenin temel sözcük dizilişi oynaktır, yani tümce kurucularını temel dizilişten farklı sıralamak mümkündür ve bu iş, iki belirgin amaç için ve iki ana doğrultuda yapılır.

Birincisi, karşıtsal vurgulama için doğal vurgulu olan öğe dışındaki öğeleri eylemin hemen önüne getirmektir ve bu durumda, taşınan öğe zorunlu olarak karşıtsal vurguludur:

Para her zaman MUTLULUĞU getirir. >

Mutluluğu her zaman **PARA** getirir. /

Mutluluğu her zaman PARA getirir.

Para her zaman MUTLULUĞU getirir. >

Para mutluluğu **HER ZAMAN** getirir. /

Para mutluluğu HER ZAMAN getirir.

İkincisi, tümcenin bilgilendirici içeriğinde daha az önemli olan öğeleri yüklemcil eylemin arkasına götürmektir:

Para her zaman MUTLULUĞU getirir. >

Para mutluluğu getirir **her zaman**.

Para her zaman getirir **mutluluğu**.

Her zaman mutluluğu getirir **para**.

Bu konumdaki öğeler doğal veya karşıtsal vurgu almaz:

Para mutluluğu getirir HER ZAMAN.

Para her zaman getirir **MUTLULUĞU**.

22 Türkçede tümceler birbirinin içine, olduğu gibi doğrudan veya bir dönüştürme işlemiyle dolaylı olarak yerleşebilir:

Sen Türkçe konuşuyorsun.

doğrudan:

Ben **sen Türkçe konuşuyorsun** sanıyorum.

dolaylı:

Ben **senin Türkçe konuştuğunu** sanıyorum.

Dönüştürme işlemi uygulanırken yerleşmiş tümcenin (tümceciğin) özne-yüklem uyumu ya tamlama uyumuna dönüşür ya da ortadan kalkar:

Ben sen**in** Türkçe konuş**tuğunu** sanıyorum.

Ben **sen/o/biz/siz/onlar** Türkçe konuş**unca** seviniyorum.

Dilbilgisi Desteği

I. ÜNİTE

GEREKLİLİK KİPİ

-mElİ

1 Gereklilik kipi eki *-mElİ*'dir.

(Sen) daha çok çalış**malısın**.
(Siz)burada yüksek sesle konuşma**malısınız**.
Ben de sizinle gel**meli** miyim.

2 Gereklilik kipi eki, *ol-* eylemi ile birlikte tahmin de aktarabilir.

- Ali nerede? - Evde olmalı.
Şu an parti başlamış olmalı.
Telefonu açmıyor; uyuyor olmalı.

GEREKLİLİK (hikaye) KİPİ

***-mElİydİ** (<mElİ i-dİ)*

3 Gereklilik (hikaye) kipi eki *-mElİydİ*, eylemin geçmiş zamanda gerçekleşmesine dair sonradan beliren, fark edilen, anlaşılan bir gereklilik anlatır:

(Biz) oraya hiç gitme**meliydik**.
(Sen) onu arama**malıydın**.
(Ben) bu bölümü de imzala**malı** mıydım.

GEREKLİLİK (rivayet) KİPİ

***-mElİymİş** (<mElİ i-mİş)*

4 Gereklilik (rivayet) kipi eki *-mElİymİş*, konuşanın, eylemin gerçekleşmesi gerektiğini başkasından duyduğunu, sonradan öğrendiği veya bunu kendisinin sonradan fark ettiğini aktarır.

Biz oraya hiç gitme**meliymişiz**. Şimdi anladım.
Onu sen arama**malıymışsın**. Bana öyle dedi.
Sen bu bölümü de imzala**malıymışsın**.

GEREKLİLİK

-mEk/-mE + iyelik gerek(-)/lazım

5 Gereklilik anlatımı, adlaşmış tümcelerle birlikte *gerek*, *lazım* ve *gerek-* sözcükleri kullanılarak da kurulabilir:

Sıcak havalarda bol su iç**mek gerek/lazım/gerek**iyor.
Benim sigara içme**mem gerek/lazım/gerek**iyor.
Bence trafikte (senin) daha dikkatli ol**man gerek**iyor.
Çocukların günde iki saatten çok TV izleme**mesi gerek**iyor.

6 Gerekliliğin olumsuzu, daha çok *gerek-* eylemi ile kurulur. *gerek* ve *lazım* sözcükleri *değil* ile genellikle kullanılmaz:

Yarın okula gitmem gerek**mi**yor.
Yarın okula gitmem gerek/lazım **değil**.

ZORUNLULUK

-mEk zorunda/mecburiyetinde, -mEyE mecbur

7 Zorunluluk, koşaç tümcesi olarak kurulur ve yalnızca *-mE* ve *-mEk* ekleri ile adlaşmış tümcelerle birlikte *zorunda, mecburiyetinde* veya *mecbur* sözcükleri kullanılarak anlatılır:

Cumartesi günleri de öğleye kadar çalış**mak zorunda**yım/**mecburiyetinde**yim.
Çevre konusunda hepimiz daha duyarlı **olmaya*** **mecburuz**.
(*-*mEk* ekinin son sesi /k/, bu ek ünlü ile başlayan ek aldığında /y/'ye dönüşür.)

8 Zorunluluk, adıllarının *zorunlu* ve *mecbur* sözcükleriyle birlikte doğrudan kullanıldığı kısa anlatımlarla da dile getirilebilir:

Buna zorunluyum.
Ona mecbursun.

ZORUNLULUK

kal-

9 Zorunluluk anlatımlarında koşaç eylemi yerine *kal-* eylemi de kullanılabilir:

Otobüs arızalanınca yolcular in**mek zorunda kal**dılar.
Herkes vaktinde gelsin, kimseyi bekle**mek zorunda kal**malayalım.

II. ÜNİTE

İŞTEŞLİK

birbiri

1 *birbiri* adılı, tümcede çeşitli tümleç görevlerini yüklenerek çoğul öznenin eylemi karşılıklı gerçekleştirdiğini anlatır ve bu görevdeki işteşlik adılı, üzerine, çoğul özne ile uyumlu iyelik ekini alır:

Sizler hatayı **birbiri-niz**-de aramayınız.
Ayşe ile ben adreslerimizi **birbiri-miz**-e verdik.
Onlar **birbir-leri**-ni* tanımıyorlar.
(**birbiri* adılının son sesi /i/, bu adıla 3. kişi-çoğul eki eklendiğinde düşer.)

DÖNÜŞLÜLÜK

kendi

2 *kendi* adılı, çeşitli tümleç görevlerini yüklenerek anlamca tümcenin öznesi ile özdeşleşir ve bu görevdeki dönüşlülük adılı, üzerine, özne ile uyumlu iyelik ekini alır*:

Ben size **yeni öğretmeninizi** tanıtayım >
Ben size **kendi-m**-i tanıtayım.

Onlar **bizi** öğrenci sanıyorlar >
Onlar kendi-leri-ni öğrenci sanıyorlar.

(O) her sohbette sürekli **kendi**nden söz eder.
(**kendi* adılı 3. tekil-kişi için iyelik eki almaz ama üzerine gelen eklerle arasına yine de /n/ gelir:

Çocuklara dikkat et! >
Kendi-n-e dikkat etsin!

3 *kendi* adılı, üzerine 3. tekil-kişi iyelik eki alarak (*kendisi*) dönüşlü adıl olmaktan çıkar ve tümce dışındaki öğelere gönderimde bulunan anaforik adıla dönüşür:
Yeni öğretmenimiz-i tanıyorum. Kendisi-ni/Kendini daha önce görmüştüm.

4 *kendi* adılının dönüşlü ve anaforik biçimleri 3. çoğul-kişide aynıdır:
Onlar kendileri-ni ne sanıyorlar?
İşte bunu bana söyleyen kişiler... İsterseniz **kendileri-ne** sorun.

5 Özensiz konuşmalarda kendi adılının dönüşlülük biçimi (*kendi*) yerine anaforik biçimin (*kendisi*) kullanıldığı da görülür:
Ahmet **kendini/kendisini** müdür sanıyor.

Anaforik biçim kullanıldığında tümce iki ayrı anlamı da yansıtır.

(**Ali Bey** müdür değil ama)
Ahmet **kendisini** müdür sanıyor. (kendisi = Ali Bey)

(**Ali Bey** müdür ama)
Ahmet **kendisini** müdür sanıyor. (kendisi = Ahmet Bey)

PEKİŞTİRME

kendi

6 *kendi* adılı, çeşitli konumlarda seçimlik olarak anlatımı pekiştirme amaçlı kullanılır:

i. özne ile aynı konumda kullanılarak öznenin eylemi doğrudan ve yalnızca kendisinin gerçekleştirdiğini anlatır:
O geldi > O **kendi** geldi.
Ödevlerinizi (siz) yapınız >
Ödevlerinizi (siz) **kendiniz** yapınız.
Bırak çocuklar yemeklerini **kendileri** yesinler.

ii. tamlanan görevindeki adların önüne bir sıfat gibi gelerek iyelik anlatımını pekiştirir:
Bu benim **kendi** evim!
Herkesin **kendi** çocuğu önemli tabii ki.

iii. belirtme eki almış dönüşlü adılıyla (kendini) ikileme kurarak dönüşlük anlatımını kuvvetlendirir:
O gerçekleri görmeyerek (**kendi**) **kendini** kandırıyor.

7 Yönelme durumu eki almış dönüşlü adılıyla ikileme kurarak, öznenin eylemi yardım almadan veya kendiliğinden gerçekleştirdiğini anlatan belirteçler kurar:
Öğretmen gelmedi. Öğrenciler dersi **kendi kendilerine** yaptılar.
Türkçeyi sen **kendi kendine** mi öğrendin?
Hiç doktora gitmedi. **Kendi kendine** iyileşti.
Murat sabahtan beri odasında **kendi kendine** konuşuyor.

DÖNÜŞLÜ ÇATI

-(I)n-

8 Dönüşlü çatı eki *-(I)n**, genellikle iş anlatan geçişli eylemlere eklenerek öznenin, aynı zamanda bir nesne veya tümleç gibi eylemin gerçekleşme sürecinden veya sonucundan etkilendiğini anlatır:
Kadın çamaşırları yıka-dı >
Kadın yıka-**n**-dı.

Öğretmen öğrencileri sınava hazırlıyor>
Öğrenciler sınava hazırlanıyorlar.
(*Son sesi /l/ veya /n/ olan eylemlerle çatı eki *-(I)l* biçimine dönüşür.)

9 Dönüşlü çatıdaki eylemlerin bulunduğu tümcelerde, ayrıca, kendi dönüşlü adılı kullanılmaz.
Öğrenciler kendilerini sınava hazırlıyorlar.
Öğrenciler kendilerini sınava hazırla-**n**-ıyorlar.

10 İş anlatan geçişli eylem, anlamsal uygunluk olmadığında dönüşlü çatı eki almaz: **oku-n ('kendini okumak')*, **it-in- ('kendini itmek')*. Aynı nedenle, bazı eylemler dönüşlü çatı eki taşımasına karşın anlamca dönüşlülük anlatmaktan uzaklaşmış olabilir: *giy-in-mek, sür-ün-mek, tak-ın-mak; gör-ün-, bak-ın-; al-ın-, gez-in-* gibi.

İŞTEŞ ÇATI

-(I)ş-

11 İşteş çatı eki *-(I)ş*, genellikle iş ve hareket anlatan eylemlere eklenerek çoğul öznelerin eylemi karşılıklı veya birlikte gerçekleştirdiklerini anlatır:
Cumhurbaşkanı ve başbakan yarın gör-**üş**-ecek.
Mezuniyet töreninde havada kepler uç-**uş**-uyordu.

12 İşteş çatıdaki tümcelerde paralel çoğul özneler birbirine *ve/ile* bağlacı veya *ile* ilgeci ile bağlanmış olabilir:
Erol ve/ile kardeşi yarın okulda buluşacak.
Erol kardeşi ile yarın okulda buluşacak.

13 İşteş çatıda birbiri adılı ancak *ile* ilgeciyle birlikte kullanılır:

Onlar **birbirlerini** tanıyor >
Onlar **birbirlerini/birbirleriyle** tanışıyor.

14 İşteş çatı eki, addan türeme* bazı eylemlere iş ve oluş anlatan *-lE* eki ile kalıplaşmış olarak eklenmiştir:

veda>*vedala-> vedalaş-
haber>*haberle-> haberleş-

Öğrenciler birbirleriyle veda**laştı**.
İnternet sayesinde haber**leşmek** çok kolaylaştı.
(*-*lEş* eki sıfatlara eklendiğinde işteşlik anlatmaz: *taş-laş-, iyi-leş-, morlaş-*)

III. ÜNİTE

DİLEK KİPİ

-sE

1 Dilek kipi, eylemin gerçekleşmesine dair dileği aktaran kiptir.

Şimdi evde olsam!
Yarın hava güzel olsa

2 Bu kiple kurulan tümcelerde, dilek olduğunu vurgulamak üzere keşke sözcüğü kullanılır:

Keşke şimdi evde olsam.
Keşke yarın hava güzel olsa.

3 Dilek kipindeki soru tümceleri, bir dilekle birlikte konuşucunun yapmayı veya yapmamayı arzu ettiği bir iş hakkında karşısındakinin görüşünü almak amacıyla kullanılır ve bu tür tümcelerde artık *keşke* sözcüğü kullanılmaz.

(Keşke) Yarınki partiye ben de gel**sem mi**?
(Keşke) Bu akşam yemeği evde yeme**sek mi**? Ne dersin?

4 Dilek kipinde olan tümceler, dileğin gerçekleşmesine bağlı olarak söz konusu edilebilecek tahmin, iddia, söz verme vb. anlatımlar sergileyen geniş zaman çekimli tümcelerle bir koşul kipiymiş gibi yan yana kullanılır.

Ben senin yerinde **olsam**, böyle yapmam.
Zamanım **olsa**, tabi ki seninle gelirim.

5 Dilek kipi eki, hem doğrudan ikileme kurarak tek seçeneğin bulunduğunu anlatan tümcelerle, hem de eylemin bir olumlu bir olumsuz biçiminden oluşan ikilemeye *dE* bağlacı da katılarak her durumda gerçekleşecek eylemleri anlatan tümcelerle yan yana kullanılır:

Bu sorunu **çözse çözse** (yalnızca) Murat çözer.
Sınav **sürse sürse** (en çok) 2 saat sürer.

Biz **istesek de istemesek de**, anlaşılan, sen bunu yapacaksın.
Sen **gelsen de gelmesen de** biz gidiyoruz.

DİLEK (hikaye) KİPİ *(keşke)*

-sEydİ (<sE i-di)

6 Dilek (hikaye) kipi eki *-sEydİ*, gerçekleşmiş veya gerçekleşmemiş eylemler hakkında tam aksi yönde bir dileği anlatır:

(Kursa geç başladım)
Keşke kursa geç başlamasaydım.

Keşke yarın sınav olsaydı.
Keşke insanlar da kuşlar gibi uçabilseydi

7 Dilek (hikaye) kipi, eylemlerin aksi yönünde anlatımlara olanak sağladığı için, geçmişte gerçekleşmiş veya gerçekleşmemiş olaylara yönelik pişmanlık anlatmaya da uygundur:

Keşke kursa geç başlamasaydım.
(Şimdi çok pişmanım.)

8 Dilek (hikaye) kipindeki soru tümceleri, bir dilekle birlikte konuşucunun geçmişte yaptığı ve yapmadığı veya gelecekte yapacağı ve yapmayacağı bir iş, bir hareket hakkında karşısındakinin görüşünü almak amacıyla kullanılır:

Keşke ben de onlarla birlikte gitse miydim?
Sence saçlarımı bu renge boyatmasa mıydım?
Hiç hazırlanamadım. Acaba keşke bu sınava hiç girmese miydim?

ULAÇLAR

-(y)ken (<i-ken)

9 *-(y)ken* ulacı, şimdiki ve geniş zaman çekimli eylemlerden sonra koşaç eylemine eklenerek kullanılır ve bu konumdaki görevi, eklendiği tümceyi ana eylemin zamanı veya dönemi ile eşlemektir:

Okula geli**rken** bir arkadaşımla karşılaştım.
Lütfen ben ders çalışıyor**ken** odama girme

10 *-(y)ken* ulacı, geniş zaman çekimli eylemlerle paralel konumdaki kişilerin, nesnelerin farklı veya karşıt tutumlarını şimdiki zamanda anlatan yapılar kurmaya da uygundur:

Ben polisiye filmlerden hoşlan-**ır-ken** eşim romantik filmleri sevi**yor**.

Öğretmen yazmaya önem ver-**ir-ken** biz konuşmayı daha çok önemsi**yoruz**.

11 *-(y)ken* ulacı, gelecek zaman çekimli eylemlerle birlikte kullanıldığında ana eylemin gerçekleşme anının daha önce olduğunu, genellikle de hemen önce olduğunu anlatabilir.

Tam evden çık-**acak-ken** telefon çaldı.
Tam yemeğe otur-**acak-ken** elektrik kesildi.

12 *-(y)ken* ulacı, gelecek zaman çekimli eylemlerle birlikte kullanıldığında, eylemin gerçekleşmesinden vazgeçildiğini, karar değiştirildiğini, bunun da genellikle son anda olduğunu anlatabilir:

Tatilde Marmaris'e gid-**ecek-ken** karar değiştirip Bodrum'a gittik.

Bu evi satın al-**acak-ken** son anda vazgeçtik.

13 *-(y)ken* ulacı, belirsiz geçmiş zaman çekimli eylemlerle birlikte kullanıldığında ana eylemlerin gerçekleşmesinin, diğer eylemlerin yanı sıra olduğunu anlatır:

Türkiye'ye gel-**miş-ken** Konya'yı görmeden dönme.

Markete git-**miş-ken** senin için de gazete alayım mı?

Aslında İstanbul'a bir toplantı için geldim. Ama gel-**miş-ken** buradaki tüm arkadaşlarımı da ziyaret edeyim dedim.

IV. ÜNİTE

İLGEÇLER

-DEn beri / -Dİr

1 Zaman adlarına eklenen *-DEn beri / -Dİr* yapıları, eylemin belirli bir geçmişten bu yana veya belirli bir süre boyunca gerçekleşmekte olduğunu anlatır.

Dört ay**dan beri** Türkçe öğreniyorum.

Bir saat**tir** burada seni bekliyorum.

2 *haziran, akşam, saat iki, 2008* gibi bir aralığı değil de belirli bir zamanı, süreyi, anı gösteren adlardan sonra sadece *-Den beri* kullanılır.

Haziran'dan beri / Haziran'dır Türkçe öğreniyorum.

Saat birden beri / Saat birdir burada seni bekliyorum.

3 *-DEn beri / -Dİr* yapılarıyla eylemlerin olumlu geçmiş zaman biçimi kullanılmaz:

Üç yıldan beri Türkçe öğreniyorum/öğrendim.

Onu üç yıldır gördüm/görmedim.

4 *-Dİr* eki *epey, bayağı, çoktan* gibi bazı ölçü anlatan sözcüklerle de kullanılır:

epeydir, bayağıdır, çoktandır, ikidir, üçtür

ULAÇLAR

-Dİk + iyelik + -(n)dEn beri

5 -DEn beri yapısı, *-Dik* ekiyle adlaşmış tümcelerle birlikte belirli bir geçmişten bu yana veya belirli bir süre boyunca gerçekleşmekte oluş anlatır.

Çalışmaya **başladığımdan beri** sabahları daha erken kalkıyorum.

Onunla mezun olduğumuzdan beri görüşmedim/görüştüm.

ULAÇLAR

(-Dİ)...-(y)Elİ

6 *(-Dİ)... -(y)Elİ* yapısı, belirli bir geçmişten bu yana veya belirli bir süre boyunca gerçekleşmekte oluş anlatır:

Çocuk (doğ**du**) doğ**alı** hiç hasta olmadı.

Çalışmaya (başladım) başlay**alı** sabahları erken kalkıyorum.

7 *(-Dİ)... -(y)Elİ* yapısında yalnızca 2. eylem ve yalnızca eksik yapıda olumsuzlanabilir:

Onunla **görüşmeyeli** yıllar oldu.

Onunla görüşmedim görüşmeyeli yıllar oldu.

Onunla görüşmedim görüşeli yıllar oldu.

Onunla görüştüm görüşmeyeli yıllar oldu.

8 *(-Dİ)... -(y)Elİ* ulacı tam yapıda kullanıldığında ana tümce genellikle olumsuz olan saptamalar, yargılar, tanımlar aktarır:

Kursa başladık başlayalı öğretmen hiç yoklama yapmadı.

Kursa (başladım) başlayalı daha iyi Türkçe konuşuyorum.

9 Ana tümcenin zamana dair yansız bir saptama aktardığı anlatımlarda *(-Dİ)... -(y)Elİ* ulacı, tam yapıda kullanılmaz:

Film (başladı) başlayalı on dakika oldu.

Film başladı başlayalı inanılmaz bir sıkıcı on dakika oldu.

Üniversiteyi (bitirdim) bitireli beş yıl geçti.

Üniversiteyi bitirdim bitireli topu topu beş yıl geçti.

V. ÜNİTE

KOŞUL KİPİ

zaman + *-(y)sE (< i-se)*

1 Koşul kipi eki *-sE*, zaman çekimli tümcelere eklenerek ana eyleme yönelik koşul bildirir:

Çalış-ır-**sa**-n mutlaka başarırsın.

Sınav için yeterince çalış-tı-**ysa**-n mutlak iyi bir not alırsın.

Çalış-ıyor-**sa**-n rahatsız etmeyeyim.

Çalış-acak-**sa**-n ben gideyim.

Çalış-mış-**sa**-n sınavda belli olur.

KOŞUL KİPİ (koşaç tümceleri)

-(y)sE (<i-se)

2 Koşul kipi eki *-sE*, koşaç tümcelerine eklenerek ana eyleme yönelik koşul bildirir:

Hastay-sa-n bugün okula gitme.

Şimdi meşgul-se-n sonra arayayım.

Hazır değil-se biraz daha bekleyelim.

3 Koşul kipi eki *ne, nasıl, öyle, o, gerek, yok* gibi sözcüklere eklenerek tümceleri çeşitli anlam ilişkileri kurarak birbirine bağlayan kalıplaşmış bağlaçlar türetmiştir.

Televizyonda güzel bir program yok. **Öyleyse** bu akşam dışarı çıkıyoruz.
Neyse seni bu seferlik affediyorum.
Mehmet hala uyuyor. **Oysa** iki saat sonra havaalanında olması gerek.
Bence yetişmek için acele etmeyelim. **Nasılsa** ders başlamıştır.
Filiz bugün de okula gelmedi. **Yoksa** hasta mı?

DİLEK (hikaye) KİPİ *(eğer)*

-sE(ydi) *(<-sE i-di)*

4 Dilek (hikaye) kipinde olan tümceler, artık değişmesi söz konusu olmayan durumları, sonuçları, gelişmeleri anlatan tümcelerle yan yana geldiğinde, artık bir dileği değil, diğer tümceye yönelik bir koşulu aktarır hale gelir:

Keşke insanlar da kuşlar gibi uçabilseydi>
Eğer insanlar da kuşlar gibi uçabilseydi "havacılık" diye bir sektör oluşmazdı.

Keşke bu kursa hiç başlamasaydım>
Eğer bu kursa başlamasaydım seni tanıyamayacaktım.

5 Dilek (hikaye) kipi koşul anlattığında, diğer tümce genellikle *geniş zaman (hikaye) (-E/I)rdi* ve *gelecek zaman (hikaye) (-(y)EcEkti)* çekiminde olur:

Doktor olmasaydım öğretmen olurdum/olacaktım.

VI. ÜNİTE

ETTİRGEN ÇATI

(I)t-/-DIr-/-Er-/-Ir-

1 Ettirgen çatı, eylem köklerine *-(I)t-/-DIr-/-Er-/-Ir-* eklerini ekleyerek, özneler ile diğer tümce öğeleri arasında eylemlerin başkalarına "talep, zorlama, emir, izin, yardım, destek, neden olma, yol açma vb." yollarla yaptırılması gibi tümcedeki rolleri belirlemeyi sağlayan çatıdır. Ettirgen çatılı tümcelerde ettirilen özne, kök eylem geçişsiz ise belirtme durumu *(-(y)I)* eki, kök eylem geçişli ise yönelme durumu *(-(y)E)* eki alır:

kız- : geçişsiz eylem
Öğretmen kızdı. >
Öğrenciler **öğretmen-i** kızdırdı.

yaz- : geçişli eylem
Öğrenciler kompozisyonu yazdılar >
Öğretmen **öğrenciler-e** kompozisyonu yazdırdı.

talep:
Ali Ahmet'e arabayı yıkattı.
(Ali istedi, Ahmet arabayı yıkadı)

emir:
Komutan askerlere silahlarını temizletti.
(Komutan askerlere silahlarını temizlerini emretti)

zorlama:
Polis sorguda suçluyu konuşturdu.
(Polis sorguda suçluyu konuşmaya zorladı)

neden olma:
Öğrenciler öğretmeni kızdırdı.
(Öğrenciler öğretmenin kızmasına neden oldu)

destek:
(Bana) bu sınavı Ali kazandırdı >
(Bu sınavı kazanmamda bana Ali destek oldu)

izin:
Müdür bey toplantıda beni konuşturmadı.
(Müdür bey toplantıda benim konuşmama **izin vermedi.**)

yardım:
Hastaya yemeğini hemşire yedirdi.
(Hastanın yemeğini yemesine hemşire **yardım etti.**)

yol açma:
Son ekonomik kriz enflasyonu yükseltti.
(Son ekonomik kriz enflasyonun yükselmesine yol açtı)

sağlama:
Aspirin hastanın ateşini normale düşürdü.
(Aspirin hastanın ateşinin normale düşmesini sağladı)

2 Ettirgenlik eki çok işlevli olmasına karşın ettirgenliğin tümcede hangi yolla kurulduğu, tümcenin bütüncül anlamından ve/ya bağlamdan anlaşılır:

Polis sorguda suçluyu **zorla** konuşturdu.

izin:
Öğretmen derste öğrencilere fıkra anlattırıyor. Sizin öğretmeniniz ise böyle şeylere hiç izin vermiyormuş.

talep:
Öğretmen derste öğrencilere fıkra anlattırıyor. Fıkra anlatmanın sözlü anlatım için çok iyi bir alıştırma yolu olduğunu düşünüyor.

3 Gerçekleşmesi ettirilen öznenin iradesi, kontrolü veya gücü dahilinde olmadığı *öl-, piş-, düş-, bit-* gibi istemsiz eylemlere de ettirgenlik eki gelebilir ama tümcedeki ettirgenlikte çoğunlukla "neden olma, yol açma" yolları söz konusu olur.

ÇOKLU ETTİRGEN ÇATI

-(I)t-/-DIr-/-Er-/-Ir- + -t-/-tIr-

4 Geçişsiz eylemlerin üzerine en çok 3, geçişli eylemlerin üzerine ise en çok 2 ettirgenlik eki gelebilir.

 öl-dür-t-tür-

Adamın karısı öldü.

Kiralık katil adamın karısını öl-dür-dü.

Adam kiralık katile karısını öl-dür-t-tü.

Sevgilisi adama (kiralık katil yoluyla) karısını öl-dür-t-tür-dü.

kes-tir-t-

Saçımı kestim.

Berbere saçımı kes-tir-dim.,

Babam bana saçımı (berberde) kes-tir-t-ti.

İŞTEŞ ÇATI+ETTİRGEN ÇATI

-(I)ş- + -tIr-

5 İki farklı çatı eki olarak işteş çatı eki *-(I)ş* ile *-tIr* ettirgen çatı eki, aynı eylem kökünde yan yana gelebilir*:

Öğrenciler birbirleriyle ilk derste tanı-ş-ır >

Öğretmen öğrencileri birbirleriyle ilk derste tanı-ş-tır-ır.

(*İki farklı çatı ekinin yan yana geldiği (*yapıştır-, geliştir-, araştır* gibi) sözlükselleşmiş eylemlerin çoğu, ya işteşlikten, ya ettirgenlik ya da her ikisinden birden anlamca uzaklaşmış eylemlerdir.)

VII. ÜNİTE

EDİLGEN ÇATI

-Il-

1 Edilgen çatı eki *-Il*, eyleme eklenerek öznesiz tümce kurulmasını olmasını sağlar:

Öğretmen yoklama yaptı krş. Yoklama yap-ıl-dı.

Öğrenciler teneffüse çıktılar krş. Teneffüse çık-ıl-dı

2 Tümcede eylem geçişli ise etken nesne, edilgen (sözde) özne olur; eylem geçişsiz ise tümcede edilgen özne de olmaz:

Yoklama yap-ıl-dı.

Ø Teneffüse çık-ıl-dı.

3 Edilgen özne ile eylem kişi-sayı uyumu içindedir; edilgen özne yoksa eylem daima 3. kişi-tekil çekimindedir:

Ben sınıfa başkan seçil-di-m.

Öğrenciler teneffüse çıktılar>

Teneffüse çık-ıl-dı-lar.

4 Edilgen eylem ünlü ile bitiyorsa, edilgen çatı eki *-Il-* değil *-n-* olur:

Öğrenciler ödevleri hazırlamışlar >

Ödevler hazırla-n-mış.

5 Eylemin gerçekleşmesinin öznenin iradesinde, kontrolünde veya isteğinde olmadığı *düş-, öl-, yaşlan-, -bat-, eri-* gibi eylemlerle edilgen tümceler genellikle kurulmaz.

tarafından/-CE ÖBEĞİ

6 Edilgen tümcelerde özne, ancak *tarafından* sözcüğüyle veya *-CE* ekiyle öbek kurarak yer alabilir:

Sınavlar bir komisyon **tarafından** / bir komisyon-**ca** yapılacak

7 Eylemi geçişsiz olan edilgen tümcelerde "gerçek" özne ancak bir grup, bir kurum kimliği taşıyorsa ve genellikle de, *tarafından* sözcüğü ile değil *-CE* eki anlatılır:

Yarın sınıfça / sınıf tarafından pikniğe gidilecek.

On dakika sonra öğretmen tarafından / öğretmence teneffüse çıkılacak.

8 Edilgen tümcelerde "gerçek" özne bir grup, bir kurum kimliği taşımasına rağmen işaret ve ölçü sıfatı almışsa *-CE* ekiyle tümcede yer alamaz:

Yarın bu sınıfça pikniğe gidilecek.

Sınavlar yalnızca iki üniversitece yapılacak.

(İŞTEŞ)+(ETTİRGEN)+(EDİLGEN) ÇATI

-(I)ş-/-tIr-/-Il-

9 İşteş çatı eki *-(I)ş*, ettirgen çatı eki *-tIr* ve edilgen çatı eki *-Il*, aynı eylem kökünde bu sırayla yan yana gelebilir:

Öğrenciler birbirleriyle ilk derste tan-ış-**tır-ıl**-ır.

10 Bu üç çatı ekinden herhangi ikisi aynı sırada olmak koşuluyla yan yana gelebilir:

Öğretmen öğrencileri birbirleriyle ilk derste tanı-ş-**tır**-ır.

TÖMER'de kursun ilk gününde tanı-ş-**ıl**-ır.

Öğrenciler birbirlerine ilk derste tanı-**t-ıl**-ır.

VIII. ÜNİTE

ORTAÇLAR (öznesel)

-(y)En

-(y)EcEk/-mEktE/-mİş olan

1 Öznesel ortaç eki, adsoylu sözcükleri bir tümcesel anlatımla, bu tümcesel anlatımın öznesi olarak anlaşılacak biçimde nitelemek için kullanılır:

Ben [(sınıfa gir-**en**)öğretmen]-i tanıyorum.

("Öğretmen sınıfa girdi/giriyor.")

[(TÖMER'de Türkçe öğren-**en**) öğrenciler, dünyanın farklı ülkelerinden geliyor.

("TÖMER'de öğrenciler Türkçe öğrendi./öğreniyor.")

2 Tümcesel anlatım koşaç tümcesi ise, koşaç *(i-)* eylemi yerine *ol-* yardımcı eylemi kullanılır:

[[Uzun boylu ol-**an**] çocuk nerede?

("Çocuk uzun boylu/boylu-ydu.")

3 Ana öznesel ortaç eki *-(y)En*, genelde, "bitmiş" veya "süren" eylemleri aktarır. Eğer "gelecek", "geçmişte bitmişlik" veya "sürmekte oluş" özellikle vurgulanmak isteniyorsa, diğer öznesel ortaç ekleri kullanılır:

Yarın beni ziyaret ed-**ecek** arkadaşımın adı Emre.

Eski-**miş** eşyaları yakında değiştireceğiz.

Şu anda kürsüde konuş-**makta olan** adamı tanıyor musun?

4 "gelecek" ve "geçmişte bitmişlik" anlatan ortaç ekleriyle kurulan tümcelerde, nitelenen adların bu tümcelerin öznesi olduğu vurgulanmak istenirse, bu yapılara ayrıca *ol-an* sözcüğü eklenebilir:

Yarın beni ziyaret ed-**ecek olan** arkadaşımın adı Emre.

Eski-**miş olan** eşyalarımızı yakında değiştireceğiz.

5 Öznesel ortaç yapılarında nitelenen ad kullanılmayabilir. Bu durumda, eğer varsa, nitelenen ad üzerindeki çekim ekleri ortaca eklenir:

Ben sınıfa gir-en-**i** tanıyorum.

Uzun boylu ol-**an** nerede?

Şu anda kürsüde konuş-makta olan-ı tanıyor musun?

6 Diğer ortaç ekleriyle *olan* kullanma seçeneği, nitelenen ad tekilse zorunlu, çoğul ise baskın hale gelir.

Yarın beni ziyaret ed-ecek olan-ın adı Emre.

Yarın beni ziyaret ed-**eceğ**-in adı Emre.

Eski-**miş olan-ları** yakında değiştireceğiz.

Eski-**mişleri** yakında değiştireceğiz.

ORTAÇLAR (tümleçsel)

-Dİk/-(y)EcEk + iyelik
-(y)EcEk/-mEktE/-mİş ol + *-duk* + iyelik

7 Tümleçsel ortaç ekleri, adsoylu sözcükleri bir tümcesel anlatımla, bu tümcesel anlatımın tümleci olarak anlaşılacak biçimde nitelemek için kullanılır:

[[Dün gir-**diğ-imiz**] sınav] ne zaman açıklanıyor?

("Dün sınava girdik.")

[[Şu an izle-**diğ-im**] film] çok ilginç.

("Şu an film izliyorum.")

[[Yarın gir-**eceğ-imiz**] sınav] saat kaçta?

("Yarın sınava gireceğiz")

8 İki ana tümleçsel ortaç ekinden *-Dik* hem "bitmiş" hem de "sürmekte olan" eylemleri aktarır. Eğer bu yapılarda "bitme" veya "sürmekte oluş" özellikle vurgulanacaksa eylemlere diğer tümleçsel ortaç ekleri ayrı eklenir, ana ortaç eki de *ol-* yardımcı eylemiyle diğerlerinin yanı sıra kullanılır:

Dün gir-**miş ol**-duğ-umuz sınav ne zaman açıklanıyor?

Şu an izle-**mekte ol**-duğum film çok ilginç.

9 Tümleçsel ortaç yapılarında nitelenen ad kullanılmayabilir. Bu durumda, eğer varsa, nitelenen ad üzerindeki çekim ekleri ortaca eklenir:

[Dün gir-**diğ-imiz**] neydi öyle?

[Şu an izle-**diğ-im**]-i tahmin et!

[Yarın gir-**eceğ-imiz**] zor bir sınav mı?

[Dün gir-miş ol-**duğ-umuz**] ne zaman açıklanıyor?

[Şu an izle-**mekte ol**-duğum] daha ilginç.

ORTAÇLAR (sözlüksel)

-(E/İ)r/-mEz/-Dİk/-(y)EcEk/-mİş

10 *(-E/İ)r/-mEz/-(y)EcEk/-mİş* ekleri, tümcesel bağlantıları kaybolmuş ortaç yapıları kurarak bazı eylemlerle birlikte sıfat, ad, bileşik ad olarak sözlükselleşmiştir:

çıkmaz sokak, yanmaz kumaş, tükenmez kalem

tanıdık kişi, bildik hikaye, beklenmedik olay

yiyecek ekmek, giyecek elbise, yakacak odun

akarsu, yazarkasa, bilirkişi

kızarmış patates, haşlanmış sebze

IX. ÜNİTE

ULAÇLAR

-Dİk/-(y)EcEk + iyelik + *-(n)dE*
-Dİk/-(y)EcEk + iyelik *zaman*

1 *Dik+iyelik+(n)dE, Dik+iyelik zaman* ulaçları, eklendikleri tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleştiği zamanı, anı, dönemi veya süreyi gösterir ve ana tümceyi bu kavramlar çerçevesinde "aynı zamanda olma" açısından niteler:

İlkbahar gel-**diğ-i-nde**/gel-**diğ**-i **zaman** çiçekler açar.

2 Bu ulaçlar genellikle "aynı zamanda olma" anlatsa da geniş ve gelecek zaman çekimleriyle ana tümce ulacın gösterdiği zamanın öncesine veya sonrasına gönderimde bulunulabilir:

Kitap okumaya tatile çıktığımda **başlayacağım**.

Tatile çıkacağım zaman önceden hazırlık **yapmam**.

3 "Aynı zamanda olma" anlatmalarına karşın, eylemin tekçil oluğu durumlarda yalnızca *-Dİk+iyelik+(n)dE* ulacı kullanılır:

Buraya **ilk** geldiğimde/geldiğim zaman her şey çok farklıydı.

Onu **son** gördüğümde/gördüğüm zaman hastaydı.

4 *-Dİk+iyelik+(n)dE* ve *-Dİk+iyelik* zaman ulaçları, ana tümcenin tekrarlanma anlattığı şimdiki zaman çekimli yapıları için de uygundur ama tekrar belirteci *her*

yalnızca eylem *Dik+iyelik+(n)dE* ulacı aldığında kullanılır:

Seni (her) gördüğümde mutlu oluyorum.
Seni her gördüğüm zaman mutlu oluyorum.

ULAÇLAR
-Dik/-(y)EcEk + iyelik sırada, -(y)-İncE, -(E/İ)r ... -mEz

5 *-Dik/-(y)EcEğİ sırada* ulacı, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleştiği anı gösterir ve ana tümceyi "aynı anda olma" açısından niteler:

Sen ara-**dığın sırada** ben evden çıkmak üzereydim.
Evden çık-**acağım sırada** sen aradın.

6 *-Dik/-(y)EcEğİ sırada* ulacı, "aynı anda olma" açısından ana eylemle *-Dik+iyelik+(n)dE* ve *-Dik+iyelik* zaman ulaçlarına göre anlık ilişki daha sıkıdır:

İlkbahar gel-diğ-i-nde / gel-diğ-i zaman / geldiği sırada çiçekler açar.

7 *-(y)İncE* ulacı, ana tümceyi, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleşmesine bağlı olarak hemen veya sonrasında ortaya çıkacak sonucu anlatması açısından sınırlar:

Öğretmen sınıfa girince bütün öğrenciler sustu.
Kitaplarınız kurs başlayınca verilecek.

8 *-(y)İncE* ulacı, ana tümceyi zamandan çok sonuçları açısından etkilediğinden, ana tümcenin tekrarlanma anlattığı şimdiki zaman çekimli yapıları için de uygundur ama *her* belirteci kullanılmaz:

Seni her görünce mutlu oluyorum.

9 *-(E/İ)r ... -mEz* ulacı, ana tümceyi, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin hemen sonrasında gerçekleşme açısından sınırlar:

Eve gider gitmez uyuyacağım.

10 *-(E/İ)r ... -mEz* ulacı, belirli eylemlerle kalıplaşmış olarak çok farklı anlamlarda da kullanılır:

Olur olmaz konuşma.
Tekliflerini **ister istemez** kabul ettim.

ULAÇLAR
-(y)EnE/-(y)İncEyE kadar/dek

11 *-(y)EnE/-(y)İncEyE kadar/dek* ulaçları ana eylemin gerçekleşmesinin sona erme noktasını gösterir:

Diploma al-**ana/alıncaya kadar/dek** kursa devam ettim / edeceğim.

12 Ulacın *-(y)EnE/-(y)İncEyE kadar* yapısı, dilek (hikaye) kipi çekimli ana tümcelerin başka bir iş, oluş veya durumun yerini almasına yönelik anlatımlarla bağlantı kurar:

Mektup yazana/yazıncaya kadar keşke hemen telefon etseydi.

X. ÜNİTE

DOLAYLI AKTARIM (bütün zamanlar)
-Dİk/-(y)EcEk + iyelik + -(n)İ söyle

1 Zaman çekimli doğrudan aktarım tümceleri dolaylı aktarıma *-Dik/-(y)EcEk+iyelik+-(n)İ* yapısıyla adlaştırılarak çevrilir. Ana tümce eylemi tipik olarak *söyle-*'tir:

Erol Seda'ya "Seni seviyorum" dedi >
Erol Seda'ya (onu sevdiğini) söyledi.

Öğrenci öğretmene "Bu konuyu anlamadım" dedi >
Öğrenci öğretmene (bu konuyu anlamadığını) söyledi

Ahmet "Ben hiç yalan söylemem" diyor >
Ahmet (hiç yalan söylemediğini) söylüyor.

Babam "Yakında başka eve taşınacağız." diyor >
Babam (yakında başka eve taşınacağımızı) söylüyor.

Lale "Yarın İstanbul'a gidiyorum" demiş >
Lale (yarın İstanbul'a gideceğini) söylemiş.

Arkadaşım bana "Sizinle gelemem" dedi >
Arkadaşım bana (bizimle gelemeyeceğini) söyledi.

DOLAYLI AKTARIM (*evet/hayır* soruları)
-(y)İp...-mE + -dİk/-(y)EcEk + iyelik + -(n)İ sor-

2 Zaman çekimli ve *evet/hayır* sorusu olan doğrudan aktarım tümceleri, *-Dik/-(y)EcEk+iyelik+-(n)İ* yapısıyla adlaştırılarak ve eylemin *-(y)İp* ulacı ile yinelenmesiyle çevrilir. Ana tümce eylemi tipik olarak *sor-*'tır.:

Seda Erol'a "Beni seviyor musun?" diye sordu >
Seda Erol'a (onu sevip sevmediğini) sordu.
Öğretmen öğrencilere "Bu konuyu anladınız mı?" diye sordu >
Öğretmen öğrencilere (bu konuyu anlayıp anlamadıklarını) sordu.

Ahmet "Zaman zaman küçük yalanlar söylemez misiniz." diye soruyor >
Ahmet (zaman zaman küçük yalanlar söyleyip söylemediğimizi) soruyor

Lale bana "Yarın İstanbul'a gidiyor musun"diye sordu >
Lale bana (yarın İstanbul'a gidip gitmeyeceğimi) sordu.

Babama "Yakında başka bir eve taşınacak mıyız?" diye sordum >
Babama (yakında başka bir eve taşınıp taşınmayacağımızı) sordum >

Arkadaşım bana "Sen de bizimle gelebilecek misin?" diye sordu >
Arkadaşım bana (benim de onlarla gidip gidemeyeceğimi) sordu.

DOLAYLI AKTARIM (koşaç tümcesi)

(olup) ...ol (-ma) + -dik + iyelik + -(n)I

3 Koşaçlı doğrudan aktarım tümceleri dolaylı aktarıma, yalnızca haber kipi çekimi için, ol- yardımcı eylemine *-Dik+iyelik+-(n)I* yapısı eklenip adlaştırılarak çevrilir.

Hasta doktora "Bugün daha iyiyim" dedi >
Hasta doktora [bugün daha iyi olduğunu] söyledi.

Öğrenciler öğretmene "Türkçe zor değil" dediler >
Öğrenciler öğretmene [Türkçenin zor olmadığını] söylediler.

Müdür beye "Meşgul müsünüz?" diye sordum >
Müdür beye [meşgul olup olmadığını] sordum.

DOLAYLI AKTARIM (kipler)

-mEk/-mE + iyelik gerek-/-iste-

4 Kip çekimli doğrudan aktarım tümceleri, yalnızca gereklilik ve istek kipi için, *-mEk/-mE+iyelik* yapısıyla adlaştırılarak çevrilir. Ana tümcenin eylemi tipik olarak *gerek-* ve *iste-*'tir:

Öğretmenim bana "Daha çok çalışmalısın." diyor >
Öğretmenim bana [daha çok çalışmam gerektiğini] söylüyor.

Uzmanlar "Çocuklar günde iki saatten çok TV izlememeliler." diyor >
Uzmanlar [çocukların günde iki saatten çok TV izlememeleri gerektiğini] söylüyor.

Görevliye "Tekrar gelmeli miyim?" diye sordum >
Görevliye [Tekrar gelmem gerekip gerekmediğini] sordum.

Garsona "Ben kahve içeyim." dedim >
Garsona [kahve içmek istediğimi] söyledim.

Çocuk annesine "Ben de sizinle geleyim mi?" diye sordu >
Çocuk annesine [Onlarla gidip gidemeyeceğini] sordu.

XI. ÜNİTE

ULAÇLAR

-DIk/-(y)EcEk + iyelik için, -DIk/-(y)EcEk + -(n)dEn

1 *-Dik/-(y)EcEk+iyelik için* ve *-Dik/-(y)EcEk+(n)dEn* ulaçları, ana tümceyi, eklendikleri tümcedeki iş, hareket, durum, olay vb. nedeniyle, gerekçesiyle yapılmış olma açısından niteler:

[Türkiye'de yaşa-**dığım için**] Türkçe öğreniyorum.

[Türkiye'de yaşa-**yacağım için**] Türkçe öğreniyorum.

[Bu konuyu yarınki toplantıda ele al-**acağımızdan**] bugün diğer konuları tartışacağız.

[Her gün yüzlerce yeni araç trafiğe çık-**tığından**] büyük şehirlerdeki ulaşım sorunu günden güne büyüyor.

NEDENLEŞTİRME

dolayı/nedeniyle/yüzünden

2 *nedeniyle /yüzünden/dolayı* ilgeçleri, çeşitli ad ve ad gruplarıyla birlikte öbek kurarak eylemin gerçekleşmesinin nedenini anlatmak için kullanılır:

Yol çalışmaları **nedeniyle** birçok yol trafiğe kapalı.
Şiddetli yağmur **yüzünden** birçok araç yollarda mahsur kaldı.
Sözlerim-**den dolayı** seni kırdıysam özür dilerim.

3 *nedeniyle* ve *yüzünden* ilgeçleri yalın durumundaki, *dolayı* ilgeci ise çıkma durumundaki tümleçlerle kullanılırken *yüzünden* ilgeci, ayrıca, yalnızca adılların tamlayan durumu ekini almasını ister:

Senin/sen yüzünden işe geç kaldım.
Yol çalışmaları/çalışmalarının yüzünden birçok yol trafiğe kapalı.
Sözlerin dolayı seni kırdıysam özür dilerim.

NEDENLEŞTİRME

diye

4 *diye* ulacı, tam çekimli tümceleri neden, gerekçe anlatmak üzere ana tümcelere bağlar:

[Sen geleceksin] **diye** günlerdir hazırlık yapıyorum.
[Bu iş bitti] **diye** görüyordum.
[Biz yiyelim] **diye** bak neler almış!
[Sen üzülme] **diye** o konuyu hiç açmadım.

5 *diye* ulacı, zaman çekimli tümcelerde öznenin belirtme durumunda olduğu, eylemin ise her zaman 3. tekil-kişi çekiminde olduğu yapılanmalarla da kullanılır:

[Sen-i gelecek] **diye** günlerdir hazırlık yapıyorum.
[Bu iş-i bitti] **diye** görüyordum.

ADLAŞTIRMA (genel)

-mE/-DIk/-(y)EcEk + iyelik + -(n)E/-(n)DE/-(n)DEn/-(n)I

6 *-mE/-DIk/-(y)EcEk* ekleri, tümceleri adlaştırmak için kullanılır. Adlaşan tümcenin öznesi tamlayan eki, adlaştırma ekleri de bu özne ile uyumlu kişi-sayı eki alır. Adlaşmış tümceler ana tümcede bir adın aldığı bütün görevleri (özne ve tümleç) üstlenebilir, bu görevlerde gereken durum eklerini de alır:

özne*
[Senin böyle konuşman] herkesi üzdü.
[Senin böyle konuş-acağ-ın] belliydi.
[Senin böyle konuş-tuğun] hiç olmadı.

tümleç
Ben [senin bunu yaptığ-ı]-nı biliyorum.
Ben [senin bunu yapacağ-ı]-nı biliyorum.
Ben [senin bunu yaptığ-ı]-na inanmıyorum.
Ben [senin bunu yapma-n]-da bir sakınca görmüyorum.
Ben [senin bunu yapma-n]-dan korkuyorum.

7 *-Dik ve -(y)EcEk* ekleri ile kurulan adlaştırmalar tümcede özne olduğunda yalnızca koşaç tümceleri ana tümce olabilir.

[Senin böyle konuşman] çok üzücü.

[Senin böyle konuş-acağ-ın] bizi yanılttı.

[Senin böyle konuş-tuğ-un] herkesi üzdü.

XII. ÜNİTE

ULAÇLAR

-Dİk/-(y)EcEk + iyelik halde

1 *-Dik+iyelik halde* ulacı, ana tümceyi, eklendikleri tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerçekleşmesine karşın yapılma açısından niteler:

Hiç çalışma-**dığı halde** sınavda başarılı oldu.

Çok çalış-**tığı halde** sınavda başarılı olamadı.

2 *-Dik+iyelik halde* ulacı, herhangi bir karşıtlık kurmaksızın yalnızca "yanında var olma, beraberinde olma" anlatmak üzere "*beraberinde/yanında ... olduğu halde*" biçimde kalıplaşmış olarak da kullanılır:

Yanında Ahmet **olduğu halde** içeri girdi.

Beraberinde gerekli evraklar **olduğu halde** toplantıya katıldı.

ULAÇLAR

-mEsInE rağmen/karşın

3 *-mEsInE rağmen* ulacı, ana tümceyi, eklendiği tümcedeki işin, hareketin, durumun, olayın vb.'nin gerekçeleşmesine karşın yapılması açısından niteler:

Hiç çalışma-**masına rağmen/karşın** sınavda başarılı oldu.

Çok çalış-**masına rağmen/karşın** sınavda başarılı olamadı.

KARŞITLIK

-(y)E rağmen/karşın, -sE dE / bile

4 *rağmen/karşın* ilgeçleri, adsoylu sözcükleri doğrudan tümleç olarak alıp ana eylemin yapılışını karşıtlık kurarak niteler:

Hakem [olumsuz hava koşulların-**a rağmen/karşın**] maçı oynattı.

5 *-sE dE/bile* yapısı, eklendiği tümcenin gerçekleşmesinin ana tümce için bir koşul oluşturmadığını anlatır, ana eylemin her şeye rağmen gerçekleşmesine dair niteleme yapar:

O beni arama-**sa da/bile** ben onu aramaya devam edeceğim.

O beni ara-**sa da/bile** ben onu aramayacağım.

Dilbilgisi Desteği

TERİMLER (Türkçe-İngilizce)

A	ad	noun
	adıl	pronoun
	adlaşmış tümce	nominalised sentence
	adlaştırma	nominalisation
	adsoylu	nominal words
	ana eylem	main verb, matrix verb
	anaforik	anaforic
B	bağlaç	conjunction
	belirteç	adverb
	belirteç öbeği	adverbial phrase
	belirtme durumu eki	accusative case marker
	bileşik ad	compound noun
	bitmişlik	perfectivity
Ç	çatı	voix
	çatı eki	voix suffix
	çekim	inflection
	çekim ekleri	inflectional suffixes
	çekimli tümce	tensed sentence
	çıkma durumu eki	ablative case marker
	çoğul	plural
	çoğulluk	plurality
	çoğul özne	plural subject
	çoklu çatı	multiple voix
	çoklu ettirgen çatı	multiple causative suffix
D	dilbilgisi	grammar
	dilbilgisel	grammatical
	dilek kipi	obtative mood
	doğrudan aktarım	direct speech
	dolaylı aktarım	indirect speech
	dönüşlü çatı	reflexive voix
	dönüşlü eylem	reflexive verb
	dönüşlülük	reflexive construction
	dönüşlülük adılı	reflexive pronoun
	durum	case
	durum eki	case suffix
E	edilgen çatı	passive construction
	edilgen eylem	passive verb
	edilgen özne	passive subject
	edilgenlik	passivisation
	ek	affix
	emir kipi	imperative
	etken	active
	etken nesne	active object
	ettirgen eylem	causative verb
	ettirgenlik	causativity
	evet/hayır soruları	*yes/no* questions
	eylem	verb
G	geçişli eylem	transitive verb
	geçişsiz eylem	intransitive verb
	gelecek zaman	future tense
	geniş zaman	aorist
	gerçek özne	logical subject
	gereklilik	necessity
	gereklilik kipi	necessitive mood
	gönderim	reference
H	haber kipi	indicative mood
İ	ikileme	reduplication
	ilgeç	postposition
	istek kipi	optative mood
	işaret sıfatı	demonstrative adjective
	işteş çatı	reciprocal construction
	işteş eylem	reciprocal verb
	işteşlik	reciprocity
	işteşlik adılı	reciprocal pronoun
	iyelik eki	possesive marker
	iyelik adılı	possessive pronoun

K	kalma durumu eki	locative case marker
	karşıtlık	opposition
	kip	mood
	kişi eki	personal suffixe
	koşaç eylemi	copular verb
	koşaç tümcesi	copular sentence
	koşul kipi	conditional mood
	koşul kipi eki	conditional mood suffix
	kök	root
	kök eylem	root verb
N	nedenleştirme	causality
	nesne	object
O	olumsuz	negative
	ortaç	participle
	ortaç eki	participle suffix
Ö	ölçü sıfatı	measure adjective
	özne	subject
	öznesiz tümce	subjectless sentence
P	pekiştirme	strengthening
S	sayı eki	personal suffix
	sıfat	adjective
	sözde özne	pseudo subject
	sözlüksel	lexical
	sözlükselleşme	lexicalisation
	sözlükselleşmiş	lexicalised
	süre	period, duration
	sürme	continuity
Ş	şimdiki zaman	present tense
T	tamlanan	possessed
	tamlayan	possessor
	tekil	singular
	tekrarlanma	iteration
	tümce	sentence
	tümcesel anlatım	sentential expression
	tümleç	complement
	tümleçsel	complemental
	tümleçsel ortaç eki	complemental participle suffix
U	ulaç	gerund
	uyum	agreement
Y	yalın	nominative
	yalın durum	nominative case
	yan tümce	subordinate clause
	yönelme durumu eki	dative case marker
	yüklem	predicate
Z	zaman	tense
	zaman ulaçları	time adverbs
	zorunluluk	obligation

TÖMER-ADP DENKLİĞİ

TEMEL KURLARI	ÜNİTELER
1. KUR	**1. ÜNİTE** İş Dünyası **2. ÜNİTE** Şimdi Spor Zamanı **3. ÜNİTE** Hayaller Gerçek Olsa
2. KUR	**4. ÜNİTE** Bu Yıl Moda Ne? **5. ÜNİTE** Eğitim Şart **6. ÜNİTE** Estetik ve Yaratıcılık
3. KUR	**7. ÜNİTE** İcatlar Mucitler **8. ÜNİTE** Tabiat Ana **9. ÜNİTE** Sinema Dünyası
4. KUR	**10. ÜNİTE** İster İnan İster İnanma **11. ÜNİTE** Bugün Bayram **12. ÜNİTE** İnsana Dair

BECERİ	
DİNLEME	OKUMA
• Kimi zaman bazı sözcük veya tümcelerin tekrarını istemek zorunda kalsam da günlük konuşmaları takip edebilirim. • Oldukça yavaş ve anlaşılır konuşulduğunda güncel veya ilgi alanıma giren konularla ilgili radyo yayınlarının ana fikrini anlayabilirim. • Yavaş ve standart dilde konuşulduğunda konusuna aşina olduğum televizyon programlarının ve filmlerinin ana hatlarını anlayabilirim. • Bir konuşmayı veya kısa bir öyküyü takip edebilir ve daha sonra neler olabileceğine ilişkin varsayımlarda bulunabilirim. • Günlük hayatta kullanılan aletlerin kullanım klavuzunda yer alan basit teknik bilgileri anlayabilirim.	• İlgi alanıma giren basit bir metni anlayabilir veya aşina olduğum bir metindeki bilinmeyen sözcükleri tahmin edebilirim. • Bir metindeki ana fikri çıkarabilirim, ancak her ayrıntıyı anlayamam. • Günlük hayatta karşılaştığım mektup, resmi yazışma, broşür türü metinlerden benim için gerekli olan bilgileri çıkarıp anlayabilirim. • Kişisel mektuplardaki duygu, dilek ve olayları anlayabilir ve bir mektup arkadaşlığı kurabilirim. • Gazete ve dergilerdeki haberleri, ana hatlarıyla anlayabilirim. • Haber özeti gibi metinlere göz gezdirerek kimin, neyi, nerede yapmış olduğuna ilişkin bilgiyi bulabilirim.

DÜZLEMLERİ			ADP BECERİ DÜZEYİ
KARŞILIKLI KONUŞMA	SÖZLÜ ANLATIM	YAZILI ANLATIM	
• Bazen tam olarak ne istediğimi söylemem ya da söyleneni takip etmem zor olsa bile bir konuşma ya da tartışmayı sürdürebilirim. • Aşina olduğum ve şahsımla ilgili konularda karşılıklı bir konuşmayı başlatabilir, sürdürebilir ve sona erdirebilirim. • Başkalarının görüş ve fikirlerini yorumlayabilir; şaşırma, mutluluk, üzüntü gibi duyguları ifade edip bunlara karşılık verebilirim. • Tanıdığım kişilerle ve arkadaşlarımla bir tartışmaya girebilir ve karşılıklı fikir alış verişinde bulunabilirim. • Bir yolculuk sırasında meydana gelebilecek bir çok durumda (örneğin adres sorma, bilet ve yer ayırtma, ücret ödeme, gidilecek yer ve tercih belirtme gibi) derdimi anlatabilirim. • Bir sohbet ortamında konunun gidişatına yönelik inisiyatifi ele alabilir, gerektiğinde yeni bir konuya geçebilirim.	• Aşina olduğum ve ilgi alanıma giren konulara ilişkin basit betimlemeler ve açıklamalar yapabilirim. • Düşüncelerimi, planlarımı veya olayları kısaca ifade edebilirim. • Hayallerimden, umutlarımdan ve hedeflerimden söz edebilirim. • Bir kitap ya da filmin konusu hakkında bilgi verebilir veya düşüncelerimi söyleyebilirim. • Kısa bir alıntıyı metne sadık kalarak basit bir dille aktarabilirim. • Öykü anlatabilirim.	• İlgi alanıma giren konularda kişisel görüşümü ve bakış açımı içeren sade bir metin yazabilirim. • Bir okul gazetesi veya duvar panosuna olaylar ya da deneyimlerimle ilgili basit metinler yazabilirim. • Bir duyuru ya da ilana yazılı olarak yanıt verebilir ve ayrıntılı bilgi isteyebilirim. • Gelişmeler ve olaylar üzerine haberleşebilmek için arkadaşlarımla ya da yakınlarımla mektup veya elektronik posta yoluyla haberleşebilirim. • Bir mektupta üzüntü, mutluluk, ilgi ve sempati gibi duygularımı ifade edebilirim. • Özgeçmişimi yazabilirim.	B1